

КАРЛ МАЙ

АЛЛАХ ИЛ АЛЛАХ!

Превод от немски: Веселин Радков, 2002

chitanka.info

ВЪВЕДЕНИЕ

На някои от читателите на първите шест тома от моите приключенски романи може би е направило впечатление, че в цялата верига от събития и преживявания, които започват в Тунис и свършват при жителите на Черните планини, (Черногорците. — Бел.прев.) има една празнина както по отношение на пространството, така и по отношение на времето. И сигурно те са си задавали въпроса, дали докато е траяла продължителната езда от Тунис през Триполи и оазиса Куфарах та чак до Египет, не се е случило абсолютно нищо, което да заслужава да се спомене.

Случи се повече от достатъчно! Ала тези приключения не са така тясно свързани с по-предишните или с последвалите по-късно събития, така че сметнах за по-добре просто да ги подмина, и предпочетох да разкажа за тях в отделен том.

Тук предложеният приключенски разказ запълва тази забележима празнина и ни пренася назад във времето, когато познавах моя Хаджи Халеф Омар съвсем отскоро. Мисля, че читателите, чийто жив интерес и приятелство Халеф си е спечелил, с удоволствие ще се върнат заедно с мен в онова време в началото на нашата дружба и охотно ще ни последват по пътя, по който ни беше предопределено да се намесим в съдбата на някои добри хора и да им помогнем.

ПЪРВА ГЛАВА

КРЮГЕР БЕЙ

— Сихди, трябва най-после да ти го кажа, ако не искаш да се задуша. Нося го в себе си през цялото време насам-натам също като квачката, която иска да снесе яйце, а не знае къде. Но търпението ми вече се изчерпи.

Така говореше... е, кой ли може да е този човек, ако се съди по начина му на изразяване? Никой друг освен моя слуга Халеф, с когото бях странствал из Алжир и през клисурите на Атласките планини, а само преди броени дни бях преживял онова ужасяващо приключение в Шот ал Джарид, за което навярно добре си спомнят и моите читатели. (Вж. Карл Май, „През пустинята“.)

Бях посетил турския векил в Кбили, за да потърся от него правосъдие за престъплението, извършено от Хамд ал Амазат в Шота, и същевременно да поискам обезщетение за загубата на нашите животни, които потънаха в бездънното солено езеро.

Читателите вече знаят, какво правосъдие раздаде векильът, но аз нямах никакво намерение да се оставя да ме отпратят по подобен начин. Моето поведение, както и енергичното застъпничество на чаровната съпруга на векила, накараха владетеля на Нифсауа да ми даде такова обезщетение за загиналите животни, от което можехме да сме напълно доволни. И така, когато напуснахме Кбили, за да продължим пътуването си през регентството Триполи и през оазиса Куфарах към Египет, ние разполагахме с прекрасни ездитни животни.

На юг от Шота, в земите на Уалад маразигите, бях наел един кабир^[1], който трябваше да ни заведе при бедуините хомри, които имаха пасища и от едната и от другата страна на границата между двете регентства Тунис и Триполи, доколкото по онова време изобщо можеше да става дума за някаква граница.

Там, близо до границата — или може би тя беше вече зад нас? — след продължително мълчание, нещо, което съвсем не бе в нрава му, Халеф неочаквано настоятелно ме заговори. Пестеливият на думи наш

водач, който си отваряше устата само когато бе крайно необходимо, яздеше на няколко конски дължини пред нас.

— Е, изплюй камъчето, де? — отвърнах на сърдечното излияние от страна на Халеф.

— Сихди, ти знаеш, че винаги съм бил твой верен слуга и че и в бъдеще такъв ще си остана.

— Убеден съм в това, драги Халеф.

— И точно затова ме боли, че в някои неща те превъзхождам. Тъй ми се иска, моят повелител, когото обичам, да заеме не само полагаемото му се място в сърцето ми, но и напълно да спечели моето уважение и признание.

Погледнах го учудено. Накъде ли биеше? Добре ми беше известно, че чувстваше някакво превъзходство над мен, само че никога досега не ми го беше казал така право в лицето. Да не би да се канеше да поднови опитите си да ме накара да приема неговата вяра. Предпочетох да си замълча, отколкото по някакъв начин да се изложа в неговите очи. Ала мълчанието ми не бе в състояние да възпре отприщилия се водопад на неговата словоохотливост.

Халеф поклати съжалително глава.

— Сихди, ти си такъв човек, какъвто не съм срещал през живота си — тъй благ, добър и милостив, но същевременно и толкова енергичен, силен и храбър. Въпреки всичко ти липсва нещо, което е тъй необходимо за всеки мъж, както палатката за дарабуката^[2], с която войникът вдига шум.

— И какво е това нещо? — попитах аз с вече наистина събудено любопитство.

— Нямах си име.

— Хайде бе! Мислех си, че имам!

— Не, сихди, ти нямаш име, или поне нямаш онова, което се разбира под име.

— А ти какво разбираш под име?

— Виж, сихди, ние ще минем през земи, където блясъкът и славата на името са кажи-речи също толкова важни, колкото и качествата на самия мъж. Та какво ще кажеш, ако някой те попита за името ти?

— Няма да го крия. То е Кара Бен Немзи.

— Аллах ил Аллах! Че какво е Кара Бен Немзи? Ти си ми разказвал, че в оазисите на твоята родина живеят стотици хиляди, дори милиони хора. Тъй че Бен Немзи могат да се казват всичките тези безброй мъже. И какво му е особеното, отличителното? Това е като някакъв лек повей, отнесен от бурята! Следа от птица, губеща се в пясъка?

— Но нали самият ти ми даде това име и...

— Ускут, мълчи! — прекъсна ме гневно той. — Това беше в самото начало, когато не те познавах тъй добре както сега. Но оттогава нещата се промениха. Разбрах каква стойност имаш и чувствам, че заслужаваш име, каквото малцина притежават.

— Та нали е така и със сегашното ми име. Все още не съм срещнал човек, който да носи същото име.

— Сихди, не ме ядосвай! Много добре ме разбираш. Само се правиш на сляп и глух. Повтарям ти въпроса си: какво е Кара Бен Немзи? А я виж моето име! Нима може Кара Бен Немзи да се сравни с Хаджи Халеф Омар Бен Хаджи Абул Абас Ибн Хаджи Дауд ал Госарах?

— Не, не може — усмихнах се аз. — Но не бива мен да държиш отговорен за това!

— Аллах керим! Че нямаш ли си баща, баща на бащата и баща на дядо си, чиито прославени и светли имена би могъл да добавиш към твоето, та всички, които те срещнат, смирено да се поклонят пред теб?

— Е, ако е само това! Мога да ти услужа дори с името на моя прадядо на дядо ми — засмях се аз.

— Алхамдулиллах, хвала на Аллаха! Най-сетне взе да се вразумяваш! Вече бях изгубил всяка надежда, но ето че сега с общи усилия ще съчиним някое великолепно несравнимо име, ще го съставим тъй както се съчленява скъпоценна огърлица.

След тези думи той се понамести в седлото, очаквателно вдигна вежди и с предприемчив вид задърпа оскъдните косми на брадата си, която съществуваше само в неговото въображение.

— Едното име вече го знам. То се произнася трудно от устата на някой бадауи и затова направих от него Кара. Съгласен ли си?

— Нямам нищо против.

— Обаче всеки истински мъж има поне две имена. С кое си поел в самото начало по своя земен път, и как са го записали в книгата на

кадията?

— Фамилното ми име е Май.

Щом го чу, Халеф така подскочи на седлото, че конят му учудено наостри уши.

— Машаллах? Изглежда не чух добре. Я го повтори!

— Май.

— Аллах акбар! Значи ушите ми не са ме излъгали. Ти съвсем наистина рече „Май“. Но сихди, невъзможно е така да се казва никой мъж. Тъй се наричат при нас много от жените и дъщерите на бени араб!

— Но аз нямам никаква вина! Не съм си дал сам името.

— Хайда ма бизир, ма бизир абадан — не става, не става при никакви обстоятелства! Не знаеш ли, че жената не е мъж? А не знаеш ли също, че сред истинските синове на Пророка се избягва дори само споменаването на името на някоя бинт ал ам^[3]? А ти, един мъж, какъвто друг никъде не съм виждал, искаш да носиш женско име!?

— Защо не? В моята родина това име няма значението, което споменавах.

— Хайда ма бихнуси — това не ме интересува. Сихди, ти не се намиращ в оазисите и уадите на Джерманистан, а си в пасищата и дуарите на бени арабите. И няма да се отнасят към теб според обичаите в твоята родина, а според нравите в тази страна.

— Но какво да правя тогава?

— Чакай! Какво е името на баща ти?

— Също Май.

— О, Аллах! Значи пак Май! Ами името на бащата на баща ти?

— Също Май. И бащата на дядо ми се е казвал така, както и всички негови прадеди.

При тези думи Халеф направи движение с лявата си ръка, изразяващо неговото съжаление, и като издаде плачевен стон, възкликна:

— Йа мусихба, йа за'ал — о, нещастие, о, досада? Сърцето ми се изпълва с тъга, а на душата ми й иде да се стопи от горест. Сихди, искаше ми се чрез името ти да те направя прочут във всички дуари и оазиси чак до края на света, че и по-надалече, ала опърничавостта на твоето име скъса нишката на моето чудесно намерение и затрупа

неизчерпаемите дълбини на сърцето ми! Аллах бяриф — Аллах го знае!

Разочарованието на Халеф ми доставяше тайно удоволствие. Но не го показах пред него, а се престорих, като че не разбирам неговата реакция.

— Но какво има толкова? Името си е просто име! Сега вече той наистина се разсърди.

— Аллах йизалим аклак — дано Аллах запази разсъдъка ти, за да не го загубиш изцяло! Питаш, какво имало толкоз лошо? Ами ти не разбираш ли, че с твоето име само ще се изложиш и хората ще ти се смеят?

— Не, не го разбирам. Мисля, че качествата правят същинската стойност на един мъж, а не неговото име. Халеф отхвърли силно глава назад и гръмко се изсмя.

— Я мълчи! Мълчи! Какво разбираш ти от стойността на един мъж? Нищо, абсолютно нищо!

Това бе вече все пак прекалено и не биваше да допускам да ми се говори по подобен начин. Макар и да знаех, че всичко е казано от добро сърце, все пак трябваше да се престоря на обиден.

— Халеф, какво те прихваща? Не забравяй, че аз съм господарят, а ти слугата!

Тези думи му подедържаха. Главата му клюмна и с далеч по-умерен тон той каза.

— Прости ми, сихди! Разбирам, че отидох твърде далеч. Но не забравяй, че единствено моето уважение към теб ме подведе да кажа нещо, с което предизвиках твоето недоволство! Но я си представи само за миг следното: пристигах в някой дуар. Воините на племето излизат да те посрещнат тържествено на конете си с „барухда“, с пукотевницата на своите пушки и пищови. С ликуване те придружават до дуара. Пред шатрата на шейха скачаш на земята и влизаш вътре. Една робиня идва и застава пред теб с хляб и сол, символа на гостоприемството. Но преди още да посегнеш към тях, шейхът те пита за името ти. И от твоята уста излизат думите аз съм Кара Бен Май Ибн Май Ибн-ад Ибн Май. Можеш ли да си представиш последиците? Мъжете ще се изплюят в краката ти, а жените и децата ще започнат да те сочат с пръст. „Ето това е човекът“, ще кажат те, „чиито деди нямат имена и чието родословно дърво е съставено най-безславно само от имената на

разни лели и братовчедки.“ А пък дъщерите на бени арабите ще забулят главите си и ще побегнат по-далеч от теб като от някакво краставо псе, от теб, човека, който би могъл да блести като Абд ал Кадар, героя на бедуините, или като големия пълководец на франките, наречен от бени арабите Султан ал Кабир.

След тези думи натъженият Халеф млъкна. За да направя за читателите си болката му по-разбираема, наистина се налага да преведа някак си това име, което толкова го измъчваше и тревожеше. Та в превод въпросното име би звучало горе-долу така: Карл, синът на Мая, внукът на Мая и правнук на Мая. Действително, че според схващанията на бедуините това бе едно невъзможно име!

Изчаках известно време, за да премине малко болката му, без да го дразня повече с имената на моите деди и прадеди. След доста продължителна пауза, с цялата кротост и благост, на която съм способен, аз казах:

— Изглежда ти просто си си наумил да ме направиш за присмех пред всички хора, които срещнем.

Тогава той изпусна юздите, вдигна ръце и разпери и десетте си пръста така, сякаш искаше да се защити:

— Рамаллах — Аллах да ме опази! Как ти хрумна това необяснимо и нечувано обвинение?

— Хрумна ми, защото явно искаш на всяка цена да ми дадеш някакво име.

— Искаше ми се, за да може и с дължината на името си да се прочуе мъжът, който е под моята закрила и вече е извършил безброй славни подвизи.

— Ще ми изброиш ли няколко от тези „безбройни“ подвизи?

— Та нима не яздихме с безмерна дързост по онзи Шот на гибелта и...

— ... и пропаднахме в него — прекъснах го аз.

— Остави ме да се доизкажа, сихди! Исках още да добавя, че се избавихме сами с направо несравнимо присъствие на духа.

— Да, измъкнах те от тинята хванат за цевта на моята пушка, тъй както се вадят раци от реката.

— Моля те, не омаловажавай безценните предимства на нашите превъзходни качества! После обуздахме опърничавия векил от Кбили и го принудихме да изпълни желанията ни.

— Забравяш да добавиш, че в същото време ни се изплъзна нашият пленник.

— Но вината не беше наша и следователно това не може да навреди на славата ни. А после ние...

— Спри! — засмях се аз и го прекъснах, за да му попреча да продължи до безкрай да прославя мнимите ни героични дела. — Нека по-добре си поговорим за нещо друго! Преди малко ти спомена за Абд ал Кадар, героя от Алжир. Вярно е, че този човек има в своето пълно име цяла редица от прославени мъже, ала при нас в Джерманистан е познат и прочут само като Абд ал Кадар. Цялото му име е известно най-много на неколцина талиби^[4].

— Тъй ли мислиш? — попита той с известно съмнение.

— Съвсем сигурен съм. А пък Султан ал Кабир е изобщо само две имена, а именно Наполеон и Бонапарт. Ала този достоен за съжаление недостатък ни най-малко не му е попречил на кариерата, нито е намалил славата му, нали?

— Но дали наистина е вярно туй за двете имена?

— Аз няма да взема да те лъжа. И така, сам виждаш, че не са важни имената на човека, а делата, които върши.

— Значи мислиш, че можеш да останеш с досегашното си име Кара Бен Немзи?

— Точно така мисля.

Известно време Халеф не ми отговори. Само чувах до мен по някоя дълбока въздишка. Но после пак настъпваше пълна тишина. Едва след по-продължителна пауза той благоволи отново да подхване нишката на нашия разговор.

— Прав си, признавам. Отказвам се от намерението си да те направя прочут като те даря с някое звучно име. Но само не си въобразявай, че ще последвам примера ти и също ще се откажа от всичките си деди и прадеди. Аз съм и си оставам Хаджи Халеф Омар Бен Хаджи Абул Абас Ибн Хаджи Дауд ал Госарах.

След като нищо не отвърнах, той добави:

— Но все пак ще те накарам да приемеш учението на Пророка, все едно дали искаш или не.

Аха, ето ти на пак старата история! Значи цялата разправия с имената бе имала единствената цел да ме забаламоса. Най-напред името, а всичко останало щеше да си дойде с времето.

Може би щях рязко да го „отрежа“, както бе ставало често при опитите му да ме накара да си сменя вярата, обаче ми попречиха. Кабирът спря коня си и с протегнатата си десница посочи на изток. Отначало бяхме яздили по степ със съвсем оскъдна тревица, но напоследък земята постепенно бе започнала все повече и повече да се покрива с по-свежа и по-буйна зеленина. Отделните храсти се събираха във все по-големи групи, което бе сигурен признак, че наблизо имаше вода. Насочихме се към малко възвишение, откъдето надалеч пред нас се откриваше свободен изглед над ширналата се пред очите ни равнина. Далеч, далеч, почти на самия хоризонт се бяха появили няколко тъмни точки, които бързо наедряваха. Точно тях бе имал предвид водачът ни, когато спря и привлече вниманието ни.

Сигурно приближаващите се ездаци ни бяха видели по същото време, когато ги зърнахме и ние, защото скоро забелязахме, че образуваха дълга линия, чиито краища привидно се стремяха да се отдалечат от нас. Лесно отгатнах какво целяха — искаха да ни обградят от всички страни. Тъй като нямах намерение да избягвам срещи с бедуини, ние спокойно зачакахме приближаването на конниците с оръжие в ръка.

Те се носеха към нас като вихрушка. В средата им яздеше як и мускулест арабин. Облеклото му не се отличаваше с нищо по-особено. Около кръста му беше вързано обикновено въже, с каквото правеха оглавниците на камилите, а около огромния му тюрбан бяха увити също тъй обикновени въжета от лико на финикова палма. Ала бялата кобила, на която препускаше, беше от най-чистокръвна раса. Тя имаше онзи особен светлосивкав оттенък, който се среща само сред потомството на коня, който Пророкът Мохамед най-много обичал да язди.

Разказват, че веднъж, когато все още имал твърде малко привърженици, Пророкът дошъл в едно арабско село от шатри, за да си купи кон. Завели го на пасището и когато стигнал там, всички животни се подплашили, сякаш били заслепени от неговия бляскав достолепен вид. Само едно от тях със сиво-бял цвят се приближило и паднало на колене пред пратеника на Аллаха, за да му изрази своята преданост. Ала Пророкът веднага го възседнал и казал: „Благословен да бъде този кон! Той ще носи на гърба си първия слуга на Аллаха и нека бъде проклет онзи, който намери някакъв недостатък в неговото

потомство!“ От онези отдавна отминали дни всички потомци на този кон имат светлосив цвят. Смятат се за свещени, рядко се продават, а ако това се случи, то става на невероятно висока цена. Развъждат ги с толкова много грижи, труд и усилия, че в цялото им родословно дърво не се забелязват каквито и да било недостатъци.

И така, на такава кобила яздеше онзи мъж в средата на веригата. Навярно беше шейхът. Конникът от дясната му страна имаше ниско, набито и яко телосложение. И той яздеше великолепно животно. Седеше на гърба на чистокръвен вран жребец, а на раменете си беше наметнал обичайната дълга бяла бедуинска дреха. Ала под нея, там, където бе леко разгърдена, блестяха дебели златни шнулове на униформа, които ясно забелязах, когато ездачите се приближиха на около стотина конски дължини.

Веднага щом зърнах униформата, в мен се породих едно предположение. Бързо придърпах моя хаик над челото си така, че половината ми лице остана скрито. Не беше необходимо човекът с военната униформа да ме разпознае още от пръв поглед, защото ако не се лъжех, тази набита и по-закръглена фигура се допълваше от червендалесто лице с могъщи мустаци, едно лице, което въпреки демонстративния си груб и суров израз оставяше впечатление и на добродушност. И това лице бе собственост на моя приятел Крюгер Бей, „Повелителя на войнството“, пашата Мохамед ас Садок, когото бях срещнал за пръв път преди няколко години далеч на север^[5], когато преследването на крумира ме бе отвело дълбоко във вътрешността на Тунис.

Разбира се нямаше как да не се учудя, че го виждах в тази местност, която се намираще толкова на юг, защото бе сигурно, че властта на бея на Тунис не се простираше чак дотук. Каква ли работа имаше Крюгер Бей, в случай че това наистина бе той, при едно племе, което не признаваше никакъв господар, и от чиито разбойнически нападения Мохамед ас Садок можеше да се защити единствено с помощта на ежегоден данък, наричан от самия него „подарък“?

Нямах време да продължа размишленията си, понеже в същия момент конниците се озоваха вече при нас. Те ни връхлетяха в пълен галоп, и едва когато върховете на копията им можеха кажи-речи да ни докоснат, изведнъж с рязко дръпване на юздите, което за малко не накара животните да приседнат на задните си крака, те отбиха конете

встрани и префучаха покрай нас. Ние бяхме вече свикнали с подобни прояви на изкусна езда и окото ни не мигна. Конниците укротиха своите животни и после образуваха около нас тесен кръг.

Човекът, за когото предполагах, че е шейх, ни измери с мрачен поглед, а след това се обърна към мен, защото навярно ме сметна за най-знатния измежду нас тримата.

— Кой си ти?

— Чужденец.

— И сам го виждам. Ако не беше чужденец, щях да те познавам. Как се казваш?

Нямах никакво намерение да се оставя да ме разпитва по подобен начин. В такива случаи още първата среща решава дали тези полудиваци ще те уважават или не.

— Аз все още не знам твоето име! — казах най-спокойно.

— Аллах ти е взел акъла? Ти смяташ, че за да узная името ти, непременно трябва да ти кажа моето, така ли?

— Да, така мисля.

— Ти кой си, че се осмеляваш да ми говориш по този начин? Знай, че аз съм господарят и повелителят на тези земи, господар на смъртта и живота. Също и на твоя!

— Лъжеш се. Моят живот принадлежи на Аллах и на мен. Той ми го е дал и аз ще съумея да го запазя, докато го поиска от мен.

Забелязах какви алчни погледи отправяха бедуините към оръжията ми в напрегнато очакване да разберат, как ли щеше да приключи този разговор. Обитателите на пустинята са си родени разбойници и сред тях може да се чувства в безопасност само онзи, който успее да спечели тяхното гостоприемство.

— Много си горд — гневно продължи арабинът, — но не ми е нужно да продължавам този спор с теб. Ей тук виждам един познат, когото ще разпитам. Той сигурно ще ми отговори.

След тези думи той се обърна към нашия кабир:

— Кой е този човек?

— Не знам. Той ми плаща и аз го водя. Какво ме интересува името му? Попитай го сам!

— И къде трябва да го заведеш?

— При теб.

— Какво? Иска да дойде при мен? При шейха на воините от племето ал хомра?

— Да.

Аха, значи този човек действително бе шейхът на тази област. В такъв случай не биваше да прекалявам.

— Ако наистина си шейхът на ал хомра, както чувам от моя кабир — казах аз, — тогава съм готов да ти отговарям.

— Ти и без друго беше длъжен да ми дадеш искания отговор!

— Не, защото се намирах тук преди теб. А който дойде на място, където вече има някакви хора, той трябва пръв да поздрави. А къде остана твоят поздрав? И как можех в такъв случай да ти отговоря?

— Говориш толкова гордо, сякаш си шейх, но сега сигурно най-сетне ще схванеш, че като повелител на тези земи имам правото да те попитам за името ти.

— Схващай го. И затова ще ти отговоря. Името ми е...

— Чакай, сихди! — прекъсна ме Халеф. — Разреши ми аз да се заема с представянето ни. — И като се обърна към шейха, той продължи. — Този герой от Запада, който те моли да му позволиш да подслони глава в твоите шатри, би могъл да има такова име, което да се простира от земята чак до звездите, ала той предпочита да се нарича просто Кара Бен Немзи. Ти вече познаваш нашия кабир от племето маразиг. А аз, приятелят и закрилникът на този мъж, се казвам Хаджи Халеф Омар Бен Хаджи Абул Абас Ибн Хаджи Дауд ал Госарах!

Ако Халеф си мислеше, че с това представяне ще направи огромно впечатление на шейха, то той се видя страшно излъган.

Шейхът ми хвърли мрачен поглед и попита:

— Този човек твърди, че идваш от Запада. Така ли е?

— Да.

— Ами тогава навярно изобщо не си и привърженик на Пророка, а си проклет гяур, нали?

— Ако с тези думи искаш да кажеш, че съм християнин, ти давам право, обаче не приемам израза „проклет гяур“!

Шейхът презрително се изсмя.

— И как ще ми попречиш и занапред да те наричам така?

С многозначително движение сложих ръка върху пушките си.

— Лесно ще разбереш.

— Искаш да ме накараш да се смея ли? Че какво може да направи един слаб френец срещу десет храбри синове на пустинята? Но за да бъда по-кратък: за един гяур няма място в шатрите на ал хомра.

Както вече споменах, при пристигането на бедуините вниманието ми бе насочено на първо място към човека с военната куртка, който беше спрял от едната страна на шейха. Да, наистина беше той, моят приятел от предишните години, някогашният участник в чуждестранния легион и настоящ полковник, началник на личната охрана на туниския монарх, човекът, роден много отдавна в Бранденбургска околия, който кълчеше и обезобразяваше немския език до неузнаваемост.

Радвах се на изненадата, която щеше да му донесе нашата среща и бях убеден, че тя щеше да придаде съвсем нов обрат в развоя на събитията. Ето защо показах най-безгрижната си усмивка и отвърнах:

— А аз пък ти казвам, че няма да ми откажеш обичайната „мархаба“^[6].

Шейхът ме изгледа смаян.

— Машаллах! Чужденецо, ти дръзваш да ми противоречиш? Заклевам ти се в брадата на Пророка, че ще те...

— Чакай, не се кълни, о, шейх, защото няма да можеш да спазиш клетвата си! Или да не би да искаш да се изчервят от срам страните на твоя гост, когото виждам застанал до теб?

— Внимавай какво говориш, чужденецо! Какво общо има този бей с теб?

— Самият той ще ти каже, че за теб ще е непростим позор, ако откажеш на мен, неговия приятел, правото на гостоприемство, и дълбоко ме обидиш по такъв начин.

Полковникът следеше разговора ни с голямо внимание. След последните ми думи по червендалестото му лице се изписа силна изненада. Погледът му изпитателно се втренчи в полузакритите черти на лицето ми.

— Ти ме наричаш свой приятел, но не те познавам.

— Нима наистина съм се променил толкова много, че вече действително не можете да ме разпознаете? — попитах го на немски, като с рязко движение на главата отхвърлих хаика назад и му

протегнах десницата си. — Помози Бог, господин полковник! Радвам се да Ви видя все така здрав и бодър.

Крюгер Бей така ококори очи, сякаш пред него се беше изправил някой призрак. Ала после припряно посегна към ръката ми и така я смачка между лапите си, че силно ме заболя.

— Мътилката го взела! Вий! Значи вий? Аллах е велик! Туй проумявам аз в бавна постепенност? Ама к'во изненадване само! Че кой би го помислил! Давам ви тук ръце и казвам на вас добре пристигнал с най-голямата тържественост! Благословена да е ваш'та физиономия сред сички тукашни физиономии в цялата околност!

След този блестящ езиков образец той се обърна към шейха и ме представи като един от най-близките си приятели.

Това изведнъж промени цялото положение. Лицата на бедуините станаха по-дружелюбни, а техният шейх ми подаде ръка.

— Извинявай! Нямахте как да го знам. Хабакак — бъди ми добре дошъл! Когато пристигнем в нашия бивак, ще хапнеш с мен хляб и сол и ще прием от една чаша. Твоите приятели ще са и мои приятели, а твоите врагове ще са и мои врагове!

По даден от шейха знак бедуините отвориха кръга около нас и цялата колона потегли обратно.

Както забелязах едва сега, тези хора бяха ходили на лов. Един бедуин носеше на ръката си сокол, на чиято глава беше нахлузена обичайната кожена качулка, а зад седлата на други двама видях завързан по един убит щраус.

В бесен галоп, в който се включи и моят водач, бедуините се понесоха към своя лагер. Аз и Крюгер Бей ги следвахме бавно. Халеф също остана до мен, макар нищо да не разбра от последвалия разговор.

— Тъй! — каза полковникът. — Сега сме сами и можем да си поговорим, без да бива някой ни смущава. Значи вий пак тук! К'во търсите в таз' опасна местност?

— Каквото търся навсякъде. Нали знаете, че пътувам, за да опозная различни страни и хора.

— Добре го ревна, стари убицецо на лъвовете! Значи сте все същ! Аз пък има изпълнява съвсем тежка задача. Можете си представи, к'во длъжен съм да трябва погрижи?

— О, струва ми се, че сте натоварен да изпълните тук някаква политическа мисия!

— Политическа?... Вий да не мръднахте?
— Защо? Че нали с това се занимават дипломатите?
— Дипломат? А-а, т'ва съвсем друг нещo!
— Аха, тъй значи! Правите разлика между дипломат и онзи, който се занимава с политика, така ли?
— Най-естествено!
— Мога ли да Ви помоля да ми разясните разликата?
— Таз разлика много прост. Кой съумял успешно подхване политика, него викам аз дипломат. А кой я обърква, той остава си политик.
— Много остроумно! Най-искрено си признавам, че никога не бих стигнал до такова тънко разграничаване.
— Да, тук го има то! — рече доблестният полковник и посочи с пръст към челото си.
— Имахте ли успех в изпълнението на мисията си?
— Отличен! Ний закупили сума коне за конюшня на бея.
— Не думайте! Нямах това предвид. Или сте дошли толкова далеч на юг, само за да купувате коне? Много по-лесно можехте да ги получите от северните племена.
Крюгер Бей лукаво се подсмихна.
— Щом вий има изпълнява трудна задача и то с хора, дето ви се струва трябва отнася предпазливо, тогаз вий няма тъй направо каже и прави туй, к'вото инак трябва прави.
— Е, така е — засмях се аз.
— Е, значи ето! Привидно коне купува за конюшня, в действителността обаче изпълнява всички желания, к'вито благоволява има паша Мохамад ас Садок.
— Ами тогава вероятно тукашният ви престой ще е твърде кратък, а?
— Разбира се! Още утре пътува, ако не и вдругиден, в случай че важна работа ще да уредена, щото си купува жена.
Погледнах го изненадано.
— Правилно ли разбрах? Искате да си купите жена, така ли?
— Да, винаги!
— Тук от тези хора?
— Разбира се!
— Струва ми се, че бедуините никога не продават девойките си.

— Всъщност не, но тук има гост от племе на туарег. А те продава понякога свои жени и момиче. Тоз' тип има две девойки, една от кои с лице на ангел.

— Ах тъй! Видели сте тук едно красиво момиче и ви е хрумнало да го купите, така ли?

— Да, за мой харем.

— Какво? Имате дори харем? Голям ли е?

— Голям? Даже много! Тежи почти три центнера^[7].

— Ами тогава значи сте и женен? Не го знаех. Моите благопожелания, господин полковник! А сега искате да се сдобие и с втора жена. Тогава сте станал истински мюсюлманин, а?

— О, моля! Таз работа не е тъй, как изглежда вий мислите. По-късно я обясня. Сега няма време. Ето, погледнете! Тук вижда се лагер.

Полковникът беше прав.

От мястото, където спряхме, имахме възможност добре да огледаме целия лагер на бедуините. Той представляваше две дълги редици от шатри. От едната им страна пасяха конете и малобройните говеда, а от другата пък бяха камилите и голямо стадо овце.

Щом приближихме шатрите, измежду тях изскочи гъст орляк ездачи. Изглежда всички жители на лагера се бяха метнали на конете си и, стреляйки и крещейки, препускаха към нас, за да поздравят новите си гости. А когато навлязохме между двете редици от шатри, за да се доберем до жилището на шейха, пред палатките видяхме много жени и девойки, излезли да огледат новодошлите хора.

И все пак в дуара бяха останали няколко мъже, защото пред една от шатрите забелязахме един от тях, който ни наблюдаваше. Лицето му имаше черти на арабин, примесени с някои белези, типични за негрите. Носът му беше кажи-речи от кавказки тип, ала дебелите силно обърнати устни, както и изпъкналите скули бяха сигурно доказателство, че в жилите му течеше и кръвта на черната раса.

Този човек бе несъмнено туарег. Туарегите живеят в същинската пустиня сред араби и негри и често носят характерните особености и на едните и на другите. Той беше облечен в дълга и много мръсна риза, от чиито широки ръкави се виждаха неговите тъмни жилести ръце. И от двете му китки на верижка висеше по един добре наточен двуостър нож. Обикновено в ръкопашните схватки туарегите се вкопчват в

противника си и забивайки и двата ножа изотзад в гърба му, пронизват белите му дробове.

Тъкмо когато се бяхме озовали съвсем близо до него, завесата пред входа на шатрата се отметна и навън излезе една девойка, очевидно за да види гостите. При шума, който тя причини, туарегът бързо се обърна и гневно ѝ кресна:

— Какво те прихваща? Веднага вътре! В името на всички шейтани от геената! Или ще забия ножа си в теб!

Като гледаше човек как този туарег бе застанал пред нея със злобно стиснати зъби, можеше да си помисли, че това незначително прегрешение действително щеше да бъде най-тежко наказано.

Изплашеното момиче побърза да отстъпи назад и да изчезне.

Въпреки няколкото кратки мига аз успях да забележа нейния своеобразен чар. Тя не беше забулена.

Докато живеещите в града мавърки винаги се движат със закрити лица, дъщерите на свободните бедуини не спазват толкова стриктно този обичай. Те знаят, че могат да се показват пред хорските погледи, и са твърде горди, за да се принизят със забулването си, макар и косвено, че ако покажат лицето си, биха могли да се изложат на някаква голяма любовна опасност.

Тази млада обитателка на пустинята, която бе принудена тъй бързо пак да се скрие, имаше висока фигура и доста пищни форми, докато обикновено бедуинските девойчета са стройни, слабички и грациозни. Ако чертите на лицето ѝ не бяха чисто ориенталски, заради ослепителната белота на кожата ѝ човек би могъл да помисли, че е от някоя северноевропейска страна. Във всеки случай на тази очарователна арабка никога не ѝ се бе налагало заради някаква работа да се излага на лъчите на жаркото слънце. Ако се съдеше по цвета на кожата ѝ, тя беше от знатен произход.

Тъмните ѝ очи бяха като кадифе и на мен ми се стори, сякаш за един кратък миг нейният поглед се спря върху мен с няма настоятелна молба. Но навярно се заблуждавах, защото какво ли можеше да иска девойката от мен, чужденеца, и то нещо, което нейните съплеменници да не са в състояние да ѝ набавят или да ѝ изпълнят?

Дебелите и дълги плитки на гарвановочерната ѝ коса стигаха почти до земята, а в тях бяха сплетени като украшение корали и съвсем гладко шлифовани зъби от лъв. Това показваше, че мъжете от нейното

семејство бяха храбри и безстрашни војни и ловци, и че много обичаха својата дъщеря или сестра, понеже иначе едва ли биха ѝ подарили символите на победата, придобити в опасни схватки с лъвовете за една толкова малко войнствена цел.

Когато отминахме шатрата, Крюгер Бей ме срѣга в ребрата с дрѣжката на камшика си и попита:

— Вий видяхте я?

— Кого?

— Ами туй момиче. Как харесва ви?

— Много е хубава.

— Нали? Туй е тя, задето съм говорил ви преди.

— Поздравявам ви!

— О, моля! Таз' работа е по-иначе, отколкото си мисли. Всъщност хич нямам право я купува, и тогаз ще съм принуден да я жена за мен.

— За да увеличите харема си, нали?

— Не и нивга.

— Тогава все още не разбирам, защо ще я купувате, или даже ще се жените за нея.

— Ще възнамеря да ви обясня. Ще я жена за мен не заради мен, а за бей на Тунис, Мохамад ас Садок. Щото тя не чернокожа, тя не бива се продава, а кой иска има нея, трябва ожени. Затуй жена за нея, а после веднага изготви документ за развод.

— А-а, тѣй значи! И кога ще е сватбата?

— Още таз' вечер или следващ ден в ранни зори. Пратеник вече трѣгнал да доведе молла, мохамедански свещеник, как Вий може би склонен да знайте. Щом тоз' молла още днес дойде, тогаз веднага ще венчавка, а после пак той начаса разведе от нея. След туй тя мой собственост, ала не жена, и аз тогаз с почит подари на бей.

Не можахме да продължим този странен разговор, понеже стигнахме до една голяма шатра, където ни очакваше шейхът. Тя бе украсена далеч по-богато от другите шатри. Няколко копия бяха забити в земята пред входа и на тях бяха окачени лѣкове, колчани със стрели и щитовете като знак, че там бе жилището на повелителя на новия лагер. В същия момент шейхът пристѣпи до моя кон, хвана юздите му и каза:

— Слез, ефенди, и заповядай в моята бедна шатра! Тя е твоя собственост, твоя и на слугата ти.

Скочих от седлото.

Тогава килимът, който закриваше входа на шатрата, бе отметнат настрани. Една наполовина забулена жена излезе навън. Върху кръгъл поднос тя носеше сол, една фурма, парче хляб, месен без мая, както и малък съд с вода.

— Пий с мен!

С тези думи шейхът отпи глътка вода, а аз изпих останалото. После получих половината фурма и половинката от хляба, който бе топнат в солта. Шейхът изяде другата половина от фурмата и хляба.

Така станах гост на арабина, който от този момент нататък според обичаите на страната беше длъжен да направи за мен всичко, което бе по силите му. Естествено Халеф също се включваше в това гостоприемство.

С полковника се поделихме, понеже той живееше отделно в собствената си шатра.

Влязохме в шатрата на шейха. Тя имаше едно-единствено помещение. Обикновено не е така, а има и още едно отделно помещение за обитателите от женски пол. Ала шейхът беше достатъчно богат, за да си позволи друга шатра за своя харем.

Върху пода бяха разстлани килими и рогозки, а наоколо се виждаха нахвърляни възглавници. Насядахме, а споменатата жена започна да ни обслужва.

Отначало имаше само толкова храна, колкото да задоволим глада си. По-късно щяха да заколят една овца и да я изпекат на шиш. Едва след като печеното станеше готово, щеше да се започне същинското ядене.

Скоро нашият домакин стана и ни помоли да му разрешим да излезе, защото трябвало да даде своите разпореждания за вечерята. Останахме сами. Откакто Крюгер Бей ме беше познал, Халеф не беше успял да вземе думата. Но сега той се зае здравата да наваксва пропуснатото и се впусна в какви ли не многословни изрази на своето учудване и задоволство, че всичко се бе наредило толкова добре, и че са ни посрещнали и приели тъй радушно! После той взе да ме разпитва за Крюгер Бей и аз трябваше да му разкажа за нашата среща навремето.

— Но нали каза, че този бей произхожда от страната, която е и твоя родина?

— Да, той е немец.

— Учудвам се, че един немзи, един неверник, заема толкова високо служебно положение в страна, която принадлежи на истински правоверни.

— Той не е повече неверник в твоя смисъл на тази дума.

— Какво искаш да кажеш?

— Приел е учението на твоя Пророк.

— Машаллах — Божие чудо! Какво чуват ушите ми! Значи е станал правоверен син на Пророка! А аз го смятах за гяур и то само заради носа му.

— Заради носа му ли?

— Да, сихди! Той е тъй червен, че това ме наведе на мисълта, че обича напитките, забранени от Пророка. А никой правоверен привърженик на Корана не нарушава тази забрана.

Е, що се отнасяше до тази точка, то и аз самият не можех да вярвам в „правоверността“ на моя доблестен съотечественик, ала мъдро се въздържах да призная пред Халеф съмненията си.

— Сихди, няма ли да последваш примера на този мъж и също тъй да прегърнеш учението на Пророка? — добави той назидателно. — В лицето на този бей сам виждаш какво може да направи Корана от един някогашен роб на хмела и ечемика.

Аха! Халеф отново бе обзет от своята идея-фикс и лесно можеше да се предвиди, че нямаше тъй скоро да изостави тази тема на разговор. Предпочитах да не се излагам на подобна опасност и станах от мястото си, за да направя една обиколка из дуара преди вечеря. Ала още не бях успял да изляза от шатрата, когато Халеф подвикна след мен с глас, в който си личеше сигурността му в крайната победа:

— И въпреки всичко ще те накарам да смениш вярата си и да прегърнеш учението на Пророка, все едно дали искаш или не!

[1] Водач. — Бел.нем.изд. ↑

[2] Барабан. — Бел.нем.изд. ↑

[3] „Дъщеря на майката“, описателно название за „жена“. Бел.нем.изд. ↑

[4] Учени. — Бел.нем.изд. ↑

[5] К. Май. Събр. съч., т. 10 „Гибелни пясъци“, разказа „Крумир“ — Бел.нем.изд. ↑

[6] Добре дошъл! — Бел.нем.изд. ↑

[7] Центнер — мярка за тежест, равна на 50 кг. — Бел.прев. ↑

ВТОРА ГЛАВА

ЕДНА СТРАННА ВЕНЧАВКА

Бавно закрачих по „уличката“ между двата реда от шатри в посоката, откъдето бяхме дошли. Нямахме как да не се сетя за туарега и за красивата девойка, която бях зърнал макар и за миг. Неволно се насочих към шатрата, където живееше туарегът.

Все още не бях стигнал до нея, когато отстрани измежду шатрите изникна женска фигура и махна с ръка. Дали този знак се отнасяше до мен или до някой друг?

Огледах се. Наблизо не се виждаше жива душа. Следователно нейният знак бе предназначен за мен.

Последвах жената без това да бие много на очи. Видях я да се отправя към храсталаците зад дуара и после да изчезва между тях. Предпазливо се огледах наляво и надясно и също се насочих натам.

Жената беше спряла и ме чакаше. Беше махнала фереджетото си, тъй че можах да видя лицето ѝ. Беше лице на старица с безброй бръчки, но все пак не правеше отблъскващо впечатление. Сигурно на млади години тя е била красива и желана от много мъже. Сега чертите на лицето ѝ издаваха страх и тревога.

— На мен ли помахна с ръка? — попитах я, когато се озовах при нея.

— Да, сихди, не ми се сърди!

— Какво искаш?

— В името на Аллаха и на Пророка те моля да спасиш моята господарка и мен!

В главата ми се породило определено подозрение.

— Коя е господарката ти?

— Тя е дъщеря на прославения шейх на бени аббасите.

— Че как е попаднала тук?

— Пътувахме през пустинята и ни нападнаха туареги. Избиха придружителите ни и ни плениха. Един от тях иска сега да ни отведе до морето и там да ни продаде.

— А как така сте се осмелили да предприемете подобно пътуване?

— Искахме да отидем в Маср^[1].

— Аллах! Какво дълго и опасно пътуване за две жени!

— Следвахме зова на сърцето си, сърцето ни подтикваше. Може би си чувал някой път за ханумата^[2] на пустинята, а?

— Не.

— Тя е сестра на моята господарка и живее на границата на Маср. Искаме да я посетим.

— А как се казва твоята господарка?

— Хилуя.

Това означаваше „Сладката“ и сигурно подхождаше на красивата дъщеря на бени аббасите повече от всяко друго име.

— Господарката ти омъжена ли е?

— Не, господарю!

— А може би е вече сгодена с някой от вашите младежи?

— Не. Сърцето ѝ все още не е направило своя избор. О, господарю, де да пожелаеше да я спасиш!

— Но защо се обръща тъкмо към мен?

— Тя те видя, когато пристигаше, и изведнъж почувства доверие към теб. А и през последната нощ ти си се появил в съня ѝ, за да я избавиш.

Та това бе много ласкателно за мен! Във всеки случай двете го бяха измислили твърде хитро, за да си осигурят помощта ми. Неволно ме напуши смях, ала външно успях да остана сериозен.

— Но в такъв случай това е за мен заповед от Аллаха.

— Така е, господарю. Спаси ни!

— Кажете на господарката си, че ще ѝ служа, и че туарегът ще напусне този лагер сам. Той ще ви продаде още тук.

— Няма това право. Ние не сме робини, а свободни дъщери на бени аббасите.

— Тогава сигурно ще те успокоя, ако ти кажа, че продажбата ще е всъщност женитба.

— Женитба ли? В името на Аллаха! Това е още по-лошо!

— Защо?

— Хилуя иска да принадлежи само на онзи, на когото дари и сърцето си.

Жената се поколеба и замислено ме погледна. После продължи:
— Или ще стане твоя жена, а?

— Не.

Тогава тя решително отхвърли назад глава и отвърна:

— В такъв случай сигурно няма да се съгласи. Теб би могла да обикне, господарю!

Положението ставаше все по-интересно! Това си беше ни повече ни по-малко от зле прикрито предложение за женитба!

— Може би тя ще дари сърцето си и на онзи, за когото е определена. Тя ще стане жена на бей на Тунис, на пашата Мохамад ад Садок — подхвърлих ѝ аз, за да размисли.

— Той е стар и вече има много жени. Тя няма да може да го обикне.

— Е, навярно все още е възможно нещо да се промени. Началникът на личната му охрана е тук, Крюгер Бей. Той ще купи Хилуя от туарега. Това ще рече, че ще я вземе за жена, но после веднага ще се разведе. След това Хилуя няма да е свързана повече с него, а аз ще му поговоря и навярно той ще я пусне да си върви накъдето я влече сърцето.

— Ах, ако го направиш, сихди!

— Ще го направя. Така е най-добре. По този начин тя ще се отърве от туарега, без да се бием с него. Полковникът вече е изпратил човек да доведе моллата. Щом той дойде, венчавката веднага ще се състои. Съветвам ви да правите онова, което поиска от вас господарят ви. Ако привидно се подчинявате на волята му, скоро ще бъдете свободни.

— С радост ще последваме съвета ти. Благодаря ти! А сега трябва да си вървя, защото туарегът не бива да заподозре, че съм разговаряла с теб. Прощавай и... ни избави!

Жената изчезна бързо и безшумно. Аз се върнах по заобиколен път, за да заблудя евентуално онези, които можеха да ме видят на връщане.

При входа между двете редици от шатри ме пресрещна шейхът с думите:

— Търсих те, господарю. Яденето е готово, ела!

Междувременно се беше доста смрачило. Закрачихме надолу по „уличката“ и скоро влязохме в шатрата на шейха. Крюгер Бей и Халеф

вече чакаха.

След вечерята ние станаме и се присъединихме към другите бедуини. Край един голям огън наред дуара те усърдно се хранеха.

Сцената бе твърде необикновена. В нощната тъмнина пламъците хвърляха върху шатрите странна призрачна светлина. Великански сенки пробягваха насам-натам. Но за хора, привикнали на подобни гледки, това не беше нищо страшно и нищо особено. Потъмнелите от слънцето брадати лица със сериозен поглед дъвчеха вечерята си и то тъй бавно и спокойно, както са свикнали всички хора, живеещи свободно сред природата.

В този момент се разнесе конски тропот. Отдолу между шатрите се зададоха двама ездачи. Единият от тях ловко скочи от коня и се приближи до шейха.

— Ето го моллата! Намерих го в Синаун.

Другият бавно и спокойно слезе от своето животно, с чувство на достойнство пристъпи към огъня, вдигна ръце като за благословия и поздрави:

— Салям алейкум — мир вам!

— Алейкум салям! — отвърнаха другите и почтително се надигнаха от местата си.

Без да каже нито дума достолепният молла седна близо до печеното, посегна с десетте си пръста към месото и започна така да се тъпче, сякаш няколко дни не беше слагал зальк в устата си. Изглежда едва след като челюстите го заболяха, той милостиво ни подкани:

— Сядайте и продължавайте да ядете!

После изтри в своя кафтан пръстите си, от които капеше мазнина, обърна се към шейха, подробно го огледа от глава до пети, и едва тогава с важно изражение отвори голямата си уста:

— Както чувам, някой от твоите гости иска да се жени. Кой е този човек?

— Ей този!

При тези думи шейхът посочи полковника. Моллата беше вече стар човек. Бялата му брада стигаше чак до пояса, а тюрбанът, чийто диаметър бе почти един лакът, засилваше още повече достолепния му външен вид. Той огледа полковника, замисли се, сложи пръст на носа си, кимна като на себе си и каза:

— Очите ми сигурно са те виждали вече. Ти не си ли Крюгер Бей, Повелителят на личната охрана?

— Аз съм.

— Дано Аллах даде да се наслаждаваш и радваш на жената, която си пожелал. Къде е баща й?

— Бащата не е тук, а само господарят.

— Тогава нека го доведат! Къде ще се състои венчавката?

— Тук веднага.

— В такъв случай нека докарат тук господаря и невестата! Но нека я забулят така, че никой да не може да зърне лицето на момичето, което ще става съпруга.

Измина известно време докато най-последният туарегът дойде заедно с невестата. Тя бе облечена в обичайната широка дреха с качулка, която имаше само един-единствен отвор за едното око.

Моллата си поглади брадата и попита туарега:

— Как се казваш?

— Бен Хамалак.

— А как е името на невестата?

— Хилуя.

Или може би каза Халуя? Туарегът изговори първата сричка на името малко неясно, тъй че то лесно можеше да се разбере и като Халуя. Ала това изглежда никому не направи впечатление.

— Тогава да започваме!

— С венчавката ли? — бързо попита Бен Хамалак. Моллата го погледна с ококорени от учудване очи.

— Ами да! Че нали за това съм дошъл.

— Почакай малко! Първо трябва да поговорим за калама. Все още никой не го е споменал.

Калам означава зестра, или онова, което се дава на роднините на една девойка, за да я вземат за жена.

— Давай накратко! — каза Крюгер Бей.

— Колко искаш?

Полковникът говореше сега съвсем свободно арабски и думите му звучаха къде-къде по-властно, отколкото когато използваше своя изкълчен немски.

— Как ще платиш, със стоки или с пари?

— Ти какво предпочиташ?

— Пари.

— Но в момента нямам. Или ме мислиш за толкова непредпазлив да яздя из пустинята с такава голяма сума в джоба си?

— Аз имам пари — намеси се шейхът. — Мисля, че ще стигнат. Давам ти ги назаем, а ти ще ми ги върнеш, когато дойде време да се плащат конете.

Полковникът му кимна признателно.

— Добре! Ти си услужлив и постъпваш приятелски към своя гост. Когато ме посетиш в Тунис, ще ти се отблагодаря. И така, Бен Хамалак, колко искаш?

— Петстотин сребърни австрийски талера.

— Ти си петстотин пъти про... Аллах! За малко щях да кажа нещо, което не е дотам необходимо. За петстотин австрийски талера ще ми дадат шест млади робини, които са по-хубави от всички хурии на рая. Давам ти само двеста.

— Дай ми четиристотин и петдесет! Ти я видя. Тя е тъй красива, като слънцето през деня.

— Много е скъпо.

— Дай тогава триста и петдесет!

— Двеста и петдесет! Заклевам се в брадата си, че няма да ти дам повече.

Туарегът знаеше много добре как стояха нещата. Крюгер Бей беше известен с това, че държи на думата си, и че е неумолим. Ето защо Бен Хамалак престана да се опъва.

— Тъй като си полковник на владетеля на Тунис, когото моето сърце почита, ще се съглася с предложението ти.

Те си стиснаха ръцете. Пазарлъкът приключи.

— Мога ли да ви венчая? — попита моллата.

— Да — кимна полковникът.

Свещеникът склучи ръце за молитва и поде:

— Бисмиллах аррахман аррахим — в името на всемилостивия Бог! Хвала нему, който ни е дал дарбата да говорим, който ни е удостоил с красотата на езика и с блясъка на думите! Той, Всевишният, е създал всичко в полза на човечеството. Той е попречил на всичко, което е ненужно, и е приготвил всичко онова, което е нужно. За нас бракът е негова повеля и ни е забранил да живеем другояче. Той, Всевишният, казва: „Вземете си за вашия брак такива жени, които ви

харесват, една, две, три, че и четири!“ О, вечни Благодетелю! Ние ти дължим благодарност, за да ти се отплатим за твоята любов. О, всемогъщи водачо! Дължим ти благодарност за този подарък — брака! О, Аллах, води ни към скромност и съвършенство, и благослови всичките ни постъпки, а също и брака ни! Ние потвърждаваме, че няма друг Бог освен Аллах, единствено вечния, както и че Мохамед, неговият пратеник, е познал божията милост преди всички други хора. Да, нека божията милост падне върху първенеца на неговото творение, Мохамед, Благословения с чудеса от Бога, както и върху неговото семейство! Аз благославям брачната двойка и призовавам с молитвата си милосърдието на Всевишния да се спусне над тях и благодаря на Аллах, защото той е милостив и изпълнен с любов, както ви го доказва и сега със свързването на вашите две сърца.

После моллата се обърна към туарега:

— Ти, който се зовеш Бен Хамалак, ще дадеш ли тази жена за съпруга на Повелителя на войнството?

— Да — отвърна туарегът.

— А ти, Крюгер Бей, предводител на героите на владетеля на Тунис, ще я вземеш ли за своя жена, ще я обичаш ли и ще я храниш ли до края на живота си, докато ти е угодно и докато тя ти харесва?

— Да — отговори полковникът.

С това свещеният обред приключи, първата мохамеданска венчавка, на която бях свидетел. През цялото време „невястата“ стоя неподвижна като статуя и не обели нито една дума.

В този момент обаче Крюгер Бей се почеса зад тюрбана. Току-що му хрумна нещо, за което дотогава не беше помислил.

— Кажете ми, о, молла, сега тази жена при мен ли трябва да живее?

— Да, защото ти си неин господар и неин мъж.

— Но тук съм само гост. Та нали тя не може да...

Тук Бен Хамалак го прекъсна:

— Тя е дъщеря на бени аббасите. В нейното племе съществува закон, че всяка новоомъжена жена в първата нощ на брака си не бива да разговаря с никого и трябва да остане сама в някоя шатра и да се моли. Очаквам, че ти ще уважиш този обичай на племето й.

— Нямам нищо против, ала не разполагам с шатра.

— Аз имам една — обади се шейхът. — Ей там е шатрата, където се намират моите запаси. Там може несмуцавано да се моли. Придружи я дотам, о молла, понеже ти си човекът, който я заведе под венчилото.

Свещеникът изпълни това свое задължение по най-достолепен начин. След като се върна и отново зае мястото си, той извади лист хартия и едно старо шишенце, в което имаше мастило.

— А сега трябва да запишем станалото — каза той, — и тези двамата ще го подпишат.

Изготвянето на документа продължи доста дълго, защото старият молла в никакъв случай не се оказа сръчен писар. После туарегът и полковникът поставиха имената си най-отдолу. Документът бе връчен на Крюгер Бей като собственик на жената. Той го прибра и със задоволство каза:

— Така, сега тя вече е моя жена. — После си пое дълбоко въздух, смигна хитро на духовника и го попита: — Но кога, о молла, мога да се разведа?

— Нали ти казах преди малко.

— Не съм го чул.

— Съвсем ясно ти заявих: „Трябва да я обичаш и храниш до края на живота си, докато ти е угодно и докато тя ти харесва“.

— Ами ако вече не ми е угодно?

Моллата смаяно ококори очи, а тюрбанът му се смъкна чак до веждите. После вдигна ръце и без да губи самообладание каза:

— Е, тогава се разведи!

— Ще се погрижиш ли за това?

— Щом искаш — да!

— Дори те моля.

— В такъв случай чуй думите на шейсет и петата сура!

Моллата склочи ръце и започна да се моли:

— В името на всемилостивия Бог! О, Пророче! Ако се разведете с някоя жена, тогава добре помислете какво правите! Не я гонете от жилището си, ако тя иначе си няма подслон. Може би Аллах ще поднови вашата любов, тъй че пак ще останете заедно. Но ако след зряло обмисляне тя наистина трябва да си върви, то нека стане по-скоро, и се посъветвайте помежду си както подобава в съгласие.

След това той отново се обърна към полковника:

— Кажи ми, о Крюгер паша, о ти, полковник на личната охрана на владетеля, искаш ли да се разведеш с Халуя, твоята законна жена?

— Искам.

Изпълнен със съмнения, моллата отново го погледна неразбиращо. Никога не му се беше случвало подобно нещо — вътре в няколко минути да жени и развежда едни и същи хора! Ала Крюгер Бей остана напълно сериозен и моллата, взел най-сетне решение, вдигна ръце.

— Тогава повтори три пъти думите: „Можеш да си вървиш!“

— Можеш да си вървиш... можеш да си вървиш... можеш да си вървиш! — енергично размаха ръце Крюгер Бей пред жена си, като така я освобождаваше от задълженията ѝ на съпруга.

— Вече си разведен. Удостоверявам го!

За малко да извикам „машаллах“!

Докато през цялото време трябваше да полагам усилия да не се разсмея, арабите запазваха такава сериозност, която изглеждаше страшно забавна. Помислете си само — ставаше въпрос за нещо забранено — продажбата на една арабка. Всеки от присъстващите го знаеше, или поне можеше да се досети, но цялата работа се забулваше с уж законна и религиозна мантия, а най-важното бе, че никой не изрази каквото и да било недоволство. Ала най-забавното в случая бяха стъписването, съмненията и убийствената сериозност, с които моллата извърши както „венчавката“, тъй и последвалия „развод“.

И така, за съвсем кратко време добрият Крюгер Бей беше годеник и съпруг, а ето че вече стана и разведен мъж. Но той посрещна всичко това с чудесно настроение и накрая попита шейха:

— Запасите ти с фурми добри ли са?

— Да.

— Имаш ли лагми?

— Четири пълни големи стомни.

— Тогава дай на твоите мъже да хапнат фурми и да пийнат лагми — дай им и четирите големи стомни. Две за да отпразнуват венчавката и две за развода!

Лагми представлява ферментирал сок от фурми. Почти има вкус на вино, а въздействието му е леко опияняващо, макар да не е възможно с него човек да се напие.

Вестта, че ще има фурми с лагми, предизвика в лагера голямо радостно оживление. Мъжете се събраха, насядаха и се отдадоха на това рядко удоволствие.

Туарегът нито яде, нито пи. Щом си получи парите от шейха, той веднага се отдалечи.

Никога не бях виждал такова „брачно свидетелство“, каквото изготви моллата. Ето защо помолих полковника да ми го даде и на светлината на огъня го разгледах най-подробно. Направих едно интересно откритие и се стъписах.

— Но тук е написано „Халуя“. Тя не се ли казва Хилуя?

— Да — отвърна ми полковникът.

— И преди ми направи впечатление. Бен Хамалак също каза Халуя, а не Хилуя.

— Сигурно ще е сбъркал, а моллата тъй го и написал.

— Нямам му никакво доверие на този Бен Хамалак.

— Аз също. Но к'во може да е значение на туй объркване? Нищо! Просто той погрешно изговорил.

— Да не би да му е хрумнало още през нощта да измъкне Хилуя от шатрата и да избяга с нея и с парите?

— Вий много подозрителен — безгрижно рече полковникът. — От прост факт, че една буква съм фалшив, веднага прави най-фантастичен извод. Туарег не посмеят си наумят нарушат гостоприемство в тоз' дуар.

В същия момент през ума ми светкавично мина една мисъл. Ами ако...?

Но тя бе толкова чудовищна, че не посмях да я премисля докрай, камо ли да я изрека на глас. Но пък и от друга страна това хрумване бе тъй завладяващо и забавно, че ако се окажеше истина, кажи-речи бях склонен да оставя провинението на туарега ненаказано.

Впрочем, ако предстоеше някой да бъде измамен, то сигурно нямаше да съм аз. И така, премълчах си моите подозрения и след известно време станах, за да отида да си легна.

Халеф веднага ме последва.

Тъкмо се унасях, когато чух до мен гласа на хаджията:

— Сихди, спиш ли вече?

— Не, какво искаш?

— Сихди, тя е тъкмо за теб.

— Кой?

— Хилуя. Ти нали видя, че Повелителя на войнството ѝ даде документа за развод?

— Е, и?

— Необходимо е да му кажеш само една дума и той ще ти я подари.

— Тук обаче страшно много се лъжеш. Той наистина има намерение да я подари, ала не на мен, а на бея Мохамад ас Садок, владетеля на Тунис.

— Хазрата — колко жалко!

— Впрочем покорно благодаря за такъв подарък!

— Защо?

— Първо, изобщо не желая някой да ми подарява моята бъдеща избраница на сърцето, и второ, ако някога реша да си правя харем, би трябвало въпросната жена поне да е млада.

— Машаллах! Че нали Хилуя е млада! Когато минавахме покрай шатрата на туарега, ти я видя също тъй добре, както и аз.

— А кой ти е казал, че жената, за която днес полковникът се ожени, а после и разведе, е именно Хилуя?

— Абе сихди, че коя друга може да е?

— Просто друга! Поне така предполагам. Но сега ме остави да спя! Изморен съм. Лейлатак зааида — дано нощта ти да е щастлива!

С тези думи се обърнах на другата си страна. Известно време Халеф продължи да мърмори под нос нещо неразбираемо. Изглежда не можеше току-така да се примири с моя отказ на предложението му да ме ожени. Очевидно си мислеше, че така ми е дал блестящо доказателство за своята благосклонност към мен. Най-сетне като че все пак успя да внесе ред в мислите си. Резултатът от размишленията му кулминира във вече тъй често слушаното от мен уверение:

— И все пак ще те накарам да прегърнеш учението на Пророка, все едно дали искаш или не.

Това бяха последните му думи, които чух преди да заспя.

Не знам, колко дълго съм спал, но не се събудих от само себе си, а бях енергично разтърсен за рамото. Надигнах се и седнах.

— Кой е? — попитах.

— Аз съм, Халеф. Сихди, ставай бързо, шейтанът се е разбеснял!

Тези думи веднага ме разсъниха. Сkochих на крака и излязох от шатрата. Ако се съдеше по положението на звездите, до зазоряване оставах около два часа. В дуара цареше пълна тишина. Нищо не оправдаваше обезпокоителните думи на Халеф.

— Нека ти разкажа набързо, сихди! — обади се той до мен. — Спах лошо. Насън ме преследваше твоят тайнствен намек за Хилуя, която всъщност съвсем не била Хилуя, ами някаква друга жена. На няколко пъти се будих и накрая вече не можах да заспя. Затова станах и се разходих из дуара. Когато се озовах при шатрата на туарега, ми се прииска да се уверя дали той все още е тук, защото си припомних твоите думи, че не е изключено да избяга с Хилуя и парите. Наострих слух и скоро се убедих, че шатрата е празна. Това събуди подозренията ми и побързах да отида при стадата. Наложих ми се да мина през храсталациите, които обграждат дуара.

За миг Халеф млъкна, за да си поеме дъх, понеже разказваше с просто невероятна бързина. После продължи още по-оживено:

— Тъкмо се канех да заобиколя няколко тамарикси, когато на звездната светлина зърнах двама мъже да се приближават от срещуположната страна. Носеха някакъв голям продълговат вързоп. Стори ми се, че в единия от тях различих туарега. Докато минавах край храстите, зад които се бях скрил, единият от мъжете каза:

— Твоят кон е добър, но моят е лош. Затова ще взема сиво-бялата кобила на шейха, а за Хилуя ще откъсна врания жребец на Повелителя на войнството.

След тези думи те изчезнаха в гъсталака. Бързо размислих, какво да направя. Стори ми се, че ще е най-добре да се върна в дуара и да те събудя.

— Най-умното щеше да е, ако беше изпреварил крадците, за да предупредиш пазачите на стадата — прекъснах го аз. — Но сега нямаме никакво време за дълги разправи. Побързай да отидеш до шатрата на шейха и го извести за случилото се! Можеш да уведомиш и полковника. Останалото е моя работа.

Заряхах го и се втурнах обратно в шатрата, за да взема револверите си. После пак изсkochих навън и дадох два изстрела. Само след миг целият лагер беше на крак. Мъжете тичешком изхвъркнаха от шатрите си, за да разберат кой и защо нарушава съня им.

— Към стадата! — изревах аз, за да надвикам гласовете, които ме засипваха с въпроси. — Там има крадци!

Всичко живо се затича към животните. Наканих се да ги последвам, когато забелязах, че от една страна към мен се бе втурнал шейхът, а от друга — полковникът.

— Какво се е случило? — подвикна ми шейхът. — Твоят слуга набързо ми каза, че туарегът се канел да избяга, и веднага изтича в друга посока.

— Да, кани се да бяга и то с твоята бяла кобила, о шейх, както и с твоя вран жребец, о Повелителю на войнството!

В този момент нейде извън лагера се вдигна адски шум. Проехтяха пронизителни викове за помощ, затрещяха изстрели.

— Йа мусихба, йа фаза — о, нещастие, о, зла орис! Любимата ми кобила, моето щастие, моето блаженство! — завайка се шейхът и се втурна нататък.

— Проклет крадец го дявол вземе! — изруга полковникът на своя хубав немски и хукна подир него.

Останах сам. Преди и аз да се затичам към стадата, най-напред отидох до шатрата с провизиите, където трябваше да се намира Хилуя, и отметнах завесата на входа.

— Хилуя? — подвикнах в тъмнината.

— Не, господарю, аз съм Халуя.

— Халуя ли? Какво означава това? Днес твоята прислужница нали каза, че името ти е Хилуя!

— Но прислужницата съм аз. Казвам се Халуя. Какво се е случило? Защо се вика и се стреля?

Жената излезе навън. Вече не носеше фереджетото си. Надвесих се над нея и въпреки тъмнината разпознах възрастната бедуинка, с която разговарях предишния ден.

— По дяволите, значи е истина! Каква измама! Веднага влизай обратно в шатрата! Ще останеш тук, докато се върна.

С тези думи я побутнах да влезе вътре и тичешком излязох от лагера. Там бяха запалили факли, направени от палмово лико. Пламъците осветяваха голяма бъркотия от безцелно тичащи насам-натам хора.

— Рух? Имши — Няма я! Изчезнала е! — извика отчаяно шейхът, щом ме видя. — Моята бяла кобила! Аллах да прокълне

крадеца и да го изпрати в най-дълбоките гълбини на геената!

— Мой жребец враният също изпарил се — изфуча Крюгер Бей, служейки си с немски език. — Дано сатана погубят тоз' мерзавец!

— Ялла! Ялла! Непременно трябва да погнем разбойниците! Хей, мъже, на конете!

Шейхът понечи да се метне върху най-близкостоящия кон, но аз го задържах за ръката.

— Уакиф — стой! Почакай! Не бива да преследваме крадците само с конете, а и с разума си. Кой ги видя?

— Аз — обади се един от мъжете. — Пръв изскочих от лагера, и тъкмо когато изтичах между последните шатри, те минаха в галоп покрай мен.

— Колко бяха?

— Двама ездачи и три коня. На третото животно, което беше по средата, имаше закрепен някакъв вързоп.

— Сигурно е била Хилуя. В каква посока яздеха?

— Право на изток.

— Тогава незабавно трябва да започнем да ги преследваме, иначе ще ни избягат! — извика шейхът.

— Ако сега тръгнеш подир бегълците, никога няма да си върнеш своята бяла кобила — подхвърлих аз.

— Да не би да искаш да ги оставиш да ни се изплъзнат?

— Не, но няма ще можеш да ги видиш в тази тъмнина? Моля те да се вслушаш в съвета ми! Ще изчакаме до разсъмване.

— Но дотогава те ще са накрай света!

— Кълна ти се, че няма да ни избягат, но ако препуснеш подир тях сега в тази тъмнина, само ще заличиш или объркаш дирите им така, че няма да успея да ги открия.

— Но как ще ги догониш? Та нали са взели най-бързите ни коне.

— Днес видях на вашето пасище един от най-хубавите хаджини^[3]. Те са по-бързи и от най-бързите коне. Можеш ли да ми кажеш, накъде смятат да се отправят бегълците?

— Че откъде да знам?

— А аз знам. Естествено, че ще искат час по-скоро да продадат Хилуя. Знаеш ли къде ще им се предложи най-добрата възможност и къде същевременно тези разбойници ще се чувстват в най-голяма безопасност?

— В града Тарабулус^[4] на морето.

— А в каква посока се намира този град?

— Точно на изток.

— И накъде са се отправили бегълците? В същата посока. Ето, сам виждаш, че при определени обстоятелства е по-полезно да преследваш враговете си със своя разум, отколкото с коне. За мене няма никакво съмнение, че те искат да стигнат до Тарабулус на морето.

— Машаллах! Прав си. Могат да подирят спасение само в този град.

— Между нас има ли някой, който много добре да знае пътя дотам?

Моят кабир, който не ми се беше мяркал пред очите след срещата ни с хомрите, пристъпи напред и заяви:

— Аз знам пътя. Впрочем дотам може да се стигне по различни пътища. Всичките са ми известни. Съвсем сигурно е, че разбойниците са избрали най-краткия.

— И аз мисля така. Най-добре ще е, ако можехме да заобиколим малко и да ги изпреварим, за да изчакаме пристигането им.

— Можем. Хаджините са по-бързи от конете им.

— Кой ще дойде с нас?

— Аз! — отвърна шейхът.

— Аз! — обади се и полковникът.

— Аз също! — извика Халеф.

— Аз, аз — чу се наоколо да викат хората един през друг.

— Това е невъзможно! — възразих. — Ще трябва да използваме само най-хубавите и най-бързи ездитни камили. А те колко са тук?

— Истински, превъзходни бишарин-камили имам само пет глави — отвърна шейхът.

— Значи ще могат да яздят само петима. И кои ще са те? Кабирът и аз сме двама. Още трима.

— И аз идвам! — извика шейхът.

— И аз! — обади се Халеф.

— Естествено и аз също! — каза полковникът.

Позволих си да възразя срещу участието на Крюгер Бей. Нямах му доверие, че ще издържи на толкова напрегната и бърза езда, ала Крюгер изобщо не уважи възражението ми. Тогава помолих да оседлаят камилите и да ни запасят с достатъчно вода и храна.

После се сетих за прислужницата. Дръпнах полковника настрана. Той все още не подозираше как стоят нещата в действителност. Взех от ръката на един от мъжете факла и заедно с Крюгер Бей се отправих към шатрата на Халуя.

— Всъщност съм вас сърдит — поде той, щото не имали наум вземат мен с вас.

— Намеренията ми бяха най-добри. Ездата ще е много изморителна и напрегната.

— А аз не трябва ли напрега, щом въпросът става отново намери свой разведен съпруга?

— Нея няма да я намерите чак толкова далече.

— Нали Вий казал, че сигур ще сме догонят!

— Но Вашата бивша жена не е с бегълците.

— Хилуя ли?

— Тя наистина е с тях, ала точно тя не ви е станала съпруга. Не си ли спомняте, че туарегът произнесе името ѝ Халуя?

— Да. Тоз' молла също тъй писал.

— Е, Халуя се казва прислужницата. Вие се оженихте за нея.

Крюгер Бей разпери ръце и ме погледна недоверчиво.

— За прислужницата?

— Да.

— Боже помози! А тя стара ли е?

— Много.

— Грозна?

— Поне не е хубава.

— Тогава я взел дявол! — запроклина Повелителя на войнството.
— Тя още тук?

— Да. Ей там в онази шатра е. Елате!

— Ама аз хич не схващам, как може е възможно, че да стане възможно да е възможно.

— Скоро всичко ще схванете. Бен Хамалак ви е продал прислужницата, а младата господарка е задържал за себе си, за да я продаде.

— Е, тогаз хайде вътре в таз шатра! Де е тя?

Открих входа на шатрата и осветих лицето на прислужницата.

— О, Аллах! Туй е тя?

— Да, това е Халуя.

— Мойта разделена възлюбена?

— Да, вече бившата Ви съпруга.

— Мътилките го взели! И затуй онзи мошеник дръзнал ми изиска толкоз многото пари!

— Да, за нея платихте двеста и петдесет сребърни австрийски талера — казах аз възможно най-сериозно.

— Аллах е велик, а тоз' тип заслужава да го бъдат повесен! Е, щом тоз' човек се втурне в мой ръце, ще разтроша врат негов кат холандска лула. Ама и таз дърт вещица тук също измамница!

— Защо?

— Щото представил себе млад.

— Не. Тя не се е представяла за млада и изобщо не е казвала нито дума.

— Ама могла кажат, че Халуя нейно име, а не Хилуя.

— Но не я питаха нея, а туарега. И именно той каза Халуя, както сигурно си спомняте. Следователно тя не е имала никаква представа, че са искали да Ви измамят.

Оказа се, че наистина е било така, след като престанахме да говорим на немски и прислужницата можеше вече да ни разбира. Халуя се беше подчинила на туарега само защото аз я бях посъветвал да прави всичко, каквото той поиска от нея. А когато узна, че Бен Хамалак е избягал с нейната господарка, жената се разплака на глас, завайка се, и се успокои чак след като я уверих, че скоро пак ще види Хилуя.

Щом се развидели, ездитните камили бяха вече готови за път. Бяха добре охранени животни, които от дълго време не са били подлагани на трудни изпитания, и затова можеше да се очаква, че щяхме да яздим необикновено бързо.

Откакто се разнесоха моите изстрели, които събудиха целия лагер, бяха изминали около два часа, и ето че най-сетне ние петимата напуснахме дуара на високите си седла и потеглихме на изток.

Нарочно се придържахме малко по на север от посоката, в която според предположенията ни яздеха преследваните от нас хора. Искахме не само да ги настигнем, но и да ги изпреварим, а това можеше да стане само при условие, че те не ни забележеха преждевременно.

Бишарин-хаджините здравата препусаха с дългите си крака. Дори и най-бързият състезателен кон не може да поддържа тяхното темпо. След четвърт час сигурно бяхме изминали вече една немска миля^[5].

Така се нижеха минутите, докато най-сетне изтекоха цели четири часа. Ездата ни бе много трудна и изморителна, но издържахме. По едно време водачът ни, който беше начело, засенчи с ръка очите си и извика:

— Уакиф — стой! Струва ми се, като че далеч на хоризонта в степта се движат няколко ездачи.

Спряхме нашите камили. Извадих моя далекоглед и го насочих към споменатите тъмни точки. После го подадох и на полковника с думите:

— Това са търсените от нас хора.

— Машаллах! Те са — даде ми право Крюгер Бей. — Значи все пак не са спазили съвсем точната посока така, както предполагаме. Но по този начин още по-бързо и по-лесно ще ни паднат в ръцете.

— По-лесно ли? — попитах със съмнение. — Не ми се вярва.

— Защо не? Та нали са ни пред очите!

— Щом някой от тях се обърне, веднага ще ни забележи. Върху нашите високи животни се виждаме много по-отдалеч, отколкото те върху конете.

— И какво ще направят? — безгрижно попита шейхът. — Намират се на сред равнината и няма как да ни избягат.

— Нека изчакаме! Да допуснем, че ги догоним и се напомним да ги заловим. Как ще стане това?

Шейхът ме погледна учудено, защото не можеше да схване какво искам да му кажа.

— Как ще стане ли? Щом ги настигна, веднага ще ги застрелям!

— И така може би ще улучиш твоята скъпоценна и незаменима кобила.

— Аллах ил Аллах! Прав си. Не бива да стреляме.

— Точно това имам предвид. Ала те няма да се церемонят много и ще започнат да се целят в нашите животни, защото падне ли камила, ездачът няма да представлява вече никаква опасност за тях.

— Какво ще ни посъветваш?

— Трябва да избегнем откритото нападение и да се опитаме да ги изненадаме. Далеч, далеч на хоризонта се вижда някаква тъмна ивица. Да не би там да има планини?

— Да — отвърна кабирът. — Това са разклоненията на Джебел Дахар.

— Изглежда, че бегълците искат да ги изкачат.

— Съвсем сигурно.

— Е, тогава ще опишем голяма дъга, за да ги изпреварим. Ако правилно преценявам разстоянието, те ще стигнат там горе-долу по обяд и вероятно ще направят почивка. Точно тогава ще ги изненадаме.

Всички намериха това предложение за приемливо. Променихме посоката, в която препускаха хаджините, и скоро не ни беше възможно да виждаме преследваните от нас хора.

Тогава здравата пришпорихме животните. Постепенно тъмната ивица на хоризонта ставаше все по-ясна и по-ясна. Започна да приема все по-определени контури и форми. После се появиха и отделни възвишения, а скоро можеха да се различат и гористите планински склонове.

Малко преди обед достигнахме първите предпланини. Отново извадих далекогледа и претърсих целия терен. После посочих назад към равнината и казах:

— Дъгата, която описвахме, остана вече зад нас. Мисля, че се намираме горе-долу там, откъдето ще минат и двамата туареги.

— Сигурно е така! — даде ми право кабирът. — Ей отсреща от планините се спуска поток. Човек трябва да тръгне срещу течението му, за да се прехвърли най-лесно от другата страна на предпланините. Следователно няма съмнение, че и те ще поемат по този път.

— Тогава нека ги изпреварим! Напред!

Скоро достигнахме потока и бавно започнахме да яздим нагоре по брега му, за да намерим някое място, където според предположенията ни бе възможно бегълците да спрат за почивка. Ала такива места имаше толкова много, че просто нямаше как предварително да определим, кое от тях щяха да изберат. Ето защо, преди да продължим, дадох съвета да оставим камилите назад и да тръгнем обратно пеша, понеже така бихме могли по-добре да наблюдаваме и да подслушваме очакваните от нас хора. Предложението ми бе прието. Продължихме още малко нагоре покрай

потока, а после свърнахме в храсталака, където оставихме животните под надзора на Халеф. След това поехме обратно и заехме позиция на една височина, откъдето можехме да държим под око обширната равнина.

Оказа се, че не съм се лъгал в предположенията си. Не след дълго с помощта на далекогледа си съзрях три точки, които се приближаваха и лека-полека ставаха все по-големи и по-големи, тъй че скоро ги различавахме вече и с невъоръжено око.

— Ето ги, идват! — възбудено прошепна шейхът. — Надявам се, че ще слязат от седлата долу при потока.

Бегълците се намираха вече толкова близо, че можехме да различим лицата им. Бен Хамалак яздеше отдясно кобилата на шейха, а неговият спътник беше отляво, а в средата между двамата Хилуя седеше на гърба на врания жребец на полковника. Тя яздеше по мъжки маниер. Дъщерите на бедуините са свикнали да възсядат коня също като мъжете.

Явно бяхме избрали възможно най-подходящия наблюдателен пункт. Кажи-речи точно под нас бегълците слязоха от конете, които незабавно започнаха жадно да пият вода, а после се нахвърлиха на сочната трева.

Хилуя безсилно се отпусна на моравата. Лицето ѝ не се виждаше, защото фереджето плътно го закриваше. Туарегът седна до нея, обаче неговият спътник остана прав, без да откъсва очи от следите на нашите камили. Тримата бяха толкова близо до нас, че можехме да разбираме всяка тяхна дума.

Съучастникът на туарега посочи към стъпканите стръкове трева и каза:

— Оттук са минали хора.

— Че какво ни засяга това? Колкото повече се приближаваме до крайбрежието, толкова по-малко имаме причина да се страхуваме. Може да ни е съвсем безразлично, кой е яздил пред нас.

— Така ли мислиш? Но сигурно се досещаш, че ще ни преследват. Искам да сме предпазливи и ще отида да видя в каква посока са продължили тези хора.

Бавно и внимателно той тръгна по нашите дири, като се отдалечаваше все повече и повече. Ако не променеше посоката си,

нямаше как да не се натъкне на Халеф и на камилите, а тогава щеше да вдигне тревога и щеше да ни издаде.

На всяка цена трябваше да му попреча.

Дадох указания на моите спътници спокойно да си останат по местата и да ме чакат. След това бързо и безшумно се прокраднах надолу по склона и се притаих зад един храст, покрай който предполагах, че човекът щеше да мине.

Предположението ми излезе вярно.

Само след минута-две дочух тихите му стъпки. Пропуснах го да мине покрай мен, направих два бързи скока и най-изненадващо така стиснах с две ръце гърлото на разбойника, че той изобщо не успя да гъкне. Безсилно се отпусна в ръцете ми и изгуби съзнание.

С този беше свършено.

Хвърлих го на рамо и го занесох обратно при моите спътници. Вързахме го, а устата му запушихме с кърпа. После помолих придружителите си да пазят пълна тишина. Искях да се промъкна зад гърба на втория бандит, който заради ножовете си беше по-опасен от първия. След като се справех с него, те щяха да ме последват, а дотогава трябваше с пушките си да държат в шах туарега.

За втори път предпазливо се спуснах от малкото възвишение. Храстите ми предлагаха толкова хубаво прикритие, че скоро се озовах зад нищо неподозиращия човек, без да ми се налага да проявявам кой знае каква предпазливост.

Междувременно той мълчаливо изяде няколко фурми и от потока гребна с ръка малко вода. После вниманието му се насочи в посоката, в която изчезна неговият спътник. Изглежда му се струваше, че се бави прекалено дълго. Тъкмо когато се прикрих зад последния храст, той се обърна към Хилуя с думите:

— Ето ти фурми. Яж!

Тя нито отговори, нито се помръдна.

— Чу ли ме? Защо не говориш? Защо упорстваш?

— Къде е Халуя? — попита тя най-сетне.

— О, тя се чувства много добре. Тя е омъжена. Скоро и ти ще се омъжиш. В Триполи ще те продам на един богат паша, в чийто дом ще си живееш райски.

— Все още не сме стигнали в Триполи.

— Но само след два дни ще стигнем. Никой няма да може да ни попречи.

— О, мога да ти назова един, който ще ти попречи!

— Ти да не бълуваш? Че кой ли ще е той?

— Той сигурно ще те преследва. Аллах го е изпратил да ме избави. Знам го много добре.

Това непоклатимо доверие на Хилуя в мен бе покъртително, още повече като се има предвид, че ме беше видяла само за няколко кратки мига.

— Да не би Аллах да е слизал при теб, за да ти го възвести? — подигра ѝ се той.

— Знам го. Той ще ме спаси. Обещал го е.

— На кого?

— На Халуя.

— Дано Аллах унищожи тази дърта вещица! Нима е разговаряла с някого?

— Да, с чуждоземеца. Обещал е да ме избави, а той е такъв мъж, който държи на думата си!

Туарегът избухна в силен смях.

— Да, наистина е мъж — язвително подхвърли той. — Такъв мъж е, че ако дойде да ти помогне, аз най-гордо ще си остана да си лежа на земята. Дори малкото си пръстче няма да помръдна, защото един-единствен мой поглед ще го прогони. Да, даже ми се иска действително да се появи. Кълна се в Аллах, че изобщо няма да си направя труда да го погледна.

— Не се кълни!

С тези думи аз се показах иззад храста. Бен Хамалак светкавично се обърна, а момичето скочи на крака и ликуващо плесна с ръце.

— О, Аллах, ето го моят спасител!

Туарегът също стана като изстрелян от пружина. Пушката му висеше на седлото, но ръцете му веднага стиснаха дръжките на ножовете и той побърза да ги извади.

— Я калб — пес такъв! Ти тук?

— Та нали ме повика?

— Тогава трябва да умреш.

Взел друго решение, той пъкна два пръста в устата си и пронизително свирна. Не изпусках движенията му из очи.

— Викаш съучастника си на помощ, а? Струва ми се, че искаше да останеш легнал на земята и изобщо да не се помръдваш. Дори се закле в Аллах.

— Върви в геената!

Той вдигна светкавично ръка, но веднага силно извика и я отпусна, защото незабавно извадих револвера си и стрелях. Куршумът прониза дланта му. В следващия миг го сграбчих за кръста, повдигнах го и го тръшнах на земята така, че остана да лежи в безсъзнание. Едва след това намерих време за красивата девойка. Подадох ѝ ръка и казах:

— Твоето доверие не те излъга. Свободна си.

Фереджетто ѝ се беше разместило и открило донейде нейното лице. Тя ме погледна учудено.

— Свободна — повтори тя, сякаш не можеше да схване значението на тази дума.

— Да, свободна, напълно свободна.

— Тогава очите ѝ заблестяха, почти веднага се напълниха със сълзи.

— Мога ли да отида където си поискам?

— Навсякъде, и при баща си, а и при твоята сестра, Повелителката на пустинята.

При тези думи тя хвана ръката ми и, преди да успея да ѝ попреча, я притисна до устните си.

— О, ти си ангелът на Аллах, когото той изпраща от небето! — прошепна тя замечтано. — Неговите пратеници са също като теб.

Усмехнато поклатих глава.

— Аз съм само човек също като моите приятели зад теб, които ти все още изобщо не си забелязала.

Тогава тя се обърна. Щом видя моите трима спътници, коленичили при туарега, за да прегледат раната му, тя много се зарадва. Подаде на шейха и на полковника и двете си ръце.

Крюгер Бей се усмихна под мустак.

— Сега съм пак възможен да ожени нея? — обърна се към мен.

— Едва ли, уважаеми ми господин полковник — отвърнах му с усмивка.

— Що тогава не?

— Тя сама разполага със себе си и не ми се вярва, че ще пожелае да бъде продадена.

— Мътилката го взела! Тогаз не мога я подари на Мохамад ас Садок. Но я по-скоро види, дали тоз' туарег още в него сребърен австрийски талер.

Парите скоро се намериха в дисагите на седлото. Естествено полковникът ги върна на шейха, който побърза да ги прибере.

Бен Хамалак не бе пострадал особено. Когато отново дойде на себе си, видя, че е вързан като своя спътник, който лежеше до него. Шейхът го заплю в лицето, както обичат да правят бедуините и изруга:

— Ти си куче и си син и внук на кучка! Ти плю на гостоприемството и обра хора, от чиито хляб и сол яде. Ще те съдят старейшините на племето, а също Хилуя и Халуя, чиито воители си избил.

— И аз също — добави Крюгер Бей, но този път на арабски, който, както вече е известно, отлично говореше. — Ти ме измами и вместо хурия ми продаде една старица. Дано душата ти се пържи в геената, докато там има огън! Аллах инхалак, йа калб — Аллах да те унищожи, пес такъв!

Изпратих кабира да доведе Халеф и камилите. После направихме по-продължителна почивка, за да може Хилуя да възстанови силите си. Вечерта заедно със спасената девойка се върнахме в дуара на хомрите, където пристигнахме в полунощ.

През тази нощ не успяхме да мигнем. Шейхът бе извън себе си от радост, че си бе възвърнал своята скъпоценна собственост. Естествено тази радост се предаде на цялото племе и една нова почерпка с фурми и лагми накара обитателите на лагера да изпаднат в истинско празнично настроение. Шейхът непрекъснато ме уверяваше в приятелските си чувства към мен и постоянно ме канеше да му гостувам колкото си искам. Големи усилия ми струваше да го принудя да проумее, че времето ми е ограничено, и че скоро трябва да продължа пътя си.

Двамата туареги далеч не се чувстваха тъй добре като мен и Халеф. С вързани крака и ръце те бяха охранявани от двама пазачи в една шатра. Очакваше ги тежко наказание.

А Хилуя?

Заради нея още на следващия ден изпахнах в доста трудно положение. Красивата бедуинска девойка беше разбрала, че се каним през Куфарах да стигнем до Египет. Тази посока съвпадаше горе-долу

с пътя, по който първоначално Хилуя бе смятала да поеме заедно със своята придружителка, за да отиде при сестра си, Повелителката на пустинята.

Намеренията ѝ бяха осуетени от нападението на туарегите, при което бяха загинали всички бени аббаси. И ето че сега тя бе безпомощна, останала почти без никакви средства. Всъщност много добре разбирах желанието ѝ да се присъедини към нас, ала това никак не подходеше на намеренията ми. Естествено, че пътуването в компанията на двете жени нямаше да е така бързо, както ми се искаше, и освен това щеше да ни се наложи за едно или друго да се съобразяваме с тях, което щеше да ни създава и допълнителни пречки. Ето защо без колебание отказах.

Но неочаквано жените получиха подкрепата на един застъпник, за когото не бях помислил, а именно — на моя Халеф.

— Сихди, — упрекна ме той, — нима ще изоставиш двете дъщери на бени аббасите в такава беда? Не го очаквах от теб.

— Но ти сигурно сам разбираш, че те само ще ни пречат.

— Давам ти право. Обаче, от друга страна, тяхното присъствие ще ни бъде от полза.

— Не проумявам как.

— Моля те, сихди, напругни си малко ума! Дъщерята на шейха няма да ни бъде в кой знае каква тежест, защото си има прислужница. Ще ни се наложи само да правим малко по-къси дневни преходи. Но от друга страна присъствието им ще ни донесе неоценима изгода. Когато се установяваме на лагер, както и при приготвянето на храната, те ще ми отнемат голяма част от работата.

— За мен е нещо съвсем ново, Халеф, че си започнал да се грижиш за собственото си удобство. Ами за какво съм те взел със себе си, теб, моя закрилник, а?

— Не ме разбирай погрешно, сихди! — припряно отвърна Халеф. — Сам знаеш, че за теб върша всичко с голямо удоволствие.

— Всъщност каква ти е целта, за кого си се загрижил повече — за дъщерята на шейха или за нейната прислужница? Халеф, Халеф, струва ми се, че и теб ще те сполети съдбата на твоя баща и на твоя дядо, и че от нея няма отървяване!

— Защо? Не те разбирам.

— Е, ами помисли какъв е бил резултатът от техния хаджилък до Мека! Те и двамата са искали да станат хаджи, но не стигнали далеч, защото всеки от тях си взел пътем жена, и е трябвало да се връща. И ти си на път много скоро да станеш техен наследник и в това отношение.

— О, сихди, — засмя се Халеф, — няма защо да се боиш за мен! Би трябвало да познаваш своя Халеф като по-умен човек. Знам много добре, че един беден бен араб като мен никога не бива да вдига поглед към дъщерята на православния шейх на бени аббасите.

— Значи всичко е ясно! Защо тогава толкова много настояваш да вземем двете жени с нас? Не ми се вярва да го правиш само от състрадание. Познавам те твърде добре.

— О, сихди, каква голяма предубеденост трябва да има в мислите ти към твоя Халеф, та да ме смяташ за неспособен на всяка безкористност! Но ще ти призная най-искрено, че не си дотам неправ и... и...

— Е? И какво?

— Сихди, знам много добре, че Хилуя е роза, чийто аромат не е за мен. Тя цъфти в затворена отвсякъде градина. Но въпреки това никой не може да ми забрани отдалеч да ѝ хвърлям по някой поглед и да се наслаждавам на красивата ѝ външност. Никой човек не може да е чак толкоз безсърдечен, а и ти също не можеш, скъпи сихди! И така, вземи я с нас!

Хитрецът му с хитрец! При последните си думи той така особено ме погледна отстрани, че съвсем точно разбрах, какви мисли му минаваха през главата.

Още миналата вечер беше споменал, че Хилуя щяла да ми подхожда за жена. Той имаше истинска мания да ме направи богат, прочут и уважаван. Ала най-голямо усърдие проявяваше тогава, когато наблизко се намираще някое хубавичко женско същество. Но тези негови маниери отдавна не ме смущаваха. Напротив! Макар понякога Халеф страшно да ми досаждаше с опитите си да ме спечели за исляма, все пак те повече ме развеселяваха, отколкото ме ядосваха. В случай че се съгласях с неговите намерения, несъмнено ме очакваха немалко тайни удоволствия, особено що се отнасяше до напразните му усилия да ме събере с Хилуя, като по този начин се надяваше да направи и значителна крачка към изпълняването на заветното си желание да ме превърнат в мюсюлманин.

Неприятностите, които можеха да се очакват, ако вземехме с нас двете жени, се компенсираха с очакваните весели и забавни сцени по време на дългото и еднообразно пътуване. Но те се компенсираха и със споменатите от Халеф предимства, които в крайна сметка, ако мислех за собственото си удобство, не биваше да омаловажавам. Въпреки всичко си дадох вид, че имам и други възражения.

— Но, Халеф, ако вземем двете жени, това ще ни струва много пари, повече, отколкото имам. Не забравяй, че би трябвало да им купим две джамали с тахтируани^[6]! А подобни разходи не са по кесията ми.

— Сихди, колко съжалявам, че акълът ти е толкова къс! Та нима шейхът на хомрите не стана твой приятел, защото единствено на теб трябва да благодари, че си получи обратно любимата кобила здрава и читава? Нима е необходимо нещо друго освен да кажеш няколко думи на Ага ал харас^[7], за да получиш от него всичко, каквото си пожелаеш?

— Халеф, не преувеличавай!

— Изобщо не преувеличавам. Но нали видях както каква почит изпитва към тебе шейхът, така и с какво уважение се отнася към теб Повелителя на войнството. А нима не принадлежи и цялата собственост на двамата пленени туареги на дъщерите на бени аббасите, които по тяхна вина са загубили всичко? Вярно, то не е кой знае колко много, но е достатъчно, за да се купят две джамали заедно с полагащите се тахтируани. И така, сам разбираш, че цялата история няма да ти струва нито един австрийски талер.

— Ами хранителните провизии?

— Стига да поискаш, хомрите ще ти ги подарят. Добре те познавам и ми е известно, че си твърде горд, за да изразиш подобна молба. Но остави това на мен! И тогава ще видиш, че нашите животни едва ще са в състояние да носят запасите от фурми, които ще получим. И така, ще се съгласиш ли да вземем с нас двете банат ал аббас?

— След като ми представи цялата работа в толкова изгодна светлина, вече нямам нищо против. Надявам се да не се разкайваме за разрешението ми.

Моето съгласие предизвика буйната радост не само на Халеф, но и на младата девойка, а и на нейната прислужница. Изглежда Хилуя изобщо гледаше на мен като на свой ангел хранител, чието най-

естествено задължение бе да се грижи за нея и да я предпазва от всякакви опасности.

Ето защо, когато след два дена напуснахме дуара на хомрите, ние наброявахме общо петима души, включително и водача, който ни даде шейхът.

Вече бяхме възнаградили предишния си кабир, а освен това той получи и богат подарък от прещастливия шейх.

След аср, следобедната молитва, тръгнахме на път. Шейхът и Крюгер Бей също възседнаха своите животни, за да ни придружат на известно разстояние. След два часа спряхме. Нашите изпращачи трябваше да поемат обратно, ако искаха да се върнат в дуара, преди да се стъмни. С кратки, но добронамерени думи, шейхът се сбогува с нас. За някои неща трябваше да ми е благодарен, но пък и аз му дължах немалко.

Както беше предрекъл Халеф, Хилуя и нейната прислужница действително бяха толкова добре съоръжени и подготвени за ездата ни през пустинята, че вероятно нямаше да ни пречат и бавят. Двете жени разполагаха с превъзходни камили, на които просто си личеше, че напрежението и усилията на предстоящото дълго пътуване ще са напълно по силите им. Погледът им беше бистър и бодър, а гърбиците им бяха добре закръглени от натрупаната мас.

Конят на Халеф, както и моят с мъка не изоставаха от тях. Една товарна камила носеше нашите вещи и провизии.

Крюгер Бей не можеше да се сбогува с нас тъй набързо както шейха. Той хвана и двете ми ръце, започна да ги стиска и мачка така, сякаш бяха тесто, а накрая каза:

— Вий вземете мой фалшив съпруга и мой същински любима и аз с право би сърдит с вас. Ама мен туй хич не минава и през ума. Дръжте си я! Затуй пък ще даде ви съвет добър: ако се жените, не взема дъртофелница, а добре поглеждат най-напред лице! А сега — сбогом! Аз се радва, ако пак нявга с вас нейде се сблъска. Аллах запази ви здраве в тозчас и вовеки веков!

[1] Египет. ↑

[2] Повелителката. — Бел.нем.изд. ↑

[3] Хаджин — камила. ↑

[4] Триполи. — Бел.нем.изд. ↑

[5] Немска или пруска миля, която е равна на 7532 м. — Бел.прев. ↑

[6] Носилки — Бел.прев. ↑

[7] Полковник (началник) на личната охрана. Бел.нем.изд. ↑

ТРЕТА ГЛАВА

ПОГРЕБАНИЯТ КЕРВАН

„Видя Сара, че синът, когото египтянката Агар бе родила Аврааму, се присмива (на сина й Исаака), и рече на Авраама: изпъди тая робиня и сина й, защото синът на тая робиня не бива да наследи заедно с моя син Исаака.

Авраам стана сутринта рано, взе хляб и мях с вода, и даде на Агар, като й тури на рамо; даде й и момчето и я изпрати. Тя тръгна и се заблуди в пустинята Вирсавия.

Водата в мяха свърши и тя остави детето под един храст, и отиде, та седна надалеч, колкото един изстрел от лък. Защото тя рече: не искам да видя смъртта на детето. И седна (надалечко) срещу (него), и викна, та заплака.

И Бог чу гласа на момчето (оттам, дете беше то); и Ангел Божий от небето извика на Агар и й рече: що ти е, Агар? Не бой се; Бог чу гласа на момчето оттам, дете е то; стани, дигни момчето и го хвани за ръка, защото Аз ще произведа от него голям народ.

И Бог й отвори очите, и тя видя кладенец с (жива) вода, и отиде, та напълни мяха с вода и напои момчето.

И Бог беше с момчето; и то порасна, и заживя в пустинята, и стана стрелец с лък.“

В последните дни, докато яздехме самотни по пътя си из печалната пустиня, тези думи от първата книга на Мойсей ми минаха не веднъж и дважд през ума.

Нищо друго не предразполага човека към размисъл така, както подобно пътуване през необятната пустиня. Там няма начало и край, няма никаква граница. Погледът ти не намира каквато и да било опорна точка, където окото да може да се спре. Нищо не привлича твоето внимание, а душата ти, която нищо не смущава, сякаш се самовглъбява и затваря в себе си. Получаваш чувството, че е станала по-свободна, и като че в дейността си не среща предишните пречки. Живееш повече с вътрешния си мир, отколкото с външния свят. А в

това усамотение се раждат такива мисли, каквито иначе са ти съвсем чужди, но те ти отварят портите към един свят, чиито праг дълги години не си могъл да прекрачиш заради безброй незначителни външни подробности, чужди на същността на нещата.

Сурова и жестока бе участта, сполетяла Исмаил, сина на прислужницата, която му бе отредена от една властолюбива жена, уязвена тъкмо в нейните майчински чувства.

Сурова и жестока бе също и участта на неговите дванайсет сина, както и на техните потомци, бедуините.

В хазарта на живота те бяха изтеглили една от най-слабите карти.

Родината на бедуините е пустинята. Тя е строга и неумолима към синовете си, а затова пък те са жестоки и безогледни към другите хора, които не са техни близки или приятели.

Те никога не могат да забравят или да простят на „Сина на пророчеството“, че заради него техният праотец Исмаил е бил отритнат и прогонен в пустинята, а тяхната ненавист към евреите е може би по-голяма дори и от омразата им към християните.

Учението на Мохамед е намерило в тяхно лице своите най-усърдни и най-непримирими привърженици. Лесно и безпрепятствено то е завладяло сърцата им, които, в резултат на големите лишения, съдени им да търпят през целия си живот, са станали твърде чувствителни и възприемчиви и към плътските удоволствия и наслади на джанната^[1], който ислямът умее да им опише в примамливи краски. Тяхното вероизповедание се състои в думите — Аллах ил Аллах уа Мохамед расул Аллах. С тази повтаряна безброй пъти фраза се изчерпват горе-долу всичките им религиозни познания, които намират оскъдна почва за развитие и обогатяване единствено още в уморителния сух формализъм на мохамеданския религиозен живот.

Освен това техният мисловен свят не е кой знае колко оживотворен от религиозни представи, макар че на синовете на пустинята не може да им се отрече способността и нагласата за една по-дълбока религиозност. Ала вечната борба за съществуване, както и суровите житейски условия, на които са подхвърлени, са ги направили сурови и безчувствени и са унищожили благородните чувства в техните сърца.

Любовта към ближния, може би най-висшата повеля на християнството, им е съвсем чужда, тъй като и те намират в пустинята

много малко любов. Пустинята не им дава нищо, тя изисква само жертви от тях и затова те са станали свършени себелюбци и са склонни да гледат като на своя законна собственост на всичко, до което могат да се докопат. За да се сдобият с нещо, което им харесва, са готови да се бият на живот и смърт за него с истинския му собственик.

„Той ще бъде между хората като див осел; ръцете му ще бъдат против всички и ръцете на всички — против него.“ Това предсказание към майката на Исмаил се е сбъднало дословно. Със своите диви, разюздани и разбойнически набези синовете на пустинята и до ден-днешен си остават верни последователи на своя родоначалник.

Вече от четири дни бяхме оставили зад нас оазисите на Куфарах и се намирахме в онази част от Либийската пустиня, която заради нейните диви пущинаци, безводие и почти пълната липса на растителност се избягва от керваните, та дори и от самите обитатели на пустинята, и по тази причина е останала в голяма степен непозната.

За да стигнем до бени салахите, чиито пасища са на запад от оазиса Фарафрах, би трябвало всъщност още от Куфарах да тръгнем по обичайния път на керваните през оазисите Джало и Сиуах, ала това би означавало за нас голямо заобикаляне и значителна загуба на време.

Ето защо предпочетохме да яздим в права посока през пустинята, макар да бяхме съвсем наясно, какви трудности и опасности ни очакваха.

Естествено аз взех това решение едва след като попитах за мнението им двете жени, за които бях поел пълната отговорност. Хилуя не се колеба кой знае колко дълго да се реши.

— Сихди, — попита тя, — колко време ще ни е необходимо според теб, за да стигнем при бени салахите по най-краткия път.

— Ако всичко върви добре, ще ни трябват пет или най-много шест дни.

— Ами колко дни ще трае ездата ни по обичайния път на керваните.

— Четиринайсет дни.

— Тогава, ако нямаш нищо против, сихди, ще изберем по-краткия път. Просто копнея час по-скоро да видя сестра си.

— Ами опасностите и ужасите на пустинята, Хилуя?

Девојката ми отправи поглед, от който лъхаше безгранично доверие.

— Сихди, не се боя от опасностите и ужасите на пустинята! Не и до теб!

Нищо не бе в състояние да я разубеди.

Естествено нейната прислужница Халуя нямаше собствена воля, тъй че пътуването ни право през пустинята бе вече решено. Бяхме предварително подготвени, че пет или шест дни нямаше да срещнем жива душа, без изобщо да подозираме каквото и да било за онази среща с толкова важни последици, която ни било писано да преживеем тъкмо тук, в най-затътената част на Либийската пустиня.

До този момент пътуването ни бе преминало без никакви особени инциденти. Първоначалното ми безпокойство, че жените може би щяха да ни пречат, за моя радост се оказа безпочвено. Вярно, че с тях бяхме принудени да правим по-къси преходи, ала това нямаше никакво значение. Ние разполагахме с време. Нищо и никой не ни налагаше на определен ден да стигнем до определено място.

От друга страна, присъствието на жените допринесе много за нашето удобство, особено когато вечер вещите им ръце за броени минути приготвяха някое вкусно, макар и скромно ястие.

Хомрите ни бяха запасили с предостатъчно провизии, така че не се наложи нито да гладуваме, нито кой знае колко да пестим храната.

Лично аз извлякох и още една полза от присъствието на жените. Хилуя говореше на друг диалект, различаващ се от диалекта на Халеф, който бе роден в един от западните райони. И тъй като по онова време се намирах отскоро в Ориента, езиковите ми познания бяха все още доста незадоволителни. Ето защо този изгоден случай ми бе добре дошъл, за да запълня въпросната празнина.

Докато Халеф и водачът язدهа начело, през повечето време аз се придържах до хаджината на Хилуя и за голямо удоволствие на моя Халеф водех с нея оживен разговор. Добре забелязвах изпълнените със скрито задоволство погледи, които от време на време ни хвърляше, обръщайки се назад. Естествено той беше убеден, че интересът ми към Хилуя си имаше съвсем друга причина, а не чисто езиковедческа. Мислеше си, че съвсем не е далеч изпълнението на първото от неговите желания, които имаше по отношение на моя милост. Не правех нищо, за да го разубедя и честите му подмятания и скрити намеци, които трябваше да изтърпя, ми доставяха тайно удоволствие.

В Мурсук, главния град на провинция Фезан, освободихме нашия дотогавашен водач, понеже оттам нататък той не знаеше пътищата. Наложих ни се да се огледаме за някой друг кабир. Скоро намерихме, каквото търсихме — един млад туарег, който ни бе препоръчан като много благонадежден човек.

Нямаше защо да съжаляваме за този наш избор, понеже след три седмици стигнахме здрави и читави до първия оазис на Куфарах.

Още по пътя ни за Мурсук бе станало ясно, че, въпреки покъсите дневни преходи, конете ни не можеха да се мерят по издръжливост с хаджините. Затова още в Мурсук ги разменихме за две ездитни камили само срещу незначително доплащане. Мурсук е важен транспортен възел за всички кервани, тъй че никак не ни беше трудно до се сдобием с подходящи животни.

И така, още преди четири дни бяхме оставили зад гърба си Кабабо, най-източният от оазисите на областта Куфарах. Като казвам „ние“, имам предвид двете жени, Халеф и себе си. В Куфарах, където останахме няколко дни, нашите животни възстановиха силите си, тъй че се надявахме да издържат до бени салахите. Този път нямахме кабир, защото... просто не намерихме. Е, щяхме да имаме, ако бяхме избрали обичайния път на керваните! Но да тръгнеш направо през дивата безводна пустиня, пълна с какви ли не ужасни опасности? Не, никой не се съгласи да ни предложи услугите си.

Е, ами тогава ни се налагаше да си опитаме късмета без водач. Съзнавах, че поемаме голям риск и се съмнявам дали днес, когато пиша тези редове, бих събрал куража и дързостта отново да поема такава отговорност.

Но защо ли носех със себе си компас? Той можеше съвсем задоволително да ни замести водача, който в тези непознати и неизследвани земи и без друго нямаше да ни е кой знае колко полезен.

И наистина имахме късмет.

Успяхме да изминем доста голямо разстояние, като почивахме през деня по време на най-голямата жегата, а за пътуване използвахме само утринните часове и късния следобед, та дори и част от нощта.

Разбира се, че никъде не намерихме вода. Но още при напускането на Куфарах меховете ни бяха напълнени до пръсване и до този момент нито на хората, нито на животните се беше наложило да страдат от жажда. Дори имахме достатъчно количество от тази

скъпоценна живителна течност за следващия и по-следващия ден, което ще рече повече, отколкото ни бе нужно по предварителните ни пресмятания.

Когато вечерта на четвъртия ден от пътуването ни започнахме приготовленията си за лагеруване, изпитвахме приятното чувство, че за последен път ни се налага да вършим тази работа. Надявахме се, че вечерта на следващия ден ще можем да изпълнем изморените си тела в шатрите на бени салахите.

Последната част от пътуването ни бе много тежка и изморителна. Трябваше да прекосим един уар^[2] от скални късове и камънаци, струпани или разхвърляни в невъобразим безпорядък. Беше невъзможно да спазваме точно указанията на стрелката на компаса. На всичко отгоре високите каменни блокове ни пречеха на видимостта и можехме да сме доволни, че в този хаос, в който непрекъснато ни се налагаше да сменяме посоката си, изобщо се придвижвахме напред.

Въпреки всичко изминахме значително разстояние и когато вечерта си легнахме да спим, изчисленията с компаса и картата ми показаха, че до следващата вечер нямаше как да не стигнем целта си.

Никой от нас не подозираше, че през тази нощ, косата на смъртта щеше да изсвисти съвсем близо над главите ни.

След полунощ се събудих от някакво странно свирене, което се носеше във въздуха...

То се повтори няколко пъти и същевременно почувствах как някакъв лек, но изгарящо горещ ветрец облъхна лицето ми. Въздухът стана толкова тежък, че цялото ми тяло се окъпа в пот. След известно време странните звуци престанаха, а заедно с това забележимо отслабна и споменатата жегга. Белите ми дробове отново можеха свободно да дишат.

По онова време все още няхах достатъчно опит, за да мога правилно да изтълкувам тези особени явления, които ставаха във въздуха. Халеф и двете жени, събудили се като мен, също не бяха в състояние да ми дадат някакво обяснение. Те живеяха в степите и не бяха запознати с атмосферните явления в пустинята.

На следващото утро, след двучасово лутане из дуара, най-сетне го оставихме зад нас. Отвсякъде ни обграждаше пясъчната пустиня с нейните вълни от плоски пясъчни дюни. Вярно, че за нашите животни не бе никак лесно да газят в дълбокия пясък, ала въпреки това всички

си отдъхнахме с облекчение. Халеф не можа да се въздържи да не даде израз на напиратите в сърцето му чувства.

— Хамдулиллах! Да благодарим на Аллаха, че ни изведе от това преддверие на геената! Не ви ли се струва, че тук сякаш сатаната е направил на парчета един цял свят, а после с отделни късове си е играл на народна топка? Дано Аллах ни закриля и пази от дявола с девет опашки, и дано го низвергне в най-тъмните дълбини на пъкъла, а ако ме пита мен, може да го изпрати и в този уар, изоставен от всички добри джинове^[3]!

Съгласихме се с него, макар и без да използваме подобни цветисти изрази.

Какви глупаци сме били само!

Скоро щяхме да разберем, че всъщност проклетият уар е бил за нас небесна благословия, и че ни е спасил живота, защото, ако не беше този „сатанински уар“, то предишния ден щяхме да се придвижим значително по-бързо напред. Щяхме да пренощуваме в откритата пустиня и костите ни и до ден-днешен щяха да се белеят в пясъците ѝ.

Все повече грижи ни създаваше обстоятелството, че едва ли не с всяка крачка пясъкът ставаше все по-дълбок и това все повече затрудняваше ездата ни. Най-добре беше, доколкото ни бе възможно, да се движим по гребените на ниските дюни. Ако нещата продължаваха да се развиват все така, това щеше да означава край на мечтите ни още същата вечер да стигнем нашата цел.

Току-що бяхме спрели на гребена на една ниска пясъчна „вълна“, за да дадем възможност на животните малко да си поотдъхнат, когато викът на Халеф наруши тишината:

— Ал бюдж — брадат лешояд!

Учудено погледнах натам, накъдето сочеше протегнатата му ръка. И действително, на около един пушечен изстрел на север, във въздуха се виждаше да се рее един лешояд. Ето че в същия миг и друга птица излетя от земята. Бях изненадан, дори слисан. Тук сред най-безутешната пустиня два лешояда! Какво ли означаваше това?

Във всеки случай невъзможно беше да става въпрос за мършата на някой чакал или пък друг хищник, защото какво ли би могъл да търси той в тази пустиня?

Сигурно се касаеше за човек или може би дори за неколцина.

Но защо ли бяха дошли в тази ужасна пустош? И бяха ли все още живи? Вероятно не, понеже в противен случай лешоядите предпазливо щяха да останат по-надалече. Ала първоначално птиците са били вече накацали на земята и едва при приближаването ни се вдигнаха във въздуха.

И така, възможно бе да става дума само за трупове. Но дали наистина бяха само трупове? Нима ако се касаеше за повече хора, не можеше сред тях да се намира и някой все още жив, който да се нуждае от помощта ни?

Без да кажа нито дума на спътниците си, насочих моята камила към мястото, откъдето лешоядът излетя във въздуха, и сега двете птици описваха широки кръгове над него.

Халеф ме последва заедно с двете жени. Пътят ни минаваше през гребените на дългите дюни и през падините между тях. През гребените се движехме доста бързо, ала падините пресичахме с такова темпо, което не можеше да се нарече повече езда, а най-много — влачене. Имах чувството, сякаш при всяка своя стъпка моята камила трябваше да полага големи усилия, за да измъква краката си от пясъка.

Най-последно... стори ми се, че за това кратко разстояние ни беше необходима цяла вечност... аз спрях животното си на гребена на последната дюна. Пред мен се намираха... да, какво ли беше това, което виждаха очите ми там долу в падината?

Дюните, през които се движехме, предлагаха за окото или острите линии на гребените си, или меките полегати контури на падините. Нищо друго не разнообразяваше пейзажа! Но тук! Отгоре това приличаше на хаотично разхвърляни надгробни могили.

Надгробни могили!

Да, ето това беше! Вече знаех, какво имаше пред мен и как можех да си обясня странните явления през последната нощ.

Но още преди да успея да изразя гласно мислите си, зад мен се разнесе гласът на Халеф, който тъкмо в този момент се изкачи на върха на дюната заедно с жените.

— Аллах карим! Самумът! Тази нощ духовете на пустинята са взели своите жертви! Уаллах! Биллах! Тиллах! Там долу е затрупан цял керван! Колко добре стана, че ние... че ние...

Той не довърши изречението, а ми отправи странно безизразен поглед. Страните му преbledняха, но и аз признавам, че в този момент,

въпреки голямата жега, по гърба ми преминаха леденостудени тръпки.

Лицето на младата бинт аббас бе смъртно бледо, а широко отворените ѝ очи се бяха втренчили в красноречивите малки хълмчета под нас. Нейната прислужница бе затворила очи, като че не можеше да понесе тази гледка.

Да, колко добре стана, че бяхме „принудени“ да прекараме последната нощ в дуара!

Доста време се гледахме един друг безмълвно в преbledнелите лица. Всеки от нас съзнаваше страшната опасност, която е била протегнала към нас ръце, за да ни сграбчи, съзнаваше, че сме се разминали с нея на косъм.

В подобни мигове хората, които не са съвсем лекомислени, просто мълчат. Всяка изказана мисъл би прозвучала като сквернословие или като обида на една могъща сила, която според определени всемъдри и всеблагии планове направлява съдбините на всички нас.

В такива мигове всяка дума би въздействала смущаващо... с изключение на молитвата.

Халеф притежаваше точно това правилно усещане. Без да го е грижа за нас и за онова, което ще направим, той слезе от камилата си и коленичи в дълбокия пясък с лице към Мека. А после силно и тържествено от устата му се разнесоха думите на фатиха, първата сура от Корана:

— В името на всемилостивия Бог! Хвала и слава на Бога, на повелителя на световите, който ще властва в съдния ден. На теб ще служим и на теб ще се молим най-горещо, за да ни поведеш по правия път, пътя на онези, които се радват на милостта ти, а не по пътя на онези, на които се гневиш, и не по пътя на заблудените.

Халеф изрече тези думи със сведена глава. После обаче я изправи и като вдигна ръце, продължи:

— Всичко, което е на небето и на земята, слави Бога. Негово е царството небесно, нему се полага възхвалата, защото той властва над всички неща.

Това беше началото на шестдесет и четвърта сура. Докато с всички предписани поклони той продължаваше да се моли, коленичил на земята, молитвата му бе придружавана от тихото мърморене на двете жени, а и от моето сърце към небето политна гореща

благодарствена молитва към Бога, който за съвсем кратко време повторно ме избавяше от ужасна смърт.

Тази сцена бе наистина много странна, долу под нас бе затрупаният от пясъка керван, който толкова бързо беше заспал съня на смъртта. До мен бяха моите молеци се спътници. Около нас — гребените и падините на дюните, които поне от разстояние имаха измамна прилика с леко развълнувано море. А над нас оловносивото небе бе надвиснало като зловец мъртвешки саван.

Колко ли хиляди „корабокрусенци“ бе погълнало вече Бахр бала ма, Морето без вода!

След като сурата бе казана докрай, трябваше да помислим за най-наложителната работа. Наредих на Халеф да остане с двете жени там, където си беше, и слязох от моята камила. После предпазливо започнах да се спускам по доста стръмния склон на дюната. При всяка крачка затъвах почти до колене, но все пак бързо стигнах до първата могилка, намираща се по-нависоко от другите. Тя беше малко по-дълга от човешки бой. В единия ѝ край съзрях пръстите на крак, обут в сандал. Наистина, бях убеден, че човекът вече не е жив, но се надявах да открия нещо, което би могло да ми подсказва що за керван е бил този и какви хора са го водили.

И така, започнах да разривам пясъка с ръце и за мое учудване установих, че пясъчният пласт, затиснал човешкото тяло, съвсем не бе толкова дебел, колкото си мислех. Бях си представял, че хора и животни са умрели от задушаване. Сигурно пясъкът ги беше връхлетял и затрупал като дебела тежка стена само за броени секунди, отнемайки им всяка възможност да дишат. Ала това мое предположение противоречеше на сравнително тънкия слой пясък, който скоро отстраних с ръце. Не можех да си представя, че това недотам значително количество пясък се е оказало достатъчно, за да задуши един як мъж.

Мъртвецът беше бедуин.

Младото му безбрадо и загоряло от слънцето лице се показваше от бялата кърпа, с която бе увил главата си. Беше облечен в бял хаик, под който се виждаше дълга долна риза от най-обикновен сив плат, която бе стегната около кръста само с едно неугледно въженце от камилска вълна. В него беше затъкнат дълъг двуостър нож.

След като изрових мъртвеца от пясъка, веднага разбрах, че смъртта не беше настъпила чрез задушаване, а несъмнено чрез силен удар в тила. На това място кърпата на главата му бе напоена с кръв, която беше проникнала и дълбоко в пясъка под нея.

Дали бе станал жертва на убийство? Или неговото животно се е спънало и паднало, а главата му се е ударила в някакъв твърд предмет, който е строшил черепа му?

Този въпрос навярно завинаги щеше да остане без отговор, защото, естествено, в случая и дума не можеше да става за разчитане на следи.

Повече по навик, придобит от Дивия запад, отколкото от предпазливост, аз разтворих ризата на мъртвеца и сложих дланта си върху сърдечната област.

Още в следващия миг трепнах и се отдръпнах назад — бях доловил съвсем лекото, но все пак забележимо движение на гърдите. Човекът изобщо не беше мъртъв, а бе изпаднал само в безсъзнание. Викът ми накара Халеф да се озове при мен. С обединени усилия завлякохме изгубилия съзнание човек горе на гребена на дюната. Там го предадохме на жените, за да се опитат да го върнат към живот.

После Халеф отново ме последва долу в падината, за да продължим започнатото търсене. Скоро разбрахме, че всяка помощ бе закъсняла за връхлетените от самума хора. Долу на самото дъно на падината потъвахме във финия като брашно пясък не само до коленете, ами и чак до кръста. Беше ясно, че и хора, и животни отдавна са умрели от задушаване, защото според преценката ми керванът беше затрупан поне от еднометров пласт пясък. Изключение правеше само едно-единствено място, намиращо се малко по-нависоко.

Навярно в предсмъртни конвулсии една джамала се бе търкаляла в пясъка и с краката си се бе освободила донякъде от пясъка, натрупан там на малко по-тънък слой. Точно това беше и мястото, откъдето нашето появяване бе прогонило лешоядите. По разкъсаните и окървавени крайници разбрахме, че грабливите птици бяха започнали вече своето ужасно угощение.

Точно там имахме най-големи изгледи да открием нещо, в случай че не предпочетяхме да изчакаме раненият да дойде в съзнание. Но тъй като бе твърде неясно кога щеше да стане това, сметнахме за по-

уместно да продължим нашето издирване, и доколкото бе възможно да освободим джамалата от пясъка.

Вече споменах, че на въпросното място пясъкът не представляваше толкова дебел и плътен слой, както при другите могилки. Освен това в предсмъртната си агония животното бе свършило добра предварителна работа. Скоро разкрихме хълбоците и корема на джамалата, а веднага след това Халеф изненадващо извика:

— Машаллах, сихди! Пушки! Колкото щеш! И то европейски, каквито обикновено не се използват при нас.

Проправих си път през дълбокия пясък до Халеф и видях, че казваше истината.

Камилата беше натоварена с пакети, чието съдържание бе опаковано в рогозки от лико. Вероятно докато изплашеното животно се е търкаляло на земята, един от тях се беше разкъсал и разтворил и от него стърчаха цевите на няколко нови-новенички пушки. Както изглеждаше, бяха английско производство.

Значи това беше оръжейна доставка! Вероятно ставаше въпрос дори за незаконна търговия с оръжия! Това подозрение бе много близко до ума и заради необичайния път, който бе избрал керванът.

Но кой ли изпращаше пушките и за кого ли бяха предназначени?

Отговорът на този въпрос трябваше да се търси само в пясъка, разбира се, при условие, че изпадналият в безсъзнание човек не бе в състояние да ни даде каквото и да било обяснение.

И така, без да се колебаем продължихме да разравяме пясъка, като и този път имахме късмет.

Не след дълго ръката ми се натъкна на някакъв предмет, който на пипане приличаше на нещо от кожа и скоро се оказа, че е един от кобурите на седлото. Следователно джамалата е била използвана не само за пренасяне на товари, но и за ездитно животно. Първото нещо, което се показва на бял свят, когато отворихме кожения кобур, беше турско наргиле, една от онези водни лули, които за ориенталците са също тъй необходими, както и за европейците кесиите с пури. Останалата част от кобура бе запълнена от добре свързан пакет. Когато го отворих, за моя най-голяма изненада открих цяла колекция от какви ли не фойерверки. Ракети и фишеци в ръцете на синовете на пустинята! И насън не би ми минало през ума! Ориентът започваше да става твърде модерен!

Изглежда кобурът беше вече празен. За всеки случай бръкнах в него още веднъж и добре, че го направих. Най-отдолу се намираще някакъв съвсем плосък предмет, увит в кожа. Беше един от онези евтини и най-обикновени портфейли, каквито се продават под път и над път. Той съдържаше само два документа, които обаче изцяло привлякоха вниманието ми.

Единият от тях беше документ за доставка на стока, издаден от английска фабрика за оръжие и подписан от някой си Хулам. От него ставаше ясно, че на племето на бени зуафите трябваше да се доставят триста пушки с по хиляда патрона за всяка от тях. Вторият документ представляваше писмо от същия Хулам до Махмад Ибн Али, шейха на бени зуафите. То бе всъщност удостоверително писмо за водача на кервана. В него се съобщаваше на шейха, че керванът се състои от десет животни и трима камили, без да се брои водачът.

Това беше всичко. За мен то бе напълно достатъчно. Пак бях имал късмет, че веднага се натъкнахме точно на камилата, която принадлежеше на водача на кервана, и там намерихме тъй желаното обяснение за всичко.

През цялото време, докато четях документите, Халеф ме наблюдаваше. Щом свърших, той ме попита:

— Сихди, разбра ли, какви стоки пренася керванът?

— Да. Триста пушки и триста хиляди патрона.

— Триста хи... машаллах!

Халеф ме зяпна безкрайно изненадан. После продължи:

— Акълът ми се взе. И за кого е всичко това?

— За бени зуафите.

— Ами май че туй е племето, което живее близо до бени салахите, само дето са малко по на юг. Че защо са им толкоз много пушки?

— Имам някои предположения. Не си ли спомняш вече какво разправяха за Египет в Куфарах?

— Имаш предвид онази история, че синовете на пустинята по границата с Маср не били доволни от хедифа^[4] и затова замисляли въстание, нали?

— Да, безспорно предстоят размирици, които на всичко отгоре се подкрепят и от падишаха, понеже вицекралят е станал за него вече твърде силен и независим.

— Тогава навярно мислиш, че тези пушки трябва да послужат за подготовката на бунт на бени зуафите срещу хедифа, а?

— Убеден съм в това.

Бях убеден и в нещо друго.

Обстоятелството, че пушките бяха английско производство, правеше твърде логично подозрението, че Англия също бе замесена в играта, както винаги, когато ставаше въпрос да се бди над „запазването на английските интереси“. Та нали на земята си остава неписаният закон, че силният винаги взема, а слабият дава, докато накрая няма вече какво да даде. И този закон е валиден навсякъде — между расите и между народите, в градовете и в най-малките села. И това ще е така чак до деня, когато учението за истинската любов се всели във всяко сърце.

Ето, такива мисли ми минаха през ума, ала аз мъдро не ги споделих с Халеф, а си ги запазих за себе си.

— Сихди, ти на чия страна си, на страната на падишаха, дано Аллах го дари с хиляда години живот, или на страната на хедифа?

— Халеф, нали знаеш, че не се меся в политическите разправи!!

— Хазра — жалко! Но на кого би помогнал, ако все пак ти се наложи да вземеш страна в тези разправи?

— Хмм! Трудно е да се отговори на този въпрос. Ако падишахът се стреми да запази господството си в Маср, той очевидно е в правото си. Но, от друга страна, и Исмаил паша, хедифът, си има своите права. Смятат го за самовластен и разточителен човек, но той мисли доброто на тази страна и във всички случаи е по-загрижен за нея от своя предшественик. И ето че вместо открито да се изправи срещу него, падишахът се опитва да вдигне въстание и така да подкопае властта му, което не е справедливо.

Халеф ме погледна изпод вежди и попита:

— Значи си на мнение, че ще стане лошо, ако бени зуафите получат пушките и подготвят бунт срещу хедифа, а?

— На всяко кръвопролитие гледам като на нещо несъвместимо с Христовото учение.

— Но тогава ти не бива да се отбраняваш, когато те нападнат. Така ли е, сихди?

— Не, Халеф. Неизбежната самоотбрана е нещо друго. Изключение прави и необходимостта да помогнеш на някой човек или

пък да предотвратиш престъпление. Но всяко кръвопролитие, което е резултат от насилие или алчност, си остава престъпление.

— Е, няма причина да се натъжаваш, защото бени зуафите няма да получат пушките.

— Няма ли? Защо?

— Ами защото ще ги задържим за нас. Ние ги намерихме.

— Тъй ли? — усмихнах се аз. — И как ще придобият валидност тези твои претенции?

— Просто ще вземем пушките с нас.

— Десет тежки камилски товара? И как смяташ да се справиш сам без чужда помощ? А довериш ли се на някой от местните жители, ще трябва да очакваш той да не признае претенциите ти. Ще гледа на намереното като на своя собственост, а и според закона на пустинята има това право, защото пушките се намират на негова земя.

По лицето на Халеф се изписа голямо разочарование.

— О, язък! Не помислих за това. А иначе тъй се бях зарадвал! Сихди, само с един удар щяхме да станем богати.

— Какво те прихваща? — престорих се на възмутен. — Пушките не са наши.

— Тогава я ми кажи, чии са!

— Всъщност това не би следвало изобщо да те интересува, понеже е съвсем сигурно, че не са наша собственост. Но за да те успокоя, ще те уверя, че предпочитам да унищожа оръжията, отколкото да допусна да попаднат в неподходящи ръце. Сега доволен ли си?

— Сихди, ти си господарят, а аз съм само твойт закрилник. Следователно ще трябва да ти се подчиня. Позволи ми единствено забележката, че понякога изобщо не те разбирам. Но въпреки всичко ще те накарам да прегърнеш учението на Пророка, независимо дали искаш или не.

Не можах да проумея каква връзка имаше този случай с преминаването ми към друга вяра, но предпочетох да не отговарям.

От гребена на дюната долетя викът на Хилуя, който ни накара да се изкачим горе, проправяйки си с мъка път през дълбокия пясък. Там веднага забелязах, че не съм могъл да поверя ранения на нечий други по-добри грижи. Хилуя беше отворила един от меховете с вода и беше промила ужасно изглеждащата рана на главата му. В момента се канеше да я превърже, но първо се убедих, че черепът не е счупен,

както се опасявах отначало. Предметът, с който е бил нанесен удара, може би някой тежък приклад, за щастие не го беше улучил с пълна сила, а само беше обелил част от кожата. Естествено в резултат на това човекът бе загубил доста кръв. Впрочем забелязах само една значителна подутина, която скоро можеше да спадне, ако се правеха компреси с вода. Раненият току-що се бе леко размърдал и затова Хилуя ни беше извикала.

Докато преглеждах раната му, докоснах едно място на главата, което изглежда бе особено чувствително, и тогава изпадналият в безсъзнание човек болезнено потрепери. После полуотворената му уста тихо промълви една-единствена дума:

— Ма — вода!

Хилуя напълни една чаша със скъпоценната, макар и вече застояла течност и я поднесе до устните му. Младият човек пи на дълги жадни глътки със затворени очи, като че все още не му стигаше силата да ги отвори. Хилуя трябваше да напълни чашата четири пъти, докато най-сетне той извърна глава настрани, с което показа, че това му е достатъчно. После за пръв път клепачите му се повдигнаха и погледът му падна върху лицето на надвесилата се над него девойка.

Забележителна бе промяната в израза на лицето му, която се извърши в този момент. Само до преди миг то бе безизразно и бледо като на мъртвец, но ето че изведнъж придоби спокоен и дори щастлив вид. А устните му се разтвориха повторно, за да изрекат със заекване, но все пак ясно доловимо думите:

— Бадия... хамдулиллах... аз съм си... у дома! Още в следващия миг очите му пак се затвориха. Беше заспал от изтощение.

Учудено се спогледахме. Какво ли беше това? Съвсем ясно беше казал „Бадия“ и „аз съм си у дома“.

Но Бадия беше сестрата на Хилуя и изглежда той имаше нея предвид. По време на продължителното ни пътуване Хилуя ми беше доверила между другото, че много приличала на омъжената си сестра. Това обясняваше, че при идването си в съзнание раненият я беше взел за Бадия, своята господарка.

Каква ли връзка имаше младият бен салах с кервана? Дали бе негов водач? И как ли беше получил тази рана?

Впрочем на първо време това бяха излишни въпроси, защото едва ли щяхме да намерим техните отговори преди да се събудеше

младият човек, потънал в дълбок сън от изтощение. И изобщо заради ранения не биваше да мислим да продължим прекъснатото си пътуване още същия ден. Дори и да не беше от бени салахите, елементарната човештина пак изискваше от нас да се съобразим със състоянието му, за да не се засили още повече треската вследствие на неговото нараняване, която нямаше начин да не се появи.

Провидението бе пожелало да намерим този младеж на границата между живота и смъртта и то сигурно щеше да се погрижи за нас и по-нататък, за да стигнем целта си живи и здрави.

Докато Хилуя и нейната прислужница се занимаваха с ранения, аз се заех с обичайните приготовления за лагеруване. Решихме да бивакуваме в последната падина преди мястото на нещастиято. Животните налягаха в дълбокия пясък и изглежда нямаха абсолютно нищо против нарушаването на вече приетия дневен ред. После пренесохме долу ранения и също го положихме в пясъка като подпряхме гърба му на камилата на Хилуя така, че трябваше само да протегне ръка от тахтируана, за да може да сменя влажните компреси. Халеф и аз потърсихме закрила срещу палеците слънчеви лъчи в оскъдната сянка, която ни предлагаша телата на животните.

Непоносима задушаваша жегата бе притиснала пустинята. Беше също както в библейските думи: „Небето над теб ще бъде също като огън, а земята под теб като нажежено желязо“. Изгарящото слънце безмилостно напичаше пясъка, но сам вече пренаситен, той не поемаше повече топлина, а отразяваше обратно убийствената жар, тъй че тя оставаше да трепти над земята като пламнало огнено море, по чиято повърхност танцуваха ослепителни светлини.

За какво мислех ли? За нищо.

Нетърпимата жегата изсмукваше от мозъка както всякаква мисъл, така и последната капчица воля. Едва-едва събирах сили колкото от време на време да стана, за да нагледам ранения, който, оставен под грижите на Хилуя, все още спокойно спеше.

Изглежда дъщерята на бени аббасите единствена бе останала пощадена от всеобщата отпадналост. Грижите ѝ за спящия младеж бяха все същите, а очите ѝ се спираха върху лицето му с такъв странен поглед, в който се смесваха състрадание и мечтателно възхищение, че неволно се стъписах. Този израз едва ли бе съставна част от

предписанията в служебните задължения на една болногледачка. Какво ли би казал Халеф за него?

Обаче очите на Халеф, комуто изписалите се по лицето на Хилуя чувства сигурно също биха направили впечатление, бяха затворени. Той спеше също както и младият бен салах, а по всичко си личеше, че в своя тахтируан спеше и прислужницата Халуя. Усмихнах се сам на себе си.

Нито на мен, нито на Халеф беше убегнало, че по време на цялото ни пътуване замечтаният поглед на Хилуя не се откъсваше от мен. Но тъй като се правех, че изобщо не забелязвам нейните мечтания, след една последна въздишка тя затвори в сърцето си своите чувства и започна да се държи към мен резервирано, макар да остана по сестрински любезна. Но ето че, както изглеждаше, младият тъй безпомощен бен салах събуди в нея нови нежни чувства. Това можеше само да ми е добре дошло. Той беше мъж от нейния народ, а фините, донякъде дори благородни черти на лицето му събудиха и моите симпатии.

Ако в този случай най-благородните женски качества, състраданието и милосърдието, доведяха до любов, то това щеше да е като Божи дар за красивата дъщеря на пустинята.

По едно време, въпреки сипещата се върху мен слънчева жар, се изкачих горе на гребена на дюната. От само себе си се разбираше, че с нашите слаби средства и възможности не ни бе възможно да изровим от пясъците целия керван и не можехме да вземем пушките. За тази цел ни беше необходима чужда помощ. Но откъде? В момента и самият аз не бях наясно.

Във всеки случай можех поне да си отбележа мястото, където керванът бе намерил своя ужасен край. С помощта на компаса и, вземайки предвид изминатото разстояние, приблизително пресметнах географското положение на точката, където се намирахме. После начертах в бележника си разположението на околните дюни и така направих всичко възможно и всичко необходимо, за да успеем отново да открием въпросното място.

Двата брадати лешояда отдавна се бяха оттеглили и през цялото време на престоя ни не се мярнаха повече. Минаваше час подир час, но раненият продължаваше да спи. Стана следобед, после дойде вечерта — болният не се беше помръднал. Само гърдите му се повдигаха и

спускаха — дишаше бавно и равномерно. Настъпи нощта. След скромната си вечеря ние се пригответихме за сън.

Преди това обаче отидох още веднъж при спасения от нас млад човек. Той продължаваше да спи — дишаше все така спокойно и равномерно. До този момент не се забелязваше следа от треска. Изобщо дълбокият му сън изглежда не беше признак на пълно изтощение, а оздравителен сън, който, както е известно, винаги е много продължителен и дълбок. Е, толкова по-добре за него! В такъв случай можехме да се надяваме, че щеше да издържи дългата и изморителна езда на следващия ден без особена опасност за здравето си.

Препоръчах на Хилуя също да легне да поспи и да нареди на прислужницата си да бди над болния вместо нея. После се върнах при моята камила. Халеф бе вече заспал, а и аз скоро потънах в обятията на Морфея.

Събудих се, защото някой ме хвана леко за ръката. Пред мен стояха двама души. На звездната светлина успях да разпозная Хилуя и... младия бен салах. Сигурно беше минало вече полунощ.

— Сихди, извинявай, че смуцавам съня ти — поде Хилуя, — но преди малко този бен салах се събуди и настоятелно поиска от мен да му обясня какво е станало и къде се намира.

— От теб ли? Но струва ми се ти трябваше да предадеш на прислужницата си грижите за болния през нощта, нали?

Тя се посмути.

— Наистина, ти ми нареди да легна да спя, но си помислих... исках... никак не бях изморена.

— Така ли? — отвърнах с усмивка. — И си разрешила на поверения на твоите грижи болен да стане? Въпреки че все още е толкова безсилен?

— Сихди, той искаше така — извини се тя. — Каза, че трябвало веднага да говори с теб, а след като възразих, че са му необходими почивка и спокойствие, той ме закле в името на моята сестра Бадия да го заведе при теб.

— В името на твоята сестра? Значи вече си се разприказвала, а? Хилуя енергично отхвърли подозренията ми:

— Не, не съм му издавала каквото и да било. Само го уверих, че се намира в безопасност и му открих, че съм сестрата на Бадия, чието

име той спомена още когато за пръв път дойде на себе си. Това е всичко.

— На'ам, якаса — да, така е — намеси се в този момент непознатият със своя благозвучен глас. — Сихди, вие ме избавихте от смъртта и на вас дължа живота си. Довършете сега това и за Аллах и за Пророка богоугодно дело, като ми изпълните молбата!

— С удоволствие, стига да можем.

— Можете! Моля ви незабавно да тръгнем кам шатрите на бени салахите.

— Незабавно? Не е възможно! Ти непременно трябва все още да се щадиш.

— Да се щадя? Нямам време за щадене. А и не ми е нужно. Не искам да се хваля, но ще кажа истината: само един човек от моето племе ме превъзхожда по сила и издръжливост. И именно заради него искам веднага да тръгнем на път. Става дума да се предпази цялото ми племе от голяма беда.

Не трябваше ли просто да прекратя този разговор и не беше ли по-добре да изпратя младия човек пак „в леглото“? Много ми се искаше да го направя.

Ала от една страна вярвах на уверението му в неговата сила и издръжливост, защото само някой много як мъж можеше да се изплъзне на треската, а от друга страна пък ме безпокоеше забележката му, че сестрата на Хилуя и племето ѝ са заплашени от голяма опасност.

Междувременно Халеф също се събуди, стана и се присъедини към нас. Забелязах, че и той като мен бе немалко учуден от бързото оздравяване на младия човек.

Прислужницата Халуя не се виждаше наоколо. Предполагах, че и тя се бе събудила, обаче от скромност просто си кротува зад завесите на своя тахтируан.

— Позволи ми най-напред да ти задам няколко други въпроса — подех аз след по-продължително мълчание. — Но няма ли да седнеш при нас?

Младият човек прие поканата ми и се настани наблизко. Хилуя и Халеф също насядаха на пясъка, като че и те трябваше да си кажат тежката дума по предстоящите за обсъждане въпроси. А нима наистина не бе така, поне що се касаеше до Хилуя? Та нали тя беше

болногледачката и нейната задача бе да следи да се окаже на „болния“ необходимото внимание.

— Знаеш ли, че целият ти керван е загинал? — обърнах се към бен салаха.

— Машаллах! Какви ги приказваш? Нямам нищо общо с никакъв керван, а най-малкото пък с този, който ме подреди така.

— Но ние те намерихме в безсъзнание до другите пясъчни могили и беше близко до ума да предположим, че си бил заедно с тези мъртъвци.

— С кои мъртъвци? Не те разбирам. Нима мъжете, които ме пребиха, са мъртви? Да не би пък вие да...?

Беше ясно, че този човек нямаше никаква представа за разразилия се страшен самум, чиято жертва бе станал керванът. Или пък само се преструваше?

Трябваше да се уверя дали казва истината.

— Я ми кажи как се срещна с тези хора!

— С удоволствие. Моят брат ме изпрати да отида до Джарабуб по една работа, за която ще си поговоря с теб малко по-късно. Навярно ти е позната онази прочута местност с толкова оазиси, а?

— Да, знам я — кимнах аз.

— Цялата работа доста се проточи. Когато най-сетне получих желаните сведения, разбрах, че не бива да се връщам у дома по обичайния път на керваните, защото така изобщо нямаше да постигна целта на моето пътуване. Налагаше се да тръгна по прекия път през пустинята, за да не закъснея. Впрочем сега се сецам — полунощ вече мина, значи днес сме йом ал джума^[5], нали?

— Лъжеш се. Днес е вече йом ал сабт^[6].

— Аллах карим! Значи цял ден съм бил... съм бил...

— Да, цял ден беше в безсъзнание.

Това разкритие го накара да онемее за няколко секунди. После обаче той скочи на крака и извика:

— Йа латиф — мили Боже! И тази вечер ще е джама, съвещанието на старейшините, което ще решава бъдещето на цялото ни племе! Трябва да тръгна на път... незабавно трябва да тръгна.

Той наистина се накани бързо да се отдалечи, но аз своевременно го хванах за хаика и въпреки съпротивата му го дръпнах да седне на пясъка.

— Уакиф — стой! Закъде си се разбързал толкова?

Личеше си, че младият човек се намира в страшно възбудено състояние, защото измина доста време преди да може да отговори.

— Извинявай! Изобщо не помислих, че без вашата помощ съм напълно безсилен, но те моля в името на всичко, което ти е свято, веднага да дадеш заповед за тръгване, иначе ще пристигнем твърде късно.

— Защо? — попитах най-спокойно. — Ако тръгнем утре сутринта, ще стигнем съвсем навреме.

— Лъжеш се — припряно ми възрази той. — Или може би знаеш къде точно се намира лагерът на бени салахите?

— Не, не знам. За пръв път идвам по тези земи.

— Ето, виждаш ли! А на мен тук всичко ми е добре познато, защото тук е моята родина и ти казвам, че само ако незабавно тръгнем на път, ще пристигнем навреме, за да предотвратим голямо нещастие.

— Ти забравяш, че ние изобщо не знаем за какво става дума и следователно няма как да вземем решение.

— Тамам — прав си! Извинявай, твърде съм развълнуван.

— Най-добре ще е да ми отговориш накратко на въпросите. Какво се случи, след като тръгна от Джарабуб?

— Сихди, няма да намериш друг човек, който да познава пустинята толкова добре като мен. Поне никой друг няма да поеме риска сам да я прекоси. Разполагах с превъзходна хаджина и дотогава не бях имал никакво по-особено преживяване. И ето че тъкмо когато се бе вече почти смрачило, наред пустинята се натъкнах на един керван, който се беше разположил на бивак.

— Кога стана това?

— Завчера вечерта.

— Продължавай!

— Можеш да си представиш учудването ми, но също и смайването на керванджиите. Попитаха ме откъде идвам и накъде съм тръгнал. Отговорих им самата истина, ала те не ми повярваха. Очевидно ме взеха за член на някой джум^[7], дошъл, за да ги шпионира или пък самите те бяха разбойници. Когато слязох от седлото, те внезапно се нахвърлиха върху мен и ме повалиха с приклади на земята.

— Значи не знаеш, какви стоки е пренасял този керван?

— Не. Нямах време дори да ги попитам. Но навярно вие знаете, а?

Не смятах, че ще е особено разумно веднага да му кажа всичко и затова отвърнах уклончиво:

— А ти не знаеш ли, че целият керван е затрупан с пясък?

— Машаллах! Какво говориш? Затрупан? Истината ли казваш?

— Не те лъжа. Аллах наказва тези мъже за престъплението, което са извършили спрямо теб. През нощта се изви самум и всички до един преминаха по моста на смъртта.

Известно време бени салахът не проговори нито дума. Онова, което чу, го порази. Едва след някоя и друга минута той попита, като заекваше.

— Но... щом всичките... са мъртви... как така само... само аз съм...?

— Мястото, където са те повалили, е по-нависоко от самия бивак на тези хора. В резултат на това пясъкът, който те покриваше, не беше нито толкова дебел, нито толкова сбит, тъй че си се спасил от задушаване.

Младият човек дишаше тежко.

— Аллах ил Аллах! Азраел^[8] е изпратил стрелата на смъртта към сърцето ми, ала не е улучил. Хвала на Аллаха, а също и на теб, о, чужденецо, заради твоята помощ! Хилал ще ти бъде благодарен до последния си дъх.

Значи Хилал се казваше този млад великан, който седеше до мен в такава стойка, сякаш голямата загуба на кръв изобщо не му се беше отразила. И сега, когато вече не спеше, той пак ми правеше много добро впечатление. Въпреки че преди малко бе допуснал да го обземе силно вълнение, той все пак имаше вид на човек, който умее да се владее и не върши току-така нещо необмислено.

Звездната светлина ми бе достатъчна, за да забележа, че той се харесваше и на още някой — на Хилуя. Тя седеше неподвижно до него и не откъсваше поглед от лицето му.

— Преди малко спомена, че племето ти е заплашено от голяма беда. Какво искаше да кажеш?

— Още днес преди смрачаване трябва да стигна до шатрите на моето племе, защото джамът ще реши, дали между бени салахите и пашата на Египет ще има мир или война.

— Е, и?

— Разумните хора от племето са убедени, че ще имаме действителна изгода само, ако продължим добрите си отношения с пашата.

— В това все още не виждам никаква опасност.

— Но най-влиятелният човек на племето е за война.

— Кой е той?

— Фалахд, братът на починалия шейх.

За мен това не беше нищо ново.

Хилуя ми беше разказвала, че сестра ѝ се омъжила за шейха на бени салахите, който бил три пъти по-възрастен от нея. Не я питали много-много дали е съгласна или не, понеже в онези страни решава волята на бащата. Тя никога не била виждала шейха, не знаела, дали ще може да го обикне, ала той бил прочут човек и приятелството между племената трябвало да бъде затвърдено именно като шейхът на бени салахите вземел за жена дъщерята на бени аббасите.

По-късно Хилуя много рядко получавала вест от сестра си и никога не могла да узнае, дали Бадия е била щастлива като съпруга на шейха. После той умрял и оттогава младата вдовица властвала над племето, което под нейното ръководство живеело много добре. Стадата се множели при нейното миролюбиво управление, числеността на воините нараствала. Тя много умело успяла да накара околните племена да я уважават. Прякорът, който ѝ дали, „Ханума на пустинята“, свидетелствал най-добре за почитта и авторитета, на които се радвала.

— Ами ханумата? И тя ли е за война? — продължих да го разпитвам.

— Не, тя е за мира, обаче Фалахд и неговите привърженици надделяват. Те казват: една жена не може вечно да е шейх. Неудържимо е станало всеобщото желание отново да се венчае и тя не може дълго да му се противопоставя.

— В такъв случай важното е Бадия да си вземе такъв мъж, който да е настроен приятелски към хедифа.

— И на нея така ѝ се иска, ала нейният избраник е беден.

— Кой е той?

— Той е... той е... моят брат Тарик.

Младият човек изрече тези думи колебливо. Ако беше светло, вероятно щях да видя как лицето му се изчервява.

Седналата до мен Хилуя издаде тихо възклицание, изразяващо учудването ѝ.

— Нима това е толкова лошо? Ханумата е толкоз по-богата — отвърнах аз.

— Де да беше само това! Ала братът на умрелия шейх вече поиска ръката ѝ.

— О, язък, олеле! Значи Фалахд! Според вашите закони тя принудена ли е да го вземе за мъж?

— Да, само смъртта може да ѝ попречи. Законът гласи, че тя трябва да принадлежи на нейния зилф^[9]. Ако обича някой друг, то той трябва да се бие с Фалахд, а законът изисква двубоят между двамата да завърши само със смъртта на един от тях.

— Ами тогава нека брат ти се бие със зетя на ханумата.

Хилал не ми отговори. Едва след по-продължителна пауза той каза:

— Има две неща, които няма да допуснат това да стане — едното се казва Фалахд, а другото — тар^[10].

— Фалахд ли? Как така?

— Вече споменах, че в нашето племе има само още един човек, който е по-силен от мен и това е Фалахд. Той има великанско телосложение. Не съм виждал никой друг с толкова тяло. Твърди се, че и без оръжия можел да се изправи срещу лъв. Никой не смее да му излезе насреща.

— Значи и твоят брат се страхува да се бие с него за ханумата, а?

— Тарик не знае що е страх, но знае, че това би означавало за него сигурна смърт. В схватката с ножове или с някакви други оръжия брат ми би победил, ала Фалахд ще се окаже достатъчно умен да се съгласи само на двубой с голи ръце, а точно там е непобедим. Но дори и Тарик да го победи, пак няма да извоюва тъй желаната награда. Ще му попречи познатата дума тар, която споменах преди малко.

— Какво искаш да кажеш?

Разбирах го много добре, но исках да чуя обяснението от самия него.

— Е, ами ако брат ми победи Фалахд, според закона ще трябва да го убие. Но после роднините на Фалахд ще са длъжни да отмъстят за

смъртта му. А кой е най-близкият му роднина?

— Бадия.

— Да. Тя е негова зилфа^[11] и същевременно повелителка на племето. Би трябвало тя да се заеме с кръвното отмъщение и не бива да намери покой, докато не убие и моя брат. И как тогава ще може да стане негова жена?

Наистина лоша работа. Както бихме се изразили ние, конят беше отишъл в реката и всичко се беше объркало. Въпреки това, за да го утеша, казах:

— Аллах е велик, ако пожелае, може да помогне.

— Ако пожелае! Но кажи-речи се опасявам, че е решил иначе.

— Имаш ли някакво сериозно основание за твоите опасения?

— Да, сихди. От няколко седмици при нас пребивават двама пратеници на османлиите и на московците и се опитват да ни придумат да се бием срещу хедифа.

— Какво говориш? И руски пратеник ли е дошъл? Заедно с турски? Забележително!

— Това си казахме и ние, Тарик и аз. Знам, че османлиите и московците воюват едни срещу други, откакто тези народи имат обща граница помежду си. И щом руснакът е тръгнал заедно с турчина, работата им не е чиста.

— Прав си.

— И двамата искат Фалахд да стане шейх. Предполагам, че после под негово ръководство племената на пустинята ще нахлуят в Маср. Ще предизвикат размирици и бунт. Падишахът би трябвало да изпрати войскови части и кораби, което би отслабило силата му, а тогава за руснаците няма да е трудно да постигнат своите цели.

Не можех да не се учудя. Този неук син на пустинята показваше такава политическа прозорливост, каквато не бях очаквал от него. Ала крайните последици не бе в състояние да предвиди. И да им се удадеше да победят хедифа, турците пак нямаше да отнесат победата от бранното поле, защото това щеше да направи... Англия.

— А мисията на двамата пратеници увенча ли се с успех? — продължих да разпитвам.

— Да. С какви ли не обещания им се удаде да спечелят голяма част от войните.

И тъкмо по тази причина моят брат ме изпрати да отида в Джарабуб.

— В Джарабуб? Защо?

— За да противопоставя на влиянието на пратениците едно друго, може би още по-силно влияние. Сигурно знаеш, че орденът на занусите, чието седалище е в Джарабуб, но има свои клонове и в редица други селища, разпространява чистия ислям и се радва на голяма почит и уважение сред последователите на Пророка. Без съмнение мнението на Сихди Махди^[12] в Джарабуб ще има най-голямата тежест пред джама, когато старейшините се съберат да се съвещават. Ето защо още преди две седмици тръгнах на път, за да помоля за помощ самия Сихди Махди.

— Фалахд знаеше ли за намеренията ти?

— Не. Иначе щеше да осуети пътуването ми. Но ханумата е посветена във всичко и е съгласна с нашия план.

— И какъв е отговорът на Сахди Махди?

— Изключително благоприятен. От името на ордена и заради самия ислям Сихди Махди ни съветва да не се поддаваме на внушенията на чуждите суфара^[13], а да останем верни на хедифа. Нося и писмено отговора на „Преподобния“.

— Това е добре. Мислиш ли, че той ще окаже някакво влияние върху решението на джама?

— Надявам се, но това може да стане само, ако пристигна навреме. Затова, ефенди, ще повторя молбата си. Нека веднага да тръгнем на път! Нямаме нито час за губене.

В същото време той умолително вдигна и двете си ръце. Погледнах към звездите. Беше около два часа през нощта. И без друго след един час щяхме да тръгнем на път, за да избегнем голямата жега през деня, така че един час по-рано или не за нас беше без значение. Очите на Хилуя също ме гледаха умоляващо. Тя не каза нито дума, ала многозначителният ѝ поглед ми издаваше, че и тя също бе взела много присърце настоятелната молба на поверения на грижите ѝ младеж. Та нали ставаше въпрос за съдбата на племето, чиято ханума бе нейната сестра!

С разказа си младият човек спечели и моето съчувствие. Вярно, не можех да си поставя за цел да се намеся във вътрешните работи на

страната. Именно поради тази причина винаги запазвах ясен поглед за проблемите и положението във всяка страна, която посещавах.

Знаех, че Англия горещо желаеше час по-скоро да дойде времето, когато ще може да сложи ръка на ресурсите на тази толкова богата страна, макар тя да бе съсипана от лошото си управление. Беше ми също така ясно, че някой хубав ден тази цел все щеше да бъде постигната, и че изобщо не бе по силите ми да отклоня тази участ.

Но поне едно нещо сигурно ми бе възможно — доколкото бях в състояние да помогна на хората, които го заслужаваха. При това не мислех само за Хилал, но и за Хилуя. Бяхме прекарвали вече толкова време заедно, че неволно се чувствах като застъпник на нейните желания.

Ето защо и ханумата, сестрата на Хилуя, не можеше да ми е безразлична, а още по-малко пък и Тарик, братът на Хилал, за когото си мислех, че сигурно много прилича на Хилал. Впрочем нищо не ми пречеше да изпълня молбата на младежа. Затова след като поразмислих, зададох следния въпрос на бен салаха:

— Колко воители, годни да носят оръжие, има твоето племе?

— Шест хиляди.

— Ако ни се удаде да накараме племето ти да се въздържа от враждебни действия към хедифа, мислиш ли, че така бунтът на останалите пустинни племена ще се провали?

— Убеден съм в това! Въстанието изобщо няма да се вдигне, защото без нас на другите племена и през ум няма да им мине да нахлуят в Маср.

— Тайиб — добре! При това положение съм готов да изпълня молбата ти и да подкрепя вашите планове. Яллах! Нарух — напред! Да тръгваме!

[1] Рай. — Бел.нем.изд. ↑

[2] Пустиня от скали, каменно море. — Бел.нем.изд. ↑

[3] Духове. — Бел.нем.изд. ↑

[4] Почетна титла за египетски крал от 1867 до 1922 г., когато е бил зависим от турския султан. — Бел.прев. ↑

[5] Петък. — Бел.нем.изд. ↑

[6] Събота. — Бел.нем.изд. ↑

[7] Разбойнически керван. — Бел.нем.изд. ↑

[8] Ангелът на смъртта. — Бел.нем.изд. ↑

[9] Зет. — Бел.нем.изд. ↑

[10] Кръвно отмъщение. — Бел.нем.изд. ↑

[11] Снаха. — Бел.нем.изд. ↑

[12] Това е името на ръководителя на ордена на занусите. Не бива да се обърква с факира Мохамед, по-късния Махди, водач на въстанието в Судан. — Бел.нем.изд. ↑

[13] Множествено число на „сафир“, пратеник. — Бел.нем.изд. ↑

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

ПОВЕЛИТЕЛКАТА НА ПУСТИНЯТА

Преди да продължим пътя си Хилал трябваше да се нахрани. Не беше ял нищо повече от двацет и четири часа. Разпоредих се това да стане отчасти и по една друга причина — за да не може да види, че ще се отдалеча. Най-напред вгълпих както на Халеф, тъй и на двете жени изобщо да не споменават нито пред Хилал, нито пред когото и да било друго, че погребаният под пясъците керван е пренасял пушки и патрони.

После на звездната светлина се добрах до мястото, където бяхме изровили оръжията и кобурите на седлото. Искях пак да скрия тези предмети под пясъка.

Докато с две ръце загребвах пясък и го хвърлях върху стърчащите цеви на пушките, аз размислях, какви ли неясни и не безопасни събития ни предстояха. Макар да очаквахме, че при бени салахите ще сме на сигурно място, и нямаше от какво да се опасяваме, то все пак нямаше да ни навреди, ако и заради личните си цели, успеехме да ги накараме да ни уважават малко повече. Една скромна, но ефективна демонстрация с ракети и фишеци, които бедуините сигурно не познаваха, можеше да ни бъде само от полза.

И така, зарових кобура на седлото в пясъка едва след като извадих от него пакета с ракетите. После напуснах съдбоносното за кервана място, което в нощната тишина и на звездната светлина изглеждаше двойно по-зловещо, и се върнах при моите спътници.

По време на отсъствието ми и докато Хилал се хранеше, Халеф и двете жени не бяха стояли бездейни. Товарната камила беше приготвена за езда, защото бе необходима за Хилал. С течение на времето хранителните ни провизии бяха чувствително намалели, а останалите неща лесно можеха да се разпределят между другите пет животни.

Скоро малкият керван потегли с Хилал начело. Под измислен претекст останах малко назад. Щом спътниците ми изчезнаха зад най-

близката дюна, аз се изкачих на гребена на дюната, която отделяше нашия бивак от злополучното място на затрупаните хора и животни, и забих по-здраво в пясъка един бамбуков прът, който бях измъкнал от скелета на един от тахтируаните. Той трябваше да послужи като ориентиран знак в случай, че се наложи да потърсим въпросното място. Нямахме защо да се опасявам, че можеше да го издаде и на незвани хора, защото първо, нямах намерение да оставя пушките в пясъка кой знае колко дълго, и второ, едва ли бе вероятно в близките дни да минат някакви ездаци точно оттук.

След това необходимо забавяне и аз се качих на моята джамала и последвах останалите.

Този ден се очертаваше да бъде най-тежкият и изморителният от цялото ни пътуване. Поне така започна. Дълги часове камилите ни трябваше да газят в дълбокия пясък — това беше районът на самума. Едва към обяд положението се подобри. Пясъкът не беше вече толкова дълбок, а и видът му се промени. Стана по-едър, докато преди беше фин като брашно и ни причиняваше големи затруднения, тъй като влизаше в очите и ни пречеше да дишаме.

През първите часове напредвахме толкова бавно, че според Хилал едва ли щяхме да стигнем дуара преди смрачаване. Това бе неприятно, но нищо не можеше да се направи. Ето защо нямах право да се сърдя на Хилал, че стана неспокоен и непрекъснато ни подканяше да яздим по-бързо. Доставяше ми тайно удоволствие да наблюдавам, че Хилуя почти не се отделяше от нашия водач. Тя бе дъщеря на пустинята и нямаше нужда да е чак толкова сдържана, както това налагат тамошните нрави на нейните посестрими в градовете.

Струваше ми се, че и Хилал харесва своята красива спътничка, което не убягна от вниманието на Халеф, а това пък явно разваляше неговото настроение, понеже предпочиташе да види мен на мястото на Хилал.

Хилал и Хилуя представляваха великолепна двойка. Той бе истински прототип на преливащия от сила син на пустинята, а тя бе надарена с всички онези прелести, които узряват в жаркия юг. Погледът ми ги следеше с истинско удоволствие.

Известно време яздих до водача. Исках да се запозная подробно с разположението и околността на дуара преди да стигнем там, и затова го накарах да ми опише всичко най-точно.

Насред оазиса на бени салахите, встрани от дуара, на голяма площ се издигали мощни зидове, изградени от големи правоъгълни дялани камъни. Несъмнено това били останки от древна постройка от онези времена, когато римляните завладели Египет и с неуморимия си стремеж към всякакво строителство дръзнали да навлязат и в пустинята. Подобни останки, както и останки от великански водопроводи и могъщи крепости, се намират далеч навътре в Сахара, и макар че в наше време са полужасипани от летящите пясъци, все пак си остават свидетели за предприемчивия дух на един народ, който с чутовни усилия и с труд е успявал да влее живот в безжизнената пустиня.

Между тези зидове, разположени върху стръмно издигащо се от равнината възвишение, се намирало жилището на ханумата. Към него водели широки каменни стълби, градени сякаш за някакъв исполински род, които денонощно се пазели от телохранителите на Повелителката на пустинята. Бадия разполагала с тази лична охрана, чийто началник бил братът на нашия Хилал, Тарик, също като някоя коронована европейска владетелка.

Хилал ми описа съвсем точно живота и порядките при бени салахите. Изглежда той напълно се беше съвзел. Вярно че все още главата му бе превързана, но иначе бе заел царствена стойка на поставеното на гърба на товарната камила седло, което Халеф му беше „скърпил“ от какви ли не всевъзможни и невъзможни неща. За щастие умът му толкова бе зает с най-различни мисли, че изобщо не се сети да заговори за затрупания керван. Така ми бе спестено неудобството да измислям някакво оправдание или дори да си послужи с лъжа.

По време на най-голямата жега спряхме да починем за два часа. След като слънцето измина три четвърти от небесния си път, отново поехме през пустинята. Но се изнизаха много дълги часове преди най-после да се промени видът на околната местност. Животните първи усетиха близостта на оазиса и сами ускориха крачките си. Лека-полека пясъкът отстъпи и направи място на обширни площи, покрити с трева, която ставаше все по-гъста и по-гъста. И после... не можехме вече нищо да различим, понеже след краткия здрач бързо се спусна тъмна нощ. Единствено по контурите на сенките успяхме да забележим, че минавахме покрай палми и пасящи стада.

Внезапно пред нас се извиси някаква висока и тъмна маса — навярно онези руини, където се намираше жилището на ханумата. В същото време нейде наблизо се разнесоха три удара върху дъска.

— Какво ли е това? — попита Халеф.

— Сигурно е муадинът — обадох се аз. — Само че не ми е ясно защо тъкмо сега дава този знак. Времето за молитвата при залез-слънце отмина. Я да попитаме Хилал!

— Това не е обичайният знак за молитва, а така се свиква джама — обясни младият бен салах. — Хвала на Аллаха, значи все пак пристигнах навреме! Сега ще се реши дали бени салахите ще останат приятели на египетския паша или не.

— Аха! — изплъзна ми се от устата.

— А ще се решава също и участието на ханумата. Тя ще бъде присъдена на Фалахд. После муадинът публично ще го обяви и ще попита дали някой ще пожелае да се бие с Фалахд за нея.

— Но сигурно никой няма да се обади.

— Лъжеш се! — възрази ми той с тон, който не можеше да не ми направи впечатление. — Все ще се обади някой.

— Но нали самият ти ми каза, че брат ти нямал никакви шансове да извоюва ханумата за себе си, дори и ако излезе победител.

— Нямах предвид моя брат, когато споменах, че все някой ще се обади, а...

Той млъкна.

— Ами кого?

— ... самия себе си.

— Тъй ли? — попитах учудено.

В същото време от тахтируаната на Хилуя долетя тихо възклицание, изразяващо уплаха. — Ти все още не си се възстановил и е невъзможно да влезеш в ръкопашна схватка с онзи великан.

— С Фалахд няма да разговарям с юмруци, а с куршуми. А там съм непобедим. Хората ме наричат Ибн са'йка^[1]. Когато дулото на пушката ми избълва пламъче, онзи, в когото съм се прицелил, е загубен.

— Но нали самият ти каза, че Фалахд щял да определи с какви оръжия ще се биете.

— Ще се опитам да направя така, че великанът да ме обиди. Тогава аз ще бъда предизвиканият и ще имам право да избира

оръжието.

— Не е лошо! Обаче няма да си единственият, който ще пожелае да излезе да се бие срещу онзи исполин.

— Така ли? Не познавам никой друг, който би се осмелил да се изправи срещу него.

— Аз знам един такъв човек.

— И кой е той, сихди?

— Самият аз.

— Ти? Навярно се шегуваш, а?

— Не се шегувам. Любопитен съм да разбере, дали Фалахд е чак такъв голям герой.

— Не се подигравай! Той ще те убие само с един-единствен удар на юмрука си.

— Я по-добре остави това да е моя грижа! Не съм толкова неопитен, колкото си мислиш. Но какво стърчи тъй нависоко срещу нас? Навярно са руините, за които ми разказа, а?

— Да.

— А кой идва насам?

— Сигурно е някой от пазачите на лагера. Ще му дам нашия сигнал.

Хилал свирна полувисоко с уста. Пазачът веднага разбра, че е свой човек и се приближи.

— Мин антум?

— Аз съм, Хилал. Какво е положението в лагера?

— Всичко е наред, но брат ти е много разтревожен, защото много се забави. Гости ли ни водиш?

— Да. Ханумата ще изпадне във възторг. Но аз чух знака на муадина. Съветът събра ли се вече?

— Тъкмо сега мъжете се събират.

— Това е добре — обърна се Хилал към нас, — понеже ханумата ще отиде на съвещанието и няма да е в жилището си. Ще заведем там Хилуя. Когато ханумата се върне, ще завари сестра си. Ще бъде чудесна изненада.

— Но ще може ли Хилуя да влезе в жилището на Бадия незабелязана от никого?

— Ще може. Слезте само от седлата си и аз ще ви водя! Нека нашите животни налягат тук и чакат, докато дойдем да ги вземем. Ей

този пазач ще остане при тях.

Последвахме подканата му и слязохме от седлата. Хилал даде израз на удовлетворението си, че бе успял да пристигне навреме.

— Колко се радвам, че ще имам възможност да отговоря на предизвикателството за двубой! Никой не подозира, че съм се върнал, и ще има да се чудят, когато най-неочаквано отговоря горе от руините.

— Как ще го направиш? И изобщо как става това предизвикване на двубой?

Хилал ми описа най-подробно какъв е обичаят в такива случаи. Не е необходимо да предавам думите му, защото читателите и без друго ще научат всичко. Когато свърши, аз му казах с усмивка:

— А още повече ще се учудят, когато най-неочаквано се появят двама желаещи да участват в двубоя.

— Значи ти наистина си решил да се биеш с Фалахд? Сихди, предупреждавам те! Не се отнасяй толкова безгрижно към тази работа! За мен е ужасно да видя как загива под юмруците на Фалахд човекът, на когото дължа живота си.

— Не се тревожи за мен! Живял съм сред хора с червен цвят на кожата, и при тях съм излизал победител от такива схватки, каквито тук не сте и сънували. По-добре се погрижи да стигнем незабелязано до руините!

Хилал нямаше повече какво да ми отговори и мълчаливо закрочи пред нас. Той не видя как отвързах пакета от гърба на моята камила и как го предадох на Халеф, на когото предстоеше да изиграе една малка роля в предстоящата драма.

Нашият водач описа широка дъга около дуара и така стигнахме до едно място, където нямаше вече шатри. Оттам без някой да ни забележи се добрахме до подножието на възвишението с подобната на крепост постройка.

— Ето го камъкът, който прикрива тайния вход, известен само на Тарик, на ханумата и на мен — каза бедуинът. Той отстъпи назад и се оказа, че не е масивен дялан камък, а само сравнително тънка плоча, която се движеше върху някакви невидими валяци или колелца.

Пред нас се отвори тясна галерия, която бе достатъчно висока, за да може по нея да мине изправен възрастен мъж. Плочата бе изтикана обратно в предишното си положение и ние петимата навлязохме бавно в галерията. Не след дълго пред нас забелязахме водещи нагоре

стъпала. Щом стигнахме горе, на светлината на кибритена клечка, видяхме коридор, който водеше право напред, и друг, който продължаваше наляво и завършваше с други стъпала, изкачващи се пак нагоре.

— Ще ви заведе до любимото място на ханумата, където в момента навярно няма никой, защото тя е отишла на съвещанието... Там ще сте сами и ще имате възможност да наблюдавате всичко, каквото става в лагера.

Той ни придружи нагоре по стъпалата и съвсем скоро се озовахме на открито, където пръснатите наоколо дялани камъни се търкаляха в пълен безпорядък.

— Така, тук никой няма да ви безпокои. Ти наистина ли ще се обадиш, когато муадинът попита, кой желае да излезе на двубой срещу великана?

— Разбира се!

— Тогава го направи след мен! Ти си чужденец и ще ми дадеш предимство. Сега отивам да придружа Хилуя и прислужницата ѝ до жилището на ханумата.

Той се отдалечи с двете жени. Халеф и аз се отправихме към задната част на руините. Не бяхме направили кой знае колко крачки, когато дочухме гласове. Кой ли можеше да е? Нали според Хилал ханумата беше вече отишла на съвещанието, а иначе навярно никой друг нямаше достъп до нейното любимо място! Трябваше да разбере кой се намира там. Наредих на Халеф да ме чака. После започнах предпазливо да се промъквам напред и скоро можех не само да разбирам думите, но и да виждам хората, които разговаряха. Те седяха на два съседни камъка и силуетите им се очертаваха ясно на фона на звездното небе.

Бяха един мъж и една жена, загърната в дълго бяло женско наметало, върху което се спускаха нейните дълги черни коси. Мъжът беше облечен само с панталон и сетре. До него на камъка бе облежната дълга пушка. Изглежда двамата бяха дошли току-що, защото чух жената да казва:

— Мислиш ли, че тук никой не може да ни подслуша?

— Не може — отвърна мъжът. — Никой друг не знае пътя дотук освен теб, мен и брат ми Хилал. А тук отдясно жива душа не може да се приближи, без да използва стълбите. Моите хора ще ме извикат.

— Дано Хилал се върне час по-скоро! Не мислиш ли, че вече би могъл да е тук?

— Всъщност би трябвало отдавна да е пристигнал, защото добре знае, че днес се събира съветът. Дано не му се е случило някакво нещастие!

— Че какво може да му се е случило? Нали язди много добре камила.

— Наистина има чудесна хаджина, ханум. Именно заради това го очаквах да се върне още вчера.

Жената въздъхна дълбоко.

— Не ме наричай ханум! В скоро време ще бъда може би полета и по-бедна и от най-окаяната робиня.

— Опазил те Аллах! А какво постигна в джама?

— Имах малък успех, макар и за кратко време, понеже се наложих над Фалахд — отговори тя малко по-оживено. — Той и двамата чужденци говориха против пашата на Маср. Те настояваха за по-бързо разрешаване на въпроса. Все пак успях да прокарам мнението, че ще е по-добре да почакаме, докато се разбере, кой ще стане шейх на племето. След това напуснах джама, понеже започнаха да се съвещават за моето бъдеще, и сега сигурно ще последва най-лошото — племето ще пожелае предводител, чиято жена трябва да стана аз. А той няма да е никой друг освен Фалахд.

Бадия млъкна за известно време. Мъжът, който можеше да е единствено Тарик, също не продумваше, а гледаше замислено пред себе си. Изглежда дълбоко униние бе обзело двамата влюбени.

— Не знаеш ли някакъв начин за спасение? — поде тя най-сетне отново разговора.

— Знам само един — да се бия — отвърна той.

— Ох, схватката с Фалахд няма да ми донесе избавление! Никой не е в състояние да го победи.

Думите ѝ бяха последвани от сподавен стон, който обаче не беше израз на страх, а по-скоро на горещото желание най-после да се стигне до някакво разрешение на този сложен проблем.

— И аз ли не съм в състояние да го победя?

— И ти също! — потиснато отговори Бадия.

— Ханум, нима искаш да ме обидиш?

— Не, ти си ми най-верният човек. Ти би рискувал и живота си за мен, но аз знам също, че той ще излезе победител, а после съм длъжна да му се подчиня.

— Но аз го превъзхождам в стрелбата и в боя с ножове — избухна Тарик.

— Всички го знаят, знае го и той. Ето защо ще избере юмручния бой. Убедена съм в това. А тогава ти си загубен. Не, има още една възможност за спасение...

— Каж ми я! Каквато и да е тя, можеш да разчиташ на мен.

— Бягство.

Тарик се поколеба.

— Нима е невъзможно според теб? — настоятелно попита Бадия.

— Не е невъзможно, но е опасно за теб.

След кратко мълчание Бадия бавно каза:

— Разчитах на твоята закрила.

— Вече ти я обещах. Обаче, който и път да избереш, ще се изложиш на голяма опасност, така че остани тук и ми разреши да се бия с Фалахд!

— Не, това не бива да става в никакъв случай! Забранявам ти!

Нищо повече не чух. Безшумно се оттеглих. Подслушването на двамата влюбени ми се струваше кажи-речи като някакво престъпление. Отведох Халеф още малко наляво, за да не ни чуят и самите нас.

И така, бях подслушал Бадия и Тарик.

Значи нашето съвещание пред дуара и после в галерията, водеща към руините, ни бе отнело все пак толкова време, че ханумата бе имала възможност да се върне от джама в своето жилище.

Ако исках да приключа с моите приготовления, докато съветът вземеше решение по най-важния въпрос, трябваше да побързам. Огледах се. По време на очакваната съвсем скоро сцена ми се щеше да съм осветен по възможно най-изгодния за мен начин, фойерверките не биваше да се пръскат прекалено високо. Следователно не можех да остана на това място, а трябваше да се изкатери по-високо на руината, за да постигна възможно по-голям ефект.

Точно над нас забелязах едно място, което ми изглеждаше подходящо за моята цел. С малко повече усилия спокойно можех да се добера до него. После се обърнах към Халеф:

— Носиш ли още пакета, който ти дадох пред дуара?

— Да, сихди!

— Я ми го подай!

Развързах връвта и без големи усилия подредих доста ефектен фойерверк така, че лесно да се запали само с една клечка кибрит. Халеф ме наблюдаваше безмълвно, макар да не схващаше намеренията ми.

— Халеф, от Хилал ти чу за какво става въпрос — обърнах се към него веднага, щом свърших. — Муадинът ще зададе три пъти въпроса, дали има някой, който ще излезе на двубой с Фалахд. Сега ще се изкача горе и ти оставям ей тази кутийка кибритат^[2]. Извикам ли ти отгоре „хайде!“, ще трябва да запалиш този шнур. Това е всичко.

— Сихди, значи наистина си решил да се биеш с великана, а? — угрижено ме попита той. — Я по-добре се откажи!

След всичко, което чухме за Фалахд, няма съмнение, че е ужасен човек.

— Тъкмо заради това страшно ми се иска да си премеря силите с него.

— Уакиф — стига, сихди, и престани да предизвикваш Аллах! Ти неминуемо ще бъдеш победен и изобщо няма да преживееш утрешния ден.

— Е, ами тогава ще си спестиш труда да ме спечелиш за учението на Пророка — пошегувах се аз. — И така, гледай добре да си свършиш работата! Кажа ли „Хайде!“, палиш шнура!

— Сихди, на душата ми й иде да се стопи от тъга и мъка, защото виждам, как си тръгнал към сигурната си гибел. Но аз ще отмъстя по страшен начин за теб, ако ще да ми е писано самият аз да загина. Можеш да разчитааш на това, тъй като името ми е Хаджи Халеф Омар Бен Хаджи Абдул Абас Ибн...

Останалото не стигна до слуха ми, понеже бях вече твърде далеч. Без никакви инциденти се озовах горе и седнах, за да изчакам най-спокойно развоя на събитията.

Под мен се намираха шатрите на дуара, които обаче поради голямата тъмнина не можех да различа. На едно място, навярно там, където беше „площадът“ наред с дуара, гореше огромен огън. Вероятно там заседаваше съветът. От време на време играещите пламъци осветяваха един или друг от мъжете, насядали около огъня.

От лявата ми страна долу под мен бе мястото, където Бадия и Тарик очакваха решението на джама, а още по-нататък пак вляво се намираха стъпалата, които извеждаха във вътрешността на руината.

Наложи ми се да чакам доста дълго, докато най-после долу край огъня настъпи оживление. След няколко минути от посоката, в която предполагах, че се намират стъпалата, забелязах да се изкачва неясен силует. Както изглеждаше, той носеше в ръка някакъв продълговат предмет, в който, ако беше светло, вероятно щях да разпозная молитвената дъска. Беше муадинът, човекът, който призоваваше правоверните на молитва, а също имаше грижата да оповестява и всякакви други решения и съобщения. Контурите на фигурата му се очертаха неясно на фона на нощното небе и успях да видя как той взе да се изкачва все по-нависоко по камъните от старата зидария. Най-сетне се спря недалеч от мен, но на едно все пак по-ниско място. После забелязах, че вдигна дясната си ръка.

Проехтяха три удара върху дъската. Тя издаде много особен меланхоличен звук, който обаче се разнесе надалеч. Веднага заглъхнаха гласовете на множеството, неясно долитащи до слуха ни откъм лагера, а после настъпи пълна тишина. Знаех, че в момента всички погледи са отправени нагоре към руината.

Тогава проехтя гласът на муадина:

— Чуйте моя глас и възхвалете Аллаха, който просветлява света и дарява на старостта разум и мъдрост! Съветът на старейшините реши да даде осиротелите бени салахи на нов шейх. Кой да бъде той, о, правоверни? Фалахд ще бъде шейх, братът на починалия, Фалахд или пък онзи, който го победи в двубой на живот и смърт. Ето защо гласът на питащия ще се разнесе три пъти, за да се разбере дали ще се намери някой смелчак, който ще пожелае да се бие с Фалахд. Остане ли и трети път въпросът без отговор, тогава нашата ханума Бадия ще принадлежи на брата на предишния шейх.

Муадинът направи кратка риторична пауза за по-голям ефект, а после продължи:

— Тогава нека се разнесе за пръв път въпросът: има ли някой, който иска да се бие с Фалахд, за да притежава ханумата на пустинята?

— Ана — аз — ясно се чу отговор нейде отпред по посоката, където се намираха стъпалата.

Това бе толкова неочаквано, че измина доста време преди слисаният муадин да си припомни своите задължения.

— Ман анта? Исмак ах — кой си ти? Как ти е името?

— Исми Хилал, Ибн ас са'йка — аз съм Хилал, Синът на светкавицата.

Тези думи сигурно учудиха всички, защото хората знаеха, че Хилал е предприел далечно пътуване. А ето че сега гласът му проехтя толкова неочаквано горе от руината. Възбудата на бедуините намери израз в оживено неясно мърморене, което достигна и до нас. Но затова пък под мен и малко встрани ясно чух силен глас, който извика следното:

— Хилал е тук! Той иска да се бие с Фалахд! Това не бива да става! Пусни ме, пусни ме, трябва да отида при него!

Очевидно това беше Тарик. Можех живо да си представя, каква сцена щеше да последва долу, когато двамата отново се видеха. Но ето че в този момент аз се изправих на крака, защото изглежда идваше и моят ред.

Лека-полека бедуините се съвзеха от голямата си изненада, предизвикана от появяването на Хилал. Муадинът поде за втори път:

— Чуйте, муаминин^[3]! Намери се един желяец да се бие, един доблестен бахлууан^[4]...

— ... когото ще изям, тъй както и слънцето изяжда водата! — прекъсна го мощен глас, който стигна съвсем ясно даже до мен.

Кой ли бе този човек? Сигурно Фалахд, братът на предишния шейх. Този път не чух никакво мърморене от бедуините. Дали езиците им се сковаха от смайване или пък от страх? Най-после муадинът продължи:

— И така, въпросът ми ще прозвучи за втори път: има ли още някой, който иска да се бие с Фалахд?

Наканих се със силен глас да извикам „аз!“, обаче бях изпреварен.

— Да — дойде отговор нейде под мен.

— Кой сити?

— Тарик, другият Син на светкавицата.

Някъде наблизко се разнесе сподавен женски вик — навярно беше ханумата. Ала викът ѝ бе заглушен от гласа на Фалахд.

— И той ще последва брат си в геената, където двамата ще останат да вият и хленчат за вечни времена. Продължавай да питаш, о, муадин, дали ще се намери и някой трети, който да е толкова умопобъркан да желае да се бие с мен!

Едва ли племето на бени салахите бе преживявало някога подобен скандален инцидент. Прекъснаха самия муадин — една изключително безбожна и греховна постъпка в очите на тези самобитни хора.

Но той разбра подканящите думи на Фалахд и отново извика:

— За трети път произнасям въпроса: има ли още някой, който да иска да се бие с него?

Навярно хората бяха убедени, че никой повече няма да се обади. Затова сигурно толкова по-голяма е била изненадата им, когато със силен ехтящ глас отговорих:

— На'ам — да!

Последва безмълвно мълчание. За няколко кратки мига и муадинът забрави задълженията си. Може би всичко това му се стори твърде зловещо, защото се намирах над него и изглеждаше, сякаш гласът ми идва от небето.

— Кой си ти? Как се казваш? — извика най-сетне муадинът с глас, който явно трепереше.

— Аз съм Кара Бен Немзи, когото все още никой не е победил.

Отново мълчание. Изглежда най-напред трябваше добре да премислят моя отговор. Използвах тази кратка пауза, за да подвикна на Халеф с приглушен глас:

— Дилуакт — хайде!

Изглежда най-сетне муадинът се окопити.

— Ние не те познаваме, а и не те виждаме. Къде си?

— Тук!

Моментът бе изчислен много добре и всичко стана чудесно. Едва-що бях извикал „Тук!“, когато със силно съскане към небето се издигна огнен лъч и високо горе над руините образува многоцветен искрящ венец, от който във всички посоки започнаха да се изстрелват малки огнени кълба. Така целият дуар бе ярко осветен. Можах съвсем ясно да различавам всяка отделна шатра, виждах леко поклащаните от нощния вятър корони на палмите, както и лицата на хората, които

стояха долу, втренчили в мен смаяните си погледи, изпълнени с боязън.

Сигурно колкото ясно забелязвах предметите около мен, толкова ясно видим бях и аз за бедуините, изправен високо горе на руините. Съвсем скоро огнените езици, кълба и искрите изчезнаха и отново се възцари мрак, мрак, който привидно стана още по-непрогледен.

Магията, която бе държала зрителите в плен, започна да изчезва.

— О, Аллах! О, Мохамед! О, Пророче! О, всички вие халифи!

Тези, а и други възклицания, изразяващи безкрайно смайване, долетяха от дуара до слуха ми.

— Аллах ил Аллах, уа Мохамед расул Аллах! — чух под мен гласа на Халеф. А муадинът хвърли дъската си и с такава бързина се втурна да скача от камък на камък, спускайки се надолу, сякаш бе решил на всяка цена да си счупи главата. Същевременно крещеше с все сила:

— Мадад, мадад — на помощ, на помощ! Злият джин! Това е злият дух на руините! Тичайте, правоверни! Бягайте, о герои! Скрийте се на безопасно място, вие бащи, скрийте вашите жени и дъщери, синове и...

Останалото се загуби във всеобщата олелия. Изключително доволен от ефекта на моето „представяне“, аз бавно започнах да слизам надолу, където ме очакваше Халеф.

— Аллах ил Аллах? Какво беше това, сихди? — извика ми той съвсем слисан.

— Това беше просто европейски фойерверк, нищо друго.

— Аллах акбар — Бог е велик, но смайването ми е още по-велико. Това дете го разправяш за фойерверка, не го разбирам, но те уверявам, че в тези на пръв поглед толкова невинни фишеци се бяха скрили всичките сто хиляди шейтани на геената, които изведнъж до един с гръм и трясък се освободиха от оковите си, за да погубят чадата на Аллах.

— Халеф, не говори глупости! Такива „ужасни шейтани“ се произвеждат при нас с милиони и не представляват нищо друго освен барут и боя.

— Аллах карим — Бог е милостив! Знам, че го казваш само за да ме успокоиш. Ти чу ли какво завикаха бени салахите, когато те видяха?

— Да, помислиха ме за злия джин на пустинята, но това може да е само от полза за нашия престиж — никой няма да посмее да ни обиди. Но виж, Хилал идва, за да ни вземе!

Младият бедуин се появи иззад един от големите правоъгълни камъни. Приближи се до мен и с най-сериозен вид ме погледна право в очите.

— Ефенди, не знам дали да се страхувам от теб или да падна пред теб на колене.

— Нито едното, нито другото — засмях се аз. — Защо?

— И още питаш? Ти не видя ли какъв ужас предизвика? Наистина, предполагам, че всички тези неща не са свръхестествени, но въпреки това имам чувството, че пред теб съм като някое малко хлапе.

— Изобщо не е нужно да се чувстваш така. По-късно ще ти обясня всичко. Но нима дойде само за да ми кажеш това?

— Не, трябва да ви заведе при ханумата.

— Тя знае ли всичко?

— Не, нещата се развиха толкова бързо, че не остана никакво време за обяснения.

Хилал ни поведе между големите камъни обратно към същите стъпала, по които се бяхме и изкачили. Щом стигнахме долу, той свърна право в галерията, която свърши с малка стая. Цялото обзавеждане на помещението се състоеше от горяща лампа с палмово масло и две, постлани на пода, одеяла от кокосово лико. На отсрещната стена една врата водеше към друго помещение.

Хилал се насочи право натам и понечи да отметне завесата, закриваща входа, обаче ръката му замръзна във въздуха. Отвътре се дочуха гласове — един решителен женски глас и друг заплашителен мъжки. Вече ги бях чувал. Единият — горе в руината, а другият — долу в лагера. Бяха Бадия и Фалахд, които очевидно спореха много ожесточено.

— Искам да знам, как тези хора са дошли при нас! Аз съм предводителят на това племе! — кънтеше мъжкия глас.

— Шейхът съм аз! Само аз! — прозвуча гордият отговор на Бадия. — Достатъчно е аз да знам, как гостите ни са дошли при мен.

— Машаллах! Говориш много надменно. Но ще станеш далеч по-учтива, когато започнем да съдим и теб и близките ти за онова,

което си извършила. Станеш ли веднъж моя жена, после ще се научиш да се подчиняваш.

— Изчакай, докато това стане!

— Ще стане! А сега искам да узная, кой е този Кара Бен Немзи. Ти сигурно знаеш.

— Все още не знам.

— Той е тук при теб в руината. Сигурно е някакъв фокусник или измамник. Ще го принудя да ми отговори, как и кога е дошъл тук.

— Кога ли? Току-що. И как? Ей през тази врата.

Съвсем тихо бях влязъл вътре заедно с Халеф и Хилал и се видях изправен пред завладяваща гледка. Намирахме се в стая, обзаведена и подредена с ориенталско великолепие и разкош. Предметите в нея издаваха, че се обитава от жена. В средата на помещението, гордо изправена, стоеше ханумата Бадия. Беше облечена в ориенталски шалвари, дълга риза и елече от фин бял ленен плат. Босите ѝ крака бяха обути в изящни пантофки.

Тя много приличаше на своята сестра Хилуя. Чертите ѝ бяха също така меки и нежни, но някак по-сериозни и по-замислени. Ъгълчетата на пълните ѝ червени устни бяха извити леко надолу, един сигурен признак, че в последно време тази красива жена навярно често е имала повод да се гневи и ядосва. Гарвановочерната ѝ коса се спускаше свободно почти до земята. По нея нямаше никакви украшения, каквито иначе бедуинките обичат да носят. Но и защо ли ѝ бяха нужни? Самата ѝ коса бе най-прекрасното украшение на „Ханумата на пустинята“.

Зад нея стоеше Хилуя, облечена все още в бялата си дълга дреха, с която бе пътувала. Тя гледаше страхливо към един мъж, изправил се пред ханумата. Позата му беше самонадеяна и кажи-речи заплашителна.

Той наистина имаше херкулесовско телосложение. Човек се чувстваше изкушен да използва за него библейските думи: „Той е единственият останал от децата на великаните.“ От глава до пети беше загърнат в дълъг бял хаик, чиято качулка обаче бе отметната назад, тъй че се виждаше големият белег, който минаваше напреко през тъмното му лице от едната буза до другата, и несъмнено произхождаше от някаква ужасна рана. Грубо издяланите черти на исполина излъчваха жестокост. Ако починалият шейх имаше макар и бегла прилика със

своя брат, вече не ми бе никак чудно, че Бадия не е била щастлива в съвместния си живот с него.

Щом чу думите ми, Фалахд се обърна и ни огледа с учуден и предизвикателен поглед, който накрая остана втренчен в мен.

— Кул шейатин — всички дяволи! Това той ли е?

— Да, аз съм! — кратко му отвърнах.

— Кого търсиш тук?

— Не и теб. Можеш да си вървиш!

Фалахд избълва люто проклятие, сви юмруци и направи крачка към мен.

— Ти дръзваш да кажеш на мен, на шейха на племето, да си вървя?

— Ето къде е шейхът, на когото трябва да се подчиняваш и ти.

При тези думи посочих ханумата. Бедуинът се изсмя презрително.

— Ти си чужденец и не знаеш какво решение бе взето днес за тази жена. Искаш да се биеш с мен заради нея, а ти е неизвестно, че от онзи миг, когато съветът вземе решение за този двубой, тя не е повече шейх на племето. Тя ще принадлежи на победителя, който после ще стане предводител на племето.

— Но нали все още няма победител! Значи сега-засега тя си е господарка сама на себе си. Повикан съм от нея да дойда тук, следователно имам пълно право да съм на това място, но не съм свикнал да говоря пред досадни свидетели. Затова още сега ти ще напуснеш това помещение, освен ако нямаш да казваш нещо спешно.

Фалахд направи такова движение, като че искаше да се нахвърли върху мен, ала все пак се овладя. Измери ме обаче с презрителен поглед от глава до пети, щракна с пръсти, засмя се и каза:

— Аллах е пожелал слънцето да изгори акъла ти. Жал ми е за теб, иначе щях да разговарям с теб тъй, както подобава на твоите думи.

— Скоро ще имаш такава възможност — казах аз нарочно с пренебрежителен тон.

— Да, и това ще е твоята гибел — избухна той, без повече да се опитва да сдържа своята ярост. — Ти си един червей и аз ще те смажа, тъй както ще стъпча с крака и другите два червея, които се наричат Синове на светкавицата! Утре по това време и тримата ще се пържите в най-ужасните дълбини на геената.

Той се обърна и изхвъркна навън.

Може би на моите читатели ще се стори, че поведението ми в тази чужда за мен страна спрямо най-влиятелния човек на племето е било дръзко и самонадеяно, та дори и безумно, но аз го смятах за единствено правилното. От цялото племе той бе единственият, на когото трябваше да гледаме като на опасен враг, може би само с изключение на двамата чуждестранни пратеници. От останалите хора на племето, дори и да бяха привърженици на Фалахд, нямаше защо да се страхуваме и спокойно можехме да предположим, че по време на предстоящия двубой щяха да се държат изчаквателно, разбира се при условие, че не се поддадяха на подстрекателствата на Фалахд. Главната ни задача беше да предотвратим именно това, както и да си спечелим уважението на бедуините, а за тази цел бе необходимо да им покажем, че всяващият сред тях такъв страх и респект великан ни най-малко не бе в състояние да ни сплаши.

След като Фалахд се отдалечи, Бадия ми отправи топъл дружелюбен поглед. С прости думи тя ми благодари, а Хилуя и Хилал започнаха да се надпреварват да ѝ разказват какво бяха преживели. Човек лесно може да си представи, че така времето летеше, сякаш имаше крила. В паузите на разказа бе поднесено яденето, а тогава се запознах и с Тарик, братът на Хилал. Той се обличаше също като него и, който го погледнеше в лицето, не можеше да не се учуди на приликата между двамата.

Нямах намерение да затвърждавам заблудата на суеверните бедуини, че им се е появил джинът на руината. Ето защо помолих Тарик да успокои своите съплеменници, като същевременно му дадох обяснение за предишната сцена. Тарик обеща да изпълни молбата ми и се отдалечи, за да изпълни задълженията си като началник на личната охрана.

Наближаваше полунощ, когато любопитството на Бадия най-сетне бе задоволено. Тя стана и ме покани заедно с Халеф да я придружим до дуара. За тази цел не използвахме тайната галерия, а широките каменни стъпала. Тук всичко бе останало спокойно. Постовете мълчаливо се бяха облегли горе от двете страни на входа на руината, както и долу в подножието на стълбите.

Но затова пък толкова по-оживено беше в дуара. Впечатленията от тази вечер бяха все още толкова живи в съзнанието на хората, че

почти никой не беше легнал да спи. Бедуините стояха на отделни групи и обсъждаха невероятния факт, че трима мъже бяха дръзнали да излязат желание да излязат на двубой с великана.

Внимателно наблюдавах погледите, отправяни ни от мъжете, докато минавах покрай тях. В тях не забелязах нито следа от омраза, а само страхопочитание и известна доза боязън.

Разяснителната дейност на Тарик бе дала плодове, но въпреки това все още суеверният страх не беше изчезнал напълно. С изключение на Фалахд навярно досега никой от тези бедуини не беше посещавал Кайро, където хората не причисляват фойерверките към седемте чудеса на света. Следователно въпреки съвсем естественото обяснение почти за всички разигралата се сцена бе нещо нечувано и невиджано. Беше разбираемо, че все още проявявах към мен известна сдържаност.

Докато минавахме покрай група мъже, които разгорещено разговаряха и размахваха ръце във въздуха, от устата на един от тях чух думите: „Абу ас са'йка“ — Баща на светкавицата. Те, както и многозначителният му поглед, отправен към мен, ми дадоха да разбере, че още през първата нощ от моето появяване тук имах всички изгледи да стана истинска бедуинска знаменитост.

„Баща на светкавицата!“ Не е лошо! В такъв случай с Тарик и Хилал, двамата „Синове на светкавицата“, се намирах вече в доста близки роднински отношения. Бях им станал джад^[5]. Но тогава имах и задължението, доколкото ми бе по силите, да премахна всички пречки по пътя на моите двама „внуци“, както и да им помогна да осъществят своите най-съкровени желания.

Още много пъти се чу от тълпата името Абу ас са'йка и видях много добре, че Халеф, който скромно вървеше малко зад мен и ханумата, се почувства немалко горд.

Накрая Повелителката направи знак с ръка на един беловлас старец с достопочтен вид да се приближи и ни повери на него, като му поръча да продължи да ни води нататък. Самата тя искаше вече да се оттегли.

Много добре разбирах защо ханумата бе пожелала лично да ни придружи през дуара. Тя подозираше, че Фалахд ще използва всички средства, за да насъска бени салахите срещу нас и искаше да му попречи по един умен начин. Придружавайки ни, тя даваше на своите

хора сигурен знак, че гледа на мен като на свой гост, който се радва на нейното особено благоволение, както и че никому не бива и през ум да минава да ме обижда.

След като ханумата се отдалечи, старецът ни взе под свое покровителство. Съвсем скоро стигнахме до темата, която най-много ме интересуваше — бъдещото отношение на бени салахите към хедифа. За моя радост се оказа, че нашият придружител се числеше към по-разумните хора. Той ми каза:

— Аз съм от онези, които обичат хедифа. Моето становище се споделя от повечето воители. — Но не и от Фалахд, нали?

— Не. Ето защо се страхувам за бъдещето. Ако той стане шейх, ще ни поведе по лош път.

— В това отношение мога да те успокоя, Фалахд няма да стане ваш шейх.

— Искаш да кажеш, че ще загуби двубоя с теб? Извинявай, не искам да те обидя, но се съмнявам, Фалахд е майстор в юмручния бой и ще се съгласи единствено на него.

— Няма значение! Аз съм бил в една страна, където юмручният бой се практикува по съвсем различен начин от вашия!

Старият човек се спря, погледна ме учудено и поклати глава.

— Удивен съм на твоята самоувереност. Говориш така, сякаш е невъзможно да бъдеш победен в двубоя.

— Наистина е така. Ние в Европа се бием по съвсем различен начин от синовете на пустинята, по начин, на който не можете да се противопоставите.

— Аллах ил Аллах! Добре ли чух? Ти френец ли си?

— Да.

— Мога ли да те попитам от коя страна идваш?

— От Алемания.

— О, позната ми е. Знам, че алеманите са храбри воители. Чувал съм за вашия падишах Ви-хел, както и за Бис-ма^[6], неговият велик везир. Сега вече тревогата ми наистина намаля. Дано Аллах даде да победиш Фалахд.

— Ще ми кажеш ли името си? От твоите приятелски думи мога да предположа, че ти си Азра. Така ли е?

— Действително това ми е името. Откъде го знаеш?

— Хилал спомена името ти с възхвала. Ти си бил довереният съветник на ханумата и приятел на хедифа.

— Хилал е казал истината. Аз съм този човек.

— Това ме радва. Остани верен на това поведение и направи каквото е по силите ти, за да може и съветът да вземе решение в същия смисъл! Няма нищо да загубите и няма да съжалявате.

— Какво искаш да кажеш?

— Ами точно това, което чу. Племето на бени салахите ще има голяма полза, ако не позволи да го насъскат срещу хедифа.

— Голяма полза ли? Как така?

— Най-напред ми кажи, дали пратениците на московците и на османлиите, за които ми спомена Хилал, ви донесоха някакви подаръци!

— Абсолютно никакви! Обсипаха ни само с обещания. Те искат Фалахд да стане шейх. После племената на пустинята ще трябва да нахлуят в Маср под негово ръководство. По-късно ще ни платят със сребърни талери, а освен това ще можем да задържим за нас плячката, която ни падне в ръцете.

— И Фалахд е съгласен с тези условия?

— Да.

— Ши макрух — това е позорно! Значи ще ограбят бедните египетски фелахи, които сами едва свързват двата края! Това е повече от жестоко. Тогава аз ще ви направя друго предложение.

— Мога ли да го узная?

— Всъщност исках да го представя едва пред вашия съвет, но си мисля, че ти можеш да подготвиш почвата за по-сигурното осъществяване на моите намерения. И така, слушай! Ако племето на бени салахите запази приятелското си отношение към хедифа, аз му обещавам пушки.

— Хамдулиллах! Донесъл си пушки?

— Не казвам, че съм ги донесъл, а твърдя само, че ще получите пушки и патрони.

— Колко?

— Триста бойни пушки, а не такива стари кремъклийки, с каквито разполагате в момента, и които засичат на всеки втори изстрел. Заедно с триста хиляди патрона.

Въпреки своето достолепие и своята възраст Азра подскочи от радост.

— Аллах ил Аллах! Не мога да повярвам! Какво каза? Триста пушки ли?

— Да.

— И триста... не, триста хиляди патрона?

— Правилно си чул.

— Аллах карим — Бог е милостив! Твоите думи ухаят като цветя в рая. Хубавите пушки винаги са били за бени арабите най-необходимото нещо.

— Оръжията, които ще получите от мен, са със задно пълнене и с такава пушка можете да дадете десет изстрела в минута.

Старият се хвана за главата.

— Не мога да го проумея. Прекалено много е! Триста пушки! Десет изстрела в минута! Колко неприятели могат да се застрелят за една минута? Изобщо не ми е възможно да го пресметна. Акълът не ми достига. Може би ти знаеш, а?

Нямаше как поне вътрешно да не се развеселя от тези детински разсъждения на стареца.

— Ами три хиляди... при условие, че всеки куршум улучва целта.

— Три хиляди неприятели за една минута? О, Аллах! О, Мохамед! О, вие пророци! И кога ще получим тези пушки?

— Ако утре вашият съвет вземе решение да запазите добрите си отношения с хедифа, само два дена след това пушките ще са ваша собственост.

— Машаллах! Машаллах! След два дена! Ефенди, ще ми разрешиш ли да поговоря с ханумата за твоето предложение?

— Не, предпочитам засега тази работа да си остане само между нас. Искане ми се да изненадам и ханумата, и цялото племе. И така, не й казвай нито дума! Чуваш ли?

— Чувам.

— Убеден съм, че ще направиш каквото е по силите ти, за да вземе съветът такова решение, което отговаря на нашето желание.

Старецът сложи ръка на гърди, сякаш искаше да се закълне и каза:

— Ди алайя ма тифтикирш — разчитай на мен! За теб ще направя и онова, което не бих направил за никой друг.

— Катар харак — благодаря ти! Впрочем още един въпрос! Бени зуафите към вашите приятели ли се числят?

— Кой, бени зуафите ли? Аллах да ги прокълне тези песове! Те са най-върлите ни врагове. От много години живеем с тях в кръвна вражда.

— Тогава всичко е наред! Ще ни заведеш ли сега до жилището, което ни е определено за пренощуване? Изморени сме от продължителното пътуване, а утре трябва да сме отпочинали и бодри.

— За ма тарид — както желаш! Последвайте ме!

Ето как се разпоредих с намереното в пустинята съкровище — за бедуините пушките наистина бяха цяло съкровище.

Дали имах това право? Сигурно.

Първо, имах известни претенции за оръжията, защото ги бях намерил, и второ, в случая ставаше въпрос за пушки, които щяха да се използват за действия, насочени срещу правителството. А всеки разумен човек ще разбере, че тези действия с нищо нямаше да допринесат за благо на страната и за нейния народ. Дори и да не бях отдавна вече убеден в това, каква безсъвестна политика на някои европейски държави стоеше зад всички тези задкулисни игри, намеците на Азра, че нахлуването на пустинните племена в Египет ще струва собствеността на фелахите, във всички случаи щяха да ми отворят очите.

[1] Син на светкавицата. — Бел.нем.изд. ↑

[2] Кибрит. — Бел.нем.изд. ↑

[3] Правоверни. — Бел.нем.изд. ↑

[4] Герой. — Бел.нем.изд. ↑

[5] Дядо. — Бел.нем.изд. ↑

[6] Имат се предвид Кайзер Вилхелм и канцлерът Бисмарк. — Бел.прев. ↑

ПЕТА ГЛАВА

АЛЛАХ ХУ-ХУ-ХУ!

На следващото утро, когато слънцето все още не беше изгряло, аз станах и напуснах помещението, което ни бе предоставено на мен и на Халеф.

Излязох навън, поех по галерията и, като се изкачих по вече познатите ми стъпала, се озовах на открито.

Долу в дуара все още цареше спокойствие и тишина. Но не за дълго, защото веднага щом горният край на слънчевия диск се показа на хоризонта, насреща откъм големите каменни стъпала проехтяха три удара върху споменатата вече дъска, а после се извиси силният глас на муадина:

— Хай алас салах! Хай алал фалах! Станете, правоверни, пригответе се за молитва! Слънцето изплува от пясъчното море.

Видях как бедуините започнаха да излизат от шатрите си и да коленичат на земята с лица, обърнати в посока към Мека. И ако заради голямото разстояние не можех да ги чувам, то поне знаех, че кой с по-силен, кой с по-слаб глас молитвено заповтаряха думите на фатихата, които със звучен глас им извикваше муадинът. Същевременно молещите се „миеха“ ръцете си с пясък и изговаряха мохамеданското верую:

— Аллах ил Аллах, уа Мохамед расул Аллах — Бог е Бог и Мохамед е неговият Пророк!

После хората наставаха и се накуаниха да се заловят с ежедневните си занимания, ала тогава гласът на муадина се разнесе отново:

— Чуйте, вие правоверни, какво имам да ви известявам!

Видях как хората се събраха на групи и как всички погледи се отправиха към него.

— Изправил съм се пред вас по поръчение на могъщия Фалахд, чието пълно име е Фалахд Аса Бен Али Солиман Юсуф Ибн Калаф Омар ал Азихми. Имам да ви възвестявам следното: в мига, когато

слънцето застане точно над главите на правоверните, Фалахд ще излезе извън дуара и ще отиде пред стадата, за да се бие с мъжете, които вчера отговориха на неговата покана за двубой. Най-напред той ще се бие с Кара Бен Немзи ефенди, после с Тарик и накрая с Хилал. Двубоят може да свърши или с нечия смърт, или пък ако някой помоли за милост, както е обичаят в пустинята, Фалахд не желаше да има никаква милост, но бе принуден да се подчини на закона на племето. Всички синове и дъщери на салахите ще дойдат, за да наблюдават двубоя от неговото начало до самия му край. Ханумата Бадия ще принадлежи на победителя, а заедно с нея той ще заслужи честта да стане предводител на племето, както и титлата „шейх ал урди“^[1]. Дано Аллах и Пророкът бъдат с него, както и с всички нас!

Значи щях да живея точно до обед — не по-дълго. За да отдам дължимото се на истината, ще трябва да си призная, че не бях дотам лекомислен, да не вярвам много-много в подобен тъжен изход от двубоя. Съвсем не изпитвах чувството, че няма да имам повече възможността да се възхищавам на залеза на слънцето, така че изобщо не позволих на мислите за предстоящия двубой да ми развалят удоволствието, което ми доставяше гледката отгоре. Наистина, пустинята бе много красива! И човек трябваше да застане точно на това място, за да може да оцени по достойнство нейната хубост.

Докато се връщах към жилището си, срещнах Тарик. Казах му, че ми се иска да предприема кратка утринна езда и той изяви готовност да ме придружи до конските стада. Преди това отидох да извикам Халеф, който желаше да ми прави компания. Заварих го буден. Занимаваше се с изкърпване на дрехите си, пострадали доста по време на продължителното ни пътуване.

Слязохме по широките стъпала и се отправихме към пасящите коне извън дуара. Тарик избра две превъзходни и много скъпи кобили, които бяха собственост на ханумата. Той забеляза възхитените ни погледи и каза:

— Аз съм началник на охраната и мога да ви предоставя тези животни. На стотици дни път оттук няма да намерите други, които да се мерят с тях. Ханумата доведе тези кобили от нейната родина. Бени аббасите са се прочули със своето коневъдство. Те имат такива кобили, чието родословно дърво е изписано върху пергамент, дълъг десетина аршина.

Конете бяха оседлани съвсем леко. Метнахме се на тях и поехме на юг. Скоро забелязахме, че сме възседнали истински чистокръвни бегачи, защото когато след пет минути се огледахме назад, оазисът се намираше вече толкова надалеч, че руините изобщо не се виждаха. Въпреки това не забавихме хода на бързоногите животни, защото да летиш като лястовица към безбрежния хоризонт на гърба на такъв кон е висше удоволствие.

Продължихме все така в права посока. Когато след около един час най-сетне спряхме, сигурно бяхме изминали разстояние от три немски мили и то все в летящ галоп. Въпреки това по конете не личаха никакви следи от пренапрежение на силите или от умора. Не се виждаше никаква пяна по муцуните им, а по телата им нито капка пот. Дишането им бе равномерно.

Както изглеждаше, този ден иначе толкова веселият Халеф не бе в кой знае колко добро настроение. Той хвърли наоколо навъсен поглед и промърмори:

— Навсякъде само пустиня! Пясък и нищо друго освен пясък. Да слезем от конете, за да поседнем в тази напълно изоставена от Аллага пустош!

Настанихме се възможно по-удобно на пясъка. Животните спокойно останаха прави.

— Говориш за изоставена от Бога пустош, а нямаш никакво право! — казах му след известно мълчание.

Той само повдигна рамене и ме погледна неразбиращо.

— Нямам право ли? Я се огледай! Има ли наоколо някаква следа от живот?

— Има не само следи, ами може да се каже, че тук се създават и после разпространяват надалеч условия за изобилни форми на живот.

— Не те разбирам.

— Ей сега ще ме разбереш. От тази пустиня, чиято площ възлиза на стотици хиляди квадратни мили, се издига нагоре чудовищно нагорещен въздух, за да се отправи към двата полюса на земята и оттам отново да се върне обратно. Но по този път той губи от температурата си и пак достига Сахара като студен въздушен поток. Този въздушен поток поема в себе си и понася всичката срещната влага, изсипва я над планините, които го разделят и изпращат в различни посоки, като по този начин се превръща във фактор, който

поддържа и разпространява различните форми на живот. И така, презираната от тебе пустиня има неоченимо значение за всяко живо същество на земята.

След тези думи, изречени с малко наставнически тон, Халеф остана да ме гледа с широко отворена уста. Накрая каза:

— Аллах акбар! Не го знаех! Все пак вие, френците, в много неща сте по-умни от бени арабите. Жалко, че не желаш да прегърнеш учението на Пророка, но все някога ще те накарам да го направиш...

— ... все едно дали искаш или не! — допълних през смях неговия вечен рефрен. — Струва ми се, че веднъж вече си ме уверявал в това.

— Хич не се смей! — недоволно измърмори той. — В крайна сметка няма да ти остане друг избор.

— Защо мислиш така?

Халеф не ми отговори. Дълго гледа в пясъка пред себе си. Найсетне привидно съвсем спонтанно поде:

— Харесва ли ти ханумата на пустинята Бадия?

Естествено веднага се досетих накъде биеше той, но не се издадох, а си направих майтапа да го улесня в намеренията му:

— Възхитен съм от нея. Говорът ѝ е като песента на бюлбюла^[2], очите ѝ блестят като нур аш шамс^[3], а страните ѝ приличат на свежи зухури^[4].

Скришом Халеф ми хвърли изпитателен поглед. Явно не бе съвсем наясно, дали трябваше да приеме думите ми сериозно или не. Аз обаче придадох на лицето си възможно най-блажения и възхитен израз. В резултат на това сянката, легнала върху помръкналата му физиономия бързо изчезна.

Дребосъкът отново помълча известно време, преди да продължи:

— Убеден ли си, че ще победиш великана?

— Изобщо не се съмнявам.

— А знаеш ли, какви последствия ще има това?

— Е, какви? — попитах аз, като изразът на напрегнато очакване не слезе от лицето ми.

— Ще трябва да се ожениш за овдовялата ханума Бадия.

Така, най-после той изплю камъчето. При това Халеф ме погледна дебнешком тъй, както лисицата гледа кокошката, подир която се промъква.

— Машаллах! — престорих се на слисан. — Изобщо не помислих за това.

— Какво ще правиш? — настоя той.

— А ти на какво мнение си? — отговорих на въпроса с въпрос.

— Естествено ще трябва да се ожениш за нея. Нали знаеш, че ханумата се присъжда на победителя.

— Хмм! Ти не искаше ли Хилуя и аз да станем брачна двойка?

— Я не ми говори за тази уази^[5] — изкряска ми той. — Откакто Хилал взе да се увърта около нея, тя сякаш съвсем се промени. Със сигурност знам, че по-рано бе необходима само една твоя дума и Хилуя щеше да ти дари сърцето си.

— Хмм! — обадох се в знак на съмнение.

— Да, тя щеше да го направи — упорито ме увери той. — От нейната прислужница Халуя знам, колко силно копнее за теб още от първия миг, когато те е видяла.

— Кой? Халуя ли?

— Я не ме ядосвай! Естествено, че говоря за Хилуя! Но ти наблюдава ли вчера поведението на това лекомислено същество? През цялата вечер не откъсна очи от Хилал. И съвсем ясно забелязах, че той отвърщаше на погледите ѝ. Тези неблагодарници, които дължат всичко на нас! Хилуя ни дължи свободата си, а Хилал — своя живот!

Аха! Ето откъде идвало лошото настроение на Халеф!

— Халеф, не се опечалявай! Просто техният късмет^[6] бил да се обичат и така било писано в книгата на съдбата.

— Значи с Хилуя нищо не става! Хвала на Аллаха! Ами с Бадия? С нея ти би станал щастлив, защото тя ми се струва далеч по-спокойна и по-улегнала от сестра си. Какво ще правиш?

— Ще последвам гласа на сърцето си — отговорих му двусмислено.

— Хамдулиллах! Най-последно! — въодушевено възкликна Халеф, без да почувства двойния смисъл на моя отговор. — Тогава всичко е наред! Ти сам каза преди малко, че тя ти харесва. Но знаеш ли, какво ще последва след венчавката ти с Бадия?

— Сватбеният гуляй.

— Нямам предвид това, а нещо съвсем друго. Твоят просветлен разум сигурно ще ти подскаже, че е напълно невъзможно едно племе от шест хиляди привърженици на Пророка, без да се смятат жените,

старците и децата, да се подчинява кой знае колко дълго на някакъв си шейх, който е християнин. И така, неизбежната последица от твоята женитба ще е тази, че ти ще прегърнеш учението на Пророка. Аллах акбар — Бог е велик, но радостта ми е още по-велика, защото най-после ще се сбъдне най-съкровено то желание на моя живот.

Престорих се, като че думите му съвсем са ме слисали.

— Наистина ли трябва да сменям вярата си?

— Изобщо няма друга възможност.

— Хмм, тогава ще премисля още веднъж цялата работа с женитбата.

— Няма какво да премисляш — енергично ми възрази той, — или Фалахд ще те победи в двубоя, или ти него. И в единия, и в другия случай победителят ще трябва да се ожени за ханумата. Не можеш да покриеш племето с вечен позор, като отблъснеш неговата повелителка. Такъв срам би могъл да се измие единствено с кръвта ти.

— Хмм! Значи работата е съвсем по-различна от онова, което си мислех. Но ти не смяташ ли, че ще е по-разумно първо да видим как ще се развият нещата, вместо предварително да си блъскаме главите над бъдещето? Та все още изобщо не е речено, че аз ще изляза победител. Вярно не се съмнявам в това, ала и най-малкото непредвидено обстоятелство може да направи на пух и прах цялата ми убеденост. Е, освен всичко друго поне за мен въпросът, кой ще получи Бадия за жена, си остава безпредметен. Но я погледни на юг! Виждаш ли нещо?

— Да, някаква тъмна линия.

— Трябва да се вгледаш по-добре. Линията се състои от отделни точки, които се движат.

— Да, сега ги различих и аз. Какво ли може да е това? — Сигурно някой керван.

— Да не би да идват с враждебни намерения?

— Едва ли! Но предпазливостта никога не е излишна. Хайде, да се качваме пак на седлата! Нека поогледаме този керван!

Подкарахме конете в споменатата посока. Точките, които образуваха въпросната тъмна линия, ставаха все по-големи и по-големи, докато накрая можехме вече да различим цяла върволица от камили. Те крачеха една подир друга като оглавника на всяка следваща бе вързан с въженце за опашката на камилата пред нея.

Начело вървеше шейхът ал кафилах, водачът на кервана. Той рядко язди и най-често се движи пеша. Острият му поглед внимателно обхожда кръгзора и открива в пясъка и най-незначителни следи. Ако керванът е съставен само от ездитни животни и бърза, естествено тогава и той язди камила или кон.

Преброихме не по-малко от сто и двайсет камили, повечето от които товарни животни. Само двайсетина бяха възседнати от ездачи. Не видях нито един кон. Това бе сигурен признак, че тези хора идваха от много далече.

Разбира се и те също ни забелязаха. Водачът им спря. Няколко ездачи се отделиха от кервана и бързо се насочиха към нас. Те бяха все мъже с високи кльощава фигури, с остри черти на лицата и редки проскубани бради — истински синове на жарката пустиня.

Когато се приближиха почти до нас, първият от тях спря своята камила и нададе вик на изненада, който прозвуча като крясък на лешояд. От другите също се чува подобни възклицания.

— Салям алейкум! — поздрави ни той.

— Алейкум салям! — отвърнах на поздрава му.

— Бени салахи сте, нали?

— Не — отвърнах аз.

Човекът се стъписа, на полувисок глас каза няколко думи на своите придружители и още в следващия миг те ни обкръжиха. Това бяха очевидно враждебни действия. Веднага щом ги забелязаха от кервана, към нас се втурнаха в галоп повече от дузина други ездачи.

Положението ни изглеждаше твърде опасно. С изключение на ножовете си не бяхме взели други оръжия, докато тези непознати хора бяха въоръжени до зъби.

Въпреки всичко запазихме хладнокръвие.

— Какво искате от нас? — невъзмутимо попитах техния предводител.

— Вие сте разбойници! — сопна ни се той.

— Защо мислиш така? — усмихнах му се аз.

— Да не би да отричаш? Ей го моят камилски камшик, а той бързо ще те накара да си признаеш!

— Я остави камшика си на мира и по-добре ми кажи, защо ни смятате за разбойници!

— Яздите на крадени коне!

— И самият ти не го вярваш. Обикновено е невъзможно да се открадне някоя истинска кобила-кохали.

— Да, но тези са крадени! Плячкосали сте ги от бени салахите. Ние ще им ги върнем.

— Нямаме нищо против.

— Какво? Нямаме намерение да се съпротивлявате, а доброволно ще се оставите да ви пленим?

— Да. Ние сме гости на бени салахите и ще ви придружим до техния дуар.

По лицето на предводителя се изписа израз на яд и досада, но той бързо изчезна. Човекът разбра, че е направил грешка, ала като честен бедуин не се поколеба нито миг да си я признае.

— Самихни — извинявай! Ти каза, че не сте бени салахи, ала все пак яздите на техните най-хубави коне. Следователно не е никак трудно някой да ви помисли за конекрадци.

— Та няма познавате толкова добре тези животни?

— Да. Те се родиха и бяха отгледани при нас.

— Навярно се заблуждаваш. Та вие да не сте от племето на бени аббасите, които живеят много далеч оттук?

— Ние сме бени аббаси и идваме на гости на бени салахите. Ей там в онази носилка седи нашият шейх.

Предводителят посочи към една хаджина, която носеше на гърба си скъпоценен тахтируан. Между дръпнатите настрани завеси се бе показало лице с достопочтен вид и сива брада.

— Какво? Нима е възможно? Бащата на Бадия и Хилуя? — извиках зарадван.

— Да. Бадия е негова дъщеря, но Хилуя му беше дъщеря.

— Как така?

— Хилуя е мъртва, убита е от туарегите, но ние отмъстихме за нея.

Едва сега се сетих, че бени аббасите все още изобщо нямаше как да знаят, че Хилуя е била спасена. Вече ми беше на езика да им кажа, че е жива, но се въздържах, защото се запитах дали достопочтеният старец ще се окаже достатъчно силен, за да понесе една толкова неочаквана радостна новина без опасност за здравето му. Ето защо тайно направих на Халеф предупредителен знак и казах на водача им следното:

— Ще ни разрешите ли да поздравим вашия шейх?

— А вие от кое племе сте?

— Аз идвам отдалече, от Запада, където живеят не малки племена, а големи и могъщи народи. А този мой слуга е от Магреб.

— Тогава навярно си ингилиз, а?

— Не, аз съм немча.

— Немча ли си? Досега не бях виждал човек от този народ, ала съм чувал, че те са добри хора, много по-добри от ингилизите. Ще кажа на шейха, че искате да го поздравите.

Изглежда шейхът беше чул разговора и с едно високо „рррее, рррее“ заповяда на камилата си да коленичи. После слезе от носилката, за да ни изчака прав да се приближим. Това беше рядка чест, толкова рядка, че сигурно си имаше някаква по-особена причина.

Естествено ние също скочихме от конете. Шейхът беше висок и цялата му фигура и поведение внушаваха респект. Той ме огледа доброжелателно от глава до пети и като ми подаде ръка, каза:

— Салям! Ти си немча, така ли?

— Салям! Да, такъв съм.

— Това е добре! Познаваш ли Фогел?

Този въпрос предизвика съвсем оправданото ми учудване. Несъмнено шейхът имаше предвид прочутия пътешественик и изследовател на Африка Едуард Фогел, който се беше осмелил да стигне чак до Канем, столицата на кралство Борну, и който по време на своята трудна и опасна езда през Сахара беше влязъл в контакт с няколко бедуински племена.

— Много добре го познавам, но той не е жив вече. Беше от моя народ — отвърнах аз.

— Той беше добър и смел мъж. Много ми е разказвал за страната и народа на немците. Вярно, оттогава минаха много години, ала не съм го забравил. Затова се радвам, че си немча. Но как попадна тук от толкова далечна страна, за да гостуваш на бени салахите?

— Пътувам по света, за да опозная обичаите и нравите на другите народи, за да мога после да разказвам за тях в моята родина. Ето как се озовах и по тези места.

— Значи познаваш ханумата?

— Естествено, че я познавам. Наистина, пристигнахме тук едва вчера, но въпреки това...

— ... но въпреки това — бързо ме прекъсна шейхът — несъмнено си спечелил пълното доверие на Бадия, иначе тя не би ви позволила да възседнете най-скъпите й коне. Тя е моя дъщеря. Моята единствена дъщеря. Как е тя? Добре ли е?

— Тя е мъдра предводителка на племето си и се чувства добре. Казваш, че е единствената ти дъщеря, ала тя спомена, че има една сестра.

— Говори ли ти за нея?

— Говори ми за баща си и за сестра си Хилуя. Тя обича безмерно и двамата.

— До този ден Аллах пощади сърцето й от голямата мъка. Тя все още не знае, какво се е случило. Хилуя не е вече между живите. Трябва да занеса тази лоша вест на ханумата.

— Мъжът, когото ти изпрати да ни пресрещне, спомена, че Хилуя не е вече жива. Той каза, че била убита от туарегите.

— Да. Тя тръгна на път, за да посети сестра си. По време на пътуването ги нападнали. Враговете ни са убили моето дете, както и всичките ми хора с изключение само на един, който успял да избяга. Той ми донесе тъжната вест. Вдигнахме се на поход за отмъщение и изтребихме от лицето на земята почти цялото племе, което нападна Хилуя. Ала сърцето ми се разболя от мъка по моята убита дъщеря. Стар съм вече и дълбоката ми тъга безмилостно топи моя живот. Няма да трае дълго, докато се пресели при дедите си. Преди това обаче искам още веднъж старите ми очи да видят детето, което ми е останало, още веднъж искам да го притисна до гърдите си. Нека после ме положат в земята и ме затрупат с пясъка на пустинята. Душата ми ще отиде в царството на блажените и там ще поздрави детето, което живее сега в лоното на Аллаха.

Старият шейх положи големи усилия да потисне напирещите сълзи и наистина успя. Но въпреки всичко по лицето му ясно се виждаше каква дълбока мъка го разяждаше.

Съчувствах му най-искрено. За щастие притежавах средство, което можеше да превърне болката му във върховна радост, но все пак трябваше да го подготвя. Със сигурност очаквах, че при навлизането на кервана в лагера двете му дъщери щяха да се втурнат да го посрещнат. Внезапното появяване на смятаната за умряла Хилуя можеше да окаже пагубно въздействие върху бащата.

— Изглежда тези туареги са много жестоки воители, но въпреки това просто не ми се вярва, че такива храбри мъже ще убият една жена — започнах аз.

— Единственият човек, който е успял да избяга, е видял много добре как един от враговете ни е разцепил главата на моята дъщеря.

— Тогава се учудвам, че туарегите са оставили други жени живи. Идвам от Триполи. Там чух, че те са нападнали някакъв керван, с който са пътували две жени — една млада и една възрастна, вероятно нейна прислужница.

Шейхът вдигна глава и наостри слух.

— Хилуя също е пътувала с възрастна прислужница.

— Придружителите им били избити, ала жените пощадили. Един от туарегите се отправил към Тарабулус, за да ги продаде.

— О, Аллах! Една дъщеря на пустинята да бъде продадена като робиня! Какъв срам, какъв позор!

— Но планът му се провалил, защото двете пленнички си намерили закрилник, който ги спасил. Девојката била дъщеря на някакъв шейх.

— На шейх ли? Какво говориш? — извика изненаданият старец.

— Канела се да посети сестра си.

— О, Аллах! Какво чувам! Била дъщеря на шейх и се канела да посети своята сестра! Та това е съвсем същото, както е било с моята дъщеря! Не научи ли и още нещо за тази девојка?

— После узнах, че спасителят им е тръгнал на път заедно с двете избавени жени, за да ги заведе при въпросната сестра.

— И къде живее тази сестра?

— В един оазис, недалеч от границата с Египет.

— О, Аллах! О, Мохамед! О, вие халифи! Той се олюля. Загрижен за него аз не го изпусках из очи. Бавно продължих:

— А сестрата, при която е искала да отиде спасената девојка, била армила^[7] на някакъв шейх.

При тези думи старият плесна с ръце и отстъпи крачка назад.

— Вдовица на шейх? Да не би... да не би... да става въпрос за Бадия? Ами тогава... и Хилуя ще се е спасила! Продължавай! Продължавай! Какво си чул още.

— Сега не мога да си спомня всяка дума от онзи разказ, ала едно нещо се сецам — имената на девојката и на нейната прислужница

бяха почти еднакви.

— И имената на моята дъщеря и на нейната прислужница също си приличат! — ликуващо извика шейхът. — Хилуя и Халуя! Ах, ако детето ми е още живо! Спомни си, чужденецо! Кажи ми не узна ли нещо друго?

Шейхът протегна умолително към мен и двете си ръце. Престорих се, като че напрегам паметта си.

— Да, стана дума за някакво племе, при което искали да отидат двете жени. Сред неговите воини имало един истински великан, силен като Самсон.

— Великан? Великан! Чувате ли, о, мъже! О, кажи ми бързо, дали не се е споменало и името му!

— Да, спомена се. Беше нещо като фа... фа... фа... не, не мога точно да си спомня.

— Да не е било Фалахд? — изкрещя старият шейх.

— Фалахд? Да, тъй му беше името.

— Аллах ил Аллах! Имам чувството, сякаш пред мен се е отворил джаннатът, за да ми извести, че Аллах ми е върнал моята дъщеря.

— Нима познаваш някакъв великан на име Фалахд?

— Дали го познавам? Та нали той беше човекът, който дойде при нас, за да поиска моята дъщеря за брат си! Всичко съвпада! Всичко съвпада! Хилуя е била спасена. О, Кадиджа, ти приятелко на Пророка и изпълнителко на волята му! Ти си най-възвишената сред жените и си закрилница на дъщерите. Ти си държала ръцете си над главата на моето дете и затова то се е спасило от смърт и робство. Мъже, вие приятели и роднини, паднете на колене заедно с мен, за да благодарим на Аллаха за вестта, изпратена ми от него чрез устата на този чужденец!

Той коленичи на земята и всички останали последваха примера му. Шейхът зарови ръце в пясъка, а после го пусна да изтече между пръстите си, наподобявайки с движенията си миене с вода. Същевременно започна да се моли с думите, които служат като заглавие на всяка сура от Корана:

— В името на Бога, Всемилоствивия!

— В името на Бога, Всемилоствивия! — повториха в хор неговите придружители, като и те направиха същите движения с ръце.

— Заедно с мен благодарете на Аллаха, загдето е извършил такива велики дела. Той е Всемилостивият!

— Всемилостивият!

— Спасителят!

— Спасителят!

— Избавителят и Освободителят!

— Избавителят и Освободителят!

Така в молитвата си шейхът поред спомена стоте имена на Аллах, а бедуините ги изговаряха подир него смирено и благоговейно. По примера им Халеф също коленичи и се присъедини към молитвата. За мен това бе завладяваща сцена. Тези полудиви, силно загорели от слънцето люде, коленичили на земята в усамотението на пустинята, изричайки като от една уста в молитвено смирение божиите имена.

— Но ти властваш на земята и на небето. Смъртните не могат да те видят, нито да те разберат, ала ти си изпълнен с милосърдие, с любов и състрадание и всичко, каквото правиш, е добро. Единствено на тебе хвала, благодарност и прослава вовеки веков! Аллах ил Аллах, уа Мохамед расул Аллах — Бог е Бог, и Мохамед е негов Пророк!

Молитвата свърши. Мъжете се изправиха. Тогава шейхът се приближи до мен и каза:

— Молитвата ми донесе спокойствие, самоувереност и сила. Можеш да ми кажеш всичко. Ти знаеш повече, отколкото ни извести, нали?

— Признавам, че е така. Да, Хилуя е била спасена и вече пристигна при бени салахите.

Все пак при тези думи краката на стария се подгънаха. Той се отпусна пред мен на колене, и като вдигна нагоре ключените си молитвено ръце каза:

— Човек трябва да коленичи само пред Аллах. Никога досега не съм подгъвал коляно пред когото и да било, но ето че сега го правя пред теб, защото ти си пратеник на Аллаха, който освободи сърцето ми от моята убийствена тъга. Беше ми забранено да плача от болка, но дори и най-големите храбреци няма защо да се срамуват, ако се разплачат от радост. Виж сълзите ми! Нека в предсмъртния ти час закапят върху теб, за да измият душата ти, за да можеш да влезеш в страната на блажените.

От силно вълнение шейхът съвсем остана без сили. Наведох се, за да му помогна да се изправи. Тогава той дълбоко си пое дъх, надигна се, с крайчеца на бурнуса изтри очите си, а после се обърна към своите воители:

— Днес вашият шейх и цялото племе изживяват голяма радост. Този ден е благословен и ще остане незабравим! Дайте ми пушката и вземете в ръка вашите оръжия!

Бедуините не чакаха да ги подканят повторно. Един бен араб никога не пропуска случай да изгърми няколко грама барут. С дългите си пушки с извити приклади те се подредиха в кръг, в чийто център се озоваха заедно с шейха и Халеф.

— Аллах се смили над нас в часовете на нашата мъка. Да се поклоним пред него, да го възхвалим и да му благодарим! Аллах ху-ху-ху! — извика шейхът.

— Аллах ху-ху-ху! — ликуващо изреваха бедуините и веднага щом изстреляха пушките си, започнаха да подскачат в кръг в някакъв див чудноват танц. Още докато подскачаха, те отново заредиха оръжията си и по знак, даден от техния предводител, пак спряха на едно място. Той продължи:

— Тези двама чужденци се появиха при нас като пратеници, за да ни донесат утеха и да ни покажат, че сме чути от Аллага. Дано той ги дари с хилядократна милост, а накрая ги изпрати и в джанната. Аллах ху-ху-ху!

— Аллах ху-ху-ху!

Танцът и зареждането на пушките се повтори отново, а шейхът пак извика:

— На Хилуя, моето дете, дъщерята на храбрите бени аббаси, се е притекъл на помощ един спасител, който я е избавил от смърт и от робство. Хвала и прослава на този храбрец! Нека името му винаги се споменава, а за подвизите му да се разказва край всички лагерни огньове на привържениците на Пророка! Аллах ху-ху-ху!

Това бе наистина буйна, разюздана и вълнуваща сцена. Докато преди малко същите тези мъже бяха коленичили в смирена молитва с лица, обърнати към Мека, сега те скачаха като луди насам-натам. Пронизителните им викове ехтяха над пустата равнина, изстрелите им трещяха, бурнусите се развяваха. Заразени от радостта на господарите си, камилите нададоха своя грозно звучащ рев. Пясъкът летеше

нависоко изпод краката на танцуващите бедуини. Човек получаваше чувството, сякаш тук се бе насъбрала тълпа от сатанински призраци, за да направят серенада на злите джинове на пустинята. Дори и старият шейх танцуваше, крещеше и ревеше. Най-сетне той направи знак и веднага настъпи дълбока тишина.

— Забравихме кажи-речи най-важното — обърна се той към мен. — В чест на спасителя на Хилуя дадохме почетни изстрели, ала все още не ни е известно името му. Ти знаеш ли го?

Забелязах, че Халеф се канеше незабавно да пусне в ход бързивия си език и побързах да го изпреваря.

— Името му е чуждоземно и човек не може лесно да го запомни и изговори. Ще го узнаеш от твоите дъщери.

— Значи самият спасител е завел Хилуя при бени салахите!

— Да, придружил я е до тях.

— Все още ли се намира в лагера им?

— Още днес ще го видиш и ще можеш да разговаряш с него.

— Тогава нека побързаме час по-скоро да стигнем до шатрите им! Хей вие, мъже! Възсядайте животните! Нашите камили трябва да покажат на каква бързина са способни.

— Стой! Почакай още малко! Твоите дъщери изобщо не подозират, че ще дойдеш да ги посетиш. Не искаш ли да си по-предпазлив и предварително да ги известиш?

— Може и да си прав. Ще изпратя един от моите хора.

— Предостави го на нас! Вашите животни са изтощени от продължителното пътуване, а нашите коне са със свежи сили.

— Добре! Тогава ти избързай напред! Но слугата си ще трябва да оставиш тук при мен, за да мога да си поговоря с него за моята отново намерена дъщеря.

Нямах нищо против желанието му, още повече защото знаех, че така правех на Халеф голяма услуга. Бях убеден, че веднага след моето тръгване, той щеше да отрици всички бентове на своята словоохотливост, за да разкаже на шейха всичките наши минали, а и бъдещи подвизи. Моите читатели достатъчно добре знаят тази слабост на дребосъка.

— Халеф, бъди по-умерен! — предупредих го аз. После се метнах на седлото. След леко стисване с бедрата конят полетя по равнината с такава бързина, че коремът му почти докосваше земята.

-
- [1] Повелител на лагера — Бел.нем.изд. ↑
 - [2] Славей — Бел.нем.изд. ↑
 - [3] Слънчева светлина. — Бел.нем.изд. ↑
 - [4] Цветя — Бел.нем.изд. ↑
 - [5] Гъска — Бел.нем.изд. ↑
 - [6] В случая в смисъл на „съдба“ — Бел.прев. ↑
 - [7] Вдовица — Бел.нем.изд. ↑

ШЕСТА ГЛАВА

ШЕЙХЪТ НА БЕНИ АББАСИТЕ

Доставяше ми известно удоволствие да занеса на двете сестри тази радостна вест. Въпреки всичко, не след дълго намалих бързината на животното. Във всеки случай щях да пристигна достатъчно рано. Ето защо обратният път ми отне приблизително същото време. Когато се озовах близо до руината, забелязах, че високо горе стояха трима души. Разпознах ги — бяха двете сестри и Тарик. Скоро стигнах до стъпалата, скочих на земята и подхвърлих юздите на един от близкостоящите бени салахи. После се завтекох нагоре по каменните стъпала.

— Лоши известия ли ни носиш? — подвикна ми Тарик още отдалече.

— Не, вестта е радостна.

— Хвала на Аллаха! Ела бързо при нас!

Изкачих се горе.

— Къде е слугата ти?

— Още е далеч в пустинята, но скоро ще дойде. Аз избързах напред, за да ви съобщя, че идват много гости.

— Точно днес ли!? — каза Тарик. — Няма да са ни добре дошли.

— О-о, напротив, ще ги посрещнете с радост!

— Кой са те? Кажете ни!

— Още отдалече забелязахме един керван и тръгнахме срещу него, за да го пресрещнем. Когато се приближихме достатъчно, за да могат хората му да ни разгледат добре, цяла група ездачи се втурна към нас и ни обгради. Имаха намерение да ни пленят, понеже ни взеха за конекрадци.

— Аха, познали са кобилите и са си помислили, че сте ги откраднали!

— Да, казаха ни, че тези животни са се родили при тях и там са отгледани.

При тези думи ханумата нададе силен радостен вик.

— Значи са бени аббаси, нали? — припряно ме попита тя.

— Да.

— Хамдулиллах! Пратеници на нашия баща! Да, да, много си прав. Те са ни добре дошли. Далече ли са все още?

— Не могат да са кой знае колко изостанали зад мен. Вижте, ей там на хоризонта се забелязва едно светло петно. Това са слънчевите лъчи, отразени от белите бурнуси. Приближават се. Вашият баща е чул, че Хилуя е убита. Той отмъстил на туарегите за мнимата ѝ смърт и сега...

— ... сега ми изпраща свои вестоносци, за да ме уведоми за смъртта на сестра ми, нали?

— Той е имал толкова силно желание още веднъж да види дъщерята, която му е останала, че... че...

— Че... продължавай де!

Двете сестри ме бяха хванали за ръцете — едната от лявата ми страна, а другата от дясната. След като няколко пъти погледнах ту едното, ту другото поруменяло от силно вълнение лице, накрая кимнах усмихнато и довърших изречението:

— ... че е решил самият той да дойде тук.

— Чудесно! Чудесно! — възкликна ханумата, като пусна ръката ми, събра полите на дрехите си и бързо се спусна по стръмните стъпала.

— Аллах! Йа сурух — о, Боже, каква радост! — извика и Хилуя, втурвайки се пъргаво като сърна подир сестра си.

— Каум! Каум! Ал фантази! — Бързо! Бързо! Фантазията! Идват гости! Баща ни пристига със своите бени аббаси!

Само това успях да чуя още, а после видях как долу в подножието на стъпалата ханумата грабна юздите от ръцете на бедуина, който ги държеше и пазеше моята кобила, и как девойката скочи на седлото. Хилуя се метна зад нея направо върху голия гръб на животното. Като истинска дъщеря на пустинята тя се чувстваше на коня напълно „в свои води“. След това кобилата ги понесе като вятър по „уличката“ между шатрите.

Предвиждах какво ще стане. В лагера нямаше да остане ни един бедуин, който притежаваше кон или камила. Та нали щеше да има посрещане, поздравяване, една „фантазия“, а в такъв случай никой бен араб не можеше да бъде равнодушен.

„Фантазия“ се наричат онези сцени с майсторска езда и използване на оръжия, които се разиграват при определени тържествени случаи.

Обикновено при посрещане на гости, които са добре дошли за племето, всички налични воители се понасят в лудешки галоп срещу приближаващите се хора, като надават дивашки крясъци и викове. Те уж се целят с пушките си в тях, стрелят, обграждат ги, хвърлят копия, със заплашителни гримаси и жестикулации вадят ножовете си и изобщо се държат така, сякаш гледат на гостите си като на върли врагове и искат да ги заличат от лицето на земята.

Тази картина изглежда твърде опасна и онзи, който не е запознат с нравите и обичаите на бедуините, лесно може да вземе такава „фантазия“ за нещо съвсем сериозно и да извърши грешка, която да му струва живота.

Разбира се, случаят с бени аббасите изобщо не беше такъв. Те знаеха много добре, че връхлитащите срещу тях мъже идваха като приятели. Ето защо отговориха на крясъците им по абсолютно същия начин. Започнаха да се целят с пушките си, да стрелят, впуснаха се в мними ръкопашни схватки и изобщо се държаха така, сякаш имаха намерение да унищожат бени салахите. Вдигна се такава олелия, такъв адски шум, като че ставаше въпрос за борба на живот и смърт.

Известно време наблюдавах с усмивка рояка от воители там долу под мен. После заедно с Тарик слязохме по стъпалата и поисках да докарат моята джамала, за да се присъединя към посрещачите. Пътят ми бе съвсем къс, понеже междувремежно камилите на бени аббасите бяха накарани да изцедят последните си сили в едно бясно препускане и срещата с бени салахите се бе състояла в непосредствена близост до лагера отвъд стадата.

Когато стигнах до тълпата, насъбрала се около шейха на бени аббасите и неговите дъщери, първите поздравии бяха вече разменени. Бащата и дъщерите бяха дали свободен израз на голямата си радост. Малко встрани от тях стоеше Фалахд и хвърляше на цялата група от хора недотам дружелюбни погледи. Шейхът и неговите воители изглежда съвсем не бяха дошли за голиата, още повече че тъкмо в този ден се канеше да стане съпруг и повелител на ханумата.

Ето че в този момент той започна да си проправя път сред тълпата от бедуини, между които съзрях и Халеф. Накрая Фалахд се

изправи пред шейха на бени аббасите.

— Хабакак, йа шейх — бъди ни добре дошъл, о, шейх! — каза той и подаде ръка на бащата на девойките. Шейхът отвърна на поздрава му.

— Ще продължиш ли нататък или ще отседнеш при нас? — попита Фалахд.

Малко е да се каже, че бащата на Бадия бе изненадан от този въпрос. Той погледна към ханумата, видя как тя се изчерви от гняв, и отвърна:

— Да продължа нататък ли? Ти как мислиш, защо предприех това далечно пътуване, а?

— Аллах е всезнаещ, но не и аз.

— Дори и да исках да продължа пътя си, сърцето ми нямаше да ми позволи да го направя, без преди това да поздравя дъщерите си.

— Ето, нали ги виждаш тук!

Поведението на Фалахд беше повече от безцеремонно, то погаваше всички закони на гостоприемството. Все едно че искаше да каже: „Нали видя дъщерите си, хайде върви си сега!“

Гневни бръчки прерязаха челото на шейха и той отговори:

— Не съм яздил толкова дълго през пустинята в моята напреднала възраст, за да видя и поздравя дъщеря си само за един миг и да поговоря с нея, без да вляза в лагера. Или може би бени салахите нямат една шатра за бащата на тяхната ханума?

— Всички шатри са отворени за теб, татко — каза Бадия. — Не го слушай, той е обладан от някакъв зъл дух! Мисли си, че може да заповядва тук, а не е нищо повече от другите мъже на племето. Хайде, ела!

Керванът потегли към лагера. Халеф и аз се присъединихме към него, а в същото време ясно забелязах, как Фалахд и неколцина други, навярно негови привърженици, се насъбраха отстрани и започнаха да се съвещават. Тъкмо когато кобилата ми минаваше покрай него (вече бяхме разменили с Халеф животните, които яздехме), аз чух как той с явно намерение да го разбере, каза на своите придружители:

— Крайно време е да се покаже на цялата тази пасмина, и особено на онова псе френеца, кой е господарят тук.

Веднага спрях коня си и с револвер в ръка се смъкнах от седлото.

— Ти употреби думата „псе“. Кого имаше предвид?

Същевременно насочих дулото на оръжието към гърдите му.

Голиатът не отговори, понеже за един бедуин няма по-голяма обида от тази да бъде наречен „пес“. В такъв случай обиденият има право да убие своя противник, без да се страхува от кръвно отмъщение. Фалахд добре разбираше, че при тези обстоятелства, въпреки голямата си физическа сила, не може нищо да направи. Знаеше, че ако отговореше утвърдително на въпроса ми, имах право незабавно да натисна спусъка, ала от друга страна неговата гордост не му позволяваше по принуда да си послужи с безчестна лъжа.

— И така, кого имаше предвид? — заплашително повторих въпроса си.

— Теб какво те засяга? — опита се да се измъкне той.

— Засяга ме, защото ти изговори думата в мое присъствие, а аз съм единственият френец тук. Следователно онова „псе“ сигурно се отнасяше за мен. Няма дълго време да те чакам. И тъй, отговаряй! Мен ли имаше предвид?

И понеже Фалахд продължаваше да се бави с отговора си, аз добавих:

— Не ми ли отговориш, ще приема, че онази ругатня се е отнасяла до мен. Така ли е? Едно... две...

— Уакиф — чакай! Не, нямах предвид теб! — процеди през зъби великанът с предрезгавял от ярост глас.

— Това ми стига, а и мъжете наоколо също го чува. Сега мога да си тръгна. Впрочем за мен бе цяло удоволствие да видя, колко бързо бъдещият шейх на бени салахите променя мнението си пред дулото на огнестрелното оръжие. Аллах да те пази!

С тези думи прибрах револвера си и отново възседнах моя кон. След това се отправихме към лагера.

— Направо кипи от гняв! — подвикна ми Халеф през смях от гърба на своята джамала.

— Излъга от страх, той, най-силният мъж на племето. Честта му отиде по дяволите.

— Да, наистина отиде по дяволите. Още днес всички жени и деца ще узнаят, че Фалахд не е казал истината, само защото се е страхувал от чуждоземния ефенди. Аллах го е изоставил.

Скоро стигнахме лагера и насочихме нашите животни към пасището, където ги предадохме на пазачите. После продължихме

пеша към руината. В дуара започваше весела суетня. Бени салахите и техните гости се събираха на отделни групички. Някои от тях се познаваха от по-рано, от времето, когато бени салахите бяха посетили бени аббасите, за да вземат оттам дъщерята на шейха. Сега те разменяха помежду си много въпроси, отговори и обяснения.

Жените бяха също много заети, защото трябваше да се погрижат за угощението на толкова гости. Близо пред лагера докараха овце, за да ги заколят, съблюдавайки точно определени, предписани от обичая ритуални действия. Тази тържествена церемония бе абсолютно необходима. Онзи, който заколеше и едно животно, без да я спази, според мохамеданските възгледи се омърсяваше и известно време не биваше да общува с другите хора, защото така неговото омърсяване можеше да им се предаде, и тогава те също щяха да се видят принудени да заживеят в отшелничество.

Скоро пламнаха многобройни огънове, на които зацвърча печеното. Около тях се засуетиха пъргави човешки силуети. Но затова пък горе в руината ние намерихме такова спокойствие и тишина, които рязко контрастираха с голямото оживление там долу. Ханумата се беше оттеглила в своите покои заедно с баща си и сестра си, защото сигурно имаха да си разказват много неща.

Тарик и Хилал не се виждаха никъде. Навярно се намираха долу при гостите. Даже и стражите бяха напуснали постовете си, смесвайки се с множеството.

В нашата „стая“ бе поднесена обилна закуска, на която с удоволствие посветихме цялото си внимание след освежителната утринна езда. После си потърсихме сенчесто място откъм външната страна на зидовете, откъдето имахме възможност спокойно да наблюдаваме усърдната кипяща дейност в дуара, и се отдадохме на онова занимание, което всъщност не е никакво занимание и се нарича от турците кеф, от италианците долче фар ниенте, а онези немци, които искат да са искрени, са му дали истинското име — мързелуване.

„Занимавахме“ се така около час, когато видяхме шейха на бени аббасите да излиза от вратата на руината. Той се огледа, и тъй като нашето място попадеше в подозрението му, веднага ни забеляза и се отправи към нас. Първо ме огледа доста продължително с нескрито възхищение и на края каза:

— Що за човек си ти!

— Човек като всички останали — отвърнах му усмихнато, надигнах се от земята и седнах.

— Не, не си като всички останали! Ти си любимец на Аллага, който те е отрупал с най-хубавите дарове. Към тези достойнства се числи и мълчаливостта. Но пред мен можеше спокойно да говориш.

— Та нали така и направих.

— Но не каза всичко! Защо премълча, че ти си бил онзи, който е спасил Хилуя?

— Защото знаех, че нямаше да закъснееш да го научиш от други хора.

— Скромнен човек си и си искал да ми спестиш моите благодарствени думи. Твоят слуга, а по-късно и моята дъщеря, ми разказаха всичко. Рискувал си живота си, за да я спасиш и после си я довел дотук, като заради нея си понесъл всички трудности и лишения на това дълго пътуване...

— Заблуждаваш се! — прекъснах го аз. — И без това имах намерение да стигна до Египет. За мен нямаше никакво значение кой път щях да избира.

— Това с нищо не намалява моя дълг и моята благодарност към теб. Но как да ти се отблагодаря?

— Като изобщо не ми говориш за благодарност!

— Но това е невъзможно! Не можеш да искаш от мен да остана твой длъжник, без поне да съм признал и заявил този дълг към теб. Просто трябва да говоря и да разказвам за теб. И аз ще известявам твоята сила, докъдето се простира моето влияние и докъдето достига моят глас.

— Но това няма да ми донесе никаква полза — засмях се аз. — Много скоро ще напусна тази местност и навярно никога вече няма да се върна тук.

— Ще я напуснеш ли? — попита шейхът. — Мислех си, че искаш завинаги да останеш при бени салахите.

— Ма ийкинш — невъзможно е!

— Но Бадия ми каза, че ще се биеш за нея.

— Наистина е така.

— Тогава ще станеш шейх на племето.

— Ще отстъпя тази почетна длъжност на някой друг.

— Мустахил — не става. Само с двубой може да ти се отнемат и двете — жената и титлата на шейх. Да не би да си имаш жена?

— Не.

— Или Бадия не е достатъчно красива за теб?

— Тя е най-хубавата измежду всички хубавици.

— Или не е достатъчно богата?

— Не знам какво притежава, но е бедна тъкмо на онова, което би трябвало да има в този случай.

— Машаллах! Бадия бедна! Какво искаш да кажеш?

— Сърцето ѝ е богато надарено с всички добри качества, ала за мен то е бедно. В него няма любов за мен.

— Тя те обича. Разбрах го от начина, по който говори за теб.

— Тя ме обича като спасител на нейната сестра и като приятел, но не и така, както жената би трябвало да обича един мъж.

— Това са романтични измишльотини! Жената трябва да се подчинява на мъжа. Любовта идва после от само себе си, след като кадията и моллата свържат двойката за цял живот.

— О, не! Нима Бадия не беше свързана от кадията и моллата с онзи неин мъж, който умря?

— Да, беше.

— И въпреки това тя никога не е могла да го обикне. Не искам да имам такава жена.

— Че защо Бадия да не може да ти подари сърцето си?

— Защото то вече не е нейно.

— Аллах ил Аллах! Какво искаш да кажеш?

— Ощастливила е с любовта си друг мъж.

— Аллах акбар! Кой е той?

— Не ти ли е споменавала?

— Не.

— Тогава и аз не бива да ти казвам.

— Защо?

— Защото това си е нейна работа.

— Но ти го познаваш, нали?

— Да.

— Кой е той?

— Току-що ти заявих, че не мога да ти кажа името му. Но ела, седни тук до мен! Трябва да обсъдя още нещо с теб.

Шейхът последва подканата ми. Изгаряше от любопитство да чуе какво имах да му казвам.

— Защо навремето даде дъщеря си за жена на шейха на бени салахите? Тя не го е обичала.

— Но тя не обичаше и никой друг. Нямахше нищо против и се подчини на волята ми.

— Значи е била принудена да ти се подчини?

— Да. Предводителят на всяко прославлено племе трябва да се ръководи от някои други неща, а не от прищевките, породили се в главата на една девойка. Може би знаеш какво значи „муамалати дюуали ашуа“, а?

— Да, знам — отвърнах му усмихнат.

— Има ли и в Германия такива хора?

— Да, там ги наричат дипломати.

— Такъв дипломат съм и аз.

Шейхът изрече тези думи гордо и с чувство за собствено достойнство.

— Аха, ами тогава ти пожелавам късмет!

— Благодаря ти. Един шейх трябва винаги да е и дипломат. Великите крале и султани омъжват дъщерите си за такива владетели, от които после очакват определена изгода. Такъв е и случаят с мен. За мен бе много важно да спечеля приятелството на бени салахите и затова дадох Бадия на техния шейх за жена.

— А ще постъпиш ли с другата си дъщеря пак като дипломат?

— Да, това е мое задължение.

— Ще я омъжиш за някой шейх, така ли?

— Да. Искам да склуча съюз с племето на машаирите, които живеят в южната част на Тунис. Шейхът им е много стар, няма да иска да се ожени пак, ала той има един син, който ще стане мъж на Хилуя.

— Тя знае ли го вече?

— Защо ѝ трябва да го знае? Тя ще се подчини на волята ми така, както направи и Бадия.

— Бадия се е подчинила, защото сърцето ѝ все още е било свободно.

— Да не искаш да ми кажеш, че Хилуя е дарила някому сърцето си?

— Ще ми се само да разбере, какво би правил, ако наистина е така.

— Няма да се съобразя с това — най-решително ми отговори той. — Вярно, ще ми е жал за нея, обаче жените имат по-различна душа от мъжете. Днес си мислят, че обичат един мъж, а ако утре им бъде наложено да обичат някой друг, то те с удоволствие се подчиняват на тази повеля, защото на тях им харесва всеки, когото пожелаят да обикнат.

— Ти си бил голям познавач на човешката душа!

— Да, такъв съм! — гордо кимна той. — Та нали и годинките ми са предостатъчно, за да стана познавач на хората. Наблюдавал съм стотици жени. Те са клети същества, изпълнени с добра воля. И защо да не са такива? Ако са красиви, ги ухажват и обожават, ако са грозни, ги съжеляват. И едното и другото, и обожаването, и съжалението, се отразяват благотворно на сърцето, така че и да са красиви, и да са грозни, жените се чувстват щастливи. И обзети от това чувство, те могат да обикнат всеки мъж. Та нали всеки си има своята добра страна. Необходимо е само да я покаже на жената и тя веднага ще го заобича и ще се омъжи за него.

— Твоите наблюдения наистина са те довели до много отрадни заключения — казах му най-сериозно.

— О-о, всеки, който има очи и уши, ще стигне до тези възгледи!

— Да, но може би тук при вас.

— Че нима немските жени и девойки са по-различни?

— Ами кажи-речи изглежда, че е така. Ако в Немзистан някое момиче е дарило вече сърцето си на един мъж, то не иска тогава никой друг.

— Колко глупаво! Та нали и другият също е мъж!

— Но няма да е по нейния вкус.

— В такъв случай значи момичето има лош вкус и бащата не бива да се съобразява с него. Искаше ми се да бяха тук няколко от вашите дъщери. Набързо щях да ги науча на по-добър вкус.

— Не се и съмнявам, че можеш.

— Ами щом вашите девойки са толкова претенциозни да се омъжват за своя единствен избраник, тогава онзи, който за нещастие притежава малко добри страни, изобщо ще остане без жена.

— На пръв поглед може да е така, но всъщност нещата стоят другояче. Понякога се случва някой мъж, който няма никакви добри страни, да се докопа до най-добрата и най-хубава жена.

— Аллах акбар — Бог е велик! За него всичко е възможно!

— А също може да стане и така, че някоя страшно зла жена да вземе за съпруг някой много свестен мъж.

— Ама че опак свят! Значи при вас действително има зли жени?

— Да, макар и да не са много.

— Я ги изпратете тук! Ние ще ги излекуваме.

— Как?

— Ще им даваме да ядат единствено диви любеници и ще ги заровим в пясъка така, че само главите им да останат навън. Това ще прогони от тях всички зли качества. Не след дълго ще можем да ви ги върнем напълно поправени.

— Чудесно. Ще сключим с вас съюз, за да имаме възможност редовно да ви изпращаме нашите зли жени да ги лекувате. Нямах ли и някоя друга дъщеря, която би могла да се омъжи за нашия кайзер и така да затвърдим нашия съюз?

— Не, нямам — сериозно отвърна шейхът. — Но имам син и той би взел за жена някоя дъщеря на вашия падишах, ако се споразумеем за цената, която би следвало да ни платите в бурнуси и камили.

— Но всъщност би трябвало да му дадеш Хилуя.

— Не, нея ще я получат бени машаирите.

— Тогава навярно вече си обсъдил тази работа с техния шейх, а?

— Обсъдих я и я реших. Хилуя искаше да посети сестра си и след завръщането ѝ мислехме да отпразнуваме годежа.

— О-о язык — олеле!

— Защо се вайкаш?

— Защото в такъв случай щеше да е по-добре, ако туарегите я бяха убили. Вероятно тя ще се чувства много нещастна.

— Не ми се вярва. Синът на шейха на машаирите е много храбър мъж. Скоро тя ще го обикне.

— Онзи, когото тя обича, е също не по-малко храбър.

— Той шейх ли е?

— Не.

— Но все пак е богат, нали?

— Много е беден.

— Тогава изобщо да не си мисли, че може да стане мой зихр^[1].

— Но те се обичат!

— О, скоро няма да искат нито да се виждат, нито да се чуват! Любовта е възможна само в брака! Да не би да имаш предвид Хилал?

— Тя споменавала ли ти е за него?

— Да. Той ли е?

— Той е. Няма да крия.

— Тогава ми е жал за него. Може и да е храбър воин, ала това е всичко. Ще трябва да си избие от главата тази любов! Та той е беден!

— Не забравяй, че брат му Тарик също е беден и не произхожда от знатно семейство.

— Защо ми говориш за Тарик? Та той няма нищо общо с тази работа.

— Има и още как! И той изяви желание да излезе на двубой с Фалахд. Представи си, че аз загубя, а Тарик победи великана. В такъв случай Бадия ще стане негова жена.

— Да, ще стане.

— И ти няма да имаш нищо против?

— Муш хага — абсолютно нищо. Тогава той ще бъде новият шейх. Сам виждаш каква разлика...

В същия момент старият бе прекъснат, защото далеч над дуара проехтя силният протяжен вик на муадина, който се беше изкачил високо горе на руината:

— Бисмиллах арахим — в името на всемилостивия Бог! ПравOVERни, погледнете нагоре към слънцето! То почти достигна зенита. А обърнете сега поглед и надолу към вашите крака! Сенките ви не са по-дълги от една педя. И така, след броеци мигове ще настъпи времето за двубоя. Съберете се на определеното място и възхвалете Аллаха, който е дал сила на мъжа да се бие и да побеждава! Аллах ил Аллах уа Мохамед расул Аллах!

Бях изненадан, че времето е изминало толкова неусетно. Побързах да стана и казах:

— За съжаление ще трябва да прекъснем разговора си, а с такова удоволствие бих продължил да говоря с теб на тази тема!

— Тогава навярно си приятел на Хилал, а?

— Да, и много ще се радвам да го видя щастлив.

— Ами в такъв случай нека дойде с мен! В моето племе има толкова много хубави момичета. Нека си избере някоя от тях за жена! Никой баща няма да го отблъсне, самият аз ще се погрижа за това.

— Той не иска и да чуе за друга.

— Няма как да вземе Хилуя за жена. Вече ти го обясних. Но време е да ми кажеш последната си воля. Ако великанът те убие, трябва да знаем, какви са желанията ти.

— Моят слуга ги знае.

— Ако победиш обаче, ще изпаднеш в доста неудобно и неприятно положение. Бадия ще стане твоя, без да я искаш. Нямам представа как ще свърши всичко това.

— Знам един изход и те моля да не се измъчваш с такива тежки мисли. Но вече е крайно време. Ето я ханумата. Запътила се е към арената на двубоя. Твоето място е до нея.

[1] Зет — Бел.нем.изд. ↑

СЕДМА ГЛАВА

ЮМРУЧЕН ДВУБОЙ

Докато разговарях с шейха, добре забелязах, че Халеф не беше съгласен с думите ми. Не веднъж и дважд той се покашля и явно имаше голямо желание да се намеси, ала все пак си наложи да не прекрочва онези граници, с които бе длъжен да се съобразява като мой слуга. Ала веднага щом шейхът си отиде, дребосъкът се почувства освободен от това свое задължение и започна да ме упреква заради поведението ми.

— Сихди, не мога да проумея как е възможно човек така да подритва щастието си! — каза ми той ядосано. — Та нали виждаш, че този стар бен аббас се е захласнал по теб и какво ли не би дал, за да те направи свой зет. А ти му издаваш, че Тарик и Хилал, двамата Синове на светкавицата, са хвърлили око на дъщерите му. Никога досега не съм виждал мъж, който да постъпва тъй глупаво и да отблъсква нещо толкова изгодно за него. Съжалявам те и ти пожелавам дано час по-скоро разумът ти да се просветли. Ама всичко това става само защото си християнин, а не привърженик на Пророка.

Той продължи да мърмори още доста дълго под нос, докато найсетне му заповядах да мълчи.

Човек лесно може да си представи, че цялото племе на бени салахите бе силно развълнувано. Предстоеше да се реши, кой ще стане негов шейх. И един чуждоземен бе изявил желание да участва в двубоя! На всички бе известна великанската сила на Фалахд. Навярно сред хората имаше малцина, които се съмняваха в победата му.

Пристигането на бени аббасите бе погълнало вниманието на бени салахите толкова много, че не забелязаха колко бързо измина времето до двубоя. Сега всеки от тях бързаше да заеме някое по-хубаво място. Стичаха се всички — мъже и жени, младежи и девойки. Естествено децата не бяха допуснати до зрелището.

Двубоят щеше да се проведе извън лагера на едно място, което беше обозначено със забити в земята копия. Когато се появих, придружаван от Халеф, то бе вече обградено от гъста тълпа възбудени

зрители. В кръг наоколо стояха няколко редици мъже и жени, зад тях се намираха ездаци на коне, а зад тях пък на високите гърбици на камилите се бяха подредили собствениците на тези животни.

Когато се насочих към „арената“, преминавайки през редиците на зяпачите, всички страхопочтително ми направиха място.

В единия край ханумата бе седнала върху килим. Лицето ѝ беше бледо. Едва успяваше да скрие страха си. До нея се бяха настанили баща ѝ и сестра ѝ, а от двете им страни бяха заели места Хилал и Тарик.

Великанът седеше в срещуположния край на арената. По обезобразеното му от онзи грозен белег лице се бе изписал израз на злорадство и подигравка. До него се намираха двама мъже, които виждах за пръв път — навярно негови привърженици. На земята бяха оставени няколко издълбани кратунки, пълни с вода, за да могат участниците в двубоя да се освежават.

Муадинът и старият Азра стояха в средата на обграденото от зрители място. Както узнах по-късно, те са били избрани от съвета на старейшините, за да ръководят организирането и провеждането на двубоя. Щом ме видяха, Азра се приближи до мен и попита:

— Знаеш ли условията на борбата, о, господарю?

— Да, нали муадинът ги оповести. Кой са онези двама мъже зад Фалахд?

— Те са пратениците на османлиите и московците.

— А-а, значи затова ме зяпат с такива отровни погледи!

— Да, естествено те са силно разтревожени за изхода от двубоя.

Плановете им могат да се осъществят само ако Фалахд излезе победител. Знаят го много добре.

Великанът забеляза, че ставаше дума за него и скочи на крака.

— Защо закъсна толкова? — грубо ми се сопна той.

— Ето ме! — отвърнах най-спокойно.

— Храбрият мъж не кара противника му да го чака.

— Я погледни сянката си! Точно сега е пладне. Впрочем не съм дошъл, за да се бия с думи. Нека силата и ловкостта решават!

— Тъй и ще бъде. Да започваме!

Със свити юмруци той се накани да се нахвърли върху мен, ала Азра се изпречи на пътя му.

— Чакай! Преди това пред свидетели ще трябва да уточним правилата.

— Правилата ли? Нямам нужда от правила.

— Двубоят трябва да е честен! Но преди всичко да определим с какви дрехи ще се биете?

— Всеки ще прави каквото си иска! — Онзи, който помоли за милост, трябва да бъде пощаден!

— Но това е позорно!

— Именно затова той ще бъде прокуден от племето, но поне ще си спаси живота. По какви правила ще се биете?

— По никакви. Всеки ще удря, както си иска.

— Ти съгласен ли си?

— Да.

— Тогава нека ханумата ви даде знак да започнете.

Великанът захвърли своя бурнус и се изправи пред мен само по шалвари. Горната част на тялото му бе натъркана с мазнина, за да се изплъзва по-лесно от ръцете на противника си. Изглеждаше невъзможно да поклатиш човек с подобно великанско телосложение, а могъщите му мускули сякаш бяха излети от стомана.

Последвах примера на противника си и също хвърлих моя бурнус на земята, но не сметнах за необходимо да се разсъбличам повече. Не свалих дори турския си елек, който носех под бурнуса. Подадох на Халеф връхната си дреха, за да я пази.

— В името на Аллаха, съблечи се! — предупреди ме старият, защото ми мислеше доброто. — Така много лесно може да те сграбчи.

— По-добре да не се опитва.

— Непредпазлив си!

— Ами!

След това настъпи пълна тишина и всички погледи се насочиха към ханумата, която трябваше да даде знак за започването на двубоя. Но ето че в този момент баща ѝ се обади със силен глас:

— Тук нямате ли обичай преди началото на всеки двубой противниците да си подават ръка като тържествено уверение, че никой от тях няма да се опита по някакъв начин да изиграе другия?

— Да му подам ръка ли? На този чакал? — изсмя се великанът. — Как мога да му подам ръка? Нека само ми дойде да го удуша!

С тези думи той протегна към мен свитите си юмруци.

— Мислех ти доброто — отговорих му най-спокойно, — но тъй като продължаваш да ме обиждаш, няма да те щадя така, както си бях наумил. С три удара ще те просна на земята, освен ако веднага не ме помолиш за милост!

— Човече, ти си луд! Още с първия удар ще ти смажа черепа!

— Добре! Опитай се!

Ние двамата бяхме застанали така, че да можем да виждаме ханумата. На нея ясно й личеше, колко й бе тежко да даде знак за започване на схватката. Ето че най-после тя вдигна ръка.

— Започвайте! — извика Азра.

Обзети от неописуемо вълнение, всички зрители бяха вперили поглед в нас.

Великанът нададе силен яростен вик и от двайсетина крачки се втурна към мен толкова устремно, сякаш се канеше да срути цяла къща. Протегнал лявата си ръка, за да ме сграбчи, той още отдалече вдигна десния си юмрук с намерение да ми нанесе смъртоносен удар.

— Уа, уа — внимавай! Внимавай де! Завикаха ми от всички страни. — Напада те!

Както изглеждаше, тези викове бяха донякъде оправдани, защото аз се държах така, като че животът ми бе извън всяка опасност. Бях пъхнал ръце в джобовите си. Ала десницата ми бе свита в юмрук и изпод полузатворените клепачи погледът ми зорко следеше всяко движение на моя противник.

— Ето ти, гадно псе! — изрева Фалахд. Несъмнено само след миг той щеше да ме достигне, но с един мощен скок аз се втурнах срещу него, тъй че двамата се сблъскахме твърде шумно. В бясната си атака той бе пресметнал действията си, съобразявайки се точно с мястото, където бях застанал. И протегнатата му лява ръка и десницата, готова да нанесе споменатия вече удар, имаха за цел въпросната ми позиция. Само че моят скок я премести с няколко стъпки по-напред.

В момента, когато се сблъскахме, двете ръце на великана бяха все още доста раздалечени една от друга и преди да успее да ги събере, левият ми юмрук го удари силно под брадичката, а десният го улучи в окото.

Според мен двойният ми удар би трябвало да повали дори и този бик, поне краткотрайно да го зашемети, както и значително да отслаби

неговата боеспособност. Макар и външно да си давах вид, че не ценя Фалахд като противник който знае колко много, всъщност съвсем не беше така. Не че се страхувах от него, грубата физическа сила никога не ми е внушавала уважение или страх, но в този случай твърде много бе заложено на карта. Колкото и лекомислено да изглеждаше поведението ми по време на двубоя, аз все пак съвсем сериозно си бях поставил за цел още при първия сблъсък с него да отслабя боеспособността му възможно повече.

Ето защо силният удар на лявата ми ръка бе насочен към брадичката му. Ако попадне, където трябва, този удар най-често изпраща на земята поне за няколко секунди дори и най-яките и издръжливи противници. Но не можех да бъда сигурен в успеха си при такъв тип с нерви, дебели като корабни въжета и точно заради това почти в същия миг стоварих десния си юмрук върху лявото му око. Улучи ли такъв удар целта си, то за останалата част на двубоя противникът е само наполовина толкова опасен, колкото в началото, понеже окото му бързо се подува и затваря, а така той до голяма степен губи сигурността и точността на ударите си.

Ала въпреки че не бях подценил великанската сила на Фалахд, в действителност тя се оказа още по-голяма, което се прояви веднага след моя двоен удар. Якото кроше с лявата ми ръка, нанесено под брадичката му, остана кажи-речи без никакъв резултат. Той издаде глава напред като таран, сякаш се канеше просто да ме прегazi. При страхотната сила на сблъсъка ни десният ми юмрук се разтвори, палецът хлътна в очната кухина и извади окото му.

Великанът рязко се дръпна назад като посегна и с двете си ръце към пострадалото око. Още в следващата секунда аз се озовах пак на предишното си място.

— Ракам уахид — номер едно!

— Ал аин ашшамахл — лявото око! — закрещяха най-близкостоящите хора.

Тези думи накараха великана да се отърси от своето зашеметяване. Той усети нараняването си и изригна ужасяваща ругатня.

— Тайиб, тайиб! Ахсant, ахсant! — Добре, добре! Браво, bravo! — завикаха от всички страни.

Зрителите бяха направо възхитени. Не само че бях отбил първото нападение на смятания за непобедим противник, но дори го бях тежко наранил.

Повечето първобитни народи отдават необходимото признание за храбростта и ловкостта дори на най-върлите си врагове. Но оваците на бедуините само удвоиха яростта на великана. Несъмнено трябваше да се подготвя за някое най-безогледно нападение — та нали бяха разрешени всички средства и начини за водене на юмручен бой! Фалахд се намираше само на някакви си четири крачки от мен. Ето че вдигна свитите си в юмруци ръце и изрева:

— Сега ще отидеш право в геената!

С тези думи той направи скок напред, обаче не ме достигна, защото го пресрещнах с бързо вдигнатия си десен крак и така го ритнах в диафрагмата, че той извика и политна назад. Последва светкавично кроше с десния ми юмрук, и след това се обърнах към ханумата:

— Ракам итнахн — номер две!

— Ал аснам — зъбите! — завикаха зрителите, защото видяха, че от двете ъгълчета на устата му потече кръв.

Естествено, че моята защита може да се опише на хартия много по-лесно, отколкото бе в действителност. Човек трябва да умеє да стои много здраво на краката си и освен това да има голям опит и продължителни тренировки зад гърба си, ако не иска в подобно положение веднага да бъде повален на земята.

Одобрителните възгласи и овации отново избухнаха. Фалахд се надигна от земята и бързо се изправи на крака. Лицето му бе ужасно обезобразено. Той изплю избитите си зъби.

— Този пес е в съюз със сатаната! — изрева великанът със задавен глас. — Злите духове му помагат! Но въпреки всичко ще го изпратя в геената!

Все пак Фалахд бе вече преценил, че с подобно устремно нападение, провалило се на два пъти, нищо няма да постигне. Затова закрачи бавно към мен. Ясно се виждаше как гърдите му мощно се повдигаха и спускаха от възбуда и гняв, които едва сдържаше.

Ето че великанът протегна ръце, за да ме докопа, ала самият той бе сграбчен от мен. Хванах го за китките и със спираловидни движения започнах да го притеглям към себе си. По този начин кажи-

речи извадих ръцете му от ставите и за миг-два те безсилно се отпуснаха. Използвах тази благоприятна секунда и му нанесох такъв юмручен удар в не защитеното слепоочие, че той рухна на земята като пън.

За трети път се обърнах към ханумата и обявих:

— Ракам талахт — номер три!

И тогава лека-полека се разрази буря от одобрителни викове, които отначало бяха полувисоки и единични, но после започнаха да стават все по-силни и по-бурни.

— Ал ард — на земята!

Всички, с изключение на привържениците на Фалахд, усетиха да ги обзема някакво чувство на облекчение. Той бе за тях истински тиранин, без самите те да смееха да си го признаят. Повечето от тях ме бяха вече отписали и затова в този момент тяхното ликуване избухна толкова по-шумно и по-искрено. Ако Фалахд бе излязъл победител, сигурно нямаше да го посрещнат с такива овации.

Въпреки че всички присъстващи бяха завладени от такова въодушевление и възторг, все пак никой не се помръдна от мястото си. Та нали зрелището все още не беше свършило! Само старият Азра се приближи до мен и като ми подаде ръка, каза:

— Ти превърна думите си от снощи в действителност. Аз смятах подобно нещо за невъзможно. Аллах ти е дал силата на слона.

— Лъжеш се! Далеч не съм толкова силен като Фалахд.

— Че как е възможно? — учудено попита той. — Нали с юмруците си го повали на земята, докато той не успя дори да те одраска! Значи ти си по-силният.

— Физическата сила не е всичко. Много важна е сръчността, а освен това има и някои трикове и хватки, които, ако са известни на слабия, му дават предимство и пред най-силния великан.

— Не разбирам думите ти, ала виждам резултата. Мъртъв ли е Фалахд?

— Не ми се вярва, но ще проверя. Наведох се над победения противник и опипах сърдечната област. Макар бавно и тихо сърцето му още биеше.

— Не е мъртъв, само е в безсъзнание.

— Убий го! Ножът ти е в пояса. Забий го в сърцето му!

— Не, няма да го направя! Уговорихме се, че победеният има право да помоли за милост. Затова ще изчакам да дойде в съзнание, но първо ще го обезвредя.

С тези думи измъкнах няколко ремъка от джоба си. Старият направи слисана физиономия.

— Винаги ли носиш тези ремъци със себе си?

— Не, взех ги преди малко, само за да го вържа.

— Значи предварително си знаел, че ще го победиш?

— Да.

— Ти си велик човек. Вържи го и ела с мен при ханумата!

При започването на двубоя Халеф се беше оттеглил малко по-надалеч, но след като видя намеренията ми, бързо се притече.

— Сихди, ти си такъв бахлууан, какъвто досега не съм виждал. Признавам, че треперих за живота ти.

— Познавах противника си. Вярно, мислех го за силен, но също и за глупав и тромав човек. Помогни ми да вържем краката и ръцете му!

Докато го връзвахме с обединени усилия, погледът на Халеф непрекъснато шареше между мен и изпадналия в безсъзнание Фалахд. Щом свършихме работата си, дребосъкът се изправи и ме погледна със светнали очи.

— Сихди, никога досега не съм имал такъв господар като теб. Няма да те изоставя, докато все още се нуждаеш от услугите ми. Но я ми кажи, наистина ли искаш да подариш живота на този негодник?

— В никакъв случай няма да го убия. Възможно е според твоите представи животът му да ми принадлежи, но аз съм християнин. Отнема ли му живота, това няма да е нищо друго освен подло убийство, което ще ми тежи на съвестта до края на моите земни дни.

— Но помисли си само, колко е опасно да оставиш живо едно такова хищно животно! Така едва ли правиш услуга на човечеството!

— Знам, но ще изпълня дълга си.

Халеф ми хвърли сериозен поглед, изпълнен с упрек.

— Сихди, изслушай ме! Вярно, че съм само твой закрилник, но те обичам и ми се иска да те видя велик човек, на когото всички завиждат. Знаеш ли, кое е твой дълг? Вземи ханумата за жена и като шейх направи племето на бени салахите прочуто и страшно за враговете си. Нека славата му се понесе докъдето стига пустинята, че и

по-надалеч, чак до най-отдалечените граници на Магреб. С радост ще те подкрепям в твоята работа и хората край всички лагерни огньове и във всички шатри на бадуахните^[1] ще говорят с почит и въодушевление за Кара Бен Немзи, Абу ас са'йка, както и за неговия закрилник Хаджи Халеф Омар Бен Хаджи Абул Абас Ибн Хаджи Дауд ал Госарах.

Тъй, ето ти на предначертана моята линия на живота! Жалко само, че тя нямаше нищо общо с плановете ми. Нямаше съмнение, че Халеф ми мислеше доброто, но просто беше невъзможно да му се втълпи каквото и да било разбиране за духовния живот и душевността на европееца. Ето защо се отказах да отговоря на предложението му, а казах следното:

— Сега нямам възможност да мисля за такива неща. Трябва да отида при ханумата. В това време ти остани при Фалахд и не пускай никой да се приближи до него!

Всъщност напомнянето ми се оказа излишно, защото на никой от досегашните привърженици на Фалахд и през ум не му минаваше да се приближи до него. Според техните възгледи той бе вече изключително моя собственост. Те нямаха никакво право да се интересуват от неговата участ.

[1] Бадуахн — мн.ч. от бадаун (бедуин). — Бел.нем.изд. ↑

ОСМА ГЛАВА

СЪСТЕЗАНИЕ ПО СТРЕЛБА

Когато се приближих до ханумата, тя ми подаде ръка и каза:

— Благодаря ти, о, господарю! Ти ме освободи от един много зъл неприятел. Никога няма да го забравя.

И все пак при тези думи тя не намери сили да ме погледне открито в очите. Въпреки поражението на нейния враг, сърцето ѝ бе пълно с тревога. Тя принадлежеше вече на победителя, т.е. на мен, какво ли щеше да излезе от всичко това?

В мен се надигна топло чувство към Тарик и Бадия. Не, те нямаше да имат никаква причина да са недоволни от решението ми.

Бащата на Бадия протегна към мен и двете си ръце:

— Бъди ми добре дошъл! Ти си герой на героите и си най-големият храбрец измежду храбреците. Моята дъщеря ще живее в твоята шатра в пълна безопасност, а ти ще водиш бени салахите от победа към победа, за да се прочуят от изгрев-слънце до залез-слънце.

В този момент се приближи и муадинът. Той удари по своята дъска и се провикна:

— Чуйте, мъже и жени от благородното племе на бени салахите! Кара Бен Немзи, Бащата на светкавицата, прочут воин от една далечна страна, победи Фалахд, кандидата за ръката на ханумата. Сега тя принадлежи на победителя! Аллах да го благослови и да му даде толкова деца и внуци, колкото са песъчинките в пустинята. Ще организираме грандиозна фантазия в чест на новия шейх и по всички посоки на света ще разпратим вестоносци, за да известят името му на племената. Заколете овце и агнета, изпечете хляб, сварете тлъст кускус! Донесете лагми, сок от фурми, вземете струнни инструменти и свирки, за да възвеличим с музика и песни подвизите на победителя, както и да прославим блясъка на идните му дни!

Той се беше разпалил. Очевидно искаше да каже много, много повече неща, но в този момент направи кратка пауза, за да си поеме дъх. Веднага я използвах.

— Чуйте и моите думи, вие, мъже и жени на бени салахите! — извиках аз. — Аз моля джама да се събере и да обсъди въпроса, дали ханумата и почетната титла и пост на шейх ми принадлежат по толкова безспорен начин, че никой да не може да ми ги оспори.

Веднага се разнесоха три удара по дъската на муадина и старейшините се събраха на кратко съвещание. След няколко минути най-възрастният от тях, Азра, се изправи и на висок глас обяви:

— Победител е Кара Бен Немзи. Ханумата е негова и той ще бъде наш предводител, без някой да може да му оспори нито едното, нито другото.

— Благодаря на беловласите бащи и на бени салахите за доверието, което ми оказват — отвърнах със силен глас, за да ме чуят всички. — Няма по-голяма чест от тази да си шейх на толкова прославно племе и не ми е известно по-голямо щастие от това, да имаш жена като ханумата Бадия!

Прекъснаха ме одобрителни ликуващи викове. Измина доста време, преди да успея да продължа:

— Чувството за справедливост краси истинския мъж. Не искам да притежавам нищо, на което да имат право и други хора. Четирима мъже изявиха желание да участват в двубоя. Един от тях беше победен, вторият спечели засега наградата, а ето къде са застанали третият и четвъртият, Синове на светкавицата. Нима те трябва да гледат как им се изплъзва наградата, без да са се били за нея? Нека съветът на старейшините да реши дали имат право да се опитат да ми я отнемат, като излязат на двубой срещу мен.

— Ще изпълним волята ти — каза Азра.

Очите на Хилал и Тарик се разшириха от смайване и погледите им се втренчиха в мен. Джамаът отново направи кратко съвещание, а после Азра обяви решението:

— Синове на светкавицата имат правото да се бият с Кара Бен Немзи.

Всеобщи одобрителни възгласи похвалиха това решение. Та нали ставаше въпрос за продължаване на това толкова интересно и напрегнато зрелище!

— Ще приемете ли двубоя? — попитах двамата братя.

— Господарю, нима ще се избиваме един друг? — отговори ми Тарик на въпроса с въпрос, макар очите му да заблестяха от силно

желание да поеме всякакъв риск заради своята любима.

— Нямам такова намерение.

— Ние знаем, че ще ни победиш. Щом надви Фалахд, ти далеч превъзхождаш и нас. Не ме е страх да рискувам живота си, обаче ще се бия различно от Фалахд и не ми се вярва да излезеш от двубоя без никаква рана. Но нима трябва да наранявам човека, който ни е сторил толкова добрини?

— Ще бъде съвсем иначе. Нека Азра ми каже, дали сега, когато съм вече повелител на ханумата, имам право да избира оръжията!

— Да, ти трябва да ги избереш — каза старият.

— Тогава няма да се бием с юмруци, а с нашите пушки.

— О, Аллах! — извика Тарик. — Тогава си загубен! Не забравяй, че ни наричат Синовеите на светкавицата!

— Ма алаш — няма значение! — усмигнах се. — А аз съм Бащата на светкавицата. Самите вие ми дадохте това име. Ще стреляме!

— Малих — е, добре! Щом искаш така, така да е. Аз не мога да се оттегля, но бъди сигурен, че няма да те убия. Ще се опитам само леко да те раня на безопасно място.

— Да, така направи, така направи! — намеси се ханумата, на която вече й олекна на сърцето.

— Мамнухн — много съм ви задължен! — усмигнах се аз. — Обаче все още изобщо не съм казал, по какво ще стреляме.

— Значи няма да стреляш по нас, така ли? — учудено попита Тарик.

— О не, ще определим някаква друга цел.

— Няма ли да ни помислят за страхливци?

— Не ми се вярва. Теб те наричат Сина на светкавицата, и затова едва ли ще изтълкуват съгласието ти с моето предложение като липса на кураж. А аз победих великана. Кой ще се осмели да твърди, че съм страхливец? Веднага бих поискал да се бия с него на живот и смърт.

— Никой, никой няма да каже подобно нещо.

— Никой, никой! — завикаха застаналите наоколо хора, които бяха чули нашия разговор.

— И аз съм убеден в това. Изобщо не е нужно да умира онзи, който не успее да извоюва ханумата. Племето се нуждае от шейх,

който да е храбър и сърчен в използването на оръжията. А тази сърчност може да се докаже и без да се убиват други хора.

— Ал хак ма'ак — имаш право. Но по каква цел ще стреляме?

В гласа на Тарик ясно личеше радостта, породена от събудените надежди.

— Горے на онзи ъгъл на руината ще закрепим прът от шатра, а на върха му ще поставим камък. Всеки от нас двамата ще има право на пет изстрела. Победител ще е онзи, който събори камъка повече пъти. Съгласен ли си?

— О, и още как! — отвърна Тарик. Голям товар му падна от сърцето. Вече беше убеден, че именно той щеше да излезе победител, защото освен Хилал никой друг не бе проявявал такава ловкост в боравенето с пушка като него. А освен това не му се налагаше нито да наранява, нито да убива съперника си.

Другите застанали наблизко бедуини също с радост поздравиха това решение. Само старият шейх на бени аббасите недоволно каза:

— Нима дъщеря ми не е достойна за по-сериозна борба?

— Достойна е. Доказах го, като се бих с Фалахд. Но на Аллах едва ли ще му хареса да види как се избиват приятели, които могат да запазят живота си за борба срещу общите си врагове.

— Нека тогава съветът реши, дали отказът от сериозна борба на живот и смърт е признак на страх или не.

Старейшините се събраха за трети път, за да се изкажат в полза на моето предложение. Несъмнено това бе най-добрият изход от създалото се неприятно положение двама приятели да се бият за една и съща награда.

След обявяването на решението на съвета сред зрителите настъпи раздвижване и те напуснаха местата си. Целта се намираще твърде високо и можеше да се вижда и от по-голямо разстояние.

Напрежението, обзело хората, бе може би по-силно и от предишното. Бедуините знаеха, че Тарик е отличен стрелец, но след всичко случило се едва ли се съмняваха, че в това изкуство и аз притежавах над средните умения, и ето защо горяха от нетърпение да видят изхода от този необичаен двубой. Тарик отиде да вземе пушката си и необходимите муниции. Приблжих се до Халеф, който седеше на земята до изпадналия в безсъзнание Фалахд, и му казах:

— Трябва ми пушката. Ти остани тук при Фалахд, за да му попречиш да скрои някакъв план с приятелите си.

— Опасяваш се от някакво коварство ли?

— Нямам му никакво доверие, нито на него, нито на тях. Сигурно ще се опита да си отмъсти.

— Той едва ли ще си навлече ужасния позор да те моли да му подариш живота!

— Напротив, очаквам го от него. Все пак повтарям, че в никакъв случай няма да го убия!

— Тогава, ако действително е храбър мъж, ще се види принуден да се самоубие. Така повеляват обичаите на бадуахните.

— В такъв случай навярно ще се опита първо да очисти мен — естествено по някакъв подъл и коварен начин. Именно заради това трябва да останеш при него да го пазиш, за да е изолиран от другите.

— Я го погледни! Все още е в безсъзнание.

— Така ли мислиш? Видях миглите му да потрепват и ми се струва, че само се преструва. Дошъл е в съзнание, но се срамува да погледне победителя си в очите.

После се изкачих в руината, за да взема пушката си.

Скоро се върнах с моя Мечкоубиец в ръка, който толкова се беше прочул в Дивия запад. Високо горе, в споменатия ъгъл бяха поставили прът от шатра, а на самия връх бе закрепен камък с големината на юмрук.

Азра ме заведе до определеното за стрелците място, до което не се допускаха зрители, и където ме очакваше Тарик. Там бе седнала и ханумата заедно с Хилуя и шейха на бени аббасите.

В очите на Бадия се четеше зле прикрит страх. Много ми се искаше да отида при нея и да ѝ кажа, че няма защо да се тревожи, защото Тарик във всички случаи щеше да спечели наградата. Ала не биваше да го правя. Състезанието трябваше да премине в напълно сериозна форма.

С моето появяване настъпи и моментът, в който стрелбата можеше да започне. Изпълнените с любопитство и напрежение погледи на всички не се откъсваха от Тарик и мен.

— Кой ще стреля пръв? — попита той.

— Кара Бен Немзи — отвърна Азра. — Той е победителят от предишния двубой.

— Отстъпвам това предимство на Тарик — отвърнах аз. — Той е син на бени салахите, а щом става въпрос за дъщеря на бени салахите, тогава той има право да стреля преди мен.

Започна се кратък приятелски спор, който най-сетне се реши в полза на моето желание. Тарик щеше да стреля пръв.

В случая ставаше дума за нещо голямо — за спечелването на красивата жена, както и на почетната титла шейх на племето, тоест за най-скъпото, каквото може да има един бедуин. Ето защо Тарик подходи към задачата си изключително внимателно. Той се цели дълго, толкова дълго, че наоколо започнаха да се чуват полувисоки възгласи на недоволство. Но той не им обърна никакво внимание, а и застаналият до него Хилал му прошепна:

— Не позволявай да те подведат към прибързани действия! Сам знаеш, че сега всичко е заложено на една карта.

Тарик стоеше като излят от бронз. Той наистина бе великолепен младеж. Това си личеше още по-ясно сега, когато беше захвърлил бурнуса и според обичая на бедуините, съблечен до кръста, заемаше най-удобното положение за стрелба.

Най-сетне неговият изстрел проехтя.

Последва миг на напрегнато очакване... след това от всички страни избухнаха силни ликуващи викове. Оваците нарастваха с всеки нов изстрел. Всеки от куршумите попадеше в целта. Само петият леко закачи камъка, без да го събори. Изглежда накрая Тарик стана малко самонадеян. Ето че възникна спор дали последният изстрел е бил сполучлив или не. Съветът на старейшините реши, че всъщност куршумът не е пропуснал целта, но тъй като уговорените условия изискваха камъкът да бъде съборен, последният изстрел не можеше да се сметне за успешен.

И така, Тарик събра четири точки.

Ето че все пак той започна малко да се тревожи. Постигнех ли пет точки, ханумата щеше да е за него безвъзвратно загубена. В своя страх Тарик скръсти молитвено ръце и във възбуденото си състояние започна да се моли на глас, така че имах възможност да чувам всяка негова дума:

— О, Аллах! О, Състрадателни! О, Милостиви! О, Добродетелни! О, Всеблагии! Отбий му пушката малко встрани, за да не може никой от куршумите му да улучи!

Разсмях се, заплаших го с пръст и му казах:

— И ме наричаш свой приятел! Аллах ще накаже твоето вероломство спрямо мен, като ми помогне да улуча камъка пет пъти.

Обърнах му гръб, изстрелът ми проехтя и камъкът отхвъркна. Застаналият отгоре при пръта мъж едва успя да постави друг на неговото място, когато и той бе отнесен от куршума ми. Същото се случи и с третия камък.

— Аллах ил Аллах! — извика Тарик, на чието чело избиха капки пот от страх.

— О, небеса! О, Кадиджа, майко на правоверните! — простена ханумата. Тя сграбчи ръката на Хилуя и я стисна толкова силно, че сестра ѝ изпищя от болка.

— Той стреля много по-добре от нас! — откровено си призна Хилал.

— Нали? — усмигнах се развеселен. — Но ти все още изобщо не си видял как стрелям. Сега ще ти покажа. Виждате ли ей там по-надалеч онази едра кафява камила, на чиято гърбица е кацнала една асфур?

Има един вид птици, които обичат да се навъртат около камилите, защото така намират изобилна храна, като предимно кълват и изяждат въдещите се в козината им бълхи. Камилите много добре знаят това и кротуват, когато някоя асфур кацне на гърба им.

— А още по-надясно стои друга камила — продължих аз. Какво виждате на гърбицата ѝ?

— Там също има асфур.

— Тогава внимавайте добре да видите какво ще стане с тези асафир^[1].

Вдигнах пушката си. Последваха два бързи изстрела и... застаналите наоколо хора ме зяпнаха, смаяни от поведението ми, което не можеха да си обяснят.

След моите първи три успешни изстрела от всички страни се бяха разнесли шумни овации, но сега хората стояха притихнали. Не знаеха каква цел преследвах всъщност.

— Е — обадох се аз, — къде са двете асафир?

— Няма ги, хвъркнаха — отговори Хилал.

— Ти видя ли ги да отлитат?

— Не.

— Я отиди дотам и ги потърси!

— Да не би да искаш да кажеш, че си ги застрелял? Такива малки асафир от толкова голямо разстояние? Невъзможно!

— Отиди де! Ще ги намериш и двете.

След тези думи се затича не само Хилал, ами и мнозина други хукнаха с него. Когато стигнаха при камилите, те нададоха силни тържествуващи викове и тичешком се върнаха. Донесоха двете птици, които наистина бяха улучени и започнаха да обикалят от ръка на ръка.

Невъзможно е да се предадат всички възклицания и думи, изразяващи смайването на бедуините, които ми се наложи да изслушам. Арабският език разполага не само с неизчерпаемо богатство от най-груби ругатни и проклетия, но също така е много богат и на почетни и възхваляващи названия.

Едва след доста време хората се сетиха за какво всъщност се бяха събрали на това място. Човекът, застанал горе до пръта, видя, че вече никой не му обръщаше внимание. Ето защо нададе силен вик и така припомни на всички каква бе първоначалната цел на състезанието по стрелба.

— Ами какво стана с последните два изстрела? — попита старият Азра, приближавайки се до мен.

— Аллах! — престорих се на изплашен. — Нямам повече куршуми. Уговорихме се само по пет изстрела и аз не взех други патрони. А имам ли право да стрелям още веднъж?

— Естествено, че имаш право... хм... ама че объркана история! Колкото повече размислям, толкова повече ми се струва, че всъщност даде определените пет изстрела и че ти... машаллах! За първи път ми се случва подобно нещо.

Издаден в небивало затруднение, старият зарови пръсти в брадата си.

— Искаш да кажеш, че съм загубил, защото улучих целта само три пъти, така ли?

— Като че ли тъй изглежда... май загуби... хмм! Ти не искаш да се откажеш от наградата, нали?

— Не, не се отказвам. Държа на моето право. Но самият ти си на мнение, че съм изстрелял уговорения брой куршуми. Тарик улучи камъка четири пъти, а аз — само три пъти.

— Ами в такъв случай значи Тарик е победител.

— Да, така е.

— Ефенди, ти го направи нарочно!

— Не, птиците ме подведоха и ми объркаха сметките. Исках да ви покажа, че с една такава пушка могат да се улучват не само камъни, и ето как заради двете асафир изгубих и ханумата, и възможността да стана шейх.

— Аллах ил Аллах! Кой можеше да го предположи! Всички ме гледаха със съчувствие и съжаление.

— Успокой се! — усмихнато казах аз. — Ще ти призная, че още от самото начало не държах чак толкова на ханумата, а още по-малко пък на почетната титла шейх. Следователно съвсем не съм нещастен, че загубих състезанието по стрелба.

— Ами защо тогава изобщо пожела да излезеш на двубой с Фалахд?

— Защото обичам племето на бени салахите и исках да ги избавя от това чудовище. Я ми кажи, ти имаш ли нещо против, ако Тарик, когото наричате Сина на светкавицата, стане шейх?

— Ни най-малко.

— Е, тогава бъди доволен от изхода на двубоите.

С тези думи му обърнах гръб и се наканих да си проправя път през тълпата, която се беше насъбрала около нас, ала тогава Тарик бързо ме догони и ме улови за ръката.

— Ефенди, ти само се шегуващ, нали?

— О не, нямам навика само ей тъй на шега да пропускам целта, когато стрелям, и да давам повод на хората да ми се смеят.

— Тогава последните два изстрела ще се броят, а?

— Не мога да го променя.

— Аллах ил Аллах! Значи Бадия е моя!

— Не се ли радваш?

— Да не се радвам ли? Господарю, като мен могат да се чувстват само блажените, попаднали на седмото небе в рая. Изобщо ми е невъзможно да повярвам, че се отказваш от Бадия, след като заради нея рискува живота си.

— Заради нея ли? Лъжеш се! Заради теб го направих. Бях убеден, че Фалахд ще те победи, и понеже знаех, че го превъзхождам, просто те заместих.

— Сега те разбирам. О, Аллах, как да ти се отблагодаря? Ще се моля за теб, докато съм жив, а ще науча и всички мои деца и внуци да се молят за твоите деца и внуци.

— Драги Тарик — засмях се аз, — хайде засега да оставим на мира нашето потомство. В момента ние сме само праотци без наследници и без жени. Побързай час по-скоро да имаш такава! Пожелавам ти след петдесет години да се появи племе на бени тариките, което да наброява хиляда души.

— О, Аллах, Аллах, твърде много е — хиляда души за петдесет години!

С тези думи той хукна, за да отиде при бъдещата прародителка на неговите деца, внуци и правнуци.

[1] Мн.ч. от асфур. — Бел.нем.изд. ↑

ДЕВЕТА ГЛАВА

ПРОКУДЕН

Под всеобщите ликуващи възгласи на бедуините муадинът обяви резултата от състезанието по стрелба. В това време отидох до онова място, където бях оставил Халеф да пази победения Фалахд. Хилал, който естествено нямаше защо да излиза на двубой срещу своя брат, се присъедини към мен заедно с шейха на бени аббасите. Халеф ни докладва, че никой не се е приближавал до тях, а великанът изобщо не се бе помръднал.

— Дойде ли в съзнание? — попитах аз.

— Не.

— Вижда ми се странно.

На земята забелязах стръкче от изсъхнала пустинна трева. Наведох се, взех го и пъгнах единия му край в ухото на Фалахд. Той веднага разтърси глава и дясното му око се отвори. Значи наистина симулираше, че е в безсъзнание.

— Още ли си жив? — попитах го, като се престорих на учуден. — Мислех те за мъртъв. Но тогава още сега трябва да умреш.

Извадих ножа и си дадох вид, че се каня да го забия в него. В очите на великана се появиха гневни искри.

— Но аз съм вързан! — измърмори той.

— Може да ти е безразлично. Направи си твоего уасийат намах^[1]!

Вече се бяха приближили и неколцина други бени салахи, които образуваха около нас тесен кръг. Външният вид на ранения не представляваше чак толкова грозна гледка, колкото би могъл да си представи човек. Той беше изплюл избитите от мен зъби. Държеше лявото си око затворено, и тъй като междуременно Халеф го беше почистил от кръвта, подутите му устни и посинелият му нос оставаха единствените видими последици от двубоя.

— Искаш да ме убиеш ли? — скръцна със зъби той.

— Да те убия? Та нима не знаеш, че животът ти ми принадлежи? Само ако ме помолиш за милост, може да ти го подаря. Така гласят условията на двубоя.

— Да моля за милост? Теб? Никога!

— Аз и не очаквах друго от теб. Тогава нека дойде муадинът, за да каже над главата ти молитвата на смъртта.

— Проклет да е муадинът заедно с брътвежите си! Не искам да го виждам!

— Тогава ще се наложи да умреш без молитва. Дано Аллах се смили над душата ти!

Вдигнах ръка, сякаш се канех да го пронижа с ножа, но дори и да имах подобно намерение, нямаше да успея да го изпълня. Навярно до този миг Фалахд си беше мислил, че ще му подаря живота и без да се моли за милост. Може би се беше надявал и на помощта на своите съплеменници. Обаче ето че увереността му се разклати и го обзе такъв страх, който можеше да се мери със самочувствието му допреди малко. Ужасен той успя да отхвърли тялото си настрана.

— Чакай! В името на Аллага, почакай!

Задържах ножа готов за удар.

— Какво искаш още? Казвай по-бързо!

Вързаният великан се огледа наоколо със здравето си око, но ако се надяваше да намери съчувствие, то той се видя излъган. Ако и преди бе имал твърде малко приятели, то злощастният изход от двубоя намали техния брой още повече. Онова, което прочете по лицата на застаналите наоколо хора, бе всичко, само не и съчувствие или състрадание. От тях не можеше да очаква помощ.

— И така, побързай! Какво искаш? Молиш ли за милост?

— Да — с мъка процеди той.

— Тогава направи го! Изговори думата, иначе молбата ти няма да бъде уважена.

— Аман, аман — милост, милост!

— Добре! Нека животът ти бъде подарен! Сега ще те развържа.

Вече се навеждах над него, за да свърша тази работа, когато неочаквано зад мен се разнесе силен вик:

— Уакиф — Стой! Още не! Не бива тъй бързо да се подарява живота на един победен воин. Още по-малко пък на този!

Това възражение дойде от стария Азра.

— Но нали той помоли за милост! — рекох аз.

— Да, така е, но все пак още не е ясно дали е съгласен да понесе и последиците от тази молба. Той е брат на мъртвия шейх и се смяташе за най-властния, най-могъщия и за непобедимия измежду нас, на когото всички са длъжни да се подчиняват. Може би си мисли, че само от страх и през ум няма да ни мине да го накараме да почувства последиците от молбата му за милост. Ето защо искам първо да разменя няколко думи с него, преди да му подариш живота.

Силно загорялото от слънчевите лъчи лице на великана придоби пепеляв цвят. Това бе най-сигурното доказателство, че предпазливият старец беше отгатнал истината, Фалахд действително си вярваше, че той, най-видният човек на племето, от когото всички се страхуваха, може да бъде помилван, без да му се наложи да понесе и съответния позор. Ала вече сам разбра, че не може да очаква снизхождение.

Старейшините чуха думите на Азра и се приближиха със сериозни лица. За пръв път се случваше някой от племето да моли за милост. И то тъкмо онзи, когото бяха смятали за най-добрия и най-достойния от всички!

— А знаеш ли, какво вършиш? — строго попита Азра.

— Знам — мрачно отвърна великанът.

— Онзи, който моли за милост, получава живота си, ала не и имуществото си.

— Изплюскайте моите камили и се задавете!

— Той завинаги губи честта си и племето го прогонва.

— И сам ще си отида.

— А ако се мерне в земите на племето си, всеки има право да го убие, без да се страхува от кръвно отмъщение.

— Ако някой посмее, нека ме убие!

— Значи си съгласен при тези условия да получиш милост?

Фалахд замълча. Не му беше лесно да отговори на такъв въпрос.

— Питам те за последен път. Не ми ли отговориш, после всяка твоя молба ще е напразна. Искаш ли милост?

— Да.

— Тогава самият аз ще ти махна ремъците.

Азра развърза възлите и тогава великанът бързо скочи на крака, протегна ръце и се разтърси като някое диво животно, което е било вързано на верига.

— Свободен, свободен! Сега ще разберете, кой съм аз!

— Знаем те вече — отвърна достопочтеният Азра с отвращение в гласа. — Ти остана без чест за вечни времена, а когато някой спомене името ти, ще плюе на земята. И баща ти, и майка ти ще потънат в забрава! А в знак на това, че вече нямаш чест, аз пръв ще ти отдам полагаемото се. Извисете гласовете си, о, мъже, и извикайте заедно с мен: Йа мусихба, йа гхум, йа алахм, йа разалт — о, нещастие, о, скръб, о, болка, о, позор!

— Йа мусихба, йа гхум, йа алахм, йа разалт — о, нещастие, о, скръб, о, болка, о, позор! — завикаха след него всички насъбрали се хора. Те протегнаха ръце с обърнати нагоре длани, за да дадат израз на своята неприязън.

— Ето вземи, каквото ти се полага! Тфу алак — пфуй!

С тези думи той се изплю пред краката на Фалахд.

— Тфу алак — пфуй! — последваха примера му всички. Фалахд стоеше неподвижно с безизразно лице. Беше затворил и здравето си око. Ала когато го отвори, в него горяха зловещи пламъчета.

— Съвршихте ли? — подигравателно попита той.

— Да — отвърна Азра. — А сега се прибери в своята шатра! Скоро ще узнаеш, какво още ще реши съветът на старейшините за теб.

— Че какво още има да решава? Нали всичко е решено!

— Ей този храбър Баща на светкавицата ти подари живота. Може би съветът ще е настроен по-милостиво и поне няма да те остави да си тръгнеш като просяк. Чакай присъдата му!

— Решавайте каквото си искате! Но от моя страна едно ви е сигурно — отмъщение, отмъщение и пак отмъщение!

Фалахд му обърна гръб и се отдалечи с гордо вдигната глава, сякаш той бе победителят, а не победеният и опозореният.

Последвах го заедно с Хилал и Халеф, за да се уверя, че действително ще отиде в шатрата си. Видяхме го как влезе в нея и останахме наблизко, за да изчакаме решението на старейшините и същевременно да му попречим да ни скрои някой подъл номер.

Не ни се наложи да чакаме дълго. С бавни и достолепни крачки Азра и старейшините се приближиха до шатрата на Фалахд и спряха пред нея. Следваха ги много други бедуини. Азра извика името на великана, Фалахд излезе от шатрата.

— Заповядайте, влезте! — каза той с подканящ жест, но същевременно и подигравателно ухилен.

— В шатрата на един опозорен няма да влезе никой син на бени салахите — махна с ръка старият Азра. — Ние дойдохме, за да ти известим нашето решение.

— Сигурно от него просто се стича мъдрост, както се стича водата от муцуната на камила, след като се е напила от някоя локва.

— Подиграваш ни се, въпреки че ти мислим доброто. Но затова пък Аллах толкоз повече ще оцени милосърдието, което проявяваме към теб. Ще трябва да напуснеш лагера ни един час преди залез-слънце.

— С голямо удоволствие ще си отида и по-рано.

— Всъщност би трябвало да си тръгнеш ей тъй, както си застанал пред нас, защото всичко, каквото притежава един отритнат от племето си бедуин, се пада на неговите роднини.

— И кои са тези роднини?

— Ханумата. Ти беше неин зет.

— Значи Тарик ще се радва и наслаждава на моята собственост, така ли?

— Той е наследникът на умрелия шейх.

— Тогава нека се тъпче със стадата ми, докато се пръсне от лой!

— Съставът на старейшините ти позволява да вземеш твоята най-хубава ездитна камила — невъзмутимо продължи Азра, — както и двете товарни камили с мехове, пълни с вода, за да охлаждаш окото си.

— О-о, имам да охлаждам и други неща освен окото си, а за тази цел се нуждая не само от вода!

— Ще получиш и други две камили, които да носят брашно, сол и фурми, а също и твоята шатра, за да не гладуваш и да имаш подслон в пустинята. Всичко това ти го подаряваме.

— Благодаря ви! Много сте милосърдни. Подарявате ми костилката на една фурма, а за себе си задържате цялата отрупана с плодове палма. Дано бъдете възнаградени като ви пратят в геената!

— Вече знаеш, какво искаме. Изтече ли въпросният срок, а ти си все още в лагера, тогава ще бъдеш изгонен, без да имаш право да вземеш със себе си каквото и да било. Дано Аллах направлява стъпките ти така, че да не се срещнеш с никой бен салах!

— Бих го убил.

— Няма да ти разрешим да вземеш други оръжия освен ножа си. Ако човек реши да остави жива някоя отровна змия, трябва да ѝ извади зъбите.

— Нима ще ме пуснете да си тръгна сам?

— Ами попитай дали някой има желание да те придружи!

— Ще получа една ездитна камила, както и четири товарни. Един-единствен човек трудно се справя с пет животни.

— Ти си опозорен. Онзи, който тръгне с теб, също ще се опозори. Никой няма да поиска да те придружи.

— Моят роб Маруф ще ме последва.

— Ти не можеш повече да му заповядваш. Той не е твоя собственост. Но ако доброволно пожелае да тръгне с теб, ние няма да му попречим.

— В такъв случай сега-засега и аз нямам какво друго да ви казвам. Ще ме видите отново едва когато дойда, за да ви съдя.

— Твоите закани само ни размиват. Ти приличаш на крокодил, на който и главата и опашката са отсечени. Той не може нито да живее, нито някому да прости.

Азра му обърна гръб и си тръгна, последван от старейшините. Сега те си имаха друга, далеч по-належаща работа, отколкото да си губят времето с този зъл човек. Избирането на нов шейх е толкова важно събитие за съдбата на едно племе, че такъв ден винаги се отпразнува с изключителна тържественост.

Знаех, от този момент нататък в продължение на един час великанът щеше да се намира под най-строга охрана. Пазачите му щяха да бдят над спазването на всички решения, взети от старейшините. Хилал, Халеф и аз също нямахме повече никаква работа на това място, и ето защо се отправихме обратно към руината.

Бях забелязал, че Хилал се измъчваше от нещо, за което много му се искаше да поговори с мен. За да го окуража, аз отпратих Халеф с поръчението да отиде да провери дали са се погрижили добре за нашите животни, които не бяхме виждали от снощи. Оказа се, че наистина не съм се лъгал. Веднага щом Халеф се поотдалечи, Хилал поде:

— Ефенди, знаеш ли, че ти дойде при нас като ангел, изпратен от Аллах?

— Защо?

— Твоето появяване бе като благословия за цялото ни племе. Ти ни освободи от Фалахд.

— Наистина ли го смяташ за благословия? Струва ми се, че сред бени салахите има и такива, които биха предпочели Фалахд за шейх.

— Да, но те са далеч по-малобройни от другите. А освен това ти изпълни съкровеното желание на моя брат. Помогна му да спечели за себе си най-красивото цвете на пустинята.

— Заблуждаваш се. Тарик придоби правото на собственост над това цвете в честен двубой.

— Ефенди, няма да ни заблуждаваш. Знам, че стреля два пъти по онези асафир не току-така, а нарочно, за да загубиш съревнованието с Тарик.

— Машаллах! Как ти хрумна? Че кой разумен човек ще стреля нарочно не по определената цел, само и само за да загуби, когато става въпрос за такава голяма награда?

— И въпреки всичко ти постъпи точно така! Поначало искаше да дадеш възможност на Тарик да спечели наградата. Следователно само на теб трябва да благодари, че стана шейх и получи правото да окичи гърдите си с най-благоуханната измежду всички рози.

Хвърлих му скрит поглед и рекох:

— Хмм! Мисля, че в момента не говориш чистата истина.

— Какво искаш да кажеш?

— Наистина ли Бадия е най-благоуханната измежду всички рози или може би тайно в сърцето си присъждаш това прозвище на някоя друга, а?

Хилал се смути.

— Не те разбирам.

— Добре ме разбираш. Съвсем ясно забелязах, че Хилуя, сестрата на ханумата, не е безразлична към теб, и че ти с голяма радост би влязъл с нея и в други отношения, доста по-различни от роднинските.

Хилал нерешително заби поглед пред себе си. След малко вдигна глава и ме погледна право в очите.

— Прав си. Ще бъда откровен и ще ти призная, че обичам Хилуя. Помислих си... исках да...

— Е, какво?

— Помислих си, че тъй както помогна на Тарик, ти би могъл да...

— Никога не го повтаряй, чуваш ли? Тарик спечели Бадия в честен двубой. Или може би искаш бени салахите да започнат да говорят помежду си, че Тарик не е извоювал цветето на своя харем в почтена борба, а е допуснал да му го подари някакъв чуждоземец?

— Рамаллах — опазил Бог! Ще извикам на борба на живот и смърт всеки, който се осмели да твърди подобно нещо! Но помежду си можем да сме откровени и затова помислих, че ако не ти се вижда нескромно, ти можеш да направиш нещо и за Хилуя и мен, за да станем щастлива брачна двойка.

Ето че най-сетне камъчето бе изплюто и Хилал си отдъхна с облекчение. Аз обаче трябваше да положа усилия да не се разсмея. Истина си беше, че Тарик трябваше да благодари на мен за своята бъдеща „прародителка“, но в крайна сметка не бях дошъл при бени салахите, за да играя само ролята на посредник за женитби. Вярно, Хилал ми допадаше, но истинският мъж сам си върши работата.

— Как ти хрумна да се обърнеш към мен? Най-простото нещо би било да поискаш от шейха на бени аббасите ръката на дъщеря му.

— Ефенди, слънцето на неговото благоволение не свети над главата ми, защото съм беден. Добре го забелязах.

— Така е. Ще ти призная, че вече се опитах да кажа пред шейха някоя добра дума за теб, защото знаех за увлечението ти към дъщеря му, ала напразно. Но оттогава нещата съществено се промениха. Ти не си вече онзи незначителен бедуин, какъвто беше по-рано въпреки името си, а си брат на богат шейх. Та нали току-що сам чу, че имуществото на Фалахд ще премине в ръцете на Тарик!

— Значи ти мислиш, че имам изгледи да извоювам съгласието на бащата, така ли?

— Да. Днес повече от вчера. Ти употреби истинската дума:

„да извоюваш“. Тарик сам извоюва своето цвете и аз предчувствам, че и ти също можеш да постигнеш щастието си единствено чрез борба. Много важно в цялата работа е Тарик да съумее да спечели уважението на хората като шейх.

— Ще успее да го направи. Можеш да бъдеш сигурен. Днес за първи път ще поеме новия си висок пост.

— Какво имаш предвид?

— Вечерта се събира съветът, който трябва да реши, дали бени салахите, а заедно с тях и другите племена на пустинята, ще се държат приятелски или враждебно към хедифа. Ти знаеш, че още вчера той трябваше да се произнесе по този въпрос, но благодарение на усилията на ханумата съветът бе отложен, докато се изясни кой ще стане шейх.

— Било е много умно от страна на ханумата, понеже не се знаеше, какво решение щеше да се вземе вчера.

— Прав си. Днес изгледите за решение в наша полза са далеч по-благоприятни от вчера, когато трябваше да се съобразяваме с влиянието на Фалахд.

— Тогава вземете мерки и направете така, че вашето влияние да натежи решително. На първо място това е най-важното. Другото не е чак толкова спешно. Струва ми се, че шейхът на бени аббасите няма да има нищо против един разговор.

Междувременно стигнахме до руината. Пред портата ѝ ни очакваше Тарик.

— Ефенди, имаш посещение. Двамата чуждоземни суфара искат да разговарят с теб.

— С мен ли? Че каква работа си имам с тях?

— Мушариф — не знам. Заведох ги в жилището ти, като предположих, че няма да имаш нищо против.

Всичко това бе повече от странно! Какво ли искаха турчинът и руснакът от мен? За пръв път ги видях долу край мястото на двубоя и не можех да се сетя за нито една състоятелна причина за тяхното посещение.

Когато влязох в нашата шатра, моите двама гости станаха от килима, където се бяха настанили. Можех да ги разгледам много добре на светлината, която падаше през две тесни прозорчета, подобни на амбразури. По външния си вид турчинът се различаваше твърде малко от представителите на своя народ, с които се бях запознал до този ден. Руснакът пък имаше слабо кокалесто лице с остри черти и умни очи с пронизващ поглед. Веднага създаваше впечатлението, че е човек, който знае какво иска. Последвалият разговор бе воден главно от него, докато турчинът само от време на време подхвърляше по някоя дума.

— Салям алейкум! — поздравиха ме двамата веднага, щом ме видяха.

— Салам! — отвърнах кратко. — На какво дължа честта да ме посетите?

— Позволи ни най-напред да се представим! Ей този мой приятел е Садък Ефенди, а аз се казвам Аксаков.

— Кара Бен Немзи — представих се и аз. Руснакът ме изгледа изпитателно.

— Чухме, че си немец. Не можем ли да узнаем истинското ти име?

— Мисля, че същинското ми име няма нищо общо с работата, която ви води при мен — недружелюбно отвърнах аз. — Или може би сте дошли единствено, за да ме попитате как се казвам?

Руснакът не се смути от резкия ми тон.

— Както искаш, но след като ти назовахме имената си, сметнахме, че ще можем да узнаем и твоето име.

— Ти вече го чу. Тук нямам друго име. Но няма ли да седнете, щом сте дошли да изложите пред мен някакъв ваш проблем?

Те се възползваха от поканата ми и седнаха на килима по турски. И аз се настаних срещу тях по същия начин.

— Ако мислиш, че сме дошли при теб с молба, много се лъжеш. Ще ти представим едно искане. Не е ли така, Садък Ефенди?

— На'ам, якаса — да, така е.

Изгледах ги слисано.

— Искане ли? Вие на мен? Мога ли да попитам, какво е то?

— Ефенди, говориш ли френски? — отвърна той на въпроса ми с въпрос.

— Да, защо?

Руснакът хвърли на своя спътник победоносен поглед, който горе-долу можеше да означава следното: „не ти ли казах?“, а после ми отговори:

— Не говоря добре арабски, както ще разбереш по начина ми на изразяване. Немски език също не владее. Ще оценя твоята любезна отзивчивост, ако пожелаеш да си служиш с френски. И моят приятел знае този език.

— С удоволствие ще ви направя тази услуга — казах аз вече на френски. — Но ще ми обясните ли най-накрая, как сте стигнали до странното решение да отправите към мен някакво искане, тоест да ми заповядате нещо?

— Господине, с какво право се намесвате в неща, които не ви засягат? — попита той, избягвайки да отговори на въпроса ми.

— Какви неща имате предвид? — попитах го, обзет от известно любопитство да видя на какъв разпит предстоеше да ме подложат.

— Имам предвид вътрешните работи на бени салахите.

— А на какво се основава вашето твърдение?

— Ами нали се явихте на двубой с Фалахд и го победихте!

— Това бе мое законно право. Поканата бе отправена публично към всички мъже, които се намираха в дуара, а на мен не ми е известно някой да ми е забранявал да приема това предизвикателство.

— Хайде да не спорим голословно! Сигурно и самият вие сте убеден като нас двамата, че Фалахд щеше да излезе победител, ако не се бяхте изправили срещу него.

— Признавам, че е така.

— Е bien^[2]! Точно там е работата. А какво ви накара да изявите желание да участвате в двубоя и да рискувате живота си?

— Приятелството ми с двамата Синове на светкавицата, както и съчувствието, което изпитвам към тяхното племе.

— Приятелство ли? Ами! Знам, че познавате Тарик едва от един ден, а Хилал не от кой знае колко по-дълго време. Ето защо това приятелство не може да е чак толкова голямо.

Станах от мястото си.

— Мосю, спокойно изтърпях редица ваши въпроси към мен, чиято основателност изобщо не признавам, но щом се съмнявате в истинността на думите ми, тогава смятам разговора ни за приключен. Не позволявам да ме обиждат!

Руснакът побърза да ме хване за ръкава на моя хаик и ме дръпна отново да седна на земята. След привидно колебание отстъпих, защото все пак вече твърде ми се искаше да разбера, каква е целта на този странен разговор.

— Пардон, мосю, не исках да ви обидя като се усъмних в искреността на приятелските ви отношения с Тарик и Хилал. Ние, дипломатите, имаме изобщо по-особено наше си мнение за понятията искреност и истинност. Нали?

Той каза: „ние, дипломатите“. Дали в крайна сметка не причисляваше и мен към това съсловие? Искаше ми се час по-скоро да се уверя дали е така.

— Съжалявам, че не споделям тези ваши възгледи, понеже не се числя към дипломатите.

Руснакът се усмихна с чувство на превъзходство.

— Вие до такава степен сте се намесили в тукашните работи, че ни е невъзможно да повярваме в някаква си безкористност от Ваша страна. Много добре ни е известно, че в Египет Германия няма да защитава кой знае колко големи интереси. Англия е на наша страна и следователно единствено Франция може да ни нападне в гръб по един толкова неприятен начин.

— Значи ме смятате за емисар, изпратен от французите, така ли?

— Смятаме Ви за немец, който е на френска служба, да, точно така!

Малко остана да избухна в смях. Аз — френски пратеник!

— Лъжете се! Страшно се лъжете! Аз съм немец с цялата си душа и сърце и никога няма да се унижа да стана „маша“ на френските служби.

Усмихнат Аксаков хвърли поглед към своя спътник, сякаш искаше да каже: „Няма да се оставим да ни пратят за зелен хайвер“. После се обърна към мен:

— Добре, добре! Не можете да ни убедите в правотата на думите си, ала ние сме дошли да Ви кажем, че непременно трябва да се оттеглите.

— Няма ли да ми обясните малко по-подробно, от какво би трябвало да се оттегля?

— Моля ви да не забравяте, че ние двамата първи дойдохме тук и положихме всички възможни усилия, за да спечелим бени салахите за нашите планове. Ето защо имаме предимство пред вас и нямаме никакво намерение да Ви позволим да ни го отнемете. И така, отстъпете!

— Вече ви казах, че страшно се лъжете. Не съм такъв, за каквото ме смятате. По принцип никога не се намесвам в отношенията между различните страни, така че по този въпрос не бива да се опасявате от мен ни най-малко. Естествено не може да ми забраните да имам лично мнение и да го изказвам, когато си пожелаая.

По изражението на моя събеседник разбрах, че не вярваше на нито една моя дума. Турчинът също се усмихваше така, че съмненията му бяха съвсем явни.

— И сега очевидно желаете да изкажете личното си мнение по някои въпроси на бени салахите, така ли? — повтори думите ми руснакът с нескрита язвителност.

— Не съм длъжен да ви отговоря на този въпрос.

— Значи не искате? Добре! Вие какво мислите, Садък Ефенди?

С дясната си ръка турчинът имитира жеста, означаващ броене на пари.

— Мосю, — отново поде руснакът, — с вашата победа над Фалахд страшно много объркахте сметките ни. Фалахд щеше да е най-подходящият човек за нас. А сега се налага да се откажем от неговата подкрепа. Но въпреки всичко за нас е изключително важно да не пропадат плановете ни, които смятахме да осъществим с негова помощ. Господине, царят, а също така и падишахът, биха пожертвали значителни суми, ако нашият договор с бени салахите бъде сключен. И ето защо Ви питам, мосю, каква сума би Ви накарала да се откажете от Вашето предимство, което Ви дава победата над Фалахд?

Това бе повече от ясно. „Какво трябва да ти дам, за да изпълниш волята ми?“ Не можех да си представя по-очевиден опит за подкуп. Отначало сам не знаех дали да отговоря на това дръзко предложение с юмрук или пък с подигравка, но в крайна сметка реших да погледна на цялата случка откъм веселата ѝ страна.

— Действително не знам, защо толкова упорито ме смятате за пратеник на Франция.

— Предлагам Ви десет хиляди франка, ако се откажете от враждебното си отношение към нашите намерения — продължи Аксаков, сякаш не беше чул думите ми.

— Господине, Вие ме обиждате! — магнах с ръка в знак на отказ. Вътрешно ме напуши смях на тази невероятна упоритост.

— Значи не, така ли? Тогава си позволявам да Ви предлага двайсет хиляди.

— Престанете! Хвърляте хубавите си пари буквално на вятъра.

— Не се шегувайте! — предупредително каза руснакът. — Говоря Ви съвсем сериозно. Ще Ви направя едно последно предложение. Петдесет хиляди франка ще Ви разубедят ли тази вечер да не се явявате пред джама и да не говорите срещу нас?

— Но на мен изобщо и през ум не ми минава да отивам на този съвет!

— Така ли?

Изглежда увереността на руснака за пръв път му се поразклати.

— Разбира се! Нали вече няколко пъти ви уверих, че ни най-малко не се интересувам от политическите проблеми на страните, през които пътувам. Повярвайте ми най-сетне.

— Но сам казахте, че няма да позволите да Ви попречат свободно да изразите личното си мнение.

— Та вие това ли искате да ми забраните? Но то съвсем не означава, че всеки мислещ човек трябва да натрапва убежденията си на другите или пък да се изявява в някаква политическа дейност!

— Значи нямате намерение да участвате в днешния съвет?

— И през ум не ми е минавало! И без мен бени салахите ще вземат правилното решение.

Изглежда от сърцето на руснака падна тежък камък.

— А мога ли да попитам, кое решение смятате за правилно?

— Можете. Смятам за съвсем естествено бени салахите да запазят приятелството си с хедифа. Обратното би било твърде странно, първо, защото хедифът се намира по-близо до тях от падишаха, и следователно приятелството им с него ще им донесе повече полза, отколкото войната с него.

— И второ?

— Един такъв съюз като вашия сигурно ще им се види неестествен, а оттам и подозрителен. С обединени усилия турци и руснаци се мъчат да спечелят приятелството на бедуините. Възможно ли е това да е сериозно? Цялата досегашна история на двете страни ни учи, че между руснаците и турците никога не са съществували дълготрайни приятелски отношения. Те са естествени противници и несъмнено ще си останат такива. И ако някой път руснаците и турците тръгнат ръка за ръка, то това няма как да не направи впечатление, нали?

— Спокойно оставете тази грижа на падишаха и на царя!

— Няма да се намесвам и в техните работи, но не можете да ми забраните да мисля, не можете да го забраните и на другите хора. Тук трябва да ви кажа, че изгледите ви за успех при бени салахите са твърде нищожни. Руснакът стана и турчинът го последва.

— Виждам, че мисията ни тук приключи — каза Аксаков. — Значи имам думата Ви, че тази вечер няма да говорите на съвета и

изобщо няма да се появите там, нали?

— Да, имате я. Както вече казах, бени салахите са достатъчно разумни, за да вземат правилното решение.

— Въпреки всичко ние не губим надежда да Ви спечелим за нашата кауза. А що се отнася до Вас самия, трябва да Ви заявя, че за мен си оставате загадка. В началото бях готов да се закълна с всички възможни клетви, че сте изпратен от някое правителство, за да ни нападнете в гръб. Ала нашият разговор разклати това мое убеждение. Вие като нищо можехте да приемете ония петдесет хиляди франка срещу обещанието да не отивате на съвета. Беше необходимо само да ни кажете, че изобщо няма да се явите там. Излязохте почтен човек и това ни кара да Ви уважаваме. Съжалявам, че различията в нашите възгледи ни пречат да станем приятели. Може би някой път ще се намери някакъв повод, който ще ни изправи един срещу друг по приятен начин. Au revoir — довиждане!

Двамата се поклониха и аз отново останах сам. Известно време не знаех, дали да се ядосвам или да се смея на целия разговор.

Наистина последните думи на руснака бяха едно признание за мен, но нали самият той беше казал, че за понятията като искреност и истинност дипломатите си имали собствени схващания. Следователно не беше нужно да вземам за чиста монета последните изречения на руснака, казани със сърдечен тон. Гласно той ме наричаше почтен човек, ала може би тайно в себе си ме смяташе за някой глупав немски загубеняк, на когото дори не му стига акъла да прибере в джоба си предлаганите му пари.

После двамата си отидоха очебийно бързо. Естествено! След като им обещах да не се явявам пред джама, аз се бях превърнал за тях във второстепенна фигура и нямаше защо повече да се страхуват от мен! Защо тогава да си хабят думите с човек, станал им вече безразличен?

Писано ми било обаче съвсем скоро пак да се видя с тях. Малко по-късно се появи Халеф и ние легнахме на килима, отдавайки се на онова приятно състояние, наричано „кеф“, и се надигнахме едва когато слънцето надвисна високо над западния хоризонт. Излязохме на открито и се натъкнахме на Тарик, който изглежда ни очакваше.

— Ефенди, току-що Фалахд си тръгна! — подвикна той. — Ей там можеш да го видиш.

Действително на около половин английска миля от лагера в северна посока се отдалечаваше малък керван, състоящ се от двама ездачи на камили, както и от три товарни камили, чиито опашки бяха вързани за оглавника на следващото животно.

— Кой е вторият ездач? — попитах аз.

— Неговият доскорошен роб. Той заяви, че е съгласен да последва своя досегашен господар в неговото изгнание, и ние не му попречихме да го стори.

— Яздят право на север. Накъде ли е тръгнал?

— Не знам. Нека върви, където си иска!

— Но на мен не би ми било безразлично, накъде ще се отправи този човек, който се е заклел да си отмъсти на племето. Сега ти си шейх и си отговорен за сигурността на хората си.

— Значи си на мнение, че трябва да изпратя някого подир него, за да разбере накъде ще се отправи?

— Да, така мисля.

— Прав си. Ще последвам съвета ти и ще изпратя по следите му един доверен човек. Най-добре ще е да отида самият аз, обаче нали тази вечер ще се събира съветът и затова не мога да отсъствам.

— Имаш ли някакви съмнения за изхода от днешното съвещание?

— Не, нямам, тъй като вече няма защо да се боим от Фалахд. Впрочем, преди малко при теб бяха двамата чуждестранни пратеници, ефенди. Мога ли да узная, какво искаха от теб?

— Нямам причина да го крия. Но се лъжеш, ако мислиш, че искаха нещо от мен. Напротив, пожелаха да ми подарят петдесет хиляди франка, което пресметнато в египетски пари прави приблизително двеста хиляди пиастри.

— Уаллах! Биллах! Тиллах! Но защо, ефенди?

— О, от мен искаха само една малка услуга. Не биваше да говоря срещу тях на днешния съвет.

— И ти? Ти какво направи? Прие ли този куп пари? — попита той нетърпеливо.

— Не.

— Хамдулиллах — хвала на Аллаха! Значи ще вземеш участие, нали?

— Лъжеш се. Казах на руския пратеник, че не мога да приема парите, понеже изобщо нямам намерение да се явявам пред съвета.

— Рамаллах! — опазил Бог! Все пак няма да се отнесеш тъй лошо с нас, ти, най-добрият приятел на племето ни!

— Искам да стоя настрана именно, защото съм ваш приятел. Нима хората трябва да говорят за бени салахите, че са като деца, които се нуждаят от попечител, без когото няма да знаят, какво да правят? Не! Отстраних от пътя ви Фалахд, най-голямата пречка за вас. Повече не мога да направя. Останалото е ваша работа и то преди всичко твоя.

— Ще положа всички усилия да говоря в полза на мира.

— Едно не бива да забравяш. Въпреки че вече няма защо да се страхуваш от Фалахд, никак няма да ти е леко на съвета. Чуждоземните пратеници ми предложиха много пари. От това можеш да си направиш извода, че ще използват всички средства, за да постигнат целта си. Така например е напълно възможно да предложат пари и на други хора само и само, за да спечелят гласовете им, когато се стигне до вземане на някакво решение.

— Благодаря ти, че ми обърна внимание на това. Ще се съобразя с предупреждението ти. Хилал, ти какво искаш?

— Муадинът ме изпрати да те попитам, кога да бие дъската за събирането на джама — обясни Хилал, приближил се междувременно до нас.

— Също като вчера. Един час след залез-слънце.

В това време отпратих поглед към отдалечаващия се малък керван на великана. И до този момент той бе запазил първоначалната си северна посока. Слънцето бе изминало вече по-голямата част от небесния си път и клонеше към залез. Косите му лъчи ме принуждаваха да засенча очи с ръка, за да мога все още да видя кервана.

Фалахд беше преминал в бърз галоп, тъй че отделните животни не можеха повече да се различават, а образуваха една-единствена тъмна точка с големина на грахово зърно. Но в този момент ми се стори, като че точката не се движеше повече в предишната си посока. Приклекнах и допрых глава до един висок каменен блок, чийто горен ръб представляваше за мен сигурна неподвижна линия, с която имах възможност да сравня бавното придвижване на споменатата тъмна

точка с големината на грахово зърно. Другите около мен учудено наблюдаваха поведението ми.

Скоро бях вече сигурен в онова, което ставаше. Изправих се и се обърнах към Тарик:

— Подозренията, които имах, се потвърждават.

— Какви подозрения?

— Че северната посока, избрана от Фалахд, е само хитър номер. Изобщо няма намерение да язди на север.

— Че къде иначе ще иска да отиде?

— Нашата задача е да разберем точно това. Сега-засега сигурно е, че е свърнал на запад.

— На запад ли? Но в тази посока не живеят никакви хора, няма нищо друго освен пустиня.

— Значи невъзможно е да има намерение да язди натам. Това е ясно. Ами кое племе живее на юг?

— Бени зуафите.

— А-а, бедуините, с които живеете в кръвна вражда?

— Да. Имаме няколко кръвни отмъщения срещу тях.

— Тогава със сигурност може да се предположи, че Фалахд ще се насочи към тях.

— Възможно е. Но защо толкова заобикаля?

— За да ни заблуди.

— Би било ненужно. Ние нямаше да го задържим, дори и ако най-открито ни беше казал, че ще отиде при тях.

— Но в такъв случай щяхте да знаете, къде се намира и можехте да вземете съответните мерки. Ала понеже действа толкова потайно, със сигурност може да се направи извода, че крои планове за отмъщение. Бих се обзаложил, че има твърдото намерение да насъска бени зуафите срещу вас. На какво разстояние се намира лагерът на тяхното племе?

— На гърба на ездитна джамала можеш да стигнеш до тях за два дни. На товарната камила са й необходими цели три дни.

— Това е достатъчно близко! Ще трябва да внимаваме!

— Не се тревожи! При нас си в безопасност. Та нали се намираш в нашия лагер!

Думите му прозвучаха толкова самоуверено и странно, че се разсмях на глас.

— Ти да не мислиш, че се страхувам от когото и да било?

— Извинявай, ефенди! — отвърна Тарик и се изчерви. — Не исках да кажа нищо подобно.

— Да се върнем на Фалахд! Ако бях на твое място, нямаше да гледам толкова лекомислено на цялата работа и щях да наредя да го наблюдават. Вече ти дадох този съвет.

— Но нали не е вече необходимо. Сега разбрахме, че отива при бени зуафите.

— И все пак... хмм! От опит знам, че в подобни случаи предпазни мерки не са излишни. Много ми се иска да тръгна подир него, за да видя дали наистина по заобиколен път ще се отпрати на юг.

— За днес е вече твърде късно, защото докато стигнеш до мястото, където се намира в момента Фалахд, ще настъпи нощта и няма да можеш да различиш никаква диря.

— О, бих подхванал нещата съвсем иначе. Изобщо няма да го следвам по петите, а ще го очаквам наред пустинята.

— Как си го представяш?

— Ще яздя право на запад и ще го издебна на едно място, откъдето предполагам, че ще мине.

— Но това е невъзможно. Как можеш да отгатнеш къде ще е въпросното място?

— Не е толкова трудно. Вярно, че ще ми е нужен и някой придружител. Халеф ще дойде с мен, понеже вие двамата ще трябва да присъствате на съвета.

— Значи наистина искаш да се нагърбиш с тази работа?

— Да. Усилията ни сигурно ще си заслужават. Натъкнем ли се на Фалахд, той непременно ще разбере, че няма да се оставим да ни заблуди. Веднага ще си помисли, че сме нащрек и че сме готови да посрещнем всичко, каквото ни очаква.

— В такъв случай ти дори ще разговаряш с него, така ли?

— Да. Искам да му покажа на този тип, че не е достатъчно умен, за да ни измами. И така, Тарик, разпореди да ни приготвят конете! Искам малко да се поразходим.

— Оседлай двете най-бързи животни, същите, които този ефенди и неговият слуга вече яздиха! — обърна се Тарик към своя брат.

Хилал се отдалечи, а на нас ни се наложи да почакаме известно време, докато го чухме да вика отдолу, че конете са готови.

Халеф ми донесе револверите и после слязохме при Хилал, който държеше поводите на двете благородни кобили. Метнахме се на седлата и великолепните животни се понесоха навътре в пустинята със скоростта на бърз влак и то не в северна посока, където великанът бе изчезнал вече на хоризонта, а право на запад.

Междувременно там слънцето беше слязло съвсем ниско. Тъкмо когато напуснахме оазиса, проехтяха ударите върху дъската на муадина, а после чухме и думите му:

— Хайде, правоверни! Пригответе се за молитва, защото слънцето се потапя в пясъчното море!

[1] Завещание, последна воля. — Бел.нем.изд. ↑

[2] Е, добре! (фр.) Бел.прев. ↑

ДЕСЕТА ГЛАВА

УКАЗАТЕЛНИЯТ ЗНАК

Последните златисти слънчеви лъчи пламтяха над необятната равнина тъй ярки и чисти, че човек получаваше усещането, сякаш бе възможно да ги хване с ръка и да ги задържи. Но това злато бързо избледня. Първо се оцвети в оранжево, после премина в светлочервено, примесено с бакърен цвят, след това плисна над пустинята течен бронз, който все по-бързо взе да се отдръпва назад, събра се в една точка на самата линия на хоризонта, където се бе скрило за почивка огненото слънчево кълбо, и накрая се изгуби в пепеляв сумрак, пронизван от светли лъчи на все по-продължителни интервали. Най-сетне дневната светлина отстъпи на вечерния здрач и на онова тъмносиньо, което, идвайки от изток, покри цялото, обсипано със звезди, небе.

С падането на тъмнината накарахме нашите животни да преминат в по-бавен ход. Естествено не можеше и дума да става отсега нататък да открием великана и въпреки това искахме да се срещнем с него. Но как ли трябваше да постъпим? Пътят, по който щеше да мине, представляваше само една тънка линия сред безкрайната пустиня. Ала онзи, който е запознат с подобни ситуации, добре знае, как да излезе от такова затруднение. След известно време дръпнах поводите на моята кобила и казах:

— Сега може би се намираме на такова място, покрай което Фалахд ще мине така, че да го забележим.

— По какво съдиш? — осведоми се Халеф.

— Мислиш ли, че той ще тръгне по някой заобиколен път, който е по-дълъг, отколкото непременно е необходимо?

— Съвсем сигурно не!

— А вярваш ли, че ще премине тъй близо до лагера ни, че да се изложи на опасността да бъде открит?

— И това няма да стане.

— Значи ще избере средата между двете възможности — нито ще язди твърде близо до лагера ни, нито пък прекалено далеч, а това ще рече, че ще мине приблизително през ей тази местност. В случая не е толкова важно дали керванът ще се появи двеста-триста метра по-наблизо или по-надалеч, защото наоколо е съвсем тихо и навярно ще чуем стъпките на животните. Пясъкът е дълбок и когато те го отхвърлят с крака зад себе си, възниква особен метален звук, който през нощта може да се долови на значително разстояние.

— Няма ли да е по-уместно да се разделим?

— Тъкмо това исках да ти предложа. Струва ми се, че сме стигнали до мястото, което имах предвид. Ти остани тук! Аз ще продължа още няколкостотин конски дължини право напред. Там ще сляза от седлото и ще накарам животното да легне до мен. Ако седнеш до своята кобила и сложиш длан върху главата ѝ, тя изобщо няма да се помръдне в случай, че някой мине покрай теб. Ако Фалахд се появи, ще го пропуснеш спокойно да отmine и ще ми дадеш сигнал. В подобен случай и аз ще постъпя по същия начин.

— А какъв ще е сигналът?

— Чувал ли си как лае фенекът? Можеш ли да го имитираш?

— Да.

— Той се скита още по-навътре в пустинята от хиената или от чакала, така че никому няма да направи впечатление, ако тук се разнесе гласът му. Двукратното кратко излайване ще е сигнал за другия да дойде.

Фенекът е миловидно животинче доста приличащо на лисица. Има големи и широки уши, които стърчат на главата му по твърде странен начин. Лаят му е отривист и звънк. Звучи като „йа, йа“. „Й“-то е протяжно и приглушено, ала „а“-то е кратко и много силно.

Халеф скочи от седлото и се настани удобно до коня си, докато аз продължих да яздя. Щом изминах съответното разстояние, също слязох от коня и го плеснах по задницата. Това беше знак да легне. Животното се подчини. Седнах до кобилата и леко натиснах с ръка главата ѝ. Тя веднага се прилепи към земята, като още веднъж бавно и шумно пое въздух, сякаш искаше да каже, че ме е разбрала много добре. От този миг нататък животното остана неподвижно и безмълвно.

Минутите се нижеха една подир друга. Високо горе сияеха звездите на юга. Долу на земята погледът се губеше в далечината, където мракът ставаше все по-непрогледен. Кажичи-речи започнах да изпитвам чувството, сякаш се носех по безбрежния океан в някаква малка клатушкаща се лодка. Никакъв звук не нарушаваше тишината. Така измина може би около час.

После обаче ми се стори като че от посоката, където беше останал Халеф, се дочу някакъв шум. Приличаше на звука на лек ветрец, преминал през повехнала, провиснала от клоните шума. Дали бе причинен от животните на Фалахд, които очаквахме? Сигурно, защото само броени секунди по-късно от същата посока се разнесе лаещото „йа, йа“, уговореният с Халеф сигнал.

Дадох разрешение на моята кобила да се изправи, метнах се на седлото и поех в тръс към мястото, където знаех, че се намира моят приятел. Но той побърза да ме пресрещне.

— Фалахд мина ли край теб? — попитах го.

— Да, съвсем наблизно.

— Без да те забележи?

— Някой друг щеше да ме види, ала неговото око е болно, а когато едното око е пострадало, тогава страда и другото.

— Ами неговият придружител?

— Той мина зад гърба ми.

— Добре. Хайде да го последваме!

Смушкахме кобилите и ги накарахме да препуснат в галоп. Животните полетяха през дълбокия пясък така, че зад нас се вдигна голям облак. Скоро настигнахме прокудения от племето си великан.

Той яздеше в познатия енергичен камилски тръс, който не преуморява животните, понеже е естественият за тях ход. Така те могат да изминат невероятно големи разстояния.

— Уакиф — стой! — подвикнах аз.

Двамата чуха моя вик и дръпнаха юздите на своите животни.

— Мин ди — кой е там? — попита Фалахд. При тези думи той посегна към ножа си, единственото оръжие, което му бе позволено да вземе.

— Мин инта — ами ти кой си? — отвърнах на въпроса с въпрос, сякаш не знаех, кой е пред мен.

— Приближи се и ще ти кажа!

— Аллах! Този глас ми е познат!

— И твоят ми е познат!

В този момент се изравнихме с първата камила, на която яздеше великанът.

— Фалахд! — извиках аз. — Как попадна тук? Та нали те видяхме, че потегли на север!

— Не мога ли да яздя, накъдето си искам? — опъна ми се той и ми хвърли изпълнен с омраза поглед.

— Можеш, но не трябва да забравяш, че си поставен извън законите на племето и че имам право да те застрелям! Не бива да се скиташ близо до лагера.

— Ами застреляй ме, щом мислиш, че ще се покриеш със слава, ако убиеш един беззащитен ранен човек.

— Доскоро говореше по съвсем различен начин. Ще ти подаря живота, но гледай час по-скоро да се махнеш оттук! Някой друг на наше място нямаше да е толкова милостив.

— Аллах да ви погуби! Какво търсите в пустинята?

— Теб! — отвърнах му най-спокойно. — Исках само да ти покажа, че реша ли да те търся, ще те намеря, където и да отидеш. А сега продължавай по пътя си и поздрави от нас храбрите бени зуафи!

— Аллах да те прокълне и теб, и всички вас! — извика великанът и удари животното си между ушите с пръчката, каквато има всеки камилар. Камилата веднага препусна в много бърз ход. Придружителят му, който не беше обелил нито дума го последва заедно с трите товарни камили.

Лесно можех да си представя какви чувства бяха обзели в момента великана. Той разбра, че сме го прозрели. Сигурно страшно много се ядосваше, че бени салахите щяха да узнаят, накъде се е отправил. Освен това без съмнение позорът да е победен и после отритнат от племето си го изгаряше и гризеше. Той бе изгубил не само честта си, но и цялото си имущество. Беше прокълнат, принуден да благодари на най-върлия си враг, ако не искаше да бъде застрелян като диво животно.

Сигурно в този момент вътрешно той бе разкъсван от всички долни страсти и чувства, на които е способно човешкото сърце. Към всичко това се прибавяше и болката, причинявана му от неговите рани. Някой друг човек на негово място може би щеше да се размисли и да

припише вината за случилото се на самия себе си, ала при характера на Фалахд такава надежда не съществуваше. Напротив, можеше да се очаква, че изгарящата го омраза щеше да намери начини и средства да си отмъсти и на мен, и на цялото племе на бени салахите, разбира се при условие, че го пощадеше треската от неговите наранявания и че успееше да се добере жив до дуара на бени зуафите.

Без да се интересуваме повече от него, ние му обърнахме гръб и се върнахме в дуара на бени салахите.

Още отдалеч забелязахме светлината от лагерния огън, край който се бяха събрали старейшините, за да се съвещават. Тъй като бях обещал да не присъствам на съвета, ние се позабавихме наблизко само колкото бе нужно, за да се погрижим за нашите животни, а после се върнахме в руината.

Заварихме я доста безлюдна и пуста. С изключение на постовете на стъпалата ѝ не срещнахме жив човек. Бадия и Хилуя се бяха оттеглили в стаите си, а Тарик и Хилал бяха на съвета, където бе поканен и старият шейх на бени аббасите — задължителен израз на учтивост към бащата на ханумата.

Седнахме между каменните развалини на същото място, където се бяхме настанили предишния ден при идването си и се отдадохме на гледката, която ни предлагаша огньовете в дуара и играта на подвижните сенки. Какви големи промени настъпиха тук само за един ден! Беше съборено едно величие и бе отворен пътя към щастието на двама влюбени, които не бяха посмели дори да помислят, че е възможно мечтите им да се сбъднат толкова скоро.

Долу в дуара бе доста тихо и спокойно. Докато продължаваше съветът, хората трябваше да избягват всякакъв шум. Но аз знаех, че още днес това относително спокойствие щеше да се замени от шумната суетня и веселото оживление на голям празничен гуляй. Та нали трябваше да се отпразнува избирането на новия шейх.

Съветът се проточи по-дълго, отколкото очаквах. Поначало аз бях в състояние съществено да ускоря тяхното решение. Беше необходимо само да съобщя на старейшините моето намерение да предам на бени салахите триста пушки, ала това би било срещу моите разбирания. Не биваше с подаръци да се подтикват бени салахите да вземат едно решение, което отговаряше на човечността и на здравия разум. По-

скоро тези оръжия трябваше да представляват награда за тях, в случай че се противопоставят на внушенията на чуждестранните пратеници.

Ами ако въпреки очакванията ми, те вземеха решение, което противоречеше на желанието ми? Тогава, и това бе твърдата ми воля, те не биваше да получат нито една-единствена пушка. Предпочитах оръжията да ръждясат в пясъците на пустинята, отколкото дулата им да се насочат срещу беззащитните фелахи.

Най-сетне изглежда долу взеха някакво решение. Сенките около главния огън се раздвижиха и тъмни силуети взеха да прибягват насам-натам. Останахме спокойно да седим на местата си, защото знаех, че скоро щяха да дойдат при нас, за да ни информират за хода на преговорите.

Лек шум отстрани над нашите глави ни подсказа, че муадинът се е изкачил вече на своя „амвон“. После чухме трите познати удара върху дъската, както и неговия ехтящ глас:

— Бисмиллах аррахман аррахим — в името на всемилостивия Бог! Хвала нему, задето е дал на мъжете мъдрост да различават доброто от злото! Слава на Исмаил Паша, властелина на Маср и Ал Кахира! Дано живее хиляда години, а стъпките му да бъдат следвани от щастие и благословия! Той е наш приятел и ние сме негови приятели. Онзи, който е срещу него, е и срещу нас и той ще изпита нашето отмъщение. Това решиха старейшините на джама. Чуйте го, мъже и жени! Аллах е самата мъдрост и той раздава разума! Хвала нему, защото той е Бог, а Мохамед е неговият Пророк!

След това оповестяване по истински мохамедански начин всички в селото разбраха как стоят нещата. Значи все пак бе взето решение, което отговаряше на волята ми, както и на желанието на разумните хора в дуара.

Едва-що бяха заглъхнали думите на муадина, когато между камъните на руината дочухме вик:

— Ефенди, къде си? Стражите казаха, че си се върнал!

Беше гласът на Тарик. Отговорихме му и веднага иззад ъгъла се появиха двама мъже — Хилал и новият шейх.

— Ефенди, разбра ли какво извести муадинът? — попита Тарик, щом се изправи пред нас.

— Да, победи гласът на разума. Желая ти щастие.

— Благодаря ти! Но малко остана да загубим.

— Значи все пак опасенията ми са били основателни!

— Да. Дълго спорихме много ожесточено, понеже мненията се разделиха. В последния момент към противниковия лагер преминаха дори такива хора, на чиито гласове бях разчитал.

— Аха! Подозирам защо!

— Аз също подозирах, но отначало нищо не казах. Едва след като видях, че победата започна да клони към противниковата страна, станах и упрекнах неколцина от старейшините, че са се оставили да бъдат подкупени от чуждестранните пратеници. Обвинението ми избухна като бомба сред участниците в съвета. Естествено обвинените отрекоха всичко, ала срещу чужденците приведох и доказателство, че са се опитали да подкупят и теб срещу сумата от петдесет хиляди франка.

— Навярно това оказа своето въздействие, а?

— Отначало все още не. Чужденците нарекоха твърдението ми безочлива клевета.

— Ти не го преглътна мълчаливо, нали?

— Не. Остро ги скастрих, а после предложих на съвета да те помоли да го почетеш с присъствието си, за да се докаже правотата на моето твърдение.

— И това съвсем изнерви чужденците, така ли? — засмях се аз.

— Ти го каза. Те повдигнаха възражение срещу привличането на един човек, когото според тях тази работа не засягала. Едва след като им отвърнах, че те са чужденци и че само ги търпим в джама, те подвиха опашка. Казаха, че не било нужно да те викаме, понеже се отказвали да вземат отношение по въпросното обвинение.

— Това не накара ли хората от съвета да се стъписат?

— Естествено! Представи си само, двеста хиляди пиастри! Какви ли облаги очакваха чужденците за себе си, ако се съгласяхме с техните предложения, щом можеха да ни предложат такива суми! Така си помисли всеки един от съвета.

— Ами указанията на шейха от Джарабуб? Нима те нямаха никакво въздействие?

— Оставихме писмото на Сихди Махди за самия край. Хилал разказа за пътуването си, което бе предприел със съгласието на ханумата, и когато хората чуха името на „Достопочтения“, тогава замряха всякакви възражения. Победата бе спечелена, защото и онези,

които гласуваха срещу нас, не посмяха повече да ни се възпротивяват. Изплашиха се.

— Позволи ми още веднъж да ти пожелаая щастие! Днес ти за пръв път пое задълженията на новия си висок сан и се справи много добре със задачата си. Ами старият Азра на чия страна застана?

— На нашата. От време на време имах впечатлението, че той искаше да каже нещо, което му тежеше на сърцето. Поне така ми се стори.

— Е, може би наистина е имал да ти съобщи нещо важно, само че не се е осмелил.

— Говориш с толкова странен тон! Че от кого може да се е страхувал?

— От мен.

— Машаллах! Какво имаш предвид?

— Ами каквото ти казвам. Не е посмял да ви го съобщи, защото му бях забранил.

— Думите ти стават все по-неразбираеми за мен. Няма ли да...

— Няма ли да е по-добре лично да отидеш при Азра и да го попиташ, какво е премълчал? Забраната ми от снощи е вече вдигната и той може да говори. Къде се намира в момента?

— При ханумата. Изпратих го при нея, за да чуеш час по-скоро вестта, която много ще те зарадва!

— Аллах ил Аллах! Ефенди, защо не ми кажеш веднага сам радостната новина! — настоя той.

— Нямам такова намерение! — усмихнах се развеселен. — Знаеш ли приказката от „Хиляда и една нощ“ за планината Сезам? Е, Азра има ключа за отваряне на тайнствената врата. Побързай да отидеш при него да ти го даде!

С тези думи му обърнах гръб и го зарязах там, където си беше заедно с Хилал. На двамата не им остана нищо друго освен да последват съвета ми.

— Сихди, — каза през смях Халеф, след като те се отдалечиха — внимавай и гледай само колко бързо двамата ще се върнат при нас, за да ни извикат. Или поне един от тях.

Халеф беше присъствал на разговора ми със стария Азра предишния ден и следователно знаеше, за какво ставаше дума. Предсказанието му скоро се сбъдна. Не бяха изминали и пет минути,

откакто двамата братя си тръгнаха, когато в тъмнината пред нас изникна Хилал.

— Ефенди, шейхът и ханумата те молят да отидеш при тях. Искат да узнаят от теб по-големи подробности. О, Аллах! Ефенди, ти носиш на племето на бени салахите радост след радост!

Естествено ние се отзовахме на молбата на Хилал и скоро прекрачихме прага на познатата ни още от вчера стая, където заварихме Бадия, Хилуя, Тарик, стария Азра, както и шейха на бени аббасите.

Още с влизането си ни посрещнаха с куп въпроси, на които бе невъзможно да отговоря наведнъж и затова усмихнато махнах с ръка. Но след като се настанихме на възглавниците, започнахме да разказваме.

Читателите на моите пътешествия и приключения отлично знаят, че Халеф страстно обичаше да разказва, а и умееше да го прави много добре. По онова време аз все пак го познавах сравнително отскоро и още не бях успял да оценя по достойнство тази негова способност. Затова бях повече от учуден да чуя от устата му нашите преживявания в една нова за мен светлина, която не отговаряше съвсем на действителността. Но дори и да не бях изцяло съгласен с неговата интерпретация на събитията, то що се отнасяше до другите му слушатели, трябва да призная, че те просто не откъсваха погледи от устата му и изглежда изобщо не забелязваха как той непрестанно преувеличаваше. Нещо повече, те сякаш смятаха това за нещо съвсем естествено. В някои отношения ориенталецът има просто по-друга нагласа и по-различно схващане от европейца.

— Значи това е тайната на погребания керван! — прекъсна Хилал мълчанието, възцарило се след като Халеф приключи разказа си. — Кой би го помислил!

— Отдавна го знаех — прошепна Хилуя.

— И не си ми казала нито дума! — с упрек в гласа се обади Хилал.

— Не биваше. Беше ми строго забранено от нашия ефенди, на когото дължа толкова много — отвърна девойката, изчервявайки се.

— Така е! — потвърдих аз. — Тогава и самият аз все още не знаех кой би трябвало да получи пушките и следователно се налагаше да настоявам за запазването на тайната.

— Но сега навярно можеш да говориш, нали? — попита Тарик.

— На'ам — да! Вече знам, че оръжията ще попаднат в достойни ръце.

— Вярваш ли, че ще успееш да намериш мястото, където керванът е бил връхлетян от самума?

— Убеден съм. Много добре запомних онова гибелно място, а в бележника си скицирах разположението на околните дюни. Освен това мисля, че Хилал, който познава пустинята далеч по-добре, с лекота ще намери погребания керван.

— Имаш право — потвърди Хилал. — Дори и през нощта ще съумея да открия мястото, където бях повален от мъжете на непознатия керван.

— Ами няма ли да ни е трудно да изровим и да приберем пушките? — попита шейхът.

— Дай ми десет ездачи на камили и още десет товарни животни заедно с известно количество рогозки, необходими за да не затънат хората в дълбокия пясък, и ти гарантирам, че за няколко часа пушките и патроните ще бъдат изровени — уверих го аз.

— Искаш само десет души? — удиви се Тарик. — Ще ти дам петдесет, не, по-добре самият аз да дойда заедно с цялото племе на бени салахите, за да вземем това съкровище! О, Аллах! Триста пушки! Кажи-речи не мога да повярвам.

— Ще повярваш и още как, щом видиш съкровището, след като го приберем. Но не е необходимо да вдигаш на крак цялото племе. Двайсет души и десет товарни камили са повече от достатъчни.

— Според теб кога трябва да тръгнем?

— Оттук до онова злощастно място има цял ден езда. Значи, ако потеглиш на път едва утре в ранни зори, дори с отпочинали животни няма да стигнеш там преди смрачаване, поради което ще си принуден да почакаш с работата до следващото утро.

— О, язык!

— Да, затова смятам, че ще е най-добре още сега да подготвиш за път един керван, който възможно по-скоро, да речем след полунощ, да може да потегли.

— Заради тържеството няма да стане днес.

— Защо не? Накарай да се разгласи за какво става въпрос и обещавай на участниците в кервана след завръщането им да дадеш

специално голям гуляй. Радостта и ликуването на хората ще са безмерни и така ще имаш на разположение повече мъже, отколкото ще са ти необходими.

— Да, така ще стане. Но за теб няма ли да е твърде изморително след дългото пътуване да...

— За мен ли? Е, ще трябва да се откажеш от моето участие. Твоите хора и сами ще могат да приберат оръжията и освен това наистина се чувствам изморен. Впрочем ще повериш тази работа в най-добрите ръце, ако я възложиш на Хилал.

— Но дали е съвсем сигурно, че той ще намери мястото!

— Можеш да разчиташ на него. Погрижи се само керванът да тръгне скоро, за да пристигне там няколко часа преди свечеряване. После до падането на нощта лесно може да се свърши цялата работа и на следващия ден ще притежаваш вече оръжията, които ще ти дадат значително превъзходство над всички племена на пустинята.

— Така да бъде! — с въодушевление се съгласи Тарик. — Веднага ще сляза долу в дуара и ще съобщя това на хората.

Йа, Аллах, йа наби, йа зурухр — о, Аллах, о, Пророче, о, радост!

И той бързо се отдалечи.

Ние, останалите, не чакахме завръщането му, а бавно го последвахме — моите придружители, за да участват в тържествения гуляй същата вечер, а аз, за да се насладя на своеобразния живот и суетня в бедуинския лагер. Макар това да не бе нищо ново за мен, все пак то винаги крие в себе си особено очарование и прелест.

Под „ние“ имам предвид, разбира се, само „господата“. „Дамите“, а именно ханумата и Хилуя, останаха в своите стаи. Когато стигнахме долу в дуара, Хилал нареди нещата така, че за кратко време остана насаме с мен.

— Ефенди, — рече той — жалко, че не искаш да си с хората, които ще отидат за пушките.

— Защо? Да не би да се страхуваш, че няма да намериш мястото?

— Не, но с радост бих ти отстъпил честта, която иначе ще се падне на мен.

— Прав си, наистина е чест и то дори твърде голяма. Ала тъкмо това е причината, поради която се оттеглям.

— Не те разбирам.

— Веднага ще ме разбереш. Не мислиш ли, че ако се върнеш като водач на керван, който в очите на бени салахите ще носи цяло съкровище, това няма да повиши значително авторитета ти пред шейха на бени аббасите, което сигурно е много важно за теб?

— Аллах ил Аллах! Значи това имаш предвид?

— Да. Утре ще си заслужиш уважението на цялото племе, а така ще направиш голяма крачка към спечелването на Хилуя.

— Машаллах! Да, наистина е така! Не си го бях помислил! Ефенди, благодаря ти!

— И още нещо. Ще ти дам съвет да потърсиш моя указателен знак. Естествено вятърът отдавна е заличил следите от краката на нашите камили в пясъка и все пак не е изключено да не намериш мястото или поне да не го откриеш веднага. В такъв случай потърси бамбуковия прът, който забих на върха на съответната дюна. Поне той ще е все още там и ти ще можеш да го съзреш отдалече. Останалото го научи вече от разказа на моя слуга.

— Ще разбере ли веднага, къде да копая?

— Струва ми се да. В това кратко време пясъчните могили над хора и животни едва ли са свършено изравнени от вятъра. Убеден съм, че все още ясно си личат.

— Тогава вече знам всичко и ще обсъдя с моя брат най-необходимите приготовления за тръгването ми. Аллах йи-салимак — Бог да те пази!

С тези думи той си тръгна. Шейхът на бени аббасите също се отдалечи. Отиде при своите воители, за да се отдаде заедно с тях на радостното веселие в тази празнична вечер. Така при мен и Халеф остана само старият Азра да ни прави компания.

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

НЕДОВОЛСТВОТО НА ХАЛЕФ

В дуара цареше голямо оживление.

Ханумата бе пожертвала най-тлъстите животни от стадата си, а и другите си хранителни запаси не беше пощадила. Поначало арабинът е умерен и въздържан в яденето и пиенето, ала започне ли да яде на някой гуляй, то яде здравата и показва, че човешкият стомах е в състояние да поеме такива количества храна, които биха наситили дори някой едър хищник. Колкото хора можеше да побере свободното място пред руината, толкова бяха насядалите около огромните цвъртящи чевермета и ако десетина души си тръгваха с препълнени стомаси, то дванайсет нови заемаха местата им.

Хората пееха, ликуваха, а някои свиреха на едностранни музикални инструменти. Докато минавахме между шатрите много скоро забелязахме какво въздействие върху бени салахите бе оказало съобщението на Тарик. Ако ферментираният сок от фурми и без друго бе допринесъл вече за повдигане на празничното настроение на бедуините, то радостната вест, разнесла се със светкавична бързина из целия дуар, го повиши допълнително неимоверно много. Триста пушки най-ново производство, а не такива старомодни кремъклийки, с каквито обикновено разполагаха синовете на пустинята — та това бе такава придобивка, която извади от душевното им равновесие дори и най-достолепните сред тях.

С нищо не можех да попреча на шумните ликуващи бедуини да започнат да се занимават и с мен. Та нали аз бях онзи саххар^[1], на когото дължаха неочакваното си щастие, бях приятелят и благодетелят на цялото им племе. Било на тих, било на висок глас до ушите ми долитаха най-ласкателните имена и прозвища. И ето на... наистина, разбрах съвсем ясно, как край един от лагерните огньовете някакъв мъж каза на своя съсед:

— Халли балак! Биги абу'л алфа са'йка — внимавай! Ей там идва Бащата на хилядата светкавици!

„Бащата на хилядата светкавици“! Не беше лошо! Репутацията ми сред тези непретенциозни синове на пустинята нарастваше с невиджана бързина. Двамата ми придружители също чуха тези подвижнати думи. Докато продължавахме да вървим нататък, Азра ме попита:

— Ефенди, разбра ли, какво каза този човек?

— Да.

— А знаеш ли какво точно има предвид?

— Естествено! — засмях се аз. — Той си представя впечатлението, което непременно ще направи огънят от триста скорострелни пушки и затова без много церемонии ме повиши от простичкото „Баща на светкавицата“ до „Баща на хилядата светкавици“.

— Тамам — много право! — намеси се Халеф. — Сихди, ти само гледай как още утре това име ще ехти из целия дуар, а след месец ще звучи край всички лагерни огънове и във всички шатри на бени арабите, като ще разнася славата ти далеч извън границите на Маср, та делата ти да се помнят и от децата, и от техните внуци!

— Ихлас — престани! — възпротивих се усмихнат. — Лъжеш се. Когато няма да съм вече сред бени салахите, това име бързо ще изпадне в забравата, а там, където ще отидем, сигурно нито един човек няма да е чувал за някой си Баща на хилядата светкавици.

— Малаш — няма значение! Аз ще се погрижа за...

— Нищо няма да правиш! — прекъснах го аз с остър тон, без да ме е грижа, че Азра стана неволен свидетел на смърянето на Халеф. — Най-строго ти забранявам да използваш това име след като напуснем земите на бени салахите. Известно ти е мнението ми в това отношение. Ако на всяка цена си решил да правиш от мен личност, то и името Кара Бен Немзи с нищо не е по-лошо от твоя Баща на хилядата светкавици.

Рядко се бе случвало да смърям Халеф по такъв начин. Ето защо, стреснат и изплашен от тона ми, той млъкна.

Впрочем появата ми в никакъв случай не предизвикваше навсякъде радост и въодушевление. Тук-там нечии очи ме гледаха мрачно. Привържениците на Фалахд не можеха така бързо и лесно да преглътнат осуетяването на плановете си.

Край една шатра ме посрещнаха дори с открита враждебност. Забелязах, че Тарик се беше впуснал в разговор с двама мъже. Щом се приближих, разпознах Садък Паша и Аксаков. По възбуденото изражение на лицата им можеше да се заключи, че темата на разговора им не бе особено приятна. Когато погледът на руснака падна върху мен, лицето му се разкриви от гняв и той подвикна на застаналия до него турчин:

— Ето го, този лъжец и предател идва!

— Да не би да имаш предвид мен? — попитах най-спокойно.

— Да, теб!

— Веднага да вземеш обратно обидните си думи!

— И през ум не ми минава! Ти не отрече ли да си пратеник на някоя европейска сила?

— Това е самата истина.

— Така ли? — подигравателно рече руснакът. — Тогава я ми кажи, ако не си пратеник на Франция или Германия, как ще ми обясниш, че един обикновен пътешественик може да си позволи да подари триста пушки?

— Аха, това ли било? — попитах аз. — Но човек може по най-различен начин да стане собственик на тези пушки и без да е необходимо да е на служба на някоя държава.

— Мога да си представя само една друга възможност — че си ги откраднал.

И при тази обида запазих спокойствие. Едва сега руснакът разкриваше истинското си лице. Но аз веднага го бях прозрял и бях разбрал, че учтивостта му по време на последния ни разговор е била само маска.

Сега той говореше и на много добър арабски. Следователно предишното му твърдение, че не владеел сносно този език, си беше чиста лъжа, която бе измислил очевидно с цел само да ме чуе как говоря френски. После е имал намерение с помощта на това несъстоятелно „доказателство“ да подкрепи нелепото си твърдение, че съм френски емисар.

— Възможно е и нещо друго — отвърнах аз, оставайки невъзмутим и при последната му обида. — Може и да съм ги намерил.

Аксаков гръмка се изсмя.

— Намерил ги бил! Чу ли го, Садък Ефенди? Каза, че бил намерил пушките! Сякаш триста пушки могат да се намерят просто ей така като медна пиастра, търкулнала се в канавката на пътя.

— Значи не ми вярваш, така ли? Е, лесно можеш да се убедиш със собствените си очи. Още през нощта един керван ще тръгне оттук през пустинята, за да докара оръжията в лагера. Нужно е да придружиш тези хора... разбира се, ако шейхът ти разреши.

— Да, ако шейхът разреши! — намеси се Тарик. — Само че аз не разрешавам.

— Ами какво ще правиш, ако въпреки забраната ти се присъединим към твоите хора? — подигравателно попита руснакът.

— Ще ви задържа със сила.

— Нас, твоите гости?

— Ще гледам на вас като на мои гости само докато се намирате между шатрите на бени салахите.

— Значи след това не сме повече твои гости, така ли?

— Не сте.

— С какво право?

— С правото на предводител на бени салахите. Вие не заслужавате да ви се обръща ни най-малко внимание. Представи си само, ефенди, каква обида искат да ни нанесат тези двама мъже! Макар че в продължение на седмици се ползваха от гостоприемството и благосклонността на племето ни, те се канят още утре в ранни зори да отпътуват. Но и ти самият добре знаеш, че за тръгване на път законът на пустинята предписва времето след аср^[2], три часа преди залез-слънце.

Можех да разбера възмущението на шейха, защото бях запознат с обичаите на страната, ала като европейец изобщо не го споделях. Ето защо предпочетох да си замълча.

— Ние имаме право сами да определяме какво да правим и какво не, и настояваме да ни се зачита това право — упорито отвърна руснакът. — Утре в ранни зори ще отпътуваме! Успокой се! Нямаме намерение да участваме в тази езда през пустинята. Изобщо не вярваме на приказките за намерените пушки.

— Дали вярваш или не, е без каквото и да било значение — казах аз този път с нарочно пренебрежителен тон. Лека-полека започнах да

губя търпение. — Има хора, които са толкова арогантни и нахални, че остават глухи за всякакви разумни съвети и поучителни думи.

— Да не би да смяташ нас за такива арогантни хора? — със заплашителен тон попита той.

— Да, точно вас!

— Забраняваме ти подобни обиди!

— Нямайте никакво право да се възмущавате! Първо ти ме нарече лъжец и предател, така че сме квит. Казвате, че сте дипломати, тоест хора, запознати с науката за държавно ръководство, а изобщо не забелязвате, че и двете страни, чиито интереси застъпвате, са водени за носа от трета държава.

— Караш ни да ти се смеем. Та какво разбираш ти от държавни науки?

— Може би повече от вас самите! Нима слънцето на пустинята е изсушило мозъците ви толкова, че наистина си вярвате точно вие да пожънете плодовете на онова, което се каните да посееете тук? Нито Русия, нито Високата порта, нито пък Германия или Франция, за чиито емисар ме смятате, ще приберат тази жетва, а това ще направи една съвсем друга държава.

— Ама че си бил умен! — подигра ме Аксаков. — А дали възвишената ти мъдрост ще е тъй снизходителна към нашето незнание и ще има добрината да ни каже, коя е тази друга държава?

— Остави иронията! Това, че искаш от мен да те поучавам, не е особено добро свидетелство за твоя ум. Имам предвид англичаните.

— Англичаните ли? — подскочи той. — От къде на къде се сети за тях?

— Ами нали днес сам каза, че Англия била от страните, които имали свои планове и интереси в Египет. Можеш да си сигурен, че Англия ще съумее да ги защити и то още как! Бих могъл да ти го докажа с изобилни примери от историята, но предпочитам да не се занимавам с такива работи. Ще ти издам само, че оръжията, които действително намерих в пустинята и вече подарих на бени салахите, идват от Англия, и са предназначени за едно племе, живеещо в пустинята, което е известно с разбойническите си набези.

— Истината ли казваш?

— Да. Да не си мислите, че ингилизите ще правят такива огромни разходи в полза на някоя друга държава? Вие насъсквате

народи и страни едни срещу други, за да извлечете някаква незначителна изгода за вашите държави, а изобщо не забелязвате, че зад вас отдавна стоят други, които алчно дебнат този миг, когато ще ви отнемат плячката и ще могат да я приберат в собствените си джобове. Колко сте слепи всичките, за да не виждате, че в крайна сметка единствено мирът между народите ще донесе благословия и благодат на земята! Запомнете едно: след време по бреговете на Нил няма да властват нито турците, нито французите, а англичаните!

С тези думи им обърнах гръб и ги заряхах там, където си бяха. Във възбудата си се бях разпалил и разприказвал, нещо, което не ми е в характера, но неизказано противни са ми подобни потайни и все пак толкова прозрачни действия като тези на двамата мъже, породени от егоизъм и безскрупулност, които без да ги е грижа за каквото и да било, погазват щастието на другите народи. Трябваше да положи големи усилия, за да овладее обзелото ме раздражение.

Ако се намирахме на някое друго място, а не в дуара, където трябваше да се съобразявам с това, че двамата бяха гости на племето, аз бих им отвърнал по съвсем друг начин.

— Ефенди, добре им даде да се разберат — изказа признанието си старият Азра. — Сега прозирам цялата коварна игра на тези мъже. Тежко и горко на хората, чиято съдба е в техните ръце!

Поразходихме се още известно време между шатрите, после наблюдавахме потеглянето на кервана, който отиваше да вземе затрупаното от пясъците на пустинята съкровище, и най-сетне, отдавна вече беше минало полунощ, се разделихме с Азра и отидохме да спим.

Когато изпънах измореното си тяло на килима, бях обзет от приятно чувство, че след изпълнения с какви ли не премеждия ден напълно съм заслужил почивка. Бях убеден, че тази нощ повечето обитатели на дуара щяха да си легнат доволни от изминалия ден... доколкото голямото количество изпито лагми щеше да им позволи някакви трезви мисли.

Ако все пак в дуара имаше някакви недоволни хора, то със сигурност към тях се числеше и моят дребничък Халеф. Той се търкаляше в постелята си насам-натам, мятеше се ту на една страна, ту на друга, сякаш размишляваше над някакъв много труден проблем, който му причиняваше не само главоболие, ами и далеч по-големи телесни страдания и болки.

Ясно си личеше, че нещо му тежи на сърцето, нещо, което много му се искаше да сподели с мен, ала аз останах твърд и непоколебим и се престорих, че вече спя. Бях изморен и ми се щеше да си почина.

Изглежда „телесните страдания“ се засилваха. Подразбрах го от неговите стенания и мятането му насам-натам, което следваше на все по-кратки интервали. Най-накрая той не можа повече да се сдържи и попита:

— Сихди, заспа ли?

— Да — отвърнах му кратко и недружелюбно.

— Хамдулиллах! Значи тогава не можеш да чуеш онова, което непременно трябва да ти кажа още днес и няма защо да се опасявам, че ще ме смъмриш както преди малко. Налага се да ти кажа, че съм много недоволен от теб.

Мълчание. И понеже не му отговорих, той продължи:

— Аз гледам на себе си не само като на твой слуга, но и като на твой приятел и закрилник, сихди. Ето защо не може да не тая голямо желание да те видя щастлив и обсипан с почести, и тъкмо затова толкова много ме боли сърцето като виждам, че ти изобщо не разбираш истинските ми намерения.

Отново мълчание. След известно време той пак повтори предишния си въпрос.

— Сихди, все още ли спиш?

— Да.

— Кууайис — чудесно! Значи мога да продължа. Ако беше пожелал, сега можеше да си шейх и предводител на шест хиляди храбри бени салахи. Трудно е човек да си представи какви невиджани героични подвизи щяхме да извършим с тях и с пушките, които им подари. Всички околни племена щяха да изпитат остриетата на нашите копия и да видят бълващите пламъчета дула на пушките ни. Ти щеше да се издигнеш до султан на пустинята и до падишах на цялата Сахара и щеше да налагаш волята си дори на пашата в Египет, както и на султана в Стамбул. И тогава, когато се завръщаш от някой боен поход в дуара си, покрит със слава и натоварен с богата плячка, повелителката на твоята женска шатра, красива като хурия от седмото небе на рая, щеше да те посреща с радостния поздрав „мархаба“ и щеше да ти приготвя „акл ан наср“ — пиршеството на победата. Но ето че всичко стана съвсем иначе. Надеждата ми се оказа като червива фурма,

обрулена от вятъра на земята. Твоята бойна слава ще бъде пожъната от друг, а харемът ти ще остане пуст, понеже презираш жените, сътворени от Аллаха за радост на мъжа. Никоя бинт ал ам^[3] няма да ти приготвя кускус, а дупките на шатрата ти ще се множат ли множат. Самият ти ще заприличаш на самотна зафзаф^[4], плачевно провесила клоните си, принудена да се възхищава сама на своя отразен във водата образ, тъй като няма да имаш нито деца, нито внуци, които да възпяват подвизите ти и да възхваляват достойнствата ти.

След тази дълга реч Халеф си пое дълбоко дъх и после продължи с въпроса:

— Сихди, наистина ли все още спиш?

— Да.

— Тогава мога най-спокойно да ти направя едно признание. Ти няма да го чуеш и следователно никога няма да го узнаеш. Както ти е известно, вече се примирих, че от женитбата ти с Хилуя нищо не излезе. Но и въпросът с Бадия ме накара доста да се поразмисля. Може би така, както се развиха нещата, стана по-добре. Тя е ханума на пустинята и доколкото разбрах, е властвала не само над племето, ами и над нейния предишен повелител. Мислиш ли, че тя току-така ще се откаже от властта, с която е разполагала толкова дълго? На мен не ми се вярва. Или ти си на друго... Аллах, но нали спиш и няма как да ми отговориш. Кълна ти се в брадата на Пророка, че ако става дума за някой друг човек, нямам нищо против повелителката на женската шатра да властва едновременно над племето и над своя мъж. Ала на теб, сихди, ти пожелавам тъкмо обратното. В името на Аллаха и на всички пророци, говоря ти сериозно, защото съм твой приятел и закрилник, от чието сърце ще прокапе кръв, ако Бащата на хилядата светкавици в собствената си шатра се превърне в някакъв си Ибн ал алф дихк, в Син на хилядата неволи.

Халеф замлъкна за доста продължително време, сякаш изчакваше някакъв отговор от мен. Но след като такъв не последва, той продължи:

— Ето защо се утешавам с мисълта, че Тарик ти отмъкна ханумата. Но ако ти и този път успя да направиш всичките ми планове на пух и прах, не бива да си въобразяваш, че си излязъл победител срещу мен. Въпреки всичко ще те накарам да прегърнеш учението на

Пророка, все едно дали искаш или не, защото аз съм Хаджи Халеф Омар Бен Хаджи Абул Абас Ибн Хаджи Дауд ал Госарах!

Един познат шум ми издаде, че Халеф се обърна на другата си страна, а въздишката на облекчение, долетяла откъм мястото, където лежеше, ме убеди, че тази нощ нямаше защо повече да се страхувам от неговите упреци.

И така, най-сетне можах да заспя.

[1] Вълшебник, магьосник. — Бел.нем.изд. ↑

[2] Следобедна молитва. — Бел.нем.изд. ↑

[3] Дъщеря на майката — описателно название за съпруга. — Бел.нем.изд. ↑

[4] Върба. — Бел.нем.изд. ↑

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

В „ЛЕГЛОТО НА КАМЪНИТЕ“

Следващото утро настъпи с бляскава красота.

Веднага след като се събудих, аз станах и излязох навън. Още предишния ден бях забелязал, че главният извор на оазиса представляваше малко засенчено от палми езерце. Едно миниатюрно ъгълче от него беше отделено и закрито с нещо като ограда от платнища за шатра. В това оградено място от езерото бени салахите се къпеха и макар то да обхващаше само няколко квадратни метра, бе напълно достатъчно за моята цел.

Отправих се натам. Имах късмет. В този ранен утринен час бях първият и единствен желаещ да се изкъпе. След като измих от тялото си прахта от пътуването ни през пустинята, излязох от водата като нов човек и се върнах в руината.

В резултат на освежителната утринна баня здравата се нахвърлих на закуската, предложена от ханумата. Хилуя и бащата на двете сестри ми правеха компания. Стана дума и за пътуването на шейха на бени аббасите.

— Ти пристигна от юг, следователно изглежда си минал през земите на бени зуафите, враговете на бени салахите, нали? — осведомих се аз.

— Какво говориш, приятелю! Не биваше да поемаме такъв риск. Не, заобиколихме тяхната територия.

— Бадия, мислиш ли, че зуафите са знаели за пушките, които е трябвало да получат? — продължих да разпитвам.

— Ма'лум — естествено!

— Исках да кажа, дали им е известно точно времето, когато керванът е трябвало да пристигне?

— Убедена съм в това.

— Е, ами ти какво би направила на тяхно място, ако очакваш керван, чийто товар има за теб безмерна стойност?

— Бих тръгнала да го пресрещна.

— Точно това имам предвид. Още повече че керванът е поел по опасен път. Вярваш ли, че бени зуафите ще излязат толкова непредпазливи да не постъпят така?

— Сигурно не.

— В коя ли посока, погледнато от дуара на зуафите, те биха потеглили?

— На север.

— И кое племе живее точно на север от пасищата на бени зуафите?

— Нали сам го знаеш не по-зле от мен — бени салахите. Машаллах! Сега разбрах, накъде биеш! Искаш да кажеш, че може би отряд от воители на бени зуафите се намира вече нейде близо до нашия дуар?

— Не само „може би“, а съвсем сигурно.

— И какво от това?

— Изглежда не вземаш тази работа много на сериозно.

— Не, но всеки миг ние сме застрашени от бени зуафите, тъй както и те са застрашени от нас. Така човек свиква с опасността толкова, че повече не говори за нея.

— Тогава ми разреши аз да го направя вместо теб! В разсъжденията си стигам и по-далеч. Вашите врагове следва да получат триста пушки. Срещу кого ще насочат новите си оръжия най-напред?

— Аллах ил Аллах! Сега те разбирам.

— Ами ако бени зуафите не са изпратили само някакъв си отряд, а е тръгнало цялото племе, за да приеме товара с пушките на някое предварително уговорено място, и после незабавно ви нападне?

Очите на Бадия се разшириха.

— Ефенди, ти изпълваш сърцето ми със страх.

В този момент при нас влезе шейхът. Челото му бе прорязано от гневни бръчки.

— Тези неблагодарни песове! — ядно процеди той. — Изпълнили са закана си и още в ранни зори са напуснали дуара, без изобщо да се сбогуват с нас. Кълна се в Аллага, страшно ми се иска да препусна подир тях и да ги науча да са по-учтиви към хората, оказали им гостоприемство.

— Имаш предвид чуждите пратеници, нали? — попита ханумата.
— Я ги остави да си вървят по пътя! Накъде потеглиха?

— На изток.

— Значи към Египет. Тогава сме се отървали от тях. Зарежи ги! Имаме си по-важна работа.

Тя започна да говори на Тарик за опасенията си, предизвикани от моите думи. Шейхът внимателно я изслуша, а когато Бадия свърши, каза:

— Този ефенди има право. Просто се срамувам, защото не успях сам да стигна до този извод. Сигурно бени зуафите са нейде наблизо.

— Да, но къде?

— Да предположим, че враговете ни са тръгнали с многочислен отряд воини, за да изчакат някъде онзи кафилах ал аслиха^[1]. В такъв случай може да става дума само за такова място, където има вода и то много вода.

— И подобно място навярно не се намира наблизо, а? — попитах аз.

— Не.

— Сигурен ли си?

— Да. Откакто се помним никой не е намирал вода наоколо на няколко дни път оттук.

— Това все още нищо не доказва. Чувал си за тайните извори в пустинята, нали?

— Че как да не съм чувал! Понякога камилата на жадния пътник се спира сред най-безводната част от пустинята, където, както изглежда, не може да има и капчица вода, и започва с крака да дълбае в пясъка. Ездачът скача от седлото и сам продължава да копае. И ето че на бял свят излиза изворче. Той пие, оставя и животното да утоли своята жажда и после напълва меховете за вода. След това покрива въпросното място с одеялото си и отгоре насипва пясък, така че минаващите наблизо хора изобщо да не могат да заподозрат, че там има извор. По-късно той се връща до това място само когато се нуждае от вода. Тя му предлага спасение в случай, че е изпаднал в беда и враговете му го преследват. Докато единствено той знае за извора, никой неприятел не е в състояние да го победи.

— Прав си. И напълно възможно е бени зуафите да са открили подобно място. В такъв случай не ви очаква нищо добро.

— Какво трябва да направим? — обезпокоително попита Бадия.

— Ако опасенията ми са напълно основателни, тогава е лесно да се предположи, че близо до лагера ни има или е имало съгледвачи. Без съмнение те са оставили следи в пясъка. Незабавно ще тръгна с моя слуга, за да ги потърся.

— Ти ли? Нима заради нас искаш да се изложиш на опасност?

— Нима не съм ваш гост? Нима опасност, която застрашава вас, не заплашва и мен? Не забравяй Фалахд! Ако предположенията ми се окажат истина, е възможно и дори много вероятно да се е натъкнал на бени зуафите. Той ще положи всички усилия да ги насъска срещу вас и сигурно ще настоява час по-скоро да пристъпят към действия.

— Аллах ил Аллах! Фалахд! Изобщо не помислих за него.

— Трябва да се съобразяваме с него, с неговата омраза. И така, разпореда се да оседлят две ездитни животни за мен и за моя слуга!

— Две ли? Ефенди, ще са необходими три, защото тръгвам с вас!

— Толкова по-добре! Ти познаваш местностите и можеш да ми дадеш сведения за някои неща, които са ми неизвестни.

Не след дълго препускахме като вихрушка през пустинята право на юг. Яздехме чудесни животни. Аз бях възседнал кобилата, която познавах от предишния ден, Тарик бе яхнал другата кобила, а и Халеф получи превъзходен кон. Макар и да не можеше да се мери с двете кобили, той не изоставаше от нас.

Измина около час и едва тогава ездата ни бе прекъсната за пръв път. Натъкнахме се на диря, която идваше от североизток и продължаваше в южна посока. Сkochих на земята, за да огледам отпечатъците, и в дълбокия пясък ясно различих следи от три камили. Ръбчетата на вдлъбнатините, оставени от краката им, се бяха вече сринали, по което заключих, че несъмнено ездачите бяха минали оттук най-малко преди три часа.

— Какви животни имат двамата суфара, коне или камили? — попитах аз.

— Камили — отговори Тарик.

— Колко са?

— Три. Две ездитни и една товарна.

— Тогава за мен няма никакво съмнение, че пред нас са следите на двамата суфара.

— Машаллах! Но нали поеха на изток!

— След известно време са свърнали на юг.

— Защо не са тръгнали веднага в тази посока?

— Вероятно защото не са искали да издадат истинската си цел. Вече имаш и причината, поради която те толкова упорито настояваха да тръгнат много рано. Ако бяха поели на път едва след аср, щяха да изминат само едно късо разстояние, докато в този случай имат цял ден на разположение.

— Но каква ли е целта им според теб?

— Дуарът на бени зуафите — със сигурност заявих аз.

— Машаллах! Че какво ли ще търсят при тях?

— Представям си две възможности, едната от които навярно ще е истинската. Те искат да отидат при тях или за да си отмъстят с тяхна помощ заради вашия отказ да се подчините на волята им, или пък имат намерение да ощастливят племето на бени зуафите със същите предложения, с които претърпяха при вас пълен провал.

— Аллах ил Аллах! Наистина е възможно.

— Нека продължим по следите им, които съвпадат с нашата посока!

Метнах се на седлото и със същата бърза езда препуснахме по дирята, която съвсем ясно водеше на юг.

След десетина минути имахме нов повод да спрем. Стигнахме едно място, където дълбокият пясък бе здравата разровен.

— Какво е това? — учудено попита Тарик. — Дали тук не е имало някаква люта схватка?

— Почакай малко! Ще огледам наоколо.

Скочих на земята от моята кобила и започнах да изследвам оставените дири. Вършех си работата с такова старание и внимание, че най-сетне шейхът изгуби търпение и се обади:

— Каква ни е ползата да оглеждаш всяка песъчинка? Така губим скъпоценно време.

— Напротив, печелим време. Колкото по-грижливо си свършим тук работата, с толкова по-голяма сигурност ще узнаем истината и толкова по-бързо ще можем да действаме. Впрочем вече свърших. Онова, което открих, в никой случай не е много утешително за нас. Тук двамата емисари са се срещнали с петима или шестима ездаци, появили се от юг. Известно време са разговаряли, а после заедно са

продължили в южна посока, както лесно можеш да разбереш от тази широка дияра.

— Като врагове или като приятели?

— Струва ми се като приятели, защото не открих ни най-малка следа от съпротива или борба.

— Кои ли може да са тези петима или шестима ездачи?

— Предполагам, че са бени зуафи.

— Аллах! По какво съдиш?

— Припомни си онзи наш разговор при ханумата! Почти съм убеден, че тук става дума за неприятелски разузнавачи. Бени зуафите имат намерение да ви нападнат.

— В името на Аллаха, добре ще ги посрещнем!

— Не се горещи толкова! Все още не сме се подготвили. Тези шестима мъже яздят на коне, а не на камили. Какво следва от това?

Тарик ме погледна въпросително. Не намери правилния отговор, а каза:

— Какво следва от това ли? Ами просто са имали коне, а не камили. Ето защо са яхнали коне.

— Това наистина звучи правдоподобно, но не е особено остроумно — засмях се аз. — Вчера не ми ли казахте, че до пасищата на бени зуафите имало два-три дена път?

— Да.

— А могат ли коне да издържат такава езда без достатъчно вода?

— А кой ти каза, че нямат вода?

— Като размислих, стигнах до това заключение. Ако предположим, че действително става въпрос за съгледвачи на бени зуафите, в случай че са решили да използват коне, би трябвало да носят със себе си за пет-шест дена толкова много мехове с вода, че безкрайно биха затруднили бързата си езда. Следователно?

— Следователно? — попита шейхът, който не бе в състояние да намери правилния отговор.

— Следователно — продължих аз, — би трябвало някъде между вашия лагер и техните пасища да има на разположение вода.

— По този път няма нито един извор.

— Не бъди толкова сигурен! Но дори и да е така, човек би могъл да се досети, че недалеч ги чакат камили с мехове, пълни с вода.

Шейхът видимо се изплаши.

— Наблизо да има камили с мехове с вода? Може да е така, само ако се намират вече наблизо с намерението да ни нападнат.

— Вече допуснахме тази възможност. Воините им са тръгнали насам и са изпратили напред шестимата ездаци като разузнавачи, които ще се промъкнат близо до вашия лагер.

— Как можеш да твърдиш всичко това с такава сигурност? Ти изобщо не си ги видял, а само огледа дирите им в пясъка.

— За мен пясъкът е като отворена книга. Дълги години съм бил в една далечна страна, където има диви народи, наричани индианци. Там нито за миг не си сигурен за живота си и човек се научава да разчита и разгадава в тревата, в пясъка, по листата на дърветата, по височините и в низините, по гласовете на птиците и в бученето на вятъра всички онези предупредителни знаци, които единствено могат да накарат заплашените от някаква опасност да бъдат нащрек. Повярвай на думите ми — бени зуафите са тръгнали насам, за да ви нападнат и са изпратили тези ездаци на разузнаване. Следите в пясъка ми издадоха и още нещо.

— И още нещо ли? — удиви се Тарик.

— Да, мога да твърдя, че ездачите са били изпратени, за да разузнаят какво е положението във вашия дуар. Но по пътя си те се натъкват на двамата чужденци и заедно с тях веднага се връщат обратно. Това не ти ли прави впечатление?

— Да, наистина. Ала не мога да се досетя, каква е причината.

— Има само една-единствена причина, която може да ги накара да зарежат непосредствената си задача и да се върнат. От двамата чужденци са узнали нещо, което им е дало повод незабавно да препуснат обратно.

— Какво ли е то?

— Ама ти наистина ли не се досещаш? Забрави ли за пушките?

— Пушките ли? Какво имаш предвид?

— Чуждоземните пратеници са им разказали, че бени салахите ще получат триста пушки и че вече е потеглил керван, за да ги вземе от пустинята. Сега досещаш ли се, какво имам предвид?

— Аллах ил Аллах! Разбрах мисълта ти. Но пред никого не съм споменавал, че първоначално пушките са били предназначени за бени зуафите.

— И не е необходимо. Зуафите ще са най-големите глупаци, ако веднага не се досетят, че става въпрос за техните пушки. Точно триста пушки! А и аз не премълчах пред онези емисари, че съм ги намерил сред пустинята. Е, може ли тогава да става дума за някакви други оръжия?

— Машаллах! Тъй както ми представяш цялата работа, те непременно ще се досетят.

— Вече го разбираш и ти, нали? А сега се постави на мястото на бени зуафите! С голямо нетърпение и копнеж те очакват пушките, с чиято помощ се надяват да се сдобият с власт и богатство, а сега научават, че оръжията им са попаднали в чужди ръце. Съвсем ясно е, че тази вест е толкова изключително важна за тях, че без много-много да му мислят още начаса са поели обратно, за да занесат на своя шейх ужасяващото известие.

— Аллах алакбар — Бог е велик! Така, само така е станало.

— Както виждаш разчитането на следите не е чак толкова лошо нещо — усмигнах се аз.

— Да — намеси се и Халеф. — Ти изобщо не познаваш моя сихди. Той може да различи дарб и атар^[2] на всички хора и на всички животни, като започнеш от могъщите стъпки на фихл^[3], та стигнеш до миниатюрните дири, оставяни от една баррухт^[4]. Той проследява както полета на наср^[5] във висините, така и бръмченето на баррапг^[6] на слънчевите лъчи. С ромоленето потокът му издава тайните си, а дори и мълчанието на гроба не му пречи да...

— Ускут — мълчи! — прекъснах словоизлиянията му. — Сега трябва да действаме, а не да дърдорим.

— Ти какво предлагаш? — нетърпеливо ме попита шейхът.

— Незабавно трябва да се върнем в дуара. Най-важното е да разузнаем, какво мисли да прави неприятелят, а за тази цел конете не са подходящи и са твърде ценни. Освен това не знаем колко далеч ще ни се наложи да яздим, докато се натъкнем на нашите противници. Ще трябва да се запасим с вода и храна.

— Прав си. И така, по-бързо обратно в лагера.

Докато препускахме към руината, ние продължихме да споделяме мислите си.

— Главното е да узнаем плановете на врага — казах аз. — За тази работа ще се погрижа заедно с Халеф.

— И аз ще дойда с вас — допълни шейхът.

— Не, ти си шейхът, предводителят на бени салахите. Погледите на цялото племе са отправени към теб. Дай ми някой от добрите си воини!

— Нека бъде волята ти!

— На какво разстояние оттук живеят останалите фарках^[7] на вашето племе?

— Най-близкото е на половин ден път.

— Незабавно изпратете вестоносци, които по най-бързия начин да доведат воините на това фарках на помощ! А докато те пристигнат тук, аз вече ще съм се върнал от разузнаване, и тогава ще може много по-лесно да се каже, какво би трябвало да направим.

— На коне ли ще яздим? — попита Халеф.

— Не. Не се знае дали ще намерим вода. Ще трябва да вземем камили, които по-дълго издържат на жажда.

— Ще осигуря най-добрите животни — обеща шейхът.

— Добре. И преди всичко кажете на хората си да се държат възможно най-спокойно, за да не могат евентуални шпиони да забележат, че се подготвяте да посрещнете неприятеля. Най-добре е изобщо никой да не научава каквото и да било за заплашващата ви опасност с изключение, разбира се, на пратениците до различните фарках.

— Ами брат ми Хилал? Да не го ли уведомявам?

— Все още е твърде рано. Не бива да смущаваме работата му, която в момента е може би по-важна за нас, отколкото си мислим. Ако пушките пристигнат навреме, това би означавало за нас неоценима помощ.

Пришпорихме конете, като ги накарахме да препускат възможно най-бързо, така че само след час стигнахме до дуара. Там се забавихме само колкото да вземем оръжията си. После излязохме извън селото и отидохме при камилите, които бяха вече оседлани за нас. След още четвърт час се понесохме като вихър през пустинята право към криещия толкова опасности юг. Освен ездачите си силните дългокраки животни носеха само по един добре напълнен с вода мях, както и малък запас от фурми.

Бяхме четирима — Халеф, аз и двама жилави и яки бедуини. Онова, което бе възможно да знаем в момента, вече го знаехме, а

всичко останало предстоеше тепърва да узнаем. Така летяхме като вихрушка един до друг, полагайки всички усилия да не изпускаме от очи нищо по-особено и по-значимо около нас. Главната ни задача бе внимателно да наблюдаваме всичко, без самите ние да бъдем забелязани.

Не беше трудно да следваме дирята на преследваните от нас хора. Вярно, дори и когато човешките сетива не могат да почувстват и най-слаб полъх на ветреца, чистият от прах пустинен пясък пак се намира в непрекъснато, макар и слабо движение. Но дупките, които оставят в пясъка препускащите бързоноги камили или носещите се в галоп коне, не могат да се запълнят изцяло дори за няколко часа, освен ако има силен вятър.

Тъй минаваше час след час. Настана пладне, а после дойде и следобедът. Само един-единствен път разрешихме на животните кратка почивка, за да им дадем няколко глътки вода. После продължихме нататък със същата бързина. Следобед слязох веднъж от седлото, за да огледам дирята. Кимнах доволно и казах:

— Ако поискаме, за един час можем да ги догоним.

— Но не искаме, така ли? — попита Халеф.

— Не. Те не бива и да подозират, че планът им ни е известен.

— Тамам — точно така! Те ще дойдат и ние ще ги посрещнем.

Но дали наистина сме толкова близо до тях?

— Да. Познавам по вида на следите. Я погледни ей тези дири от конски копита! Не са вече тъй ясно очертани както преди. Стъпките на животните са станали по-несигурни. Нека яздим по-бавно, иначе твърде скоро те ще изникнат пред нас.

Всички се съобразиха с думите ми и продължихме в по-умерен ход. Ала въпреки това не след дълго на хоризонта открихме цяла редица от малки тъмни точки.

— Те са! — възкликна Халеф.

— Да. Накарайте нашите животни за няколко минути да легнат на земята, за да не ни забележат.

Тази предпазна мярка бе изпълнена, обаче скоро отново се приближихме твърде много до преследваните от нас хора. Изглежда те яздеха вече само в бавен ход и бяха свърнали в друга посока. По-възрастният от двамата бедуини поклати глава и каза:

— Струва ми се, че са се отправили надясно към Фарс ал хаджар^[8].

— Какво е това?

— Една сринала се планина, където няма нито дървета, нито храсти, нито вода.

— Но скривалища се намират, нали?

— Повече от достатъчно, дори и за хиляда души.

— Сега вече знаем къде да ги търсим. Без съмнение са във Фарс ал хаджар. Очевидно са донесли вода със своите камили. Няма да ги мъчи жажда. Колко път ни остава още дотам?

— Лесно бихме стигнали преди залез-слънце, ако не сме принудени да яздим още по-бавно и от хората пред нас.

— О-о, това отлично ни устройва. Ще опишем дъга, за да стигнем до Фарс ал хаджар от някоя друга страна, откъдето те няма да очакват никакви неприятели. Познавате ли добре онзи хаос от натрошени и разхвърляни скали в цялото му протежение?

— Не. Има отделни места, където не е стъпвал човешки крак.

— Тогава нямате представа, къде по-точно ще можем да намерим бени зуафите, така ли?

— Не, нямаме.

— Е, въпреки това се надявам, че разузнаването ни няма да е безполезно.

Лицето на бени салаха изразяваше загриженост.

— А може би все пак да е напразно. До тях може да ни заведе единствено дирята, която следвахме дотук. Изоставим ли я, в тъмнината няма да успеем отново да я намерим.

— Остави това на мен! Надявам се, че няма да ни се изплъзнат. Ти вярваш ли, че следите им ще се отклонят от тази посока, за да тръгнат по заобиколен път?

— Не, сигурно не.

— И аз така мисля. Животните им са изтощени и съм убеден, че ездачите ще се насочат право към целта си, а там се намират бени зуафите.

— Прав си.

— А сега да видим, дали няма да можем да различим някакви подробности, които да ни помогнат да се ориентираме по-добре.

С тези думи извадих моя далекоглед и го насочих към онази точка в края на зрителното ни поле, накъдето водеше следата. Правилно, не се бях излъгал. Точно в тази посока близо една до друга се издигаха две самотни високи и тесни скали, които кажи-речи приличаха на колони.

— Това са двете Банат ал хауа — обясни ми бедуинът веднага щом споделих с него видяното. — Знаем ги.

— Банат ал хауа, значи Дъщерите на бурите, нали? Защо са дали такава име на тези скали?

— Защото бурите са ги запокитили от планините там долу и са ги забили на онова място.

— Аз си обяснявам възникването им по друг начин, ала това не е толкова важно. Важното е, че те ни дават сигурен ориентир. Тъй като преследваните от нас хора яздят право към тези Банат ал хауа, несъмнено там при скалите пак ще открием следите им и съм убеден, че вече без колебание можем да променим посоката, в която се движим.

След това кратко прекъсване продължихме ездата си. Описахме дъга, която ни отведе по на изток. Накарахме камилите да развият най-голямата бързина, на която бяха способни, и ето как още преди залез-слънце се озовахме успоредно на Фарс ал хаджар, само че малко наляво от тях. Тогавя свърнахме рязко надясно и се насочихме право към скалите и яздихме така, докато навлязохме малко сред хаотично разхвърляните скали и камънаци. Там наредих да спрем.

Приблизително по средата на разстоянието между пасищата на бени салахите и бени зуафите от покритата с дълбок пясък пустиня се издигат една връз друга стръмни високи и голи скали, напомнящи развалини на срутила се преди хилядолетия планина. Човек не предполага, че там може да има някакъв път или пътека. Всичко наоколо изглежда мъртво, безжизнено.

Това е Фарс ал хаджар, Леглото на камъните.

Бедуините са дали подобни имена на много други места в пустинята: Бата ал хаджар — Корем на камъните, Ам ал хаджар — Майка на камъните, Абу'л хаджар — Баща на камъните.

Намирахме се на място, което от всички страни беше обградено от големи купища скални отломки и ни предлагаше достатъчно

сигурна закрила. Тримата мои спътници последваха примера ми — накараха животните си да коленичат и слязоха от високите седла.

— Тук ли ще лагеруваме? — попита Халеф.

— Не всички. Само ти и един от двамата бедуини ще останете тук. А заедно с другия аз ще продължа между тези скали до двете Дъщери на бурите. Според моите изчисления ще стигнем до тях още преди настъпването на нощта. Там ще открием дирите и ще ги проследим, докато намерим търсените от нас хора.

— Защо ще отидете само вие двамата? Достатъчно е при животните да остане и само един от нас.

— Повече хора ще ми пречат. Двама няма да бъдат толкова лесно забелязани, колкото трима.

— Но ти можеш да ме вземеш вместо бедуина!

— Този път ще си ми по-малко полезен от бен салаха, който добре познава Фарс ал хаджар.

— Обаче ако по време на отсъствието ви ни открият тук, сме загубени, а заедно с нас и вие. Няма да имате ездитни животни, за да избягате.

— Ако сте предпазливи, никой няма да ви открие. Нека единият от вас се изкатери ей там на скалите и се скрие между камънаците. Оттам ще може да държи под око цялата околност и следователно ще е в състояние да предупреди своя другар навреме. Ако някой мине наблизо, ще кротувате и няма да вдигате никакъв шум. Но открият ли ви, ще трябва да побегнете в различни посоки, за да затрудните преследвачите си. После в полунощ ще се върнете пак тук, за да ни вземете. Нашите животни са достатъчно бързи, за да избягаме. Впрочем тези предпазни мерки важат само докато е още светло. Стъмни ли се, ще е невъзможно да ви открият, дори ако предположим, че поради някаква причина някому ще хрумне да се отбие и да мине близо до скривалището ви. Само трябва да се държите тихо и кротко.

След като дадох на двамата още някои по-специални указания, заедно с по-възрастния бедуин от нашите придружители се отправих към целта ни. Пътят, който трябваше да следваме, водеше между полусрутени скали и така бе осеян с по-едри и по-дребни каменни отломки, че никак не ни беше лесно да се придвижваме по-бързо, още повече че зад всеки ъгъл на всяка скала се налагаше първо да се убедим, че там не се бе притаил някой неприятел.

Въпреки всичко, още преди падането на нощта се добрахме до Дъщерите на бурите. Когато стигнахме до първата от двете тесни и високи скали, слънчевият диск току-що се скриваше зад западния хоризонт. Настъпи времето за вечерна молитва и въпреки опасното ни положение моят придружител коленичи на земята, за да изпълни своите религиозни задължения. Естествено, съобразявайки се с обстоятелствата, той изрече молитвата си съвсем тихо. После продължихме, за да стигнем и до втората скала.

Отдалече бяхме останали с впечатлението, като че двете „сестри“ се издигаха съвсем близо една до друга, ала сега се оказа, че ги дели едно разстояние от около седемстотин-осемстотин метра.

Предпазливо закрачихме към другата скала, като бедуинът ме следваше по петите. Търсехме прикритие зад всеки по-голям каменен блок. Все още не бяхме стигнали до втората „сестра“, когато се спрях и, посочвайки към земята, казах:

— Виждаш ли? Ето ги дирите. Значи бях прав. Те водят наляво право между скалите. Нека свърнем натам, за да ги проследим!

— Сигурно ще ни забележат, защото точно тук камънаците отстъпват встрани и откриват доста широк път.

— Естествено, че няма да вървим по самата диря, а отстрани, прикривайки се зад камъните.

Много внимавахме да не оставяме следи. Макар и отдалече, не изпускахме от очи дирята и се запромъквахме на юг, навлизайки все по-навътре сред хаоса от срутени скали и каменни отломки.

Някакъв шум, долетял не много отдалече, ме накара да спра. Направих знак на моя спътник и той също се закова на място.

— Чу ли нещо? — прошепнах аз.

— Да. Дъската на някой муадин.

Наострихме слух и действително, ето че сякаш от някакъв друг свят в дълбоката тишина на каменната пустиня се разнесе мощният глас на викача:

— Йа ал мосламин, хай алал салах — хайде правоверни, пригответе се за молитва!

— Те са тук! — с възбуден глас каза бен салахът.

— Да, но не са чак толкова наблизко. Ще трябва да удвоим предпазливостта си.

— Започват да се молят твърде късно. Тук сред високите скали не могат да видят как слънцето се потапя в пясъчното море. Затова Аллах няма да чуе молитвата им. Той обича точността.

Не успях да сдържа усмивката си, предизвикана от тази детинска наивност на бедуина, обаче не казах нито дума, защото нейде от далечината до нас долетя някакъв глух шум, наподобяващ напевното ромолене на вода.

— Молят се на висок глас — прошепна ми бен салахът. — Каква непредпазливост! Така те ни посочват пътя до тях. Тръгнеш ли на боен поход, трябва да избягваш всякакъв шум.

— Щом не се съобразяват с това, значи се чувстват в пълна безопасност. Да продължаваме!

Ставаше все по-тъмно. Впрочем това можеше само да ни радва. Та нали вече не бе нужно да разчитаме дирите, тъй като знаехме в каква посока и приблизително на какво разстояние се намираха търсените от нас хора.

Все още не бяхме стигнали кой знае колко далеч и аз тъкмо се канех да заобиколя една скала, когато зърнах нещо, което ме накара светкавично да отскоча назад.

— Какво има? — попита ме салахът.

— Там отпред стоят двама мъже. От другата страна на откритото място зад тази скала.

— Може ли да ги видя?

— Да, но бъди предпазлив!

Моят спътник легна на земята и бавно запълзя напред. Съвсем кратко време остана неподвижен, плътно прилепен към земята, вторачил острия си поглед в онези хора, а после отново допълзя при мен и, като се изправи, каза:

— Много добре познавам тези двама мъже.

По тона му си личеше, че те не бяха съвсем обикновени хора. И наистина, оказа се, че не съм се излъгал, понеже на въпроса ми бедуинът отговори:

— Това са лпейхът на бени зуафите Махмад и неговият зет Амрам.

— Трябва да ги огледам по-внимателно.

Легнах на земята също както бе направил преди малко и бен салахът, за да хвърля един поглед на двамата, ала още в следващия миг

светкавично се оттеглих назад.

— Бързо да се скрием между камъните! Идват насам. В името на Аллаха, не вдигай никакъв шум!

Чевръсто изтичахме покрай една скала, до която отгоре се бяха срутили едри каменни късове. Между тях зееше отвор, където се шмугнахме и притаихме, притискайки пушките до телата си. Дупката бе достатъчно голяма, за да ни скрие изцяло. Още в следващия миг доловихме стъпките на двамата бени зуафи.

— Ако ни забележат, няма да стреляме, а ще използваме само ножовете! — прошепнах на моя придружител.

Точно пред нашето скривалище неприятелите ни забавиха крачки, и разговаряйки, се спряха. Както изглеждаше, шейхът на бени зуафите бе последвал своя зет дотук, подканен от него да разговарят настрана от воините.

— Да поставим стражи ли? — попита в този момент шейхът. — Защо?

— Възможно е да дойдат тук.

— Съмнявам се. Та нали нищо не знаят за нас.

— Но може би онзи чужденец, за когото ни разказа Фалахд, а после и другите двама, да ги е проследил и така да се е натъкнал на нашите дири.

— Ммм на него няма да му хрумне подобно нещо. Великанът е победен и племето си има вече нов шейх. Сега това ще бъде отбелязано с голямо празненство. Никой няма и да помисли да тръгне подир двамата. Напротив, хората ще са доволни, че са се отървали от тях. Повярвай ми! Аз съм по-възрастен и по-опитен от теб!

— Да, ти си по-опитен, а си и шейхът на племето. Ето защо не искам да споря с теб. Но все пак можеш да оставиш един пост при Дъщерите на бурите. Във всички случаи така ще е по-добре.

— Е, щом това ще те успокои, ще го направя. Но за тази работа все още има време. Нощта настъпва и дори и да се появят, на бени салахите ще им е невъзможно да открият нашите следи. Ако наистина дойдат, ще дойдат най-рано призори, а тогава ще ги посрещнем както трябва.

И така, стана ми ясно, че зетят на бени зуафите, когото моят придружител нарече Амрам, е бил сред разузнавачите, а поведението му ми доказа, че изглежда бе по-умен и по-предпазлив от своя тъст.

— Ами какво смяташ да правиш с Фалахд? — попита Амрам след известно мълчание.

— Не е необходимо да удържа на думата си, която му дадох, защото след всичко, което чух, излиза, че е изгонен от племето и е загубил честта си! — презрително каза шейхът.

— Да. Наистина, самият той го премълча, но е бил победен и е молил за милост. В такъв случай ще го приемем ли в нашето племе?

— Не. Ще ни донесе само позор.

— Значи няма да получи и никаква плячка, нали?

— Нищо, абсолютно нищо! Този глупак си въобразява, че ще вземе за жена ханумата или нейната сестра, ала страшно много се лъже. Ще го използваме, за да разберем, каквото ни е необходимо, а после ще го изгоним.

— И аз мисля така.

— Впрочем този човек има силата и издръжливостта на див звяр. На всеки друг такава рана на окото би попречила да предприеме подобно пътуване, а той иска дори да участва в нападението.

Амрам кимна и продължи:

— Какво смяташ да правиш с османлията и московеца, които дойдоха при нас?

— Те са врагове на хедифа и на бени салахите и следователно са наши приятели. Аз им дадох хляб и сол и те ще са наши гости, докогато пожелаят. Освен това при сражението с нашите неприятели могат да са ни много полезни, понеже са офицери.

— Нямам нищо против да тръгнат с нас и да се бият на наша страна, макар да не ми се вярва, че ще проявят кой знае каква храброст.

— В този случай няма да е необходима храброст. Ние разполагаме с шестстотин воители и ще връхлетим врага толкова неочаквано, че истинско сражение изобщо няма да има. Ще убиваме всеки неприятел веднага щом излезе от шатрата си.

— Ако това ни се удаде, заслужаваме само похвала. Но се сещам за онзи френец. Великанът го проклина, а и другите двама също го проклинат. Как ли не го ругаят. Ала тъкмо яростта, с която говорят за него, ме кара да мисля, че той е мъж и половина.

— Шейтанът да го вземе! — възкликна шейхът. — Чужденецът е виновен, че враговете ни си присвоиха нашите пушки. Помисля ли си за това, ми иде да се пръсна от гняв.

— Как ли е станало?

— Знам ли? Не ми се вярва френецът и неговите спътници да са избили мъжете на кафилаха. По-скоро предполагам, че са загинали в някой самум, и че по някаква случайност или по-точно с помощта на шейтана френецът е попаднал на мястото на нещастieto. Това предположение съвпада и с неговото твърдение, че бил намерил пушките.

— Всъщност би трябвало да си му благодарен — засмя се Амрам, — защото, ако нещата са така, както предполагаш, то без този френец пушките щяха да си останат за нас завинаги загубени, тъй като нямаше да знаем мястото, където кафилахът е намерил смъртта си.

— Всичко беше тъй хубаво скроено и планирано и щеше да мине като по мед и масло. Щяхме да си получим тук пушките и с тяхна помощ щяхме да успеем да смажем бени салахите. После нямаше да има нужда да се крием и да стреляме по тях от засада.

— Кога ще предприемем нападението? През нощта, нали?

— Не, това не ми се струва уместно. Така ще предизвикаме голямо объркване и суматоха, в която е възможно самите ние да понесем значителни загуби, понеже ще ни е трудно да различаваме приятели от неприятели.

— Прав си. Тогавя сигурно ще ги нападнем на зазоряване, а?

— Да. По това време хората спят най-дълбоко. Освен всичко друго сега бени салахите празнуват. Ще си легнат да спят късно и на развиделяване ще са все още толкова изморени, че ще можем да ги избием, преди да успеят да се изправят на крака.

— В такъв случай няма да е нужно да тръгваме на път чак толкоз рано, нали?

— Не. Ще потеглим утре по обед и ще се насочим право към вражеския лагер. Ще спрем на около половин час езда от дуара им, за да си починем. А един час преди настъпване на утрото ще тръгнем, за да ги връхлетим.

— Ще яздим ли?

— Не. При нападението животните само ще ни пречат. Ще ни ги доведат по-късно петдесетина мъже, които ще оставим при тях да ги пазят.

— Забрави да се съобразиш с нещо много важно.

— И какво е то?

— Докато ги нападнем, бени салахите може би вече ще са получили нашите пушки.

— Какво от това? Те няма да могат да ги използват, защото ще ги връхлетим толкова бързо и изненадващо, че няма да имат време да грабнат оръжието.

— А няма ли да е по-добре да издебнем и заловим кафилаха, който ще докара пушките?

— И как си го представяш? Знаеш ли къде трябва да го търся или от коя посока ще се върне? За да го заловим, ще сме принудени да разделим хората си на двайсет отделни наблюдателни поста и така ще се изложим на опасността да бъдем открити преждевременно от бени салахите. Не, пушките и така няма да ни се изплъзнат, понеже и без друго ще ни паднат в ръцете заедно с останалата плячка.

— Ами ако до нападението кафилахът с пушките все още не се е върнал при бени салахите?

— И в този случай оръжията няма да са загубени за нас. Ще изчакаме кервана в дуара на бени салахите. Няма да ни избяга нито един-единствен човек.

— Дано си прав. О, Аллах! Каква плячка ни очаква!

— Да, в пустинята ще се надигне страшен вой, а във всички оазиси на бени салахите ще се разнесат вопли и плач. Никога няма да могат да се съвземат от това поражение и...

— А ние — намеси се Амрам — ще станем най-богатите от всички други племена в необятната равнина. Ех, ако знаеха, че сме се скрили тук! Но хайде, ела, искам да ти покажа мястото, където трябва да поставим стража!

Шейхът се отдалечи заедно със своя зет и ние можехме вече да се измъкнем от тясното си скривалище. Моят придружител си пое дълбоко дъх. Онова, което чу, дълбоко го разтърси и развълнува. В тясната дупка, където се бяхме сврели, имах възможност ясно да видя, как очите му трескаво заблестяха. Попитах го:

— Чу ли всичко?

— Всичко! Аллах ил Аллах! Знаеш ли какво ми се иска да направя сега?

— Досещам се. Имаш желание да извършиш една голяма глупост.

— Мислиш ли, че ще е глупост, ако се промъкнем подир двамата и забием в тях ножовете си?

— Да. Така ще издадем присъствието си и ще поставим под въпрос успеха на цялото ни начинание. В такъв случай бени зуафите сигурно ще се откажат от плановете си за нападение, защото ще са наясно, че сте предупредени. Тогава ще се върнат в дуара си и ще отложат отмъщението за по-благоприятни времена. Нима ще имате някаква полза от това? И така, остави двамата спокойно да си вървят и ме последвай!

Вече десетки пъти бях ходил на разузнаване, не в Ориента, а в Дивия запад, но мога да кажа, че никога задачата ми не е била толкова лесна, както в този случай, когато до истинско пълзене и тайно промъкване към неприятеля изобщо не се стигна. Не, самият шейх бе дошъл и ми бе издал целия си боен план толкова ясно и подробно, че нямаше какво повече да желая. Този път всичко мина като по вода.

Беше ли „случайност“?

Моите читатели знаят, че не вярвам в случайността. Всяка мисъл, всяка дейност и всяка постъпка имат своите последствия. Често хора, причинили някакво зло на други човешки същества, са подтиквани от собствената си съвест да говорят за злините си тъкмо тогава, когато в интерес на тъмните си цели е по-добре да си мълчат. Необходимо е само човек да си отвори очите и ушите, както и да постави сърцето и душата си в служба на доброто, за да може, когато се наложи, да посрещне както подобава „случайността“ или, по-добре казано, справедливата воля на Провидението.

Това ми се е случвало и съм го преживявал постоянно по време на моите пътешествия.

Промъкнахме се напред толкова бързо, колкото ни бе възможно във възцарения се вече мрак — естествено не в посока на Дъщерите на бурите, понеже натам се беше отправил шейхът заедно със своя зет. Ние се придържахме по-надясно.

— Значи се канят да ни нападнат пеша — прошепна моят спътник, който все още беше под силното въздействие на току-що чутото. — В такъв случай ще имаме най-добрата възможност да ги стъпчем с конете си. Надявам се не смяташ да им позволим да се приближат до самия лагер.

— Това би било грешка. Но няма да ги газим с конете, а ще ги посрещнем също така пешком.

— Невъзможно!

За бедуините самата мисъл да излязат на бойното поле срещу враговете си пеша е нещо ужасяващо. Ако не седят на седлото, те се чувстват съвсем безпомощни. Успокоих моя спътник:

— Не се тревожи! Ще направим съвещание и тогава навярно ще се изясни кой план е най-добрият. Хайде, ела!

Скоро се измъкнахме от хаоса от камънаци и то така, че двете Дъщери на бурите останаха отляво зад нас. Продължихме покрай скалистата пустош, докато се добрахме до нашите спътници. Те не очакваха да се върнем толкова бързо и горяха от нетърпение да узнаят резултата от разузнаването ни. Накратко им съобщих какво бяхме подслушали. После възседнахме камилите, които бяха имали възможност да си починат повече от час.

Поехме обратно.

След известно време на западния хоризонт се появи някакво светло жълтеникаво петно. Това явление ми беше непознато. Затова се осведомих дали не е някакъв признак за влошаване на времето.

— О, не! — отвърна бен салахът. — Напротив, означава нещо хубаво. Това светло петно е онази дупка, през която само след броени минути ще дойде рих ал лайла. Изминаха няколко месеца, откакто духа за последен път.

Рих ал лайла означава „нощен въздух“, „нощен вятър“. Действително в Сахара е голяма рядкост да се появи истински хладен нощен вятър. През деня пясъчната равнина поглъща слънчевата жар, а през нощта я излъчва. И ако тогава има някакъв ветрец, то той е горещ и съвсем изцежда силите на хора и животни.

Но бен салахът излезе прав. Както спомена, само след броени минути от запад наистина започна да духа хладен вятър, и щом го усетиха, камилите проточиха дългите си вратове и ускориha крачките си. Лека-полека вятърът значително се усили.

— Това е добре дошло — казах доволен. — Вярно, този вятър не е буря, ала все пак е достатъчно силен, за да заличи нашите дири. Така утре бени зуафите няма да намерят нищо, което да им издаде, че не са били сами при Фарс ал хаджар. Затова пък после ще ги нападнем толкова по-изненадващо.

За да стигнем от дуара на бени салахите до „Леглото на камъните“, ни бяха необходими около дванайсет часа. Оказа се, че на връщане се нуждаехме от не повече време, макар да бе близко до ума, че камилите ни бяха вече изморени. Ала свежият и прохладен нощен вятър ни поддейства много добре и вля нови сили в нашите животни. Отдъхнах си с облекчение, когато още отдалече забелязахме първите признаци, че приближаваме лагера на бени салахите. Можехме да сме доволни от нашето разузнаване.

[1] Оръжеен керван, керван, пренасящ оръжие. — Бел.нем.изд. ↑

[2] Следи и дири. — Бел.нем.изд. ↑

[3] Слон. — Бел.нем.изд. ↑

[4] Пустинна Бълха. — Бел.нем.изд. ↑

[5] Орел. — Бел.нем.изд. ↑

[6] Комар. — Бел.нем.изд. ↑

[7] Подразделение. — Бел.нем.изд. ↑

[8] Легло на камъните. — Бел.нем.изд. ↑

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

БОЙНИ ПЛАНОВЕ

Рано сутринта, малко след шест часа, пристигнахме в дуара. Никой не спеше. Междувременно от съседните оазиси бяха дошли две други фарках на племето, тъй че годните да се сражават воители наброяваха вече приблизително осемстотин души.

Веднага щом скочихме от седлата, от всички страни започнаха да се стичат любопитни хора, за да узнаят, какви вести им носехме.

Естествено след пристигането на другите фарках предстоящите събития не можеха повече да останат в тайна. Всички бени салахи знаеха, че ги заплашва нападение на бени зуафите. Веднага след пристигането ни бе свикан съветът на старейшините, за да се обсъди нужният боен план. Аз се бях замесил вече толкова много в това приключение, че този път ми беше невъзможно да отклоня поканата на бедуините за участие в джама.

На съвещанието пръв получих думата, за да докладвам как е преминало нашето разузнаване. След като приключих, в качеството си на най-възрастен от всички, Азра се обърна към шейха:

— А сега нека чуем и твоя глас, за да разберем и твоето мнение!

Тарик скромно поклати глава.

— Все още съм твърде млад, а тук присъстват както старци, събрали цялата мъдрост в себе си, тъй и храбри воители, които са по-възрастни от мен. Нека говорят те!

— Твоите думи ми допадат. На младостта подобава да е скромна, а онзи, който почита старостта, когато му дойде времето, ще носи с достойнство посребрените си коси. Но ти си шейхът на племето. Първата дума се полага на теб.

Това съвсем смути Тарик, ала той с нищо не го издаде. Не се стесняваше от своите бедуини. Чувстваше, че по нищо не им отстъпва нито по смелост, нито по съобразителност, ала пред мен изпитваше известна боязън, която не му позволяваше пръв да изкаже мнението си.

Ето защо той ловко се измъкна от затрудненото си положение с думите:

— Наистина съм шейх на племето, но като такъв добре знам задълженията си. Имаме един гост, а гостите трябва да се уважават. Той иска да се бие на наша страна. Готов е да пожертва живота си за нас и вече ни направи много важни услуги. И затова е повече от справедливо Кара Бен Немзи пръв да вземе думата.

Бедуините отговориха с одобрително мърморене.

— Прав си — заяви Азра. — Сега виждаме, че сме избрали за наш предводител най-подходящия мъж. Ако и занапред продължиш да отсъждаш със същата мъдрост, името ти ще се споменава от твоите синове и от техните правнуци, докато изобщо имаме поколения. И така, ние молим Кара Бен Немзи, когото мнозина от нас наричат с почетното име Баща на светкавицата, да ни каже, как ще постъпи, ако е на наше място.

Много добре разбиха, защо младият шейх искаше да ми предостави думата, но се радвах на хитростта му и отговорих:

— Твоето име ще се чете не само в книгите на следващите ви потомства, но и аз ще разказвам във всички страни, където ми стъпи кракът, за Тарик, шейха на храбрите бени салахи. Аллах да благослови племето ви, а и племето на бени аббасите, които сега са ваши гости. Ще се бият ли и те заедно с вас?

— Естествено, че ще се бием на страната на нашите приятели — заяви шейхът на бени аббасите.

— Не! — извика ханумата горе от парапета на руината. Тя бе застанала там, за да слуша какво се говореше на съвета. — Нима моят баща е дошъл тук, за да падне пронизан от куршум?

Според схващанията на бедуините намесата на ханумата не беше повече допустима. Племето на бени салахите си имаше вече шейх и тъй както бихме се изразили ние, европейците, тя се бе оттеглила от своя пост. Обаче уважението към нейната личност, което тя бе съумяла да спечели, беше толкова голямо, че никой не дръзна да й направи забележка за нейното непристойно поведение.

— Животът ми не е ли в ръцете на Аллаха? — попита старият шейх. — И съдбата на хората не е ли предопределена още от самото начало? Ако се бия на ваша страна, така ще се изпълни волята на

Аллаха, а съвсем същото ще е и ако не се бия. Затова избирам първото. Не бива бени салахите да смятат бени аббасите за страхливци.

— Това не трябва да се допуска! Ефенди, помогни ми! — обърна се ханумата към мен.

Направих ѝ знак да се успокои и после отново се обърнах към съвета.

— Не съм запознат с начина, по който синовете на пустинята водят война и се бият, но знам как големи и храбри народи са извоювали устремно победа след победа. Навярно вие нямате техните навици и характер, но ще ви обясня как постъпват те, а вие сами ще решите кое е по-добро.

— Говори! Слушаме те! — помоли ме Азра.

— Преди да направи какъвто и да е план, човек трябва да познава добре и себе си, и своя враг. Бени зуафите наброяват шестстотин воители, от които петдесет ще останат при техните животни. Сега ние имаме осемстотин воители и следователно числено превъзхождаме неприятеля. Освен това разчитам и на новите пушки, които навярно още днес ще пристигнат в дуара. Можем да сме твърдо убедени, че ще извоюваме победата. Не сте ли на същото мнение?

Разнесоха се силни одобрителни възгласи.

— Но всяка победа струва жертви. Жертви ще вземе и победата, която очакваме. Следователно умният военачалник преди всичко гледа да постъпва така, че да сведе жертвите до минимум. Така разсъждава и вашият шейх Тарик. Ти да не мислиш, че ще чакаме най-спокойно, докато бени зуафите дойдат и ни нападнат? — обърнах се към него.

— Рамаллах — опазил ме Бог! Нямам такова намерение — отговори Тарик видимо зарадван, че му подсказах как трябва да постъпи най-разумно.

— Значи мислиш, че ще е по-добре, ако не стоим тук да чакаме да ни връхлетят, а да тръгнем да ги пресрещнем и да ги нападнем, така ли?

— Да, такъв съвет бих дал, ако в присъствието на толкова много мъдри мъже изобщо има нужда от някакъв съвет.

— Твоето предложение е възможно най-доброто — казах аз с тон, изразяващ най-безкористно признание, сякаш въпросната мисъл се беше породила в главата на Тарик. — Ако тръгнем срещу врага, полесражението ще се отдалечи от нашия лагер. Спокойно ще можете

да напуснете вашия дуар и да оставите стадата си да пасат там, където са. На вашите жени и дъщери, на старците, на слабите и болните и косъм няма да им падне от главите, а ние ще унищожим враговете, преди да са успели да използват пушките си. И тогава ще извоювате толкова славна победа, каквато никой досега не е виждал тук. Ето това е предложението на вашия шейх и аз напълно го одобрявам. Дано Аллах даде много дни, месеци и години живот на Тарик, шейха на бени салахите!

— Аллах! Аллах! — разнесоха се наоколо одобрителни възгласи.

Тарик се изчерви било от радост, било от смущение, а и страните на ханумата силно поруменяха.

— Но аз също ще се бия! — повтори бащата.

— Добре, вие също ще вземете участие в сражението — заявих аз. — Ще ни трябват и воители, които по време на схватката да защитават дуара, и това ще направят храбрите бени аббаси. Те ще посрещат онези бени зуафи, които евентуално ще се промъкнат между редиците ни, за да грабят и плячкосват. Шейх Тарик, съгласен ли си?

— Да — отвърна Тарик и подаде ръка на тъста си с думите: — На теб ще поверим всичко, каквото притежаваме. Сигурни сме, че вярно ще го браниш.

Бени аббасите посрещнаха това предложение с бурно одобрение. После бе взето решение да не се напада врага, а да го изчакат извън дуара, там, където на четвърт час път в южна посока се проточваха пясъчните дюни. Това бяха тъй наречените странстващи дюни, чиито фин и съвсем рохкав пясък непрекъснато се навява от западния вятър все по-нависоко по единия склон на дюната, след което пък сам се срива по другия, източния. Ето защо тези странстващи дюни се придвижват бавно, но постоянно, от запад на изток. Дори и да не бяха кой знае колко високи, все пак воините ни можеха да се скрият зад тях.

Там смятахме да позволим на неприятеля да се приближи до нас повече и да го посрещнем с изненадващ залп. Тъй като очакваните пушки биеха много по-далеч, отколкото огнестрелните оръжия на бедуините, ние нямахме никаква причина да се страхуваме от това нападение. Направих опит да придумам бени салахите да изберат друг, не толкова суров начин за водене на сражението, да речем нещо като изненадващо обграждане и пленяване на противника, обаче усилията ми останаха напразни.

Воините на десния фланг се предвождаха от Тарик, а на левия — от мен. След завръщането си Хилал щеше да получи задачата да тръгне с неколцина бързоноги вестоносци срещу врага, за да го наблюдава. Тази мярка беше необходима, за да избегнем опасността, която неизбежно би надвиснала над нас, ако неприятелите ни се появяха от някоя друга посока, а не срещу защитаваната от нас позиция.

Както се вижда, нашият „боен план“ в голяма степен се базираше на нещо, което все още изобщо не бе станало факт, а именно, завръщането на Хилал с пушките.

Ами ако братът на шейха не беше намерил въпросното място? Или ако изравянето на оръжията от пясъка им бе отнело толкова много време, че той значително закъснееше? Вярно, и в такъв случай плановете на бени зуафите пак бяха обречени на провал, защото нали бени салахите бяха вече предупредени и изобщо не можеше да става дума за някаква изненада, на каквато противникът разчиташе. А освен това бени салахите превъзхождаха по численост бени зуафите и нямаше никакво съмнение, че врагът щеше да бъде отблъснат.

Ала в случая ставаше въпрос не само да отразим нападението на бени зуафите, ами и напълно да ги съкрुшим.

За тази цел пушките ни бяха абсолютно необходими и то трябваше да пристигнат достатъчно рано, за да има време да запознаем бени салахите с начина на употреба на необичайните за тях оръжия. Следователно и от наша страна бе нужно да се направи всичко възможно, за да се осигури навременното получаване на пушките.

Ето защо предложих на съвета да изпрати срещу кафилаха неколцина воители с известен брой товарни животни, защото бе близко до ума, че на връщане камилите на Хилал няма да са със същите свежи сили както на отиване, а неизбежната последица щеше да е едно съдбоносно за нас забавяне. Ако успеешме бързо да пресрещнем очакваните от нас хора на възможно по-голямо разстояние от дуара, при определени обстоятелства това щеше да означава за нас спестени дори няколко часа, които несъмнено щяха да са много важни, като се имаше предвид с колко кратко време разполагахме.

— Ти как мислиш, кога може да пристигне Хилал тук в най-благоприятния случай? — попита ме шейхът, щом чу предложението ми.

— Всичко зависи от това, дали брат ти е имал късмет при търсенето на кервана. Ако е така, той е стигнал до въпросното място вчера следобед. До настъпването на тъмнината може да приключи с изравянето на пушките и патроните. Остава открит въпросът, дали е потеглил на път веднага или едва на зазоряване. В първия случай можем да го очакваме още в следобедните часове, а в другия случай няма да се върне преди падането на нощта.

— Съгласен съм с думите ти. Трябва да направим всичко възможно, за да ускорим завръщането му. Но сега идва най-важното — кой ще предвожда мъжете, които ще тръгнат да пресрещнат Хилал? Аз не познавам пътя, по който трябва да яздим, а тъй като оттогава са изминали над трийсет часа, вятърът отдавна е засипал и заличил всички следи в пясъка.

Хмм! Наистина беше прав! Имаше само един човек, който знаеше точната посока и този човек бях аз. Но аз не бях слизал от седлото кажи-речи два и четири часа и никой не можеше да ми се сърди, че копнеех за сън.

Ала от друга страна, тази работа бе толкова важна, че като гост на дуара бях длъжен да се съобразявам с благополучието и сигурността на бени салахите и нямах моралното право да стоя настрана. Ето защо отговорих на изразената по заобиколен начин молба на шейха с думите:

— Ако ми повериш предвождането на тези хора, ти обещавам да направя всичко, което е по силите ми да намеря Хилал и да взема от него пушките, за да ги донеса тук час по-скоро.

— Хамдулиллах! Наистина ли ще го направиш? — извика зарадваният Тарик. — Тогова всичките ми грижи и тревоги отпадат. Но дали тази нова езда няма да е твърде изморителна за теб? Не забравяй, че си наш гост и...

— Не се безпокой за мен, а се погрижи до половин час всички ездачи и необходимите животни да са готови! Междувременно аз ще се поосвежа преди пътуването.

Членовете на джама нямаше какво да възразят срещу предложението ми и без много бавене го гласуваха. С това военният съвет приключи.

— Аллах ил Аллах уа Мохамед расул Аллах — Бог е Бог и Мохамед е неговият Пророк!

С този възглас всеки се залови за своята работа. Точно след половин час помощният керван бе вече готов за път. Той се състоеше от петима ездачи на камили и двацет свободни джамали. Бяха избрали най-бързите животни от стадата и то само ездитни камили, за да пренесем оръжията възможно най-бързо. Тъй като смятахме да вземем от Хилал само толкова пушки и патрони, колкото според нашите сметки щяха да са ни необходими, то сигурно и разпределените върху двацетте животни товари щяха да са толкова леки, че щяхме да изменим и обратния път също с много голяма бързина.

Съветът бе траял около час и моят джобен часовник показваше осем, когато напуснахме дуара и поехме на запад. Предоставих на Халеф сам да реши дали да остане или да ме придружи. Храбрият дребосък обаче отхвърли всякаква мисъл за почивка, докато „неговият сихди се измъчва на отвратително досадния слънчев пек и се излага на опасността да бъде погълнат от ужасната паст на пустинята“.

И така, бяхме всичко на всичко седем души, които устремно препускаха начело на двацет бързоноги джамали право на запад. Почти не разговаряхме, защото трябваше да посветим цялото си внимание на пътя, ако изобщо в случая можеше да става дума за път. Освен това и без друго бързият бяг на нашите животни правеше всякакъв разговор невъзможен.

Никак не ми беше лесно да спазвам точната посока, от която пристигнахме преди няколко дни, защото не бяха останали никакви следи, а пясъчните дюни си приличаха като две капки вода. Но там, където паметта ми отказваше, ми се притичваше на помощ нюхът на уестмана, който най-добре можеше да се сравни с някакво шесто чувство. По време на дългогодишното ми пребиваване и набиране на опит в Дивия запад на Северна Америка това шесто чувство се беше изострило толкова много, че нито за миг не изпитвах колебание, коя посока да избира.

Вече бяхме от три часа на път и за това време сигурно изминахме такова разстояние, за което Хилал с тежко натоварените си и вече изморени животни щеше да изгуби поне шест часа.

Започнах все по-често да използвам бинокъла си. Ако предположехме, че Хилал не бе губил някакво време и още през нощта бе поел обратно, то той вече не можеше да е далеч. Но това предположение зависеше и от нещо друго — беше ли намерил веднага

въпросното място или му се беше наложило дълго да го търси? Ала аз имах доверие в неговите уверения, че познава пустинята като петте си пръста и бях убеден, че отдавна е тръгнал със скъпоценния си товар в обратна посока.

Тъкмо насочих далекогледа си към хребета на една дюна, която се намираше доста встрани от нашия път, когато видях как на същия хребет се появи ездач. Още в следващия миг той изчезна в падината, ала скоро се появи отново на хребета на съседната пясъчна височина. С невъоръжено око нямаше да мога да го забележа.

Извиках на моите спътници, за да ги уведомя за откритието си и после се насочихме към самотния ездач. Скоро и с невъоръжено око можехме да наблюдаваме как той ту се появяваше на хребета на някоя дюна, ту изчезваше в падината между две пясъчни възвишения. Взех моята карабина „Хенри“ и стрелях веднъж във въздуха. Ездачът се стъписа, обърна се и внимателно се взря в нас. Изглежда първо искаше да си изясни кои сме и дали имаше основания да се страхува от нас, защото спря за известно време, за да ни наблюдава отдалече. После отново подкара бавно животното си така, че да ни пресрещне. Но скоро го смуши да ускори своя ход. Изглежда вече бе изяснил нещата за себе си, като си беше казал, че в тази местност и точно в тази посока може да срещне само приятели.

Той тъкмо се беше появил на хребета на една дюна, когато изведнъж рязко спря. Зарадван вдигна дясната си ръка във въздуха и пришпори своето животно. Аз също познах ездача. Беше Хилал, който поради някаква причина бе избързал напред, изоставяйки своите хора. Още отдалече взе да ни маха и с двете си ръце, а когато се озова при нас, ни поздрави тържествуващо с думите:

— Хамдулиллах — хвала на Аллаха, който ме дарява с върховна радост пак да те видя! Взехме пушките, всички, всички до една! Взехме и патроните, трийсет пълни сандъка! Аллах алакбар — Бог е велик и по негова воля радостните дни за синовете на бени салахите се редуват един подир Друг.

— Защо те срещаме тук съвсем сам? — попитах го аз.

— Заради безопасността на моите хора избързах малко напред.

— Те къде са, далече ли са зад теб?

— Не, след пет минути ще са тук.

— Тогава всичко е наред.

— Какво искаш да кажеш? Случило ли се е нещо в лагера? Защо водите с вас толкова свободни животни?

Накратко му обясних случилото се по време на неговото отсъствие и го осведомих за целта, която преследвахме тук в пустинята. После го накарах да ми докладва.

Изпълнението на задачата, с която се бе нагърбил кафилахът на Хилал, протекло съвсем според плана. Не се наложило да търси дълго въпросното място. Забитият от мен бамбуков прът му помогнал много и още отдалеч му показал къде е търсената цел. Заварили всичко без ни най-малка промяна и им струвало само два часа работа, докато изровят и натоварят на камилите двайсетте пакета с пушки и трийсетте сандъка с патрони.

Естествено бяха използвали случая да приберат и всеки друг щогоде полезен предмет.

След като свършили своята работа, Хилал не се бавил нито минута, а веднага поел обратно. Междувременно животните си били малко отпочинали и настъпилата нощ заварила кафилаха на път. Разбира се, на връщане не всичко преминало тъй гладко, както на отиване. Тежко натоварените камили бавно и трудно се придвижвали напред в дълбокия пясък. Въпреки това на зазоряване оставили зад гърба си най-лошия терен и Хилал се надявал да стигне дуара в късните следобедни часове.

Нашето появяване съществено променяше нещата.

Хилал все още не беше свършил доклада си, когато в далечината видяхме да изникват очакваните от нас хора. Те бяха посрещнати от моите бедуини с бурна радост и веднага закипя трескава дейност. За около петнайсетина минути пакетите с пушки бяха разтоварени и после вързани върху нашите камили, които бяха със свежи сили. От сандъците с патрони взехме само един-единствен. Десет хиляди патрона, защото толкова се намираха в сандъка, бяха повече от достатъчни, за да отблъснем с кървави загуби и десетократно по-силен неприятел от бени зуафите. После веднага поехме обратно.

Естествено Хилал тръгна с нас, след като даде на хората си заповед бавно да следват дирята ни с техните животни, които все още трябваше да мъкнат доста голям товар. Нареди им също да внимават да не ги забележат шпионите на бени зуафите.

Пакетите с пушки представляваха толкова незначителен товар за нашите двайсет джамали, че тежестта им почти не попречи на предишната ни бързина. Тъй като трябваше само да следваме собствените си дири, проточили се пред нас в пясъка с отрадната яснота, то обратният ни път се оказа лесно начинание, което не изискваше от нас особени усилия.

Следобедната молитва аср току-що бе свършила, когато нашият кафилах влезе в дуара. Посрещнаха ни с небивало ликуване, от което аз обаче съумях бързо да се измъкна. Дръпнах настрани двамата Синове на светкавицата и поисках да ни донесат една от новите пушки. Това бяха английски „Хенри-Мартини“, естествено все още не и истински магазинни пушки, които бяха използвани едва по-късно от великите сили, като изключение правят само Съединените щати, употребили такива оръжия още по време на Гражданската война.

Обясних на двамата как да боравят с тях, разглобих затвора, за да им покажа какви части има вътре, отново го сглобих и после им препоръчах да проверят дали не е проникнал пясък в затвора на някои от пушките.

Читателите сигурно си спомнят, че при рухването на камилата на земята по време на самума, един от пакетите се беше разтворил и бе близо до ума, че намиращите се в него пушки трябваше най-грижливо да се почистят от финия пустинен пясък. За щастие се оказа, че той бе единственият повреден пакет.

Но ето че вече тъй дълго потисканата нужда от почивка и сън настоятелно напомни за себе си. Помолих Тарик да изпрати някого да ме повика след два часа и легнах на земята, там, където си стоях. Още в следващия миг очите ми се затвориха и повече нито чух, нито видях нещо.

Когато лично Тарик ме събуди в желаното от мен време, всяка умора бе вече изчезнала. В лагера цареше голямо оживление. Лееха се куршуми, правеха се пластирчета за куршуми, приготвяха се патрони, фитилите се натриваха с барут — всеки вършеше едно или друго според вида на пушката, която притежаваше.

Тарик беше разпределил въпросните „Хенри-Мартини“ между най-добрите триста стрелци на салахите. Накарах да ги съберат на открито място пред руината и започнах да ги обучавам в употребата на тези оръжия, както и в стрелба по заповед.

Естествено не използвахме истински патрони, а празни гилзи, за да не привлечем вниманието на съгледвачите, които може би се промъкваха около дуара. Бедуините бързо схващаха за какво ставаше дума. Разбира се, че ако някой немски подофицер присъстваше на упражненията ни, щеше да се ужаси и от устата му щяха да се сипят ругатня след ругатня, но нали срещу нас нямаше да се изправи някоя обучена войска, а само бедуински орди, които имаха навика да се бият без никакъв ред и правила! Затова и новият начин на сражаване от страна на салахите нямаше как да не ги изненада и да не им нанесе страхотни унищожителни загуби.

По-късно заведох воините при дюните, за да се упражняваме. Всеки трябваше добре да си знае мястото, както и да е наясно какво да прави. Това си беше истинска полева подготовка, само че съобразена с познанията и възможностите на бедуините. Не мога да не призная, че бени салахите лесно се вживяваха в новата си роля, макар да бяха привикнали да се бият само на коне и то така, както всеки си искаше. Старанието, обзело тези хора, вещаеше на неприятелите им страшна участ.

Още веднъж използвах един удобен случай да придумам Тарик да пощади нападателите. Той дълго и сериозно ме гледа право в очите, а после поклати глава и каза:

— Господарю, ако не знаехме колко е голяма смелостта ти, сигурно щяхме да си помислим, че се страхуваш от битката. Престани най-сетне да настояваш да пощадим бени зуафите! Те са крадци и разбойници и неведнъж са ни причинявали големи щети. Ако не искаш да загубиш уважението и обичта на нашите воители, тогава им предостави възможността здравата да ги ударят. Повярвай ми, бени зуафите си го заслужават стократно! Освен това добре познавам моите хора. След победата по бихме могли да разговаряме с тях.

* * *

Така измина денят и настъпи нощта.

Не запалихме огънове, за да не дадем възможност на евентуални вражески съгледвачи да ни наблюдават. Все пак не бе изключено бени зуафите да са променили плана си и да са решили да нападнат по-рано.

Но нищо подобно не се случи.

Полунощ мина и Хилал тръгна заедно със своите разузнавачи. Половин час по-късно осемстотин въоръжени бени салахи се отправиха към дюните. Стотина от тях водеха коне и на половината от пътя останаха да прикриват тила ни. Другите воители образуваха три редици, които бяха толкова подвижни, че само за минута можеха да съберат хората си, както и в случай на нужда да се разтеглят на по-голямо разстояние. Трестате стрелци с новите пушки бяха в първата редица.

Съгласно уговорката ни старият шейх на бени аббасите разположи войните си на пост около оазиса.

Към два часа Хилал изпрати при нас един от хората си с вестта, че са стигнали вече близо до вражеския лагер. Там все още царяло пълно спокойствие.

След половин час пристигна втори пратеник със съобщението, че сред неприятелите се забелязвало вече раздвижване, а в три часа Хилал се върна с останалите и с вестта, че бени зуафите потеглили на път и накрая спрели най-много на три хиляди крачки от дуара, за да изчакат да се зазори.

Всички бяха обзети вече от такова напрежение, което не може да се опише с думи. Две племена се изправяха едно срещу друго — хора от един и същ корен, мъже с една и съща кръв, с един и същ език, жители на една и съща страна — и все пак обзети от твърдата воля взаимно да се унищожат.

Предупрежденията ми не дадоха никакъв резултат. Бях принуден да се задоволя само с едно — да се опитам да предотвратя най-страшните жестокости.

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

КРАЯТ НА ФАЛАХД

Минутите се нижеха една подир друга.

На изток небето започна да просветлява, тъмносиньото избледняваше все повече и повече, най-сетне то стана светложълтеникаво и вече доста отдалеч можеше да се различи дори предмет, който не бе твърде дребен.

Наблизо Хилал лежеше направо на земята също като мен. Всички напрегнато се взираха право напред. Бързо се развиделяваше. Постепенно можеше да се вижда на стотина, а после и на хиляда крачки разстояние. И ето че най-сетне далеч пред нас успяхме да различим гъста объркана тълпа от човешки фигурки.

— Внимание! — понесе се шепот от човек на човек. Бени зуафите се приближаваха без никакъв ред. Безгрижно вървяха кой както си искаше, насочвайки се право към центъра на нашите защитни линии. Крачеха в пясъка, без изобщо да подозират, каква участ ги очаква. Когато първите от тях се озоваха на около сто и петдесет крачки от нас, аз се надигнах иззад дюната, протегнах десницата си и извиках:

— Уакиф — стой!

Неприятелите ни стъписано се спряха и както изглеждаше, започнаха да се съвещават. След известно време от най-предната група се отдели един човек и направи няколко крачки към мен. Беше Амрам, зетят на шейха. За да го разбере по-добре, той сложи длани около устата си и ми подвикна:

— Сабакха билкхар — добро утро!

— Михт сабах — Бог да ти даде сто утра! — отвърнах му аз.

— Махн хуа — кой си ти?

— Кара Бен Немзи.

Видях как той трепна от изненада. Не беше очаквал да ме срещне на това място.

— Я ела насам! — подвикна ми той след кратко мълчание. — Трябва да си поговорим с теб.

— Ами тогава елате вие при мен! Кои сте?

— Ние сме фарках на племето на бени салахите.

— Какво търсите тук?

— Искаме да посетим нашите братя.

— В такъв случай сте на прав път. Но защо сте толкова многобройни?

— Ще проведем една хубава фантазия.

— Приближете се! Обаче ако не сте никакви бени салахи, тогава много внимавайте! Няма да стигнете кой знае колко далече.

— Но защо разговаряш с нас от такова разстояние? Крака ли нямаш или пък кураж?

— Имам и едното, и другото. На теб обаче ти липсва смелост, иначе нямаше да се спреш толкова далече. От Амрам, бени зуафа, очаквах повече кураж.

— Аллах ил Аллах! Ти за Амрам ли ме вземаш?

— Да. А другият, дето е до теб, е Махмад, шейхът на бени зуафите.

— Аллах карим! Твоите очи те лъжат!

— Нима ще ме излъжат сега, когато е толкова светло, след като добре ви разпознах снощи, когато бе съвсем тъмно?

— И къде според теб си ни видял?

— Във Фарс ал хаджар, когато вие двамата се отправихте към Дъщерите на бурите, за да обсъдите плана за вашето нападение.

Тези думи направо слисаха и объркаха бени зуафите. Ако ги бях подслушал, тогава бени салахите бяха вече предупредени и сигурно се бяха подготвили да посрещнат нападението им.

— Върнете се! — извиках им вече по-силно и по-настоятелно. — Дошли сте, за да ни нападнете най-коварно, обаче искам да съм откровен към вас и ви предупреждавам.

— Да се върнем ли? Да не мислиш, че шестстотин храбри бени зуафи ще се изплашат от двеста страхливи бени салахи?

— Защо наричаш бени салахите страхливци?

Амрам се изплю на пясъка в краката си.

— Те приличат на чакалите и на лешоядите, които посягат само на трупове! Или са също като асфура, който каца на камилите, за да се

храни с паразити, и който отлита веднага, щом някое момче му извика.

— Ти да не ме смяташ за чакал или лешояд, или пък асфур?

— Да. Краката ти треперят от страх така, че не са в състояние да те донесат дотук, където ръцете ми могат да те сграбчат!

Изсмях се на тези нахални и обидни думи, но не се почувствах засегнат, защото добре познавах както неизчерпаемото богатство от ругатни и проклетия в езика на бедуините, така и удоволствието на всеки бедуин, с което той черпи от това богатство, за да го използва щедро по адрес на враговете си. Съвсем обичайно бе да наречеш неприятеля си страхливец, за да го разгневиш и така да го подведеш да извърши някоя прибързана и необмислена постъпка или пък някоя глупост. Ето защо думите на Амрам минаха покрай ушите ми, без да им обърна никакво внимание. Те не можеха да ме подлъжат да направя нещо, което да открие на бени зуафите някое мое уязвимо място.

Но в този случай трябваше да помисля и за нещо друго освен за моята безопасност и чест. Винаги и навсякъде съм се опитвал да избегна кръвопролития и насилие, и често, много често ми се е удавало с хитрост или с увещания да предотвратя не една и две кървави бани, които са изглеждали кажи-речи неизбежни. Този мой стремеж се корени дълбоко в моя светоглед, както и в схващанията ми за християнството. Вярно, бързо съм слагал показалеца си на спусъка на Мечкоубиеца или на моята карабина „Хенри“, за да сплеща противниците си, но за мен винаги е имало много дълъг път до онзи миг, когато съм свивал пръста си, за да изстрелям куршума през цевта. По този дълъг път съм премислял всички съществуващи възможности да постигна целта си по други, по-миролюбиви начини. Наистина, заради склонността си да щадя безскрупулни и коварни противници често съм изпадал в беда, но това не е нищо в сравнение с неоспоримия факт, че така не веднъж и дважд съм превръщал непримирими врагове в приятели, и че съм запазил живота на безброй много хора.

Понякога са ме упреждали за склонността ми да постъпвам снизходително, но нима като християнин съм имал правото да постъпвам другояче? В не едно и две опасни положения един-единствен куршум е можел лесно да ме спаси, а и по-късно да ми спести твърде неприятни часове... но кой от нас може да каже твърдо за самия себе си, че има правото лекомислено да „угаси“ живота на

някой друг човек и така да не му даде възможност да започне нов живот, да се покае?

Колко често у дома или по време на моите пътешествия различни хора са ми възразявали, че въпреки християнското учение за любовта към ближния и до ден-днешен, хиляда и осемстотин години след Голгота, светът продължава да гази в кръв, и че християнските народи все още взаимно се избиват! На това мога да отговоря само едно, че формалното, показно християнство няма нищо, ама абсолютно нищо общо с истинското искрено християнство, и че светът щеше да е далеч по-добре устроен, ако на тъй наречените християни думата „любов“ бе наистина в сърцата, а не само на езика.

И тук в пустинята, в тези решителни мигове преди кървавата битка, сърцето ми пак проговори. Гласът му заглуши разума, който ми казваше, че в случая си имах работа с кръвожадни, алчни за плячка бедуини, които не бяха в състояние да се вслушат в него, а да не говорим за гласа на чувствата, защото тези хора бяха подвластни само на низки страсти.

И така, отново вдигнах десницата си, направих бързо няколко крачки напред и извиках:

— Уакиф — стой! Воините на бени зуафите ще отидат право към своята гибел! Ако не се вслушат в гласа ми, мнозина от бени зуафите няма да се върнат в своя дуар, понеже...

— Мълчи! — изкрещя Амрам. — От устата ти изтича само коварство и страх! Един храбър бадауи се бие, а не приказва!

— Аллах да просветли разума ти! Мисля ви доброто. Страшно се заблуждавате, ако си мислите, че срещу вас са само двеста...

— Слушай, сине на кучка! Ти ще си първият, когато куршумът ми ще изяде!

Той светкавично вдигна дългата си пушка, прицели се и натисна спусъка. Внимателно следях всяко негово движение и в същия миг, когато стреля, аз се хвърлих на земята. Куршумът му изсвистя над мен.

Изстрелът бе сигнал за бени салахите да започнат сражението. Зад гърба си чух гласа на шейха, който извика:

— Ялла — хайде!

Може би си помисли, че куршумът на Амрам ме е убил, защото изстрелът проехтя в същата секунда, когато се хвърлих на земята.

Светкавично се изправих на крака и с няколко бързи големи скока се озовах обратно зад дюната. Още в мига на подлото си нападение, макар че като парламентъор доброволно пристъпих няколко крачки към него, Амрам се втурна напред и бени зуафите го последваха. Тътнещ залп посрещна нападателите.

Цялата вражеска орда изненадано се спря, сякаш куршумите я приковаха на място. Но това трая само един миг. После бедуините нададоха гневни крясъци и който не беше мъртъв или тежко ранен, се втурна пак напред, ала всички веднага бяха посрещнати от втория залп. Изглеждаше като че някой добре обучен армейски корпус с хладнокръвно безразличие отблъсва кавалерийско нападение. Бени зуафите рухваха на земята един през друг и един върху друг. Шейхът им също падна. Наистина, беше още жив, но ранен, и от ярост и жажда за отмъщение ревеше с цяло гърло като диво животно и пак хукна напред... право в ръцете на смъртта.

Бени салахите отново заредиха оръжията си.

Във всеобщата бъркотия и вълнение само малцина от тях ме забелязаха да се връщам от преговорите с Амрам, обаче мнозина ме видяха да падам на земята и все още си мислеха, че куршумът на Амрам ме е повалил. Всички бяха обзети от дива ярост.

— Застреляха Бащата на светкавицата! — понесе се от човек на човек. — Смажете тези песове!

Третият залп свърши своето. За секунда-две нападението на неприятеля замря, а после, отначало бавно, а след това все по-бързо и по-бързо бени зуафите започнаха да се разпръсват, търсейки спасение в бягството.

— Отрядът от тила с конете! — извиках аз в суматохата. — Не им позволявайте нито да спрат, нито да се доберат до животните!

Заповедта ми се оказа излишна.

След като трите залпа проехтяха бързо един подир друг, хората от отряда, оставен в нашия тил, се убедиха, че врагът ще отстъпи. Незабавно се метнаха на конете и стигнаха в непосредствена близост до последната редица от нашите стрелци. Веднага щом бени зуафите ни обърнаха гръб и побягнаха, конниците ги погнаха. И ето че веднага след тях като вихрушка долетя и втори отряд ездачи — старият шейх на бени аббасите със своите хора.

Стъписах се.

Какво ли търсеше тук? Та нали бе получил задачата да охранява дуара? Ала както се оказа, и той и воините му били обзети от голямо желание да участват в битката. Метнали се на първите коне, които им се изпречили, и бързо последвали ариергарда. Много ми се искаше да направя същото и да напомня на тази стара луда глава какви са задълженията му и да го върна обратно, ала бях принуден да се откажа, понеже не разполагах с кон.

Вече никой не можеше да възпре бени салахите. Всеки, който имаше крака, хукна подир бегълците. Всички викаха, крещяха и ревяха с все сила.

Бени зуафите бяха дошли абсолютно сигурни в успеха си, затова и този контраудар бе за тях толкова по-зашеметяващ. Половината лежаха мъртви сред дюните. Другите избягаха. Повечето се насочиха към техния лагер. Метнаха се на най-добрите си животни и бързо офейкаха.

Победителите навлязоха в лагера им почти едновременно с тях и затова никой от бегълците не намери време да вземе каквото и да било. Бени салахите скочиха от конете си и се нахвърлиха върху всичко живо, което се намираще там. Добре обучени европейски войскове части не биха се занимавали с подобно нещо, а незабавно биха продължили преследването. Но синовете на Сахара нямаха такова самообладание. Лагерът беше голям. Там имаше шатри, коне, камили, оръжия, одеяла, дрехи и какви ли не други предмети, които толкова силно примамваха бени салахите, че повечето от тях дори и не помислиха да последват по петите бягащите неприятели.

Други пък, по-войнствено настроени, продължиха преследването на враговете, които се разпръснаха из равнината и между дюните. Преследвачите бяха по-многочислени и не щадяха никого, защото добре знаеха, че в случай на поражение и те самите не можеха да се надяват на милост.

Към тези преследвачи се беше присъединил и Тарик, който забрави, че той е предводителят. Той, Синът на светкавицата, се биеше като обикновен воин. Повеляше враговете един подир друг — било с куршум, било с приклад или с юмрук.

Естествено не направих всички тези наблюдения наведнъж, а постепенно в хода на събитията. Когато видях, че победата бе вече извоювана, а врагът отблъснат и победен, аз се отказах от

преследването. Като гост на бени салахите бях грабнал оръжията си, за да се бия на тяхна страна, ала целта ми в никакъв случай не бе пълното унищожаване на бени зуафите. Ето защо, обзет от противоречиви чувства, аз се отправих към вражеския лагер.

Там имаше ужасяващи картини. Не само воините взеха участие в грабежа, ами дори старците, жените и децата бяха напуснали дуара, за да си осигурят своята част от плячката.

Картината не беше особено хуманна. Ранените врагове бяха принудени да понесат големи страдания. Дрехите им бяха просто смъквани на бърза ръка от телата. Веднага надигнах глас, за да възпра тези недостойни действия. Впрочем съмнявам се, че щеше да ми се удаде да обуздая победителите, ала за щастие тъкмо в този момент се появи Тарик, който се завръщаше от преследването на неприятеля. Най-сетне с обединени усилия успяхме да въдворим ред. Бени салахите отново се насъбраха около своя предводител.

— Какво правите? — извика им шейхът. — Тук грабите дрехи и парцали, които и без друго няма да ви се изплъзнат, а в това време давате възможност на враговете си да избягат! Зарежете всичко! По-късно ще съберем тези неща и ще ги разпределим справедливо. Сега си имаме друга работа.

Никой не дръзна да му възрази, обаче бягащите неприятели бяха вече далеч. Както споменах, те бяха взели най-добрите животни, а лошите бяха оставили.

— Последвайте ме! — извика шейхът и хвана юздите на най-близкостоящия кон с намерението да се метне на седлото.

Задържах го.

— Моля те, почакай! — усмихнах се аз. — Я погледни този кон малко по-добре! Да не би да искаш с него да догониш бегълците?

Тарик наистина бе действал много прибързано и едва сега забеляза, че животното е улучено от куршум и кърви.

— А-а! Прав си. Ще взема друг кон.

— Не бързай толкова! Нека обсъдим нещата.

— Но нали в това време те ще избягат!

— Колкото по-прибързано предприемеш преследването, толкова по-сигурно бени зуафите ще ти се изплъзнат. Я погледни тези животни, тези коне и камили! Да не би племето на бени зуафите да няма по-добри от тях?

— Бени зуафите притежават прочути коне и много ценни бързоноги камили.

— А защо не ги виждаме наоколо?

— Защото ги няма. Тези песове, дано Аллах ги погуби, са взели най-добрите животни, а са оставили лошите.

— Изобщо не мога да им се сърдя — изсмях се аз. — Щяха да са много големи глупаци, ако бяха направили обратното. Но я ми кажи, как смяташ да догониш техните бързоноги животни с тези кранти?

— Аллах! Прав си. Незабавно ще отида в нашия дуар, за да доведе хубави и бързи животни.

— Направи го, но не действай прибързано! Тук ще изберем по-свестните животни, колкото и малко да са останали. На тях един отряд от твоите хора ще тръгне подир бегълците и задачата им ще е да не ги оставят нито за миг на мира и да не ги изпускат из очи. После ще доведем от нашия дуар най-добрите коне и бързоноги камили и тогава ще започнем истинско преследване.

— Ефенди, отново ти давам право. Нека стане, както каза ти! Хайде, ела да потърсим свестни животни!

Все пак се оказа, че тук се намираха доста голям брой чудесни коне и камили, които в бързината неприятелите ни бяха зарязали. Тъй като ариергардът ни разполагаше вече с коне, ние успяхме да съберем около шейсет ездитни животни, с които незабавно можехме да препуснем подир бегълците.

— Тези са достатъчни — казах аз. — Сега-засега задачата ни се състои само в това, да държим бени зуафите в непрекъснато напрежение, за да им се попречи да се съберат или да си поемат дъх. Избери най-храбрите измежду воините си! Нека веднага тръгнат на път!

— Кой ще ги предвожда?

— Хмм! Не мога да ти отговоря на този въпрос. Не познавам хората ти. — Предводителят на този отряд трябва да е много благоразумен и съобразителен човек.

— Тогава аз ще тръгна с тези хора.

— Ти като шейх? Но нали трябва да ръководиш цялото ни начинание! Защо искаш да командваш само този малък отряд?

— Защото от него зависи успеха на целия ни план.

— Тук имаш право, но кой тогава ще заповядва на всички останали?

— Нали Хилал е тук. И... не си ли и ти самият при нас? Наистина, нямам право да те моля да участваш в нашите битки, ала...

— Аз съм твой приятел и ще ти помогна.

— Ще тръгнеш ли с нас към дуара на бени зуафите?

— Да. Вие трябва да използвате този изгоден случай да ги покорите. Удаде ли ви се това, ще станете най-могъщото племе на запад от Нил и винаги ще можете да разчитате на приятелството и подкрепата на хедифа.

— Ще ги нападнем и ще ги победим. Те искаха да ни унищожат, но аз не желая гибелта им. Те ще станат само наши слуги, докато ни докажат, че можем да гледаме на тях като на наши съюзници.

— Правилно ще постъпиш. Бегълците сигурно ще се насочат към Фарс ал хаджар. Ще ги преследваш в тази посока, за да ги подгониш към техните шатри. Но там ще чакам аз, за да ги посрещна.

— Какво? Ти смяташ, че ще пристигнеш там преди нас?

— Да. Веднага ще се разпоредя всички подходящи за целта коне и камили да бъдат отведени на водопой и нахранени, както и да се напълнят меховете с вода. Щом това стане, незабавно тръгвам право към дуара на бени зуафите.

— Ами кой ще закриля нашия дуар?

— Шейхът на бени аббасите и неговите воители ще поемат защитата на лагера ни. Най-добре е ти веднага да тръгнеш.

Така и стана.

Със своите добре въоръжени шейсет воители, яхнали бързи животни, Тарик се впусна да преследва избягалите бени зуафи, а аз събрах пръсналите се бени салахи.

Халеф отново се присъедини към мен. Беше участвал в сражението, а после и в преследването като истински салах, докато накрая се беше сетил, че всъщност трябва да се грижи повече за своя сихди, отколкото за бени салахите. Ето защо при първата възможност побърза да се върне в лагера.

По едно време видях някакъв старец да се задава тичешком откъм дуара. Всъщност „тичешком“ е твърде силно казано, защото това бе по-скоро задъхано, мъчително подскочане и куцукане. Дори и след като всички хукнаха да плячкосват, той се бе видял принуден да

остане в лагера, защото бе от най-безпомощните и слаби хора. Ето защо неговото идване бе толкова по-учудващо и странно. Още отдалече той размаха ръце като вятърна мелница, а когато наближи, с пресекалив, писклив глас извика:

— Ефенди, побързай да отидеш в лагера! Сигурно там се е случило някакво нещастие.

— Нещастие ли? Невъзможно! Та нали никой от враговете ви не е могъл да се добере до дуара!

— Може би все пак това е станало. Бени аббасите напуснаха поста си и е възможно бени зуафите да са се появили от незащитената страна. Чух как ханумата викаше за помощ, а после и Хилал профуча покрай мен и се втурна нагоре по стъпалата на руината.

Хилал!

Не го бях виждал от момента, когато неприятелят бе обърнат в бягство. Дотогава не се беше отделял от мен. Ако беше напуснал полесражението, то сигурно го бе направил само заради някаква много важна причина.

— Халеф, бързо два коня!

Метнахме се на най-близкостоящите животни и препуснахме в бесен галоп към лагера. Колкото повече го приближавахме, толкова повече нарастваше безпокойството ми. Мислех си за Фалахд, който беше отишъл при бени зуафите и несъмнено нямаше друга мисъл в главата си освен как да утоли жаждата си за отмъщение. Ами ако му се е удало тайно да се промъкне обратно в лагера ни? Достатъчно го бяха улеснили, защото бени аббасите съвсем неразумно изоставиха своя пост.

Най-сетне пред нас изникна руината. Скоро можех да различа и най-малките подробности. За да стигнем в подножието на широките стъпала, водещи нагоре, трябваше да яздим донякъде покрай зида.

В този миг конят ми се подплаши от някакъв предмет на земята и отказа да продължи нататък. Изпълнен с лошо предчувствие, слязох от седлото и се приближих до въпросното място.

Пред очите ни се разкри ужасяваща гледка. Точно под високата платформа на руината лежеше Фалахд. Както изглеждаше, могъщото му тяло бе напълно смазано и по него не бе останала нито една здрава кост. Не дишаше. Беше мъртъв. Едното му око се бе извъртяло така, че се виждаше само бялото му. Другата очна кухина беше празна.

Обърнахме гръб на това ужасно място, смушихме конете да стигнат до стъпалата и се втурнахме нагоре. Там заварихме двете жени и Хилал. От тях узнахме подробностите за страшната сцена, която на косъм е щяла да се превърне в трагедия за Хилуя и ханумата. От техния разказ, както и от онова, което сами отгатнахме, успяхме да си съставим доста ясна картина за събитията, разиграли се преди малко.

Изпълнен от мисли за отмъщение, Фалахд решил на безопасно разстояние да изчака резултата от нападението. Ала всичко се развило съвсем различно от надеждите на сегашните му приятели. Отдалече той наблюдавал бягството на бени зуафите и забелязал как целият дуар на бени салахите се обезлюдил. Всичко живо побързало да го напусне, за да плякосва. Дори и бени аббасите напуснали своя пост. Това му било добре дошло.

Бързо се метнал на седлото и препуснал в галоп към дуара, където пристигнал необезпокоявано. Отпред на широкия парапет на руината стояли ханумата и Хилуя. Веднага щом видяла приближаващия се исполин, Бадия схванала какво е положението.

— Фалахд! Идва да си отмъсти! Бягай! — изкрещяла тя и забутала своята сестра пред себе си към входа, а после и самата тя я последвала.

Обаче великанът се оказал още по-бърз. Не губил време да връзва юздите на коня си, а стремително изкачил стъпалата и като протегнал ръце, извикал:

— Стой, ханума! Сега си моя!

За малко щял да сграбчи Бадия, но тя мигновено се навела и като се изплъзнала от лапите му, избягала във вътрешността на руината. Той я последвал. Тя се добрала до своята стая, където я очаквала Хилуя.

— Бягай! Бягай! — извикала тя. Той идва! Нагоре по стъпалата!

Хилуя се измъкнала, ала когато и Бадия се канела да избяга през задната врата, Фалахд успял да я сграбчи.

— Почакай малко, любов моя! — изсмял се той подигравателно. — Твоят годеник го няма... сега аз ще се венчая с теб!

Бадия отчаяно се гърчела в ръцете му, ала не съумяла да се откопчи.

— Остави ме! — простенала тя. — О, Аллах, помогни ми!

Фалахд грубо се изсмял.

— Призовавай Аллах, ангел мой, призовавай го! Но той обещава на правоверните райски хурии, тъй че не се опъвай!

Бадия се съпротивлявала с всички сили. Тогава най-неочаквано получила помощ — откъм входа някакъв женски глас изкрещял:

— Назад, Фалахд!

Великанът се обърнал и видял старата Халуя, прислужницата на Хилуя.

— Какво искаш, старо? Измитай се по дяволите!

Ала Халуя го гледала безстрашно с пламтящите си очи и твърдо казала:

— Пусни ханумата!

Фалахд избухнал в смях, но веднага надал болезнен вик. Вярната прислужница на Хилуя измъкнала от косата си дълъг остър фуркет и го забила дълбоко в голата му ръка.

— Змия! — изревал той. — Ще ти избия отровните зъби! Великанът посегнал и с двете си ръце към нея, но в гнева си не съобразил, че така неволно пуснал ханумата. Бадия незабавно изчезнала в тъмния коридор, който водел към тайните стъпала.

— Аллах инхал ал бак — Господ да унищожи тази дървеница! — изфучал исполинът и се втурнал подир ханумата.

Думата „дървеница“ служи на арабина, за да изрази най-голямото си възможно презрение към някое женско същество. Това така разгневило Халуя, че тя веднага тръгнала след великана, Фалахд ясно чувал стъпките на ханумата пред себе си и колкото можел побързо пипнешком вървял подир нея. Така стигнал до стъпалата, водещи до зъберите на руината. По шума на крачките й великанът разбрал, че ханумата е само на няколко стъпала пред него. Но тъй като не можел да вижда, понеже във вътрешността на руината било тъмно, там нямало прозорци или други подобни отвори в зидовете, Бадия успяла да стигне до малката платформа над него. Когато Фалахд се появил от отвора, Хилуя я прегърнала, сякаш за да я защити.

Препъвайки се и пъшкайки, великанът изкачил и последните стъпала. Положението на двете сестри било отчайващо. Страхливо се притискали една в друга и трескаво се оглеждали за помощ.

Битката се водела надалеч. В лагера нямало жив човек, който, дори и да можел да се притече достатъчно бързо, би дръзнал да се изправи пред великана, за да защити двете изпаднали в беда жени.

— Сега си ми в ръцете! — злорадо извикал Фалахд. — Аха, няма накъде да бягаш оттук! Ела при мен!

— Тарик ще ми помогне, стига само да ни чуе! — простенала Бадия. После сложила длани около устата си и надала силен пронизителен вик, който проехтял надалеч. Това бил сигналът за Тарик да се присъедини към нея, когато тя заедно с храбрия Син на светкавицата тръгвали на коне да се разхождат надалеч в пустинята и било то на шега, било за да остане сама и да се наслади на уединението, понякога се отделяла от него.

Дали Тарик е щял да чуе вика ѝ сред оглушителния шум на битката? Но дори и това да станело — дали щял да го схване като зов за помощ, като знак, че Бадия се намира в опасност?

Фалахд направил крачка към ханумата, ала веднага спрял, щом зърнал пред себе си и двете сестри — Бадия, в пълното великолепие на нейната женствена красота, а Хилуя, като току-що разтворила се пъпка, в нейната прелестно свежа младост.

— В името на Аллаха, по-младата е по-хубава — казал великанът с груб и подигравателен глас. — Ще взема Хилуя.

Той навел глава и се втурнал между двете сестри. Ханумата побягнала към украсения със зъбери зид. С безогледна грубост Фалахд сграбчил Хилуя и се опитал да я повлече към стъпалата, ала в същия момент почувствал как някой го хванал отзад.

Старата прислужница отново се притекла на помощ. Тя се била втурнала подир него и когато изкачила стъпалата и се появила на платформата, видяла каква опасност е надвиснала над любимата ѝ господарка, и тогава с всички сили се вкопчила във Фалахд.

— Стой, чудовище! Докато съм жива, няма да я вземеш!

Викът на Бадия проехтял повторно.

— За помощ ли викаш? — присмял ѝ се той. — Я се огледай наоколо! Няма кой да ви помогне!

Фалахд се опитал да се отърси от старата прислужница. Докато с лявата си ръка продължавал здраво да държи Хилуя, с десницата си посегнал назад, за да се освободи от Хилуя. Ала това се оказало невъзможно.

— Е, щом така желаеш, тогава ще те смачкам като гнила фурма!

Той бързо направил крачка към каменния парапет и така се блъснал в него, че прислужницата останала между тялото му и яките

каменни блокове. Като запънал здраво крака, великанът с такава сила притиснал Халуя към зида, че дъхът ѝ секнал. Само след броени секунди тя сигурно щяла да се задуши.

В същия миг от устата на Бадия отново се изтръгнал пронизителният вик за помощ, а после тя се притекла да помогне на старата прислужница. И Хилуя, която все още била здраво сграбчена от лапата на великана, се нахвърлила върху него. Благодарение на отчаяните си усилия двете смели жени действително успели да дадат възможност на прислужницата да си поеме дъх. Фалахд пуснал Хилуя, за да може да използва и двете си ръце. В същия миг сестрите побягнали към срещуположната страна. Къде съзнателно, къде по силата на някакво внушение ханумата грабнала с двете си шепи ситен пясък, навян от вятъра в един ъгъл, и го хвърлила в лицето на великана. Песъчинките навлезли в здравето му око и за кратко време той се спрял заслепен и напълно безпомощен.

— Бягай! Надолу! — задъхано извикала Бадия и олюлявайки се, тръгнала към стъпалата. Но Фалахд се намирал вече там. С огромното си могъщо тяло той им препречил пътя за бягство и извикал:

— Охо! Тъй няма да ми избягате!

Като разтривал с лявата си ръка окото, в което попаднал пясък, той протегнал десницата си, за да направи бягството им невъзможно.

В този миг ханумата отправила поглед към равнината. По пясъците се носела някаква сянка с бързината на газела.

— Слава на Аллаха! — изтръгнал се вик от гърдите ѝ. — Ей там ни идва помощ!... Хилал! Хилал!

— Ще го смачкам! — изскърцал със зъби великанът, обзет от дива ярост. — А заедно с него и вас, проклети диви котки!

Отново посегнал към Хилуя, ала старата прислужница била запомнила ефикасното средство на Бадия. Тя също грабнала две пълни шепи пясък и го запокитила в лицето на Фалахд.

— Дано отидете в геената! Да не би да искате да нахраните лъва на племето с пясък? Вървете по дяволите! — задъхано изпъшкал той.

Фалахд можел да използва само едната си ръка, защото с другата непрекъснато разтривал сълзящото си око. Най-сетне успял за миг-два да се огледа. С цялата си тежест се нахвърлил върху Хилуя, сграбчил я и високо я вдигнал.

— Щом не мога да те взема с мен, тогава ще те хвърля долу!

В този най-опасен миг Халуя се втурнала към него, вкопчила се в ръката му, с мъка се изтеглила нагоре и с все сила го ухапала така, че той отпуснал ръка. Обърнал се и с един ритник запратил Халуя надалеч. Отново вдигнал Хилуя с двете си ръце, за да я хвърли долу през парапета.

Двете жени силно изкрещели от ужас.

В последната секунда обаче великанът усетил как някой го хванал изотзад и с непреодолима сила рязко го дръпнал. Бил Хилал. Той току-що се бил появил откъм стъпалата и с неопикуема ярост се нахвърлил върху своя смъртен враг, който се канел да му отнеме най-скъпото.

Силата, с която Хилал дръпнал назад великана, била толкова голяма, че Фалахд паднал на земята. В стремежа си да намери някаква опора той пуснал девойката. Хилуя побягнала настрани и трепереца от страх се свила в един ъгъл. Няколко мига Фалахд лежал на пода като отсечено дърво, ала мощните му мускули бързо се свили като възли от стоманени въжета. После светкавично скочил на крака, и макар че малко останало да падне, протегнал двете си чудовищни лапи към Хилал. Долната му устна била провиснала, от нея капела пяна, а почти ослепеното му око било кървясало и в него искрели злоба и коварство.

— Та'ал — ела! — просъскал той.

Великанът добре знаел, че е в опасност, ала все пак той я надценявал, понеже си мислел, че Хилал разполага с огнестрелно оръжие. Няма представа, че Синът на светкавицата е захвърлил всичко, което му пречело бързо да тича, и че в пояса му под въжето от камилска вълна бил затъкнат само неговият нож. Хилал стиснал дръжката му и го извадил.

— Ход — на ти! Ето ме!

С тези думи той направил скок напред, за да забие острието в сърцето на врага си, ала улучил само ръката му. Фалахд изревал.

— Нищожество, нож ли вадиш? Значи не можеш да стреляш? Тогава си загубен!

Отново лапите на това чудовище в човешки образ се протегнали към Хилал. Стройният и ловък Син на светкавицата стиснал ножа със зъби, навел се, избягвайки ръцете на великана, и го сграбчил през кръста. Случило се нещо, което всеки би сметнал за невъзможно. Яростта удвоила, дори утроила силите на младежа. С последни усилия

и рязко движение Хилал вдигнал тежкия човек на височината на каменния парапет.

Фалахд не оказал съпротива. Бил смаян от силата на своя противник. А и все още почти заслепеното от пясъка око не му позволило да види надвисналата над него опасност — да бъде запокитен долу от такава височина. Така той може би само за част от секундата се забавил да направи каквото и да било движение, което би могло да го спаси. И това забавяне му струвало живота.

— Върви по дяволите! — извикал Хилал и блъснал великана през парапета.

Последвал страшен вик от устата на Фалахд, който се разнесъл надалеч из равнината. Дочул се глух шум, причинен от падащото тяло, което се удряло от един каменен блок в друг. Едва тогава потресеният Хилал се обърнал бавно, за да потърси с поглед спасените жени. Ала за него имало една-единствена — Хилуя, която с широко отворени очи стояла пред него, напълно вцепенена.

— Аллах ил Аллах! — извикал той, като цялото му тяло треперело от огромно напрежение, а гърдите му с мъка си поемали въздух.

— Хилал! — Девојката се отърсила от вцепенението си. — Хилал, ти ме спаси, спаси всички ни, добри ми Хилал, храбрецо!

— Яростта ми придаде такива сили. Втори път едва ли бих направил подобно нещо — махнал с ръка той. — Хамдулиллах! Толкова съм щастлив, че имах възможност да защитя живота ти!

Но как станало така, че Хилал успял да пристигне тъкмо навреме, за да избави изпадналите в такава беда жени?

Както вече споменах, той беше до мен до онзи момент, когато неприятелят бе обърнат в бягство. Хилал също хукнал да ги преследва, обаче само след десетина крачки се спрял. Сторило му се, като че сред силния шум на битката се разнесъл пронизителен протяжен вик. Наострил слух. И наистина, викът проехтял повторно и той ясно доловил името на Тарик.

— О, Аллах! Ханумата вика! Тя е в опасност! Елате! Последвайте ме!

Ала тази заповед не била чута. Никой не се намирал наблизо, тъй като всички се били втурнали по петите на врага.

И от Тарик също нямало следа. Той бил заклещен в най-гъстата тълпа от сражаващи се бедуини. Ех, ако Хилал имал поне ездитно животно! А така бил принуден да измине пеша пътя до руината. Напълно му вярвах, че такова бягане не бил преживявал дотогава.

В дуара не срещнал жива душа. И старците, и болните, както дори и децата го били напуснали, отправяйки се към местността, където била извоювана победата. Най-сетне Хилал дочул гласа на Бадия за трети път и то така, сякаш идвал от небето.

— Тарик!

Като изстрелян от тетивата на лък Хилал полетял към руината. Високо горе се виждали човешки фигури, облечени в бели женски одежди. А също оттам се разнасяли и лютите проклетия и ругатни на прокудения от племето великан.

Как ли се бил озовал Фалахд горе? Та нали той не знаел тайните стъпала?!...

— Дръжте се! Идвам! — извикал Хилал и се втурнал във вътрешността на руината. Префучал през стаите на Бадия, а после и нагоре по стълбите. Когато главата му се появила през отвора, онзи звяр в човешки образ се бил изправил до зъберите на зида, вдигнал със силните си ръце едно женско тяло, в което за свой ужас Хилал разпознал Хилуя. Нахвърлил се върху Фалахд като разярен бик и това станало... в последния съдбоносен миг. Още в следващата секунда завинаги е щял да загуби щастието на своя живот.

Ето как успял да спаси жените.

* * *

С нито една дума не прекъснах разказа на участниците в това приключение. Естествено той отне много повече време, отколкото е необходимо на моите читатели, за да се запознаят със сбитото ми описание на тази случка. Просто любящото сърце отстояваше своите права, а извършеното от Хилал действително бе истинско геройство. Жените, особено Хилуя, не се измориха отново и отново да разказват опасното си преживяване.

Но най-накрая се видях принуден да прекъсна техните словоизлияния и да наредя на Хилал веднага да отиде при шейха на

бени аббасите и да го повика да се върне при нас заедно с хората си.

В дуара трябваше да се завърнат също и онези бени салахи, които не бяха заети с преследването на врага.

Тази заповед накара присъстващите да се опомнят и да се върнат към действителността. Та те все още изобщо не знаеха, какво бе настоящото положение на нещата.

— Обърнахте ли бени зуафите в бягство? — попита ханумата.

— Да — отговорих аз. — Извоювахме пълна победа.

— Хамдулиллах — хвала на Аллаха!

— Всички трябва да се заловят с водопоя на камилите, както и с пълненето на мехове с вода, за да можем да започнем преследването на бегълците възможно по-скоро.

— Много ли избягаха?

— Може би половината. Другите лежат мъртви или ранени на полесражението.

— Аллах алакбар — Бог е велик!

— Пушките издържаха отлично първото си изпитание. Останалите бени зуафи побягнаха в посока на Фарс ал хаджар или пък се разпръснаха. Вашите воители препуснаха в различни посоки, за да избият или пленят пръсналите се врагове. Междувременно е издадена заповед всички да се съберат, за да започнат да преследват онези, които са се насочили към Фарс ал хаджар. А те са може би около двеста души.

— Къде е шейхът, шейхът?

— На път към „Леглото на камъните“, за да не даде нито миг покой на бегълците.

Сега докладвах възможно по-сбито. Докато споменавах за плана, според който смятахме да изпреварим бегълците и да завладеем техния дуар, изведнъж през ума ми мина една друга мисъл.

— Първоначално възнамерявахме да влезем във вражеския лагер с всички налични воители, ала сега мисля, че двеста са напълно достатъчни.

— Само двеста ли? — попита Хилал със съмнение в гласа. — Ефенди, не са ли твърде малко?

— Не са. Защо да нападаме с шестстотин воители един дуар, където сигурно са останали съвсем малко боеспособни мъже? Все

едно ще е, ако решиш да убиеш бълха с оръдие. Не, тук имаме по-голяма нужда от хора.

— Да, прав си. Мъртвите трябва да се погребат, а за ранените трябва да се погрижим. Ще ни се отвори такава работа, която бени аббасите няма да успеят да свършат сами.

— Така е! Освен това не ми се иска повторно да поверя дуара на съмнителната защита на шейха на бени аббасите. Ами ако наблизко се скитат разпръснали се бени зуафи и им хрумне да се промъкнат, за да си отмъстят по някакъв начин? Онова, което се удаде на Фалахд, може да се окаже възможно и за други хора в случай, че дуарът се охранява тъй небрежно, както днес.

— Шейхът на бени аббасите няма да повтори тази грешка.

— И аз съм убеден в това. Впрочем главната причина, за да променим нашия план, е съвсем друга. Става въпрос да изпреварим бени зуафите и да стигнем преди тях в лагера, който предлага добра закрила. Следователно трябва да се придвижим възможно най-бързо, а в такъв случай се разбира от само себе си, че шестстотин воители няма да могат да напредват толкова бързо, колкото един по-малоброен отряд.

— Тогава още сега ще избира измежду нашите воители двеста от най-добрите стрелци, а от животните — най-бързоногите джамали. Кога тръгваме?

— Мисля, че след два часа в дуара ще се върнат достатъчно воители, за да можеш да направиш желанния избор.

— Добре. Отивам да подготвя най-важните неща.

Ала той не тръгна.

Докато разговаряхме, излязохме на платформата над стъпалата. Оттам добре можехме да наблюдаваме постепенното завръщане на воителите.

В този момент между шатрите се появиха двама ездачи — старият шейх на бени аббасите и моят Халеф. Шейхът водеше за юздите един кон, при вида на който сърцето ми заби по-силно.

— Какво ездитно животно! — възкликнах аз. — От пръв поглед си личи, че тази кобила има старо и славно родословно дърво.

— Аллах ил Аллах! — извика и Хилал. — Този благороден кон ми е познат. Това е любимата кобила на шейха на бени зуафите. Името ѝ е Залзала^[1] и цената ѝ изобщо не може да се изчисли в пари.

— Но откъде има това животно? То не беше в лагера на враговете ни.

— Ще разберем.

Беше ясно, че в момента за него шейхът бе по-важен от кобилата. Забелязах нескритото напрежение в погледа му, който очаквателно се беше спрял върху приближаващия се баща на неговата избраница на сърцето. Как ли щеше да се държи сега след всичко случило се с него, спасителя на дъщеря му?

Шейхът слезе от седлото пред стъпалата и с колебливи крачки започна да се изкачва нагоре. Естествено вече знаеше всичко. Бях убеден, че без никакво съмнение Халеф му беше обяснил всички обстоятелства около неочакваното появяване на Фалахд. След като изкачи и най-горното стъпало и застана срещу нас, по израза на лицето му аз ясно разбрах, колко безкрайно смаян и смутен бе той. Та нали по негова вина дъщеря му се бе видяла изправена пред сигурна гибел. Шейхът ни гледа безмълвно доста време, а накрая погледът му се спря върху Хилал.

— Ти си истински бахлууан — герой. Този двубой несъмнено е бил ужасяващ — каза той.

— Вече и аз не знам как стана всичко — най-откровено отговори Хилал. — Не бях на себе си, когато видях как дъщеря ти бе вдигната от силните ръце на Фалахд над бездната.

— Ти си й спасил живота.

— А също и моя — добави ханумата. — Фалахд беше като побеснял звяр. Всички ни щеше да избие.

— Той бе истински шейтан, но ти, Хилал, ти си ангел, изпратен от Аллаха, за да я спаси. Как да ти се отблагодаря?

Сериозният поглед на шейха не се отделяше от младежа. Хилал сведе очи и отговори:

— Изпълних само дълга си.

— Но ти не си действал подтикван само от чувството си за дълг, а и от любов. Затова нека и наградата да ти бъде дадена от любовта. Я ми кажи, ти наистина ли обичаш Хилуя?

Хилал трепна. Пръстите на ръцете му се разпериха, сякаш искаше да улови нещо и да го задържи. Очите му заблестяха. Започна да диша тежко и на пресекулки.

— Обичам я като живота си, дори хиляда пъти повече.

— Тогава докажи го!

Хилал го погледна изпитателно, но замълча. Виждаше се как вените на врата му силно пулсираха.

— Не знаеш ли, как можеш да дадеш това доказателство?

— Аз... аз... мисля, че знам!

— Е, как?

— Ако би могла да стане моя жена, тогава бих показал, какво е тя за мен.

— И аз мога да ти кажа какво е тя за теб.

Шейхът бавно се огледа наоколо. Погледите на двамата влюбени напрегнато следяха всяка дума, излязла от устата му. Какво ли искаше да каже?

— От днес тя е твоя годеница.

— Моят годе...

Хилал млъкна. Голямата му радост накара думите да заседнат в гърлото му. Само няколко дни се оказаха достатъчни да дадат възможност на любовта между двете деца на пустинята да се разгори неудържимо... и ето че шейхът му я даваше за годеница.

Хилуя се втурна към баща си и се притисна до гърдите му.

— Истина ли е, тате?

— Да, истина е — отвърна той дълбоко разчувстван.

— Значи не мислиш повече за сина на шейха на машаирите? — промълви тя.

— Не. Вярно, няма да ми е лесно да се откажа от любимия си план, ала без Хилал сега нямаше да имам дъщеря. Щях да съм самотен, без деца и затова нека неговият живот да не е повече самотен. Давам те за негова жена. Аллах да ви благослови, деца мои!

Можеше ли да има по-щастливи хора от двамата? Хилал ми хвърли поглед, който добре разбрах. Наскоро, когато ме беше помолил за моето посредничество, аз му бях казал: „Имам предчувствието, че самият ти ще трябва да извоюваш щастието на своя живот“. В момента той явно си спомни тези думи — издаваше ми го неговият поглед. Сложих край на разнежващите чувства, заплашващи да обземат всички, с думите:

— Откъде имаш онова благородно животно, което водеше за юздите насам? — обърнах се към шейха на бени аббасите.

— Намерих го.

— Аллах ил Аллах! — учуди се Хилал. — Животно с подобно родословно дърво не се намира току-така!

— И все пак така стана — каза шейхът. — Слугата на ефендите и аз намерихме животното на връщане, легнало между шатрите.

— Как ли се е озовало там?

— Мога да се досетя — намесих се аз. — Сигурно Фалахд е яздил на него.

— Аллах карим! Как е възможно шейхът да му е поверил любимата си кобила?

— Кой знае какво се е случило! Предполагам, че изгоненият от племето си великан я е присвоил без знанието на нейния собственик. Докато неговите приятели потеглили пеша, за да се хвърлят в боя, на него му се е открил благоприятен случай и той отмъкнал коня.

— Сигурно е било така. Аллах алакбар — Бог е велик! Но и ние имахме голям късмет да плякосаме това животно, за чието родословно дърво има доказателства, че достига чак до Пророка.

Арабинът държи много на своя кон. Най-прославени са потомствата на онези животни, които са се отличили в някои от бойните походи на Пророка. Тяхното родословно дърво съществува и до ден-днешен. Една кобила, която произхожда от такава „прародителка“, има далеч по-голяма стойност от някое друго животно със също толкова старо родословно дърво, което иначе дори не ѝ отстъпва по нищо.

За всеки бедуин родословното дърво на неговия кон е също тъй свещено, както и родословното дърво на някой потомък на кръстоносците. Имената на прочути животни са познати надлъж и шир. Така например за някоя кобила, която яде фурмите си в Западно Мароко, тоест в далечния Магреб, може да се говори в далечната Източна Арабия, та дори чак в Кюрдистан и Персия.

— Тази кобила — продължи да разказва Хилал, — няма равна на себе си. Пророкът Мохамед трябвало да направи дълъг тежък преход под палещите лъчи на слънцето. Нито за ездачите, нито за конете имало и капка вода. Езиците и на хората, и на животните били залепнали за небцето, страшна жажда ги мъчела и мнозина чувствали, че скоро ще загинат от изтощение. И ето че най-сетне стигнали до малко поточе. Всичко живо се втурнало към водата. Само трийсет коня, до един все благородни кобили, се спрели да изчакат, докато

техните господари им позволят да се напият с вода. Мохамед ги благословил и собственоръчно написал имената им върху късове пергамент, които после раздал на техните собственици. Така възникнало родословното дърво за поколенията на тези кобили. И точно такава прочута кобила е и конят с червеникавия косъм на шейха на бени зуафите. Ще яздя на нея по време на похода ни към дуара на неприятеля.

Тази забележка отново насочи вниманието ни към най-належащата задача. Имаше да се правят още много приготовления за предстоящия ни поход. Всичко трябваше да се извърши страшно бързо, защото нямахме никакво време за губене.

В момента беше шест часа сутринта. Трябваше да тръгнем най-късно в осем, ако искахме да изпреварим бени зуафите и да стигнем в дуара им преди тях.

Всичко, което враговете ни бяха изоставили, щеше да бъде събрано от оставащите в дуара бедуини и пазено до завръщането ни, за да се разпредели после между победителите. Мъртвите трябваше да бъдат погребани, ранените — превързани и нахранени, а пленниците — отведени на сигурно място. Имаше да се вършат куп неща, които чакаха оставащите в дуара, тъй че докато се върнехме, те нямаше да могат да вдигнат глава от работа.

Самият аз можех да взема участие във всичко това само посредствено и то като се опитвах да накарам бени салахите да се отнасят по-човешки с пленниците си. Шейхът на бени аббасите ми обеща да ме подкрепи, като използва влиянието си.

Когато след два часа под мое ръководство и под ръководството на Хилал тръгнахме в боен поход, можех вече да си кажа, че съм направил всичко възможно, за да предотвратя ненужни жестокости...

[1] Земетресение. — Бел.нем.изд. ↑

ПЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

ЛИСТЪТ СЕ ОБРЪЩА

Дуарът на бени зуафите беше разположен сред плодороден, обрасъл с палми оазис, където дърветата растяха толкова нагъсто, че образуваха малка горичка. По най-обикновени пресмятания щяха да са ни нужни най-малко два дни езда, за да стигнем до палатковия лагер на неприятеля, и то като дневните ни преходи продължаваха по дванайсет часа. „Леглото на Камъните“ се намираше приблизително по средата на нашия път.

Ако искахме обаче да постигнем целта на похода си, не можеше и да се мисли за двудневна езда. Трябваше да сме готови за тежко напрегнато пътуване и да се стремим да изминем цялото разстояние само за един ден.

Естествено обърнатият в бяг неприятел се бе насочил към дуара си с най-голямата възможна бързина, а на нас ни се налагаше да сме по-бързи от него, още повече като се има предвид, че врагът разполагаше с няколко часа преднина, а пък ние, за да не ни забележат, бяхме принудени да яздим по обиколен път.

И така, и от хора, и от животни се изискваше голямо напрежение на силите, но се надявахме да се справим успешно със задачата си. Бяхме добре съоръжени, имахме значителни запаси от вода. Освен това нашите животни бяха отпочинали и имахме увереността, че ще стоим преднината на бени зуафите.

Няма какво да се отбележи за еднообразната ни и скучна езда през безутешната пустош. Рядко разговаряхме. Пустинята прави хората мълчаливи, а без друго и бързината, с която устремно препускахме напред, извънредно затрудняваше всякакъв разговор. Може да се спомене най-много само това, че на два пъти спирахме за кратка почивка, за да се поободрят и хора, и животни. Първият път беше по пладне, а после спряхме пак при настъпването на тъмнината. Ще отбележа още, че само трима души яздеха на коне, а именно Хилал, аз и Халеф. Хилал бе яхнал Залзала, кобилата на шейха на бени зуафите,

а ние двамата бяхме възседнали двете кобили на ханумата. Тези три коня бяха единствените в целия лагер, които бяха в състояние по-продължително време да поддържат същата бързина като камилите.

На зазоряване се озовахме съвсем близо до неприятелския дуар. До този момент не бяхме срещнали никого, а и в непосредствена близост на дуара не се забелязваше жив човек. Дори пазачите на стадата изглежда се чувстваха в такава безопасност, че най-спокойно бяха потънали в обятията на Морфея. Направихме кратък военен съвет. Предполагаме, че врагът бе оставил само малцина от воините си за защита на лагера. Следователно изненадващото нападение и превземането на селото бе съвсем лесна работа.

Посъветвах моите приятели да образуват четири отряда, които да заемат такива позиции, че при настъпването на деня да са разположени на север, на юг, на изток и на запад от дуара. Тогава селото щеше да е обградено така, че никой нямаше да може да ни избяга. Предложението ми бе прието. След като уговорихме за време на нападението утринната молитва, четирите групи се разделиха.

Както вече споменах, палмите на оазиса образуваха малка горичка. Поради тази причина обитателите на дуара не забелязаха приближаването ни. Те се занимаваха с обичайните си сутрешни работи. Приготвиха си и закуската. Все още обаче никой не се хранеше, защото утринната молитва трябва да се каже на празен стомах.

Ето че горният край на слънчевия диск изплува над източния хоризонт и искрящите му лъчи се плиснаха по земята. В същото време се разнесе гласът на муадина, който призоваваше правоверните за молитва. Всички започнаха да се молят — и обитателите на оазиса, и бени салахите, които бяха напълно готови за нападение.

Веднага щом отзвучаха последните думи на молитвата, отрядът, предвождан от мен, се придвижи напред. Знаех, че същевременно напредваха и останалите групи. Един стар овчар бе единственият човек, който ни видя. Той хукна към селото, за да съобщи ужасяващата вест: „Враговете!“

Когато пред очите ни се откриха шатрите, извън тях не се мяркаше жива душа. Изглежда никой не мислеше за съпротива. Всички се бяха сврели в миша дупка.

Бях поставил условие по възможност да се избягва всякакво кръвопролитие. След като четирите отряда се озоваха толкова близо до дуара, че хората от отделните групи влязоха в непосредствена връзка, аз насочих коня си към Хилал.

— Защо идваш при мен? — разпалено ме попита младият воин.
— Защо не дадеш сигнал за навлизане в дуара?

— Защото това непременно ще предизвика голяма бъркотия, която иначе лесно може да се избегне. Аз ще вляза с коня си в лагера. Искаш ли да дойдеш с мен?

— Много си смел, ефенди.

— Ти също си храбър.

Тези думи оказаха желаното въздействие.

— Ще дойда с теб.

— Добре, ела! Нашите воители ще почакаат, докато се върнем или докато получат някакви заповеди от нас.

И когато стигнахме до редиците от шатри, пак не забелязахме жив човек. Насочихме се към най-голямата от тях. Две забити в земята копия пред входа й издаваха високия ранг на нейния собственик. Дръпнах поводите на коня си и плеснах с ръце. Едва след минута-две през процепа на входа се показва главата на някаква старица.

— Саям! — поздравих аз. — Кой живее в тази шатра?

— Бащата на шейха.

— А той вкъщи ли е?

— Да.

— Нека излезе. Трябва да говоря с него.

— Не искаш ли да влезеш?

— Не.

Ако бях влязъл, то от този миг нататък щях да съм гост на собственика на шатрата и вече нямаше да мога да действам като негов противник.

— Тогава почакай! Ще ти го изпратя. Добре забелязахме, че от шатрите скрито ни следяха много погледи.

— Сега ще се запознаеш с най-лютия враг на бени салахите — каза ми Хилал. — Старият шейх Хулам е избил мнозина от нашето племе. Има лъжлив език, а на клетвите му изобщо не бива да се вярва. Погледнеш ли го в очите, веднага ще разбереш що за човек е той.

Входът на шатрата се разтвори и навън излезе един старец. Старостта го беше прегърбила. Косата и брадата му бяха дълги и побелели. Носеше бял хаик и тюрбан със същия цвят. Веждите и миглите на очите му бяха опадали, а клепачите изглеждаха подпухнали и зачервени. Погледът му несигурно се залута между мен и Хилал. Сигурно позна кобилата, на която яздеше Хилал. Забелязах го по тъмната сянка, пробягнала по лицето му. Без съмнение фактът, че кобилата бе в наши ръце, ясно му показва как стоят нещата за бени зуафите, ала той бе умен човек и съумя да се овладее.

— Салям алейкум! — поздрави той. Ако бяхме проявили непредпазливостта да му отговорим с пълния поздрав, тогава старецът щеше да спечели за себе си значителна изгода, защото пълният поздрав се разменя само между приятели. Мюсюлманинът поздравява непознати хора само с простичкото „салям“^[1], но не и с „алейкум“^[2].

А това че Хулам, който бе наясно, че сме негови врагове, ни посрещна с пълния поздрав, си беше чисто лукавство от негова страна. Ако му отговорехме по същия начин, нямаше да можем вече да се държим към него като неприятели.

— Салям! — сдържано отвърнах аз. Хилал го поздрави по същия начин.

— Мин инта — кой си ти?

Този въпрос бе отправен към мен. Старецът отдавна познаваше Синът на светкавицата.

— Аз съм Кара Бен Немзи. Чувал ли си някой път името ми?

— Не.

— Тогава сега ще ме опознаеш.

— Няма ли да слезеш от коня и да влезеш в шатрата ми?

— Не. Никой не влиза в шатрата на своя враг.

Старецът се престори на безкрайно изненадан.

— Машаллах! Че как мога да съм твой враг, когато днес те виждам за пръв път?

— Враговете на моите приятели са и мои врагове. Сигурно старият шейх съвсем доскоро е бил убеден, че неговите хора ще се завърнат като победители от бойния си поход.

Появяването ни тук бе за него доказателство, че хората му са победени. И все пак Хулам продължаваше добре да прикрива уплахата си.

— Ма фихимтиш — не те разбирам — дружелюбно каза той, като в тона му си пролича уж искрено учудване.

— Но затова пък аз те разбирам толкова по-добре. Къде са воините на твоето племе?

— Тръгнаха на поход.

— Накъде?

— Муш'ариф — не знам.

— Ти си баща на шейха и да не го знаеш?

— Очите ми отслабнаха, а в десницата ми вече няма мощ. Отдавна не се интересувам от онова, което правят силните мъже.

— Лъжеш!

— Господарю!

— Дори и да казваш истината, пак ще е по-добре да се интересуваш повече за своите хора. Тогава те може би щяха да живеят със съседите си в мир и нямаше да бъдат сразени.

— Че кой ли ги е сразил?

— Не се преструвай! Много добре познаваш кобилата на сина си, както и човека, който я е яхнал.

— Познавам я, познавам и него, ала не разбирам, какво искаш да ми кажеш.

— Мъжете от твоето племе, цели шестстотин души, тръгнаха на боен поход срещу бени салахите.

— Аллах ил Аллах! Лъжеш се!

— Бяха се разположили — продължих най-невъзмутимо, — във Фарс ал хаджар, откъдето изпратиха съгледвачи. Ние ги пресрещнахме и им нанесохме такова поражение, че пристигнахме тук преди бегълците, които успяха да ни се измъкнат. Ще можеш бързо да ги преброиш. Оцеляха само малцина.

— Аллах! Тогава сте пролели невинна кръв — избухна старецът. — Кой ви е казал, че са искали да се бият срещу вас? Сега между вас и нас се изправя стократно кръвно отмъщение.

— Я престани с това лицемерие! Пред теб не е застанало някое хлапе. Твоите воини сами ми казаха, че идват като наши врагове. Аз ги предупредих, но те не се вслушаха в думите ми. Сега за наказание костите им ще останат да се белеят в пясъците на пустинята.

Старецът не каза нито дума. Тази вест го съкруши. Въпреки това той положи всички усилия, за да не го издаде.

— Не се боим от твоето кръвно отмъщение — продължих аз. — Обградили сме дуара ви и сме достатъчно силни, за да ви избием до крак. Но ние не сме кръвожадни зверове като вас. Ако се предадете и ни се подчинявате, ще пощадим живота ви. Давам ти срок от половин час. Посъветвай се с хората си и после излез пред лагера! Там ще те чакам, за да узная решението ти!

— Ди ах'айзихн — какво искате?

— Настояваме да се предадете заедно с цялото си имущество! В такъв случай ще пощадим живота ви. Не го ли направите, тогава сами ще носите вината за вашата пролята кръв.

Хулам ми хвърли мрачен поглед и попита:

— Наистина ли сте разбили нашите хора?

— Да. Вчера рано сутринта още преди първата молитва.

— Къде е синът ми?

— Лежи мъртъв пред нашите шатри.

— Аллах карим! Амрам не го ли защити?

— Как да го стори? Самият той също падна в боя.

Човек би си помислил, че тази вест ще окаже съкрушително въздействие върху Хулам, но не стана така. Лицето му изобщо не промени израза си. Този човек или нямаше сърце, или самообладанието му бе неимоверно. Той впи в мен пронизващия си поглед и попита:

— Защо говориш от името на бени салахите? Самите те не са ли тук?

— Благодари на Аллаха, че благоволих аз да разговарям с теб! Ако на моето място беше някой бен салах, щеше да чуеш съвсем други неща.

— Но аз не желая да преговарям с теб. Къде е шейхът на тези мъже? Нима той е някое хлапе, че се нуждае от друг човек, който да говори от негово име?

Погледнах го с чувство на превъзходство и усмихнат му казах:

— Голям хитрец си. Добре знаеш, че шейхът на бени салахите е мъртъв.

— Да, знам.

— А също и че Фалахд имаше право да претендира за този висок пост.

— И това го знам. Къде е той?

— Мъртъв е, повален от ръката на този храбър младеж, който се би с него на живот и смърт.

— Аллах алакбар — Бог е велик! Той дарява дори децата с победа над мъжете.

Тези думи бяха обида. Ръката на Хилал посегна към оръжието, ала той все пак се овладя.

— Да, но само Децата на светкавицата. Другият Син на светкавицата, Тарик, стана шейх, нещо, което ти впрочем все още няма как да знаеш. Първият му подвиг бе, че успя да победи бени зуафите. Знаеш ли с какво? С европейските пушки, дето ги чакахте, за да унищожите с тях бени салахите. Те попаднаха в ръцете на Тарик и той не се поколеба да ги използва срещу вас.

Това бе вече твърде много за стария. Тази ужасна вест направо го смаза. Пушките, които бяха предназначени за бени зуафите, в ръцете на техните смъртни врагове! Това бе по-лошо от всичко друго, което узна до този момент. Просто не беше в състояние да каже и една дума.

— Сега очаквам от теб да проявиш необходимото благоразумие — продължих аз. — Ако ли не, тогава ще се отнесем към вас най-сурово.

— Какви условия ни поставяте? — едва процеди той.

— Вече ти казах. Настояваме за пълно покорство.

— Ще свикам старейшините.

— Свикай ги! Но не си мисли, че ще ти позволим да ни надхитриш! Измине ли въпросният половин час, започваме нападението.

Смушихме конете с Хилал и се отдалечихме.

— Е? — попита моят придружител. — Харесва ли ти старият?

— Никак. Коварството му е изписано на лицето.

— Очакваш ли подлост?

— Да.

— И каква?

— Има само една, в която може да потърси спасение — да ни залъгва и бави, докато неговите хора, които ни избягаха, се появят тук.

— Няма да чакаме дотогава.

— Не, няма, нито минута след определения половин час.

— После ще ги избием ли?

— Не, макар да имаме право да го направим.

— Нима искаш да ги пощадиш, а в крайна сметка може би дори и да ги възнаградиш?

— За последното и дума не може да става, обаче не само човечността, но и разумът ни повеляват да проявим снизходителност. Те ще станат ваши слуги. А кой убива роб, от когото може да има полза? Вашите синове ще започнат да се женят за дъщерите им и така вашето племе ще претопи тяхното.

— Аллах ил Аллах! Така ли мислиш?

— Да. Така ще станете силни и непобедими.

— Но макар и само заради кръвното отмъщение бени зуафите завинаги ще си останат наши врагове.

— Това ще зависи единствено от вас. Ще трябва да им дадете някой мъдър шейх. Знаеш ли кого имам предвид?

— Не, сихди!

— Теб! Отнасяш ли се към тях мъдро и смело, твоето име ще се прочуе надалеч.

Очите на Хилал заблестяха.

— Ефенди, ти си такъв човек, какъвто няма да се намери по целия свят. Каквото направиш, е геройство, а каквото говориш, звучи така, сякаш е излязло от устата на Пророка.

Малко след като се върнахме при нашия отряд, до нас долетяха силни вопли откъм дуара. Хулам беше известил онова, което му бях казал. Там едва ли имаше семейство, от което поне един воин да не бе участвал в бойния поход срещу бени салахите. Следователно всяко от семействата почти със сигурност можеше да очаква да е загубило по някой близък човек.

С деца на ръце жените се разтичаха нагоре-надолу из лагера и запищяха. Мъжете никакви не се виждаха. Вероятно се бяха отправили към мястото, където щеше да се събира съветът, за да обсъди положението и условията ни.

След половин час между шатрите се появиха седем мъже. Начело крачеше старият Хулам. Приблжиха се, като се мъчеха да запазят достолепно поведение, и огледаха нашите животни. Сигурно старият успя да разпознае сред тях не една и две джамали, които доскоро са били собственост на неговото племе. Той ми отправи поглед, в който се четеше покорство и смирение, а после каза:

— Ефенди, твоите думи ни възвестиха голямо нещастие. Синовете ни са мъртви, а нашите бащи и братя лежат убити в пустинята. Ма ша Аллах кан, уа ма лам яша Аллах лам йакун — каквото пожелае Аллах, става, а каквото не пожелае, не става. Неговите пътища са неведоми. Не бива да постъпваме против волята му, защото сме верни привърженици на неговия Пророк. Предаваме се.

Погледнах го изпитателно. Вече ми говореше със съвсем друг тон. Нима толкова бързо се беше примирил с неизбежното? Този човек никак не ми харесваше.

— Значи ще се предадете безусловно, така ли?

— Да.

— И без каквито и да било задни помисли?

— Че какви задни помисли можем да имаме? Нали ни превъзхождате във всяко отношение.

— Хмм! Понякога хитростта е по-резултатна от силата.

— Можеш да ни имаш доверие.

Думите му прозвучаха искрено и незлобливо, но аз не се подведох.

— Е, добре, ще ви повярвам. Тук сте дошли седем души. А колко мъже наброява съветът на старейшините?

— Двайсет и осем.

— Тогава нека някой от вас се върне, за да доведе онези, които отсъстват. Преди да влезем в дуара, искам да обсъдя с тях какво можем да поискаме от вас, без да съсипем племето ви.

Това им прозвуча многообещаващо. Изглежда си помислиха, че не желаем да обявим цялата им собственост за наша плячка. Зарадван, старият побърза да даде съответното нареждане.

— Заповядай също на всички мъже, както и на момчетата над десет години, да се съберат на откритото място пред шатрите! — добавих аз. — Необходимо е да ги преброя, за да знам, колко оръжия да ви оставим. Синовете на пустинята трябва да имат ножове, пистолети и пушки. Ще ви позволим да задържите онова, което ви е нужно.

С бързи крачки пратеникът се отдалечи. По лицето на стария личеше, колко бе доволен от поведението ми.

— Ефенди, — каза ми той, — отнесеш ли се към победените с доброта, Аллах ще те благослови, а те ще те обикнат.

— Не преувеличавай, старче! Хайде да не говорим за вашата обич! А за откровеността ти пет пари не давам.

— Ефенди! — засегнато възкликна той. — Искаш да ме обидиш ли?

— Искам да те обезвредя. Дали това те обижда или не, ми е безразлично.

Обърнах му гръб и дадох знак на моите придружители. Мигновено те обкръжиха мъжете.

— Ефенди, нима ще наредиш да ни избият? — ужасено извика старият.

— Не, искам да предотвратя само вашето избиване.

— Аллах ил Аллах! Що за хрумване!

— Аллах е белязал лицето ти. На него съвсем ясно е изписано онова, което таиш в сърцето си.

— Кълна ти се, че не кроя нищо лошо срещу вас.

— Закълни се в Пророка!

Всички погледи се отправиха към стария. Хулам забави отговора си.

— Виждаш ли, как те поставих натясно!

— Ефенди, думата ми е като клетва!

— Тогава и клетвата трябва да е като дума, която се дава без колебание. Въобразил си си, че си по-умен от нас и си помислил, че сме изморени и затова ще побързаме да легнем да спим. Представям си вече как ни връхлитате с извадени ножове! О, бени салахите не са овце, които всеки може да заколи, ако поиска. Вържете ги и ги отведете далеч назад, за да не могат да ни пречат!

Въжета за връзване на камилите имаше предостатъчно. Старейшините започнаха гневно да протестират срещу това отношение, обаче се видяха принудени да се подчинят. Тъкмо когато ги отведоха зад позициите ни, пратеникът се върна заедно с останалите старейшини. Те бяха разбрали защо ги викаме и се почувстваха много разочаровани, когато без много церемонии вързаха ръцете им на гърба, а после ги отведоха при другите пленници.

— Наистина ли мислиш, че старейшините са имали коварни намерения? — попита ме Хилал.

— Убеден съм в това. Твърде бързо Хулам се примири с участта си, за да повярвам, че покорството му е искрено.

— Какво би могъл да крои срещу нас?

— Може би тепърва ще узнаем. А сега нека обградим лагера толкова плътно, че никой да не ни избяга! Сто воители ще ни придружат до мястото, където са се събрали мъжете, старците и момчетата. Всичко живо, което е от мъжки пол, ще бъде пленено и вързано.

— Тогава значи ще им вземем всички налични оръжия.

— Да. Дори и ножовете. Нямаме време за губене. Избягалите бени зуафи са се отправили насам през Фарс ал хаджар, а този път е по-къс от нашия и следователно всеки момент могат да се появят тук.

Само за броени минути обръчът около дуара се затегна съвсем плътно. Естествено бяхме принудени да оставим стадата извън веригата на нашите воители. Сто души със заредени пушки в ръце се отправиха към откритото място, където се бяха събрали всички представители от мъжки пол на бени зуафите. Там имаше около осемдесет старци, юноши и момчета. Всички носеха затъкнати в пояса си ножове или някакви други оръжия, защото даже и невръстните хлапета на бедуините са въоръжени поне с по един нож. Впрочем това не беше кой знае колко умно от тяхна страна, понеже така сами ни улесниха в разоръжаването им. Казах им, че няма защо да се страхуват за живота си, а и че лагерът им няма да бъде опустошен.

В онези земи и между онези народи е обичайно победителите да отведат стадата на победените, да отсекаат палмите им и да засилят техните кладенци, така че те да се видят принудени или да тръгнат с победителите като роби, или пък да останат там, където са живели и бавно да умрат от ужасна смърт.

Моето уверение направи добро впечатление на събраните бени зуафи. Но лицата им се удължиха веднага, щом поисках от тях да оставят оръжията си на земята. Нямаха друг изход освен да се подчинят. После ги изведохме извън лагера и ги накарахме да седнат под палмите. Там доведоха също и вързаните старейшини и аз им заявих, че всеки, който дръзне да направи опит за бягство, веднага ще получи куршум.

Лесно можете да си представите, какво впечатление направи задържането на мъжете върху жените и децата от дуара. Надигнаха се силни писъци и вопли, ала те скоро заглъхнаха, след като се видя, че животът на пленниците е извън опасност.

После огледахме стадата. Сред тях имаше великолепни животни с толкова висока стойност, че бени зуафите се бяха побояли да ги изложат на опасностите, които криеше в себе си всеки боен поход.

Жените и децата на бени зуафите не можеха да вдигнат глава от работа, защото трябваше да приготвят и поднесат храна както на своите пленени съплеменници, така и на изгладнелите победители.

Когато Хилал се нахрани, заедно с неколцина придружители, яхнали добри коне, аз го изпратих да наблюдава северните околности, откъдето трябваше да се появят избягалите неприятели. Отстъпих му и моя далекоглед, с който вече можеше да си служи, и който щеше да му даде възможност да наблюдава врага, без самият той да бъде забелязан.

След това се възцари нетърпеливо очакване. Безсмислено бе да се дават някакви други указания и разпореждания преди да пленим и поставим под сигурен надзор бегълците.

[1] Мир. — Бел.нем.изд. ↑

[2] ... теб (вам) — Бел.нем.изд. ↑

ШЕСТНАДЕСЕТА ГЛАВА

ШЕЙХ ТАРИК ДОКАЗВА КАКВО МОЖЕ

Използвах почивката, за да се запозная с палатковото село по-добре. Още извън дуара се натъкнах на малка постройка. Беше изградена от камъни, а височината ѝ стигаше малко над човешки ръст. Особено впечатление ми направи, че тя имаше дървена врата. Дървеният материал в оазисите на пустинята е голяма рядкост. А тази врата имаше и твърде странна заключалка. Състоеше се от четири, разположени на кръст едно срещу друго, дървени резета, които бяха тъй майсторски направени и се захващаха толкова здраво едно в друго, че само посветен човек можеше да отвори това сложно съоръжение.

Тъкмо в този момент покрай мен минаваше млада бедуинка, която бе ходила на кладенеца за вода.

— Каква е тази къщурка? — попитах я аз. Жената се спря, изчерви се и ме погледна смутено. Тя беше хубава. Имаше грациозно тяло и дълги мигли.

— Служи ни за сушене на бла халафа — бавно ми отговори тя.

Бла халафа представляват най-дребните и най-лоши фурми, които, след като се изсушат, се дават на добитъка за храна.

— Кой е нейният собственик?

— Шейхът.

— Отвори я!

Искаше ми се по-отблизо да огледам как стоят нещата, защото къщицата ми се струваше подозрителна. Както каза жената, тя служеше за съхранение на бла халафа, ала никак не заслужаваше да се заключва по този учудващ начин. Сигурно там се криеше нещо съвсем друго.

Младата жена направи крачка назад и много се смути.

— Не мога — отвърна ми със запъване. — Не знам как се борави с тези резета.

— Не лъжи! По лицето ти личи, че не казваш истината. Защо лъжеш?

Казах тези думи с толкова застрашителен тон, че тя се изплаши.

— Извинявай, ефенди! Не бива да я отварям — умолително рече тя и ясно видях, че трепереше от страх.

— Защо не?

— Бащата на шейха ни е забранил.

— Откога? От дълго време ли или едва откакто ние дойдохме тук?

Навярно много ѝ се искаше пак да излъже, ала аз ѝ отправих пронизващ поглед и тя не посмя.

— Откакто се появихте.

— Аха! А ти можеш да отвориш вратата, нали?

— Да.

— Хайде тогава!

— Бащата на шейха ще ме накаже.

— Сега аз заповядвам. Обещавам ти никоѝ да не узнае, че ти си ми отворила. Какво има вътре?

Тя се огледа предпазливо наоколо и след като видя, че сме сами, пристъпи една крачка към мен и тихо отговори:

— Там е Али, робът на бащата на шейха.

— Кога го затвориха там?

— Щом свърши съветът.

— И защо?

— Не знам. Може би защото е подслушвал.

— А-а, подозирам, че се крои нещо сатанинско. Отваряй!

Тя се приближи до вратата, изтика резетата едно срещу друго в определена последователност, после бързо грабна стомната с вода и побягна. Вратата се отвори. Трябваше да се наведе, за да мога да надникна вътре. Видях нещо подобно на огнище, където изглежда горяха камилски тор. Над него на равномерни отстояния имаше поставки, на които вероятно се слагаха лесите за сушене на фурми. Но в момента те липсваха. На пода забелязах вързан човек, облечен само в една дълга риза. Около главата му беше увито одеяло и допълнително стегнато с отделно въже.

Хванах го за краката, издърпах го навън и го освободих от одеялото. Лицето на клетника беше подпухнало и придобило тъмночервен цвят, а очите му се бяха извъртели така, че се виждаше само бялото им. Той не бе имал достатъчно въздух за дишане и беше

пред задушаване. Сега обаче си пое дълбоко и шумно дъх, а щом ме видя, нададе радостен вик.

— Хамдулиллах! Ти ли си, ефенди? Спасен съм!

— Ти си робът на бащата на шейха, нали?

— Да, ефенди!

— Защо господарят ти те е затворил тук?

— Защото се страхуваше, че ще го издам. Тъкмо бях тръгнал да те търся, за да те предупредя.

— За какво искаше да ме предупредиш?

— Да се пазиш от бащата на шейха, както и от всичките жители на селото. Бъдете много внимателни! Канят се да ви избият!

— Аха! Тъй си и мислех!

— Влязохте ли вече в дуара?

— Да.

— Тогава в името на Аллаха ви моля да вземете оръжията на бени зуафите. Искат да ви избият още докато спите.

— Много съм ти благодарен за предупреждението и се радвам, че вече направих всичко, за което ме съветваш. Всички зуафи са пленени, а оръжията им са в ръцете ни.

— Тогава значи вие сте излезли победители. Ефенди, ще ме принудите ли сега да стана и ваш роб?

— Не, свободен си!

След тези думи от очите на човека потекоха сълзи. Той склучи ръце и каза:

— Хвала на Аллаха! Дано ти се отплати за добрината в последния ти час!

— Как попадна в Сахара? Син на тази страна ли си?

— Не. От Стамбул съм.

— И как стигна дотук?

— Моят господар често пътуваше из земите по течението на Нил. Знаех за него някои неща, които можеха да му навредят. Ето защо той гледаше да се отърве от мен и затова тайно ме продаде на едно суданско племе. Когато си тръгна, ме задържаха. От своя страна те също ме продадоха и след различни войни, победи и поражения продължавах да сменям господарите си, докато най-сетне се озовах тук.

— Накъде смяташ да тръгнеш сега?

— Сърцето ме тегли да се завърна в родината си, о, господарю, но нямам никакви средства.

— Ще се погрижа да не си заминеш от това село с празни ръце.

— Ефенди, като ми върна свободата, ти ме дари пребогато. Ще започна да работя и ще спечеля парите, които са ми нужни, за да мога да замина за родния си град. Ако с твоето милосърдие ми дадеш само още някаква дреха, няма да искам от теб нищо повече.

При тези думи той посочи мизерната си парцалива риза.

— Разбира се! Веднага ще получиш, каквото желаш. Ела, последвай ме!

— А пленен ли е и бащата на шейха?

— Да. Няма защо да се страхуваш повече от него.

Бързо се отправихме към дуара. Докато минавахме между шатрите, забелязах много добре, че жените са изплашени. Сигурно вече им бе станало ясно, че сме узнали намеренията им.

Заведох Али право в шатрата на стария Хулам. Жена му, една истинска мумия, чиято външност бе достойна за нейния съпруг, явно трепна, щом зърна роба.

— Познаваш ли този човек? — попитах я аз.

— Да, ефенди.

— Той се нуждае от дреха.

— Че откъде ще я вземе?

— От вас.

— От нас ли? — учуди се тя. — Нашият роб да вземе дреха от нас?

— Да. Отвори раклата си и извади най-хубавото празнично облекло на твоя съпруг!

Старицата ме погледна така, сякаш ме смяташе за невменяем.

— Побързай, иначе ще ти помогна!

Взех едно дебело въже, което висеше върху напречната върлина на шатрата, сгънах го на четири и заплашително го размахих над главата на опърничавата жена.

— О, Аллах! Веднага! Ей сегичка! — изпищя тя и толкова се разбърза да донесе дрехата, че само след две-три минути Али съвсем промени външността си и то много в своя полза. Заприлича на арабин от знатен произход.

— А сега ме последвай!

Изведох го извън дуара и се насочихме към мястото, където се намираха пленниците. Спряхме на подходящо разстояние от тях и му дадох следните указания:

— Остани да чакаш под тази палма! Ще дойдеш при мен веднага щом ти дам знак!

Отправих се към насядалите наблизко бени зуафи. Когато бащата на шейха ме видя да се приближавам, веднага надигна глас да протестира:

— О, ефенди, настояваме за справедливост! Ние сме военнопленници, а не престъпници. Защо заповяда да ни вържат?

— Защото си го заслужавате. Ти си лъжец, макар да си вече с единия си крак в гроба.

Старият си даде вид, че е обиден.

— Ефенди, ако не бях твой пленник, щях да ти потърся сметка за тази обида.

— Това може да се очаква от теб. А навярно щеше дори да ме затвориш за наказание в онази малка къщурка, където обикновено сушите бла халафата.

Старият се изплаши, но веднага пак си върна самообладанието.

— Не, но щях да се бия с теб, както подобава на истинския воин.

— А аз щях да те нашибам с камшика вместо да си послужи с каквото и да било оръжие, понеже така се полага на един подъл убиец. Ето, я погледни този човек!

Направих знак на Али, който бавно се приближи. Тъй като носеше нова дреха, бени зуафите не го познаха веднага.

— Кой е този мъж? — попита Хулам.

— Я го огледай малко по-добре! Той беше затворен в сушилнята.

— Аллах ил Аллах!

— Е, сега може би ще ми кажеш, защо го заключи там.

По лицето на стария се появи упорит израз.

— Да не би да съм длъжен да ти давам сметка? Той е мой роб и мога да правя с него каквото си поискам.

— Лъжеш се. Той беше твой роб. Тъй като ние сме победители, той не е вече твоя собственост, а наша. И изобщо трябва да отговаряш на всичките ми въпроси, ако не искаш да те принудя.

Хулам ми хвърли отровен поглед.

— И как смяташ да ме принудиш?

— О, има най-различни средства. Така например при негодници, които се инатят, много помагат удари с тояга.

— Искаш да ме биеш? — избухна той. — Мен, един шейх, един свободен син на пустинята?

— Ами! Нито си вече шейх, нито си свободен. И тъй, отговори ми! Какво е направил този човек, че си заповядал да го затворят?

— Наредих му да работи, а той не пожела.

— Лъжа! Разтревожил си се, че може да ни издаде, що за коварен план сте измислили на съвета. Така го беше вързал и така му беше стегнал едно одеяло около главата, че ако не го бяхме открили най-случайно, сигурно щеше да умре.

— Той искаше да ни погуби.

— Вече сте осъдени. Ще се отнесат към вас най-сурово. Запомнете го добре: всеки, който направи опит без позволение да стане от мястото си, ще бъде застрелян.

Навярно щях да продължа да се разправям с уличените в коварство бени зуафи, ако не бях прекъснат. Тъкмо в този момент в дуара връхлетя в галоп Хилал заедно със своите придружители и още отдалече извика:

— Идват!

— Колко са?

— Не успях да ги преброя. Яздат в гъста тълпа.

— Ами Тарик? Не видя ли и него заедно с войните му?

— Не.

— Я и аз да погледна! Води ме!

Наредих да ми доведат кобилата и заедно с Хилал излязохме на известно разстояние извън оазиса. Там с помощта на далекогледа на северния хоризонт съзрях някаква тъмна точка, която при внимателно виждане личеше, че се приближава.

— Те са, нали? — попита ме Хилал.

— Да. А още по-надалеч зад тях ми се струва, като че виждам тънка тъмна линия. Хващам се на бас, че е Тарик с неговите хора. Ако не се лъжа, бени зуафите ще пристигнат тук след около четирийсет и пет минути.

— Как ще ги посрещнем?

— Ще ги посрещнем така, че нито един-единствен от тях да не може да ни се изплъзне. Ще се разделим. Петдесет воини ще яхнат

конете си и ще тръгнат на изток, а също толкова ще се отправят в галоп на запад, за да не бъдат забелязани от приближаващите се зуафи. Тези отряди ще опишат къса дъга, за да се свържат с намиращите се на север хора на Тарик. После този полукръг ще продължи да се затяга все повече и повече. Другите петдесет воители, защото последните петдесет ще останат при пленниците да ги надзирават, ще чакат тук, и в определен момент ще пресрещнат пред оазиса идващите насам неприятели. В никакъв случай не бива да допускаме да се стигне до схватка между шатрите.

— Кой ще командва хората?

— Аз ще поема командването тук в лагера. Ти ще предвождаш отряда, който ще тръгне на изток, а някой доблестен и храбър мъж, когото ти избереш, ще поведе западния отряд. Трябва така да съгласувате всичко, че да не подраните, нито пък да закъснеете. Нека побързае! Нямаме никакво време за губене.

Върнахме се при шатрите. Само след броени минути Хилал напусна дуара с двата отряда и единият се отправи надясно, а другият — наляво. Всички тези приготовления естествено направихме така, че пленените бени зуафи да не забележат нищо. Не биваше да разберат, че след изпращането на сто и петдесет воители, отбраната на селото бе значително отслабена.

Настана време на по-продължително очакване, което използвах, за да изляза с моите петдесет ездачи почти до първите палми на оазиса, но го направих така, че приближаващият се неприятел да не ни забележи преждевременно.

Бени зуафите идваха в тръс, но той бе твърде бавен. И те и техните животни бяха изморени и изтощени. Освен това носеха и вестта за поражението си, а в такъв случай се знае, че не се бърза така, както когато идваш да известиш спечелената победа.

Естествено не изпусках от очи нито западния, нито източния хоризонт. И на двете места виждах по една едва забележима тъмна линия, която бързо се разтягаше в северна посока, за да влезе във връзка с предвождания от Тарик отряд. Както разбрах с помощта на далекогледа си, тази връзка се установи твърде скоро. Това стана още преди бени зуафите да се приближат до оазиса толкова, че да е възможно да различим отделните ездачи. Остана само хората от двете

крила на Хилал да влязат в допир с моя отряд, и тогава врагът щеше да е напълно обграден.

Междувременно бени зуафите се приближаваха съвсем безгрижно и през далекогледа си забелязах, как те често се обръщаха назад и се оглеждаха да видят на какво разстояние е отрядът на Тарик, който ги преследваше. Изглежда те не можеха да проумеят, как един толкова малоброен отряд се осмелява да ги гони по петите.

По едно време неколцина от тях се отделиха и препуснаха в галоп към оазиса. Очевидно искаха да избързат, за да известят на хората в дуара за приближаването на войните, както и да ги осведомят за неуспеха на бойния поход.

Оттеглих моите хора леко назад, но самият аз заедно с достатъчен брой воители останах малко встрани, за да пропусна да преминат пратениците, които бяха само петима, и после да им препреча пътя за бягство.

Вестоносците стигнаха до палмите и минаха в тряс край нас, без да ни забележат. Веднага свърнах с моите хора подир тях и им извиках:

— Уакиф — стой!

Те спряха учудени и се огледаха назад. Много странно им се стори да видят зад гърба си неколцина конници, които преди това никъде не бяха забелязали.

— Инту гайин мин ахн — откъде идвате? Вестоносците се приближиха малко към нас и единият от тях ни подвикна:

— Това трябва да попитаме ние, а не вие. Тук вие сте чуждите хора. Откъде идвате?

— От север.

— Не е истина. В такъв случай трябваше да ви видим.

— Нима съм виновен, че не сте си отваряли очите по-добре?

— Аллах алакбар! Изглежда езикът ти е скаран с учтивостта. От кое племе сте?

— Тези мъже са бени салахи.

— Лъжеш!

— Човече, внимавай какво говориш! Аз съм Кара Бен Немзи.

— Кара Бен Немзи ли? Пак лъжеш. Този мъж е на север при бени салахите. Следователно ти си някой друг.

— Въпреки всичко аз съм този човек. Вчера сред дюните ви предупредих да не тръгвате да се биете, ала не се вслушахте в съвета

ми и се втурнахте право към гибелта си. Ние пристигнахме тук преди вас и сега ви приканяме да се предадете.

— Ти да не си луд? Тук сред нашия дуар?

Зуафът измъкна металното копие от ремъка.

— Я остави копието си на мира! Какво ще направиш срещу нас? Огледай се де!

Зуафът хвърли поглед назад и забеляза неприятеля. Само един мой знак бе достатъчен и петимата ездаци се видяха обградени. Толкова бързо ги смъкнахме от техните животни, че не им остана никакво време да помислят за съпротива.

— Веднага ги разоръжете и ги отведете при другите пленници! — заповядах аз, понеже видях, че е време да посрещнем и останалите бени зуафи. Те бяха вече толкова близо, че можехме да различим лицата им. Наредих на хората си да образуват една редица и заедно с тях препуснах в галоп срещу врага.

Бени зуафите спряха веднага, щом видяха, че измежду палмите се появи толкова многочислен конен отряд и се втурна срещу тях. Дали бяхме приятели или не? Бяха ли това техните неспособни да носят оръжие хора? Не, невъзможно беше. Но нямаше как да сме и неприятели, защото откъде ли можеха да се появят тук и врагове? Може би бяха воините на някое приятелско племе, дошли на гости, докато самите те са отсъствали, заети със своя поход.

Тъй като не можеха да си отговорят на всички тези въпроси, те спряха, за да изчакат развоя на събитията. Накарах коня си да продължи, докато стигнах на такова разстояние от тях, че да могат да ме чуват. Тогава дръпнах поводите и им казах:

— Воините на бени зуафите имат изглежда лоши ездитни животни, щом допускат враговете си да стигнат до дуара им преди тях.

— Враговете ли? — попита техният предводител. — Та вие от кое племе сте?

— От племето на бени салахите!

— Шегуваш се. Че как ли са могли тези песове, дано Аллах ги погуби, да ни изпреварят?! Аз ти казвам, че преди и един бени салах да успее да...

Тук предводителят бе прекъснат, тъй като един от неговите воини изплашено възкликна:

— Кара Бен Немзи!

— Кой? Този ли?

— Да.

— Кул шеятин — по дяволите! Не се ли заблуждаваш?

— Не, той е.

В резултат на тази вест всички бени зуафи посегнаха към оръжията си. С остър повелителен глас им заповядах:

— Оставете оръжията си на мира! Те няма да ви помогнат.

— Ти си луд! — викна ми предводителят им подигравателно. — Та ние сме близо двеста души, а вие едва петдесет.

— Ами тогава поогледайте се наляво и надясно, а също и назад!

До този момент бени зуафите бяха насочили цялото си внимание само напред. Ето защо не забелязаха нищо от онова, което ставаше от другите страни. Двата отряда на Хилал се бяха обединили с хората на Тарик и вече се приближаваха в галоп. Преди още бени зуафите да успеят да заемат отбранителна позиция, се видяха обградени отвсякъде. Вярно, по численост почти не ни отстъпваха, но в гъстата тълпа на противниците ни нашите пушки можеха да нанесат такива загуби, че вероятно само малцина от тях щяха да останат живи.

— Сега виждате ли, че всяка съпротива е излишна? — казах аз. — Превзехме вашия дуар и пленихме всичките му жители.

— Аллах ил Аллах! Пленихте ли ги?

— До един. Бащата на убития ви шейх също е пленник. Затова направете онова, което ще ви помогне да спасите живота си. Ще останете между нашите воини. Ако всеки от нас стреля само по веднъж, всички до един сте загубени. А още вчера разбрахте, че куршумите ни винаги улучват целта.

Бени зуафите смушиха своите животни да се скупчат по-близо едно до друго и започнаха да се съвещават. По погледите им си личеше, каква ярост ги бе обзела. След известно време изглежда се споразумяха. Човекът, който бе говорил и преди, отново взе думата:

— Какви условия ще ни поставиш, ако се предадем без съпротива?

— Ще ви подарим живота.

— И нищо повече? Ами какво ще стане с имуществото ни?

— По този въпрос ще трябва да направим съвещание. Нямаме желание да ви оставим да измрете от глад.

— Самият аз не мога да заповядам да се предадем. Само временно съм предводител. Доведи ни стария Хулам! Ще постъпим както той ни нареди.

По време на този разговор Хилал се приближи до нас. Той чу последните думи и ми направи знак да се отдръпна с него встрани. Там ме попита:

— Ефенди, ще изпълниш ли волята им, ще наредиш ли да доведат стареца?

— Да, върви да свършиш тази работа!

— Защо? Защо са ни такива дълги преговори? Нима решението на враговете ни ще зависи от желанието на човек, който е наш пленник? Нима с нашите пушки не ги превъзхождаме напълно?

— Да, но стигне ли се до схватка, те ще се защитават и някои от нас ще паднат убити. Защо да се пролива кръв, щом не е абсолютно необходимо?

— Може и да си прав, но тези песове не заслужават пощада.

— Като ги пощадя тях, ще пощадя и нас. И тъй, препусни към дуара и доведи стария!

Хилал бързо се отдалечи. Той не можеше да разбере поведението ми, но не му се сърдех. Просто си беше арабин с гореща кръв.

Двете враждебни страни останаха да се гледат с мрачни погледи.

Не след дълго Синът на светкавицата се върна. Той яздеше своя кон, но беше принудил стария да тича редом с него. Щом стигна до мен, Хилал скочи на земята, хвана за врата шейха, чиито ръце все още бяха вързани, и му каза:

— Тези воини искат да знаят, дали да се предадат или не.

Кажи им, как смяташ, че е по-добре да постъпят!

При тези думи той извади своята кама.

— Нима ще ме убиеш? — скръцна със зъби старият.

— Ако не се предадат, ти ще си първият, който ще отиде в геената!

Хулам разбра, че тази заплаха е съвсем сериозна. Погледът му се плъзна по неговите хора, а после и по редиците на обградилите ги врагове.

— Всяка съпротива е безсмислена. Обуздайте храбростта си и се предайте! — заповяда той с хрипкав глас.

— Нима трябва да позволим да обезоръжат и нас? — мрачно попита предводителят.

— Да.

— Шейх, ние не сме страхливци! И се бихме!

— А после храбро офейкайте — избухна Хилал. — Нямаме намерение да чуем, какво ще решите след някое дълго съвещание. Незабавно се предайте, иначе сте загубени не само вие, ами и всички ваши хора в дуара.

— И освен тях, всичките, които аз плених! — разнесе се зад гърба на бени зуафите.

Там бе Тарик със своя отряд, участвал в преследването на врага. Той ми беше кимнал, поздравявайки ме отдалеч, но все още не бяхме разговаряли. Беше успял да проследи горе-долу целите преговори, водени на висок глас. Още докато говореше той се обърна и посочи назад.

Шейсетте воители, с които беше предприел преследването на неприятелите, образуваха една редица. В този момент тя се отвори, за да можем да видим кой се намираще зад нея. Върху коне и камили, навързани едни за други като керван, забелязахме около петдесетина пленени бени зуафи с вързани ръце, които бяха догонени, заловени и обезоръжени от хората на Тарик по време на бягството им. Това бе сигурно доказателство, че Тарик бе ръководил нещо преследването.

Когато другите бени зуафи зърнаха и тези пленници, предводителят им извика:

— Нима ще поемем вината за смъртта на толкова много наши хора, о, шейх?

— Не. Вече понесохме достатъчно големи загуби. Вие единствени ли сте, които се завърнаха?

— Единствените. О, Аллах, а къде са другите?

— Малцина са пленени. Останалите лежат мъртви близо до дуара на бени салахите.

— Аллах исипа голямо страдание и скръб над главите на племето ни. Жените ни ще се разпищят, а децата ще се присъединят към техните вопли. Проклети да са...

— Мълчи! — изкрещя Хилал, като размаха ножа си пред лицето му. — Старче, обидиш ли ни, ще умреш!

Хулам злобно стисна устни.

— Слизайте от животните и предавайте оръжията си! — заповяда Тарик. Той смуши коня си да се приближи.

— Тоя пък какво право има да ни заповядва? — разгневи се предводителят им.

— Той е шейхът на бени салахите — обясни Хилал.

Тогава зуафът не възрази нищо повече, скочи от камилата и остави оръжията си на земята. Това бе знак за неговите хора да направят същото.

Предоставих на бени салахите да се справят сами с разоръжаването и пленяването на зуафите и се отдалечих в посока на дуара. Тъй като присъстваше самият шейх, с чиста съвест можех вече да изоставя ролята си на командващ в оазиса. Всичко останало не ме засягаше. Мое задължение бе най-много още да използвам влиянието си, за да накарам салахите да не се отнесат с бени зуафите прекалено сурово и жестоко. Вярно, стореното от тях заслужаваше тежко наказание, но не и пълното им изстребление.

Не останах дълго сам със себе си. Скоро Тарик ме потърси, за да поговори с мен за участието на победените.

— Ефенди, — поде той, — моето племе ти дължи безкрайна благодарност. Само с твоя помощ успяхме да извоюваме тази голяма победа.

— Нека вашата благодарност се изрази в човешкото ви отношение към пленените бени зуафи!

— Така и ще постъпим. Всъщност би трябвало да станат наши роби. Бихме могли да унищожим палмите им, да засипем техните кладенци и да им отнемем всичко.

— Но няма да го направите.

— Не. Ще им вземем онова, което е наша законна плячка, както и всичките им оръжия, за да не могат да ни нападнат. От стадата и от хранителните им запаси обаче ще им оставим толкова, колкото да им стигне да преживяват.

— Само така!

— Трябва да им отнемем възможността да търгуват с други племена. Нека се видят принудени да купуват всичко от нас. Така те няма да са наши роби, но все пак ще са зависими от нас.

— Напълно одобрявам намеренията ти.

— Не искам да съм суров към тях, ала не желая и да съм несправедлив към моите хора. Да не би да им оставя фурмите, а за мен да взема камъните? Не искам да ги наказвам с отнемане на живота. Те и без друго загубиха три четвърти от воините си, което е достатъчно лошо. Ала не бива да им оставям техните богатства, иначе ще се съвземат бързо, ще започнат да разменят стоки за оръжия, ще си потърсят съюзници и ще ни нападнат. Ако са бедни, няма да си намерят съюзници, няма да могат да си набавят оръжия и във всичко ще са зависими от нас. Аз съм шейх на племето си и мой дълг е да се грижа за неговото благо. Така и ще направя, като проявявам милосърдие, доколкото то няма да противоречи на моя дълг.

Това бяха мъжки, доблестни думи и нямаше как да не му дам право. Този млад човек започваше много добре като шейх. Ако продължеше така, племето му можеше да си изгради достойно бъдеще. Не бе възможно да се иска от него тук в пустинята, където без никакви ограничения властваше правото на отмъщението, да постъпва по правила, които са обичайни за образованите и цивилизовани народи, защото подобно поведение при дадените обстоятелства и условия щеше да се изтълкува като слабост.

— Бих ти препоръчал — допълних аз думите на Тарик, — въпреки пълната зависимост на бени зуафите от вас, да не се отказваш съвсем от тяхната отбранителна мощ. Спокойно направете от тях воини! Може да ви потрябват.

— Ще се вслушаме в съвета ти.

— Дано винаги да сте добри приятели на хедифа.

— Аз бях и ще бъда негов приятел. Нима тъкмо с намерението си да останем верни на хедифа не получихме най-ефикасната подкрепа, пушките, които ти иначе никога нямаше да ни дадеш, ако съветът бе взел някакво друго решение?

— Радвам се, че признаваш този факт.

— Нека само ни каже, ако има нужда от нас, и ние ще изпълним желанията му.

— Ще бъде добре, ако му изпратиш вестоносец или, още по-добре, ако самият ти отидеш при него.

— Да, ще го посетя в Маср и ще му разкажа всичко, което се случи при нас.

— Ще трябва да му докладваш и за още нещо, което в момента дори все още не знаеш.

— Какво ли е то?

— Че Фалахд е мъртъв.

— А-а! Значи е убит в сражението край дюните?

— Не. Тайно се промъкнал в лагера ви и е проникнал в руината.

— Аллах ил Аллах! Какво е станало там? Направил ли е нещо лошо?

— Искал е, но не е успял.

Нямаше как, трябваше да разкажа на Тарик всичко, случило се в руината малко след сблъсъка между двете враждуващи племена. Удаде ми се да успокоя шейха. Беше изтръпнал от страх за ханумата.

Тарик нетърпеливо ме обсипа с допълнителни въпроси, но го прекъснах. Трябваше да се вземе някакво решение за плячката. Повидните воители се събраха на съвещание. Естествено поканиха и мен да взема участие в него, обаче отказах. Въпросът за определянето на плячката ми беше твърде неприятен. Бях направил достатъчно за бени салахите и нищо повече не ме интересуваше.

СЕДЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

КРИВИ СМЕТКИ

За съжаление желанието ми най-сетне да си почина на спокойствие не можа да се изпълни веднага. Тъкмо когато заобикалях една шатра, за да отида да легна под сянката на палмите, аз се сблъсках с Халеф.

— Аллах алакбар! Ето те и теб, сихди! Търсих те като изгубена дабах^[1].

— Тъй ли? — отвърнах иронично. — Аз пък вече си мислех, че за теб едва ли струвам повече от една медна пара^[2].

— Аллах карим — Бог е милостив! Как можеш да се сравняваш с една толкоз презряна медна пара? И как изобщо стигна до странното мнение...

— Къде се губи вчера през целия ден? Ами и днес докато превземахме дуара? Сега те виждам за пръв път. Това ли наричаш ти вярно да служиш на господаря си и да го закриляш?

— Сихди, — засегнато отвърна Халеф, — ти обиждаш дълбините на нежната ми душа и не оценяваш правилно недостижимите висини на готовността ми да ти служа. Откакто те познавам, никога досега не съм ти служил тъй вярно, както вчера и днес, когато не съм се мяркал пред очите ти.

— Охо! Хайде бе! И какви доказателства ще ми дадеш за това небивало твърдение?

— То не се нуждае от доказателства. Каква ли полза можеше да имаш, ако бях все близо до теб? Ако беше имал някакво желание, бе нужно само да направиш един знак и двеста бени салахи веднага с готовност щяха да се притекат, за да го изпълнят. Следователно не си бил зависим от мен. Но само не си мисли, че през това време съм те забравил! Разказах на бени салахите за всичките ненадминати по своята слава и геройство подвизи, извършени от нас двамата, както и за несравнимите достойнства на моите деди и прадеди. А това ти

донесе безкрайно по-голяма полза, отколкото ако бях стоял при теб, за да ти паля чибука или пък да ти поднасям филджани с разкошна мока.

— С други думи: ти пак страшно си преувеличил и лъгал, нещо, с което в последно време свикна в по-голяма степен, отколкото мога да одобря. — Но я ми кажи най-сетне, защо си ме търсил!

— Сихди, — заяви той вече доста малодушно, — двамата чужденци от Билад ал Османли и от Билад ал Москофи искат да говорят с теб.

— Аха, вярно! Съвсем ги бях забравил. Та нали те бяха участвали в похода на бени зуафите срещу бени салахите и сега се намираха сред пленниците. Лесно можех да се сетя какво ще искат от мен, ала нямах намерение да правя каквото и да било за тях.

— Кажи им, че вече нямам никакво вземане-даване с тях и нека ме оставят на спокойствие!

Халеф се отдалечи, но скоро се върна.

— Сихди, съобщих им каквото ми каза, обаче те настояват да говорят с теб.

— Настояват ли? Наистина? А може би дори трябва и да им се подчинявам, а?

— Нямах това предвид — взе да ми обяснява Халеф малко смутен, — исках само да подчертая настойчивостта на молбата им.

— Значи ме молят, така ли? Това е нещо друго. В такъв случай ще благоволя да разговарям с тях.

Много добре разбирах Халеф. Заплащането, което получаваше от мен, бе твърде малко. Вероятно чужденците му бяха дали хубав бакшиш, за да осъществи този толкова важен за тях разговор.

И така, отправих се към пленническия лагер и поисках да ми покажат мястото, където лежах двамата чуждестранни пратеници. Щом ме видяха, те се надигнаха колкото да седнат и без каквото и да било предисловие руснакът започна:

— Ефенди, настояваме да ни развържат и да ни пуснат да си вървим!

Аз вдигнах рамене.

— Обръщате се не към когото трябва. Не аз ще решавам участта ви.

— Но не и бени салахите. Ние не сме техни врагове...

— ... и все пак — участвахте във военния поход срещу тях!

— Не е вярно! Случайно се натъкнахме на бени зуафите и тръгнахме с тях като напълно неутрални лица.

— Не се мъчете да ме заблудите! Бях във Фарс ал хаджар и чух, как се поставихте на разположение на бени зуафите за предстоящата им битка. Разбрах всяка отделна дума.

— И все пак се лъжеш.

— Ускут — мълчи! Да не ме смяташ за някое дете, на което тепърва е необходимо да се разяснява значението на думите? В продължение на седмици сте се възползвали от гостоприемството на бени салахите, а сега се намирате сред враговете им. Изобщо не бих се учудил, ако шейхът им се отнесе с вас като с шпиони и заповяда да ви обесят на някоя върлина на първата шатра, която му се мерне пред очите.

— Но това би било срещу всякакво международно право! Ние сме официални пратеници на нашите правителства и настояваме да...

— Нямате право да настоявате за нищо! Но не се вълнувайте толкова. Не ми се вярва шейхът да държи толкова на вашата смърт.

— Значи мислиш, че ще ни освободи? — обнадежден попита Аксаков.

— Убеден съм, че така и ще направи... но само след като му платите доста солиден откуп. Едва ли ще си блъска дълго главата за размера на сумата, защото вече узна, с какви големи средства разполагате.

— Да плащаме откуп ли? Нямаме такова намерение.

— О, ще платите и то с голямо удоволствие! Да не си мислиш, че пленничеството сред тези полудиви племена е едно от най-големите удоволствия в живота? Много скоро ще омекнете и ще приемете условията на шейха.

— Нищо няма да платим.

— Ваша работа. За мен този разговор приключи и...

— Чакай! Молим те да останеш още малко — примирително рече руснакът, щом видя, че се каня да си тръгна. — Мислехме, че ще се застъпиш за нас пред шейха.

— Е, лъгали сте се. Нямам намерение да ви закрилям.

— Защо не? Какво лошо сме ти сторили, че си така настроен срещу нас?

— Нищо не сте ми направили, защото нямаште такава възможност. Но още от самото начало аз не криех отвращението си от такава дейност като вашата. Вие сте истинско зло в живота на народите, срещу което трябва да се вземат най-сурови мерки.

— Не сме те питали за мнението ти за нас и ти забраняваме подобни обиди!

За пръв път откакто го познавах, в разговора се намеси и турчинът:

— Ще се оплачем от теб пред хедифа. Той ще ти потърси сметка, когато отидеш в Маср!

Тази закана прозвуча толкова глупаво, че неговият придружител укорително го ръгна с лакът в ребрата.

— Да, непременно се оплачете — засмях се аз. — И аз самият не мога да ви дам по-добър съвет. Вече съвсем живо си представям, как хедифът ви посреща с отворени обятия. Той, срещу когото с всички средства извършихте подривна дейност! Шейхът на бени салахите би трябвало да има в главата си пясък вместо мозък, за да не докладва на хедифа за събитията през последно време, или пък ако не му спомене за вас с любвеобилно състрадание. Бъдете сигурни — шейхът ще представи тукашната ви дейност в толкова розова светлина, че без съмнение няма да имате повод да се оплачете от липса на внимание от страна на египетските власти, в случай че дръзнете да си покажете носа отвъд границата на Египет.

— Шейхът едва ли ще постъпи така — опъна се руснакът.

— А аз ви казвам, че ще го направи!

— Но нали трябва да минем през Египет, щом искаме да се върнем при хората, натоварили ни с нашата задача!

— Защо? Също тъй добре можете да се оттеглите и на запад през пустинята. О, уверявам ви, че пустинята е по-очарователна, отколкото си мислите. Може би ще ви излезе късметът и ще намерите като мен нещо ценно.

Никой от тях не отговори на моята подигравка.

— Или пък можете да изберете пътя към Судан — неумолимо продължих аз. — Тамошните племена са още по-малко просветени от тези тук и навярно сред тях ще имате по-голям успех с вашите предложения за ощастливяването им.

Това бе обаче повече, отколкото руснакът можеше да понесе. Той яростно заопъва ремъците си.

— Внимавай, пази се! — гневно ми извика той. — Моят цар сигурно ще поиска сметка от твоя владетел заради враждебното ти отношение към нас.

— Я не ставай смешен! — отвърнах му аз. — Твоят цар си има много друга работа, за да вземе да се застъпва за един от безбройните си шпиони и то заради неговата некадърност, а пък на Германия и през ум няма да ѝ мине да се интересува от неща, случили се във вътрешността на Сахара. С вас нямам повече никаква работа. Дано Аллах ви надари с разум, какъвто досега ви е липсвал!

С тези думи им обърнах гръб.

Може би на моите читатели ще се стори, че поведението ми към двамата пленници не е било особено благородно. Имах пред себе си беззащитни и безпомощни хора и им се подигравах, а това не бе признак на добросърдечност.

Давам пълно право на читателите си. Подчертавам, че общо взето нямам склонност към злорадство, но през последните дни бях получил толкова добра представа за една безсъвестна, достойна за порицание политика, че бях обзет от дълбоко отвращение и искрено възмущение. Затова пък бях изпълнен с толкова голямо удовлетворение, че подпомогнат от редица благоприятно стекли се обстоятелства, успях да разкъсам тъй хитро изплетената мрежа. И сега да взема да помагам на виновниците да се измъкнат от задънената улица, в която сами са се залутали? И през ум не ми минаваше. Нека сами се оправяха! По-нататъшното развитие на нещата изобщо не ме засягаше.

Междувременно съветът на воините приключи и бедуините се заловиха със събирането на плячката. Мъжете бяха обзети от буйно веселие. Та нали още в прорицателството на пророк Исая се казва: „... както се радват при дележ на плячка.“

От всички налични видове животни салахите избраха най-хубавите, а на бени зуафите оставиха само толкова, колкото им бяха необходими да преживяват криво-ляво. Естествено те гледаха със стаена ярост как отвеждат най-голямата и най-хубавата част от имуществото им. Сигурно си казваха, че им се отнема всяка възможност да си отмъстят за доста дълго време.

Други пък насочваха гнева си не към победителите, а към своите съплеменници, дали съвета да се започне този пагубен боен поход. Те приписваха на тях вината за цялата беда и... бяха прави. Особено силно се изразяваше недоволството им от стария шейх Хулам, който бе всъщност подстрекателят както за похода, така и за зловещия план за избиването на бени салахите, без който навярно можеше да се очаква по-снизходително отношение на победителите към победените.

Най-после всички налични мехове бяха напълнени с вода, а животните — натоварени с много чували с фуражни фурми. Бени салахите бяха събрали и подкарали огромно стадо. Племето им стана двойно по-богато отпреди. Обикаляно от препускащите победители, това стадо потегли на път към „Леглото на камъните“, където единствено имаха възможност да подновят запасите си от вода. Там се намираще и друг скрит извор с доста вода, който до този момент беше известен само на бени зуафите. По време на бягството си те се видели принудени да се отбият при него, за да се запасят с тъй необходимата им вода, за да успеят да стигнат до своя дуар. Ала Тарик със своите хора ги следвал толкова близо по петите, че не им останало време отново да го покриват и маскират. По този начин бени салахите узнали тайната им, която естествено имаше за тях голямо значение, защото както се разбира от само себе си, за в бъдеще те щяха да сложат ръка на този кладенец.

Петдесетте бени салахи, оставени в дуара, за да пазят пленниците, бяха подсилени с още толкова воини. До настъпването на следващия ден те трябваше да бдят в завладяното село, за да осуетят всеки евентуален опит на победените за бягство или за враждебни действия.

Аз нямах повече никаква работа на това място. От друга страна, и през ум не ми минаваше да участвам в скучното пътуване със стадата. Предпочитах заедно с Халеф да избързам напред и да занеса първите вести за успеха на нашия поход.

Хилал се присъедини към нас.

Едва ли е необходимо специално да споменавам, че донесената от нас вест бе посрещната от бени салахите с небивала радост и ликуване. След като пристигна и Тарик със стадата, последва поредица от празненства, чийто връх бе двойната сватба на Синовеите на светкавицата и двете сестри. Естествено Бащата на светкавицата не

мога да устои на настоящите молби на „своите деца“ и останах още две седмици при бени салахите, радвайки се на щастието, за което бях допринесъл и аз.

Но най-сетне стана крайно време да отпътувам. Това се отнасяше не само за мен, но дори в по-голяма степен и за моя дребничък Халеф. Напоследък той се беше много променил. Страдаше от едно определено заболяване, което ще назова веднага с точното му име, за да не държа прекалено дълго в тревога и напрежение читателите, които силно са го обикнали. Латинистите наричат тази болест супербия, гърците — хибрис, а ние пък използваме за нея изразителната дума грандомания.

Да, моят Халеф бе станал изключително горд и лъжлив човек. Беше се главозамаял от моите успехи, които в по-голямата си част се дължаха не толкова на самия мен, колкото на стечението на някои щастливи обстоятелства. Наистина, нямах ни най-малкия повод да се оплаквам от липсата на готовност да ми служи, ала към другите хора Халеф проявяваше такова високомерие и такава арогантност, които бяха просто фантастични.

Често се чудех на спокойствието на бени салахите, с което приемаха неговите лъжи и самохвалства. Обяснявах си го не само с факта, че ориенталецът изобщо има съвсем друга мярка за преувеличения и хвалебствия от европееца. По-скоро предполагах, и навярно с право, че не се сърдеха на Халеф за неговото големанство, само защото бе мой слуга, а те ми бяха много задължени.

Ако не съществуваше това обстоятелство, Халеф несъмнено щеше да срещне твърд отпор, и то само защото като мохамеданин бе станал слуга на един презрян гяур, а като такъв също заслужаваше презрението им. По този въпрос не се самозалъгвах нито за миг. Ние не се намирахме в някой крайморски град, където мюсюлманите са свикнали да общуват с „неверниците“, а бяхме попаднали дълбоко в Сахара сред фанатизирано мохамеданско население, което може би за пръв път влизаше в допир с християнин.

Ако не бях успял още от самото начало да накарам бени салахите да се чувстват задължени към мен, то можех да очаквам от тяхна страна всичко друго, но не и приятелско отношение и любезна отзивчивост.

Обаче така, както стояха нещата сега, големите изгоди, извоювани с моята помощ, надделяха над всякакви религиозни съмнения и опасения, които иначе можеха да застанат на пътя на приятелското им отношение към мен.

Естествено през цялото време на моя престой при бени салахите аз не направих абсолютно нищо, което би могло да се нарече „опит за покръстване“. Подобно нещо би било свършено безнадеждно начинание.

Но все пак бях постигнал нещо, което несъмнено бе за бедуините нечувано „нововъведение“. Бях ги накарал поне веднъж да се откажат от закостенелия си принцип за отмъщение, намерил своя израз в думите от Стария завет „ад дам бид дам — кръв за кръв“. Бяха се отказали от пълното унищожаване на своите неприятели, което иначе е обичайно по онези земи, и им даваха възможност да продължат да съществуват като племе. Това все пак беше нещо, макар и да съм принуден да призная, че подбудите за този начин на действие не се криеха в някаква хуманност, а в търсенето на собствена изгода. Въпреки всичко човекът, станал причина за това „новаторство“, бях аз, християнинът, и затова с право можех да се гордея.

На всичко отгоре се отказах от всякаква плячка. Нещо повече — под заплахата, че ще се разделя с него, принудих дори Халеф да постъпи като мен. А това вече бе нещо, което съвсем не се вместише в духовния кръгзор на бедуините. Бях само дал, без да взема и най-малкото, което надхвърляше рамките на всякакво гостоприемство. Ето, това бе просто неразбираемо за тях! Но пък... то им беше добре дошло! Иначе нашият дял от плячката щеше да е значителен, а чрез нашия отказ общото количество на плячката, която предстоеше да се разпредели между отделните членове на племето, значително се увеличаваше.

Може би в една или друга глава, способна да се позамисли, щеше да се породи някаква бледа представа за християнското „този, който дава, е по-блажен от онзи, който получава“.

И когато след години местните хора започнеха да разказват за събитията, толкова много увеличили богатствата на племето, то неразривно с тях щеше да е свързан и споменът за християнина, на когото трябваше да благодарят за всичко. Можеха ли в такъв случай да

не уважават религията на този човек, дори и ако дотогава тя е била предмет на лютата им омраза?

Не ми се вярва.

А така е сигурно, че съм постигнал повече, отколкото ако на тяхното вечно „Аллах ил Аллах, уа Мохамед расул Аллах с гърмовен глас бях отговорил «Иса Бен Мариям акбар»“^[3].

Впрочем като голяма заслуга на моя дребничък Халеф зачетох факта, че от привързаност към мен, и за да не се види принуден да се разделим, той се отказа от своя дял от плячката. Това далеч компенсира някои негови слабости, сред които като най-неприятна се открояваше манията му да преувеличава и да се хвали.

Въпреки всичко сметнах, че вече е уместно да се сбогуваме с бени салахите. При определени болести лекарите предписват смяна на мястото и на климата. Затова се надявах, че когато Халеф напуснеше тази местност, която бе предложила най-добрата почва за неимоверното развихряне на неговата грандомания, това щеше да го отрезви и отново щеше да го върне към действителността.

Сбогуването ни с бени салахите ще спомена съвсем накратко. Тръгнахме на път след молитвата аср и стотина мъже в продължение на два часа ни придружаваха като почетна свита. После те се върнаха, ала двамата Синове на светкавицата яздиха заедно с нас още малко. Бяхме петима. С нас беше и Бен Али, робът на бени зуафите. Той получи богати подаръци от бени салахите и вече разполагаше с необходимите средства, за да се върне в родината си.

Най-сетне и за братята настъпи часът на раздялата. Тарик ми подаде ръка тъй както си седеше на седлото, и дълбоко развълнуван, ми каза:

— Ефенди, душата ми остава при теб. Ти ми донесе щастието на моя живот, а на племето ми — победата над неприятеля. Дължим ти безкрайна благодарност, но никога няма да можем да ти се издължим, защото ти отказа да приемеш от нас каквото и да било. Каза ни, че си постъпил така, защото си християнин. Ефенди, досега не съм имал добро мнение за християните. По-скоро ги мразех и презирах. Но не съм бил прав. Ти никога не си ми говорил за вярата си, ала аз тепърва ще размислям над постъпките ти и ще полагам усилия да ти подражавам. Аллах йабарик фик — Аллах да те благослови!

С тези думи той издърпа ръката си от моята и пришпори кобилата си. Тогава Хилал накара своето животно да се приближи до мен, и като хвана и двете ми ръце, каза:

— Ефенди, ще бъда кратък, понеже брат ми и без друго ме изпревари с думите си. Всеки ден ще се моля на Аллаха да ме дари с щастието някога пак да те видя. Това ще е за мен най-голямото блаженство в живота ми. Ти си тъй силен, тъй благороден, тъй добър, ефенди, и... аз те обикнах.

От вълнение последните думи кажи-речи заседнаха в гърлото му. Той обърна своя кон и бавно пое подир брат си.

Дълго гледах след тях. По едно време зад мен се разнесе дълбока въздишка, а когато се огледах, видях как Халеф извади от устата си крайчето на своя хаик. Той ме погледна някак обвинително и каза:

— О, нещастие, о, голяма мъка! Ето че часът на раздялата вече отмина. Ти отблъсна шатрите на бени салахите също както отблъсна и техните дъщери. Твоите внуци и правнуци няма да имат постоянно място за живеене, защото ти си непостоянен и повърхностен човек, сихди, сякаш имаш съвестта на някоя прокълната душа. Но аз няма да те изоставя, сихди. Ще остана до теб, докато намериш душевното си равновесие. И въпреки всичко ще те спечеля за учението на Пророка, независимо дали искаш или не искаш!

[1] Жълтица. — Бел.нем.изд. ↑

[2] Стойността ѝ е около половин пфениг. — Бел.нем.изд. ↑

[3] Исус, синът на Мария, е велик! — Бел.нем.изд. ↑

ОСЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

СРЕД АРНАУТИ

Всъщност с последните редове на предходната глава бих могъл да приключа този разказ, а и от писателски съображения би трябвало да го направя, защото самият аз смятах, че е сложена точка на тези събития от моя толкова неспокоен и бурен живот. Ни най-малко не мислех, че е възможно да се изпълни желанието на Хилал някога и някъде отново да ме види. Обаче Кара Бен Немзи предполага, а... със Дейвид Линдси разполага.

Читателите на моите първи шест тома от приключенските ми романи познават този забележителен англичанин и сигурно си спомнят, че накрая на приключенията ни в страната на скипетарите, за които разказвам в шестия том „Жълтоликия“, лордът ми направи примамливото предложение да вземе на парахода си Халеф и Омар Бен Садък до Яфа и Ерусалим, откъдето без особени трудности те можеха да стигнат до пасищата на хадедихните.

Както читателите си спомнят, аз не се съгласих веднага, ала на обединените молби на Халеф и Омар не бе никак трудно да надделеят над и без това слабата ми съпротива.

Англичанинът разполагаше с нает от него френски параход, който бе хвърлил котва в Антивари и само чакаше заповедите на своя наемател, за да отплава в открито море.

Само три дни след пристигането ни на брега на езерото Скутари ние се носехме вече по морските вълни.

В „Жълтоликия“ утеших моите читатели с това, че може би някой друг път ще им разкажа, как стигнахме до Яфа и до ал Кутсашшариф^[1]. Радвам се, че сега имам възможността да изпълня това мое половинчато обещание, още повече че онова, което предстои да разкажа, е и непосредствено свързано със съдържанието на този том.

Както също сигурно е известно, Линдси беше придобил цялото имущество на нещастния Хасан Аджар Мирза^[2]. Тази покупка му струваше цяло състояние, което впрочем няма кой знае какво значение за огромните неизчерпаеми средства на лорда. Все пак тези непредвидени разходи бяха доста стопили банковата му сметка в Кайро, тъй че лордът се видя принуден най-напред да се отбие в този град, за да сложи ред в деловите си работи и да попълни изчерпаната си банкова сметка.

Пътуването ни премина без инциденти. След пет дни нашата парна яхта хвърли котва в пристанището на Кайро, Булак.

По предварителни предвиждания престоят ни в Победоносния, каквото означава Кайро в превод, щеше да е краткотраен — най-много два дни. От толкова време се нуждаеше лордът, за да уреди своите финансови въпроси.

Това прекъсване на пътуването ни ми беше съвсем добре дошло. Та нали ми даваше възможност да опресня спомените си от моя първи престой в този град, от който имаше повече от година.

Докато лордът тръгна да урежда своите сделки, а Омар Бен Садък се впусна в човешкото гъмжило по улиците, аз заедно с Халеф посетих онези места, с които ме свързваха някои по-особени спомени.

Последната година бе за нас тъй богата на събития и ние бяхме преживели толкова много неща, че бях вече доста изморен от това безкрайно пътуване. По тази причина избрахме спокойния съзерцателен начин на живот пред дейния, и унесени в спомени и мисли, прекарахме замечтани не един и два часа в едно или друго кафене.

Столицата на Египет с право се нарича „Победоносната“. Победоносна е останала тя през вековете, победоносна се изправя и в ден-днешен на границата между два огромни континента. Доскоро тя бе образец за истинско ориенталско своеобразие^[3], но от около петнайсетина години за съжаление започна да се изпълва с все повече и повече европейски одежди.

Надойдоха французи и англичани, за да я ухаждат, и оттогава тя си има и европейски квартали. Само в старите арабски квартали може да се видят все още плетеници от криви улички, които често завършват без никакъв изход и са толкова тесни, че от еркерите на

срещуположните къщи хората могат да си подадат ръка или от единия плосък покрив да скочат на другия.

Онзи, който иска да опознае Ориента с всичките му положителни и отрицателни страни, непременно трябва да си наеме стая в някоя къща на такава улица.

По онова време северно от Булак, между Нил и прочутата съвсем права Улица на сикоморите^[4], която водеше за един час път от Кайро до Шубра, бе разположено едно мизерно кафене с предстройка от платнище, наподобяваща шатра. По време на първия ни престой ние двамата с Халеф го бяхме посещавали от време на време. Там, доста настрани от морето от къщи, почти нямаше никакво улично движение, но затова пък оттам (и това бе причината, поради която с удоволствие посещавахме кафенето), се откриваше великолепна гледка към Нил, към неподправената ориенталска суетня, както и към истински хаос от лодки, хелуки, сандали^[5] и какви ли не други плавателни съдове, чиито оглушителен шум, гарниран с най-лютите арабски проклетия и ругатни, както и с напевно изброяваните като от латерна стотина имена на Аллах, ясно долиташе до слуха ни.

И този път след пристигането ни в Кайро, придружаван от Халеф, аз се насочих към добре познатото ни кафене. Беше още твърде рано и на първо време бяхме единствените посетители. Все пак не седнахме под платнището, а се настанихме в помещението за „знатни господата“, в което впрочем нямаше нито маса, нито столове, нито възглавници, нито нещо подобно. Само няколко изпокъсани и пожълтели сламени рогозки на пода представляваха повече от оскъдното му обзавеждане. И все пак това помещение предлагаше и някои предимства — там бе приятно прохладно, а и една дупка в стената предлагаше тъй желания изглед към откритото място пред кафенето, както и към голямото оживление по реката.

Може би около час се бяхме отдали на насладата, доставяна ни от нашите лули и прекрасната мока, когато се появиха нови посетители — осем въоръжени до зъби арнаути, които много шумно се настаниха отвън в предстройката, покрита с платнище.

Арнаутите са наследници на жестоките мамелюци, изтребени с големи кръвопролития, ала те са още по-лоши и от тези хора, спечелили си ужасна слава. Обаче арнаутинът е не само храбър, той е направо безумно смел. Рискува живота си без да му мигне окото. Ала е

коварен и вероломен, а по жестокост няма равен на себе си. Винаги много лесно посяга към ножа или пистолета. При най-малкия повод той стреля или забива острието, като знае, че може да го прави доста безгрижно, понеже дори и съдията не обича да осъжда хора от неговия сой, защото иначе ще има всички основания да се страхува, че ако не по време на самото съдебно заседание, то по-късно все пак може да получи нож в гърдите.

Ето защо всички отбягват арнаутите и се боят от тях.

Двама от новодошлите носеха военни униформи и отличия. Единият беше онбашия, а другият, висок и широкоплещест мъжага, беше чауш, фелдфебел. Преди да насядат, той хвърли един поглед в нашето помещение, ала се оттегли, без да каже каквото и да било. Изглежда не му се сторихме достойни за неговото внимание.

Арнаутите получиха чибуци и кафе. Започнаха много шумен разговор с такива думи и цветисти изрази, които не ми е възможно да предам тук. Във всеки случай от репликите им ставаше съвсем ясно, че присъствието ни ни най-малко не ги притесняваше.

Внезапно словесният водопад отвън секна. Изглежда нещо силно привлече вниманието им. Погледнах през дупката в стената и забелязах причината за тяхното мълчание. Надолу по брега на реката се разхождаха двама души, един мъж и една жена. Само по себе си това обстоятелство не бе нещо кой знае колко необикновено и фрапиращо, ала жената не носеше фередже, а в тези страни това е рядкост и е обичайно само за жени със съмнителна репутация.

На всичко отгоре тази незабулена жена беше млада и хубава. Щом я зърнах, за малко да извикам от изненада. Познавах я много добре, както и мъжа до нея. Бяхме се виждали преди повече от една година. Междувременно бях преживял твърде много неща, но цялото богатство от нови впечатления не бе в състояние да размие образите и сцените от миналото, които от време на време изплуваха в паметта ми. Двамата бяха Хилал и Хилуя!

— Я погледни през прозореца! — подканих Халеф. — Познаваш ли онези двамата на брега?

Дребосъкът хвърли поглед през отвора на стената и в следващия миг подскочи.

— Аллах ил Аллах! Все още стават чудеса и знамения! Как ли са попаднали тук? Трябва да отидем при тях. Веднага! Начаса!

Той понечи да се втурне към вратата, но аз го хванах за ръката и го дръпнах назад.

— Метана шувайя — почакай малко! Наистина ще им се покажем, само че не веднага и не тук. Я виж, онези отпред започват да мътят нещо, което навярно ще направи намесата ни наложителна!

Междувременно двамата кажи-речи стигнаха до покритата с платнище част от кафенето.

Хилал бе облечен по същия начин, както когато го видях за пръв път. Беше праметнал през рамо пушка, една от намерените навремето „Хенри-Мартини“.

Хилуя обаче носеше дрехите на богата бинт араб и освен това се бе накичила с какви ли не украшения. Не разбирах как така бе дръзнала да се появи тук незабулена. Може би си мислеше, че и тук, както у дома в пустинята, можеше да захвърли фереджето, което и без друго носеше съвсем рядко. Странен бе също и фактът, че това неподходящо и необичайно според местните схващания поведение на неговата жена изглежда бе съвсем безразлично на Хилал.

Видях как арнаутите се сбутаха по-близо един до друг и нещо си зашушукаха. Ето че в следващия момент техният предводител стана от мястото си, и като се изпъчи пред двамата, им препречи пътя и не им позволи да влязат вътре.

— Я вижте кой идва! В името на Аллаха, та това е най-красивата и най-сладката оруспу, каквато някога съм виждал. Нека седне при нас и ни позволи да предвкусим онези радости и наслади, които някога ни очакват от хеуриите в рая! Влизай при нас!

Оруспу означава леконравна жена.

Хилуя се изплаши. Лицето на Хилал остана безизразно. Хилуя хвана ръката на своя покровител и се обърна готова да побегне.

— Та'ал — ела! Хайде бързо да се връщаме!

— Да се връщате ли? — намеси се арнаутинът. — Че защо? Нима само един-единствен мъж има правото да се радва и наслаждава на присъствието ти и на твоята красота? Той вече ти се е наситил и сега идва нашият ред!

Той посегна към ръката ѝ, за да я издърпа насила, но със светкавично движение нейният придружител отблъсна ръката на арнаутина и застана между него и нея.

— Уакиф — чакай! Тази дъщеря на бени арабите не е това, за което я мислиш! Тя принадлежи на друг.

Всички погледи се отправиха към него. Разнесе се всеобщ подигравателен смях, а онзи, който бе говорил от страна на арнаутите, извика:

— Чувате ли? Този човек е луд!

— Не съм луд. Тази жена е под моя закрила.

— Жена ли? — подигравателно рече чаушът. — Чувате ли, бе хора, каква чест оказва той на тази оруспу?

— Тя не е оруспу! И ви повтарям, че е под моя закрила!

— Под закрилата на един хлапак!

Арнаутиът каза тези думи с презрителен тон. Хилал невъзмутимо вдигна рамене и безстрашно се усмихна.

— Наричаш ме хлапак? Да ти докажа ли, че един хлапак от пустинята има повече смелост от един чауш на арнаутите?

— Искаш да ме обидиш ли? — избухна чаушът.

— Ти не ме ли обиди пръв, като ме нарече хлапак? Навярно аз съм убил повече неприятели, отколкото ти някога изобщо си виждал.

— Мишки и плъхове — да!

— Прав си, защото един бен араб гледа на своите врагове само като на мишки и плъхове. Пред него те побягват и се свират в дупките си.

— Е, ами тогава опитай да видим дали и ние ще се сврем в дупките си!

— Не е необходимо. Все още не гледам на вас като на мои врагове. Ще станете такива, ако не оставите тази жена на мира.

— Имаш ли някакви права над нея?

— Да, тя е моя гохза^[6].

— Твоя гохза ли? — язвително попита чаушът. — И как ще ни го докажеш?

— Моите думи не се нуждаят от доказателство. Те са като клетва.

— Говориш много гордо.

— Но говоря истината, а един бен араб има основание да е горд поне толкова, колкото и един чауш на арнаутите, който продава живота си на хедифа за четирийсет пиастри на месец.

За един арнаутиът тези думи бяха ужасна обида. Четирийсет пиастри са малко по-малко от осем марки, а представляват месечната

заплата на един египетски сержант.

Арнаутиът не знаеше какво да мисли. Никой досега не бе дръзвал да му говори по този начин и то в присъствието на толкова много противници. Всеки би преценил, че това ще му струва живота. Ето защо обиденият арнаути невярващо втренчи широко опулените си очи в дръзкия младеж.

— Човече, знаеш ли, какво говориш?

— Да.

— Не ми се вярва. Ако го вярвах, ножът ми вече да те е пронизал между ребрата.

— Нека първо изчакаме да видим дали ще посмееш.

Това невъзмутимо спокойствие накара чаушът съвсем да побеснее.

— Човече, ще те смеля на кайма!

— Вече мнозина са се опитвали да го направят, но както виждаш все още съм жив!

Сцената се беше променила. Вече никой не мислеше за Хилуя, тъй като арабинът бе привлякъл изцяло вниманието на тези груби и недодялани мъже върху себе си, за които една разправия с него бе къде-къде по-интересна и по-привлекателна дори и от най-красивата девойка на света.

В момента Хилуя имаше най-добрата възможност да избяга. Никой нямаше да ѝ попречи. Ала тя остана — къде разтревожена за Хилал, къде от чисто женско любопитство, от което като истинска дъщеря на пустинята не можеше да се отърси.

След последните си думи Хилал им обърна гръб, за да си тръгне, обаче чаушът го сграбчи за ръката.

— Изглежда ти не забеляза, че досега само се шегувахме, а?

— А ти пък още по-малко забеляза, че досега ви говорих съвсем сериозно.

Мъжете стояха наежени един срещу друг, разменяйки си враждебни погледи.

След малко арнаутиът избухна в гръмогласен смях и възкликна:

— Ама не, наистина, това не само че не е сериозно, ами е и най-големият майтап, който съм виждал през живота си. Слушай, синко, ти действително ли искаш да се биеш с мен?

При тези думи той се изпъчи пред него в целия си ръст. Арнаутиът изглеждаше малко над четирийсетте. Белезите по лицето му свидетелстваха, че не е страхливец. Подигравателното му изражение издаваше ясно неговите мисли. Той смяташе, че след този въпрос бедуинът ще гледа час по-скоро да се отдалечи на безопасно разстояние от него.

Ала се оказа, че се лъже. Младият човек невъзмутимо вдигна рамене и кратко каза:

— Готов съм.

— Е, добре, малкият! Тогава ела с мен зад кафенето, където ще свършим тази работа. На душата ти няма да е нужно кой знае колко време, за да се свре в някое от най-дълбоките и тъмни къшета на геената.

— Ти какво мислиш — тихо ме попита Халеф, — нима ще гледаме най-спокойно как този човек ще удуши нашия приятел? Изглежда, че той притежава силата на мечка.

— До този момент нямаме никакво основание да се намесваме — отвърнах му аз. — Според схващанията на тези хора в такъв двубой няма нищо забранено. Впрочем за Хилал изобщо не ме е страх. Познавам го по-добре от теб и знам на какво е способен. Ела да отидем зад кафенето! Не бива да пропускаме двубоя. Но закрий си очите с края на твоя хаик, за да не те познаят!

В същото време и аз нахлупих качулката на моя хаик толкова ниско над лицето си, че едва ли можеше някой да ме разпознае. После напуснах помещението през задната врата. Халеф ме последва по петите.

Докато траеше краткият ни разговор, арнаутите образуваха зад постройката кръг, в който застанаха чаушът и неговият противник. Хилуя се отдръпна встрани. Никой от арнаутите не ѝ обръщаше повече внимание.

Когато се появихме и ние близо до арената на двубоя, всички погледи се отпавиха към нас, но тъй като седнахме най-спокойно, те не проявиха някакво недоволство. За тях бяхме просто любопитни хора, които не желаеха да пропуснат подобно интересно зрелище.

Беше ми направило впечатление, че не всички арнаути бяха настроени срещу младия човек. Един от тях правеше изключение. Беше онбашията. Още от самото начало той не се бе присъединил към

подигравателния смях на своя началник и само следеше развоя на събитията със сериозен поглед, но все пак без да се намесва.

Отстрани наблюдавах Хилуя. Сега, когато не ставаше непосредствено въпрос за нея, тя не проявяваше и следа от страх. Поведението ѝ може да се стори някому безсърдечно, но не бе така. Тя бе отраснала в пустинята и неведнъж бе присъствала на подобни двубои, така че чувствата ѝ не се възбунтуваха срещу предстоящото зрелище. Наистина, някоя нервна европейка още преди началото му щеше да изпадне в несвяст, ала тази арабка бе замесена от друго тесто. Аз знаех най-добре колко много обичаше Хилал, а спокойствието, с което очакваше започването на двубоя, ми подсказваше, че тя нито за миг не се съмняваше в неговия изход.

Като че ли чаушът бе чакал единствено нашето появяване. Едващо се бяхме настанили на земята, когато той каза:

— Да започнем забавлението! Но преди това само от съжаление към теб ми се ще пак да те попитам, хлапе, дали наистина знаеш, с какво се захващаш?

— Знам — спокойно отговори Хилал.

— Няма да се намери човек, който да отмъсти за теб, защото никой няма да се осмели да поиска сметка от един арнаути. Впрочем двубоят ще е съвсем честен. Ти ще умреш и ще бъдеш хвърлен в Нил.

— Или аз, или ти!

— Ха! Дори да се случи невъзможното и да предположим, че ме победиш, с теб пак е свършено. Моите приятели ще те разкъсат на парчета.

— Ти това ли наричаш честен двубой?

— Намираш се сред арнаути и във всички случаи си загубен.

Младият човек го погледна презрително и каза:

— С тези думи съвсем ясно показвате, че сте наемници, но не и свободни мъже. Не бих посъветвал твоите приятели да ми посягат. Няма да допусна да се нахвърлят върху мен като хиени.

— Нищожество! Какво ли ще направиш, за да им попречиш?

— Нека ей този човек ви каже!

При тези думи Хилал посочи към онбашията.

— Този ли? Онбашията? Че какво общо има той с теб? Да не би да сте приятели?

— Не, но той стоеше на пост при хедифа и знае, че бях гост на вицекраля и че той ще отмъсти на моите убийци.

— Аллах акбар! Истина ли е това онбаши?

— Да — отвърна онбашията. — Видях го да разговаря с хедифа. Този човек се радва на закрилата и благосклонността на владетеля и аз няма да търпя срещу него да се извърши каквато и да било несправедливост.

— Охо! Ти наш другар ли си или не си?

— Ваш другар съм, обаче животът ми е по-мил. Не искам да бъда обесен от палача на някой клон, само защото на вас ви се прищяло да убиете един човек, който е под закрилата на владетеля. Съветвам ви да оставите този младеж спокойно да си върви по пътя заедно с жената, дете я представи за своя съпруга.

— Искаш невъзможното. Той ме обиди.

— Обиди само теб, но не и мен или останалите. А и тази обида бе просто отговор на твоята.

— Забравяш, че съм твой началник — избухна чаушът.

— Тук не си ми началник. Нямам нищо против един честен двубой. И хедифът не би възразил нищо, но няма да допусна да бъде убит този човек, който е под закрилата ми.

— Как? Какво чувам? Ти го закриляш?

— Да. Ще го защитавам срещу всякакво незаконно посегателство.

— Е, добре, онбаши, нямам желание да споря тук с теб. По-късно пак ще си поговорим!

— На твое разположение съм.

Ето че цялата работа бе взела съвсем друг обрат, отколкото отначало можеше да се предположи. Онбашията бе застанал на страната на Хилал.

Арнаутите засушукаха помежду си. Едни от тях поддържаха чауша, други пък бяха с онбашията. Изглежда чаушът се опасяваше да не би неговите хора да започнат свада помежду си и затова извика:

— Да няма никакви разправии! Аз сам ще реша спора си с това хлапе. Двубоят ще е напълно законен. Никой няма да може да ме накаже, ако го убия. Дано Аллах даде на душата му някоя хубава обител! И тъй, хлапе, ти си по-слабият. Ето защо ще бъда великодушен

и ще ти предоставя избора на оръжието. Ще се стреляме ли или ще използваме ножовете?

По устните на бедуина се плъзна многозначителна усмивка.

— Ножовете — отвърна той. — Ако стреляме, ти си загубен. Значи аз съм този, който проявява великодушие.

— Калб — куче! — изрева арнаутинът.

— Не знаеш какво говориш. Ако някой друг ме беше обидил с тази дума, още в следващия миг нямаше да е вече жив. Но тъй като наказанието ти е толкова сигурно, колкото е сигурно, че съм застанал пред теб, то ще проявя милосърдие. Казах, че ако се стреляме, ти си безвъзвратно загубен и това е истина. Наричат ме Ибн ас са'йка.

— Ибн ас са'йка — Син на светкавицата? — изсмя се чаушът. — Сега вече знам, че си луд. Синове на светкавицата се наричат двама братя от племето на бени салахите. Единият от тях е техен шейх, а другият пък е шейх на бени зуафите. Гръмнат ли пушките им, онзи, в когото са се прицелили, е загубен. Да не би да твърдиш, че си един от тези братя? Я не ме будалкай!

— Мисли, каквото си искаш!

— Значи си съгласен да решим всичко с оръжията си?

— Да. А сега край на приказките! Време е да преминем към действия.

Чаушът бързо измъкна ножа от пояса си и зае нападателна поза. Хилал свали връхната си дреха и сложи пушката си на земята. Остана само по риза без ръкави, която достигаше до колената му. Разголените му ръце показваха такива мускули, каквито едва ли някой можеше да очаква от него.

— И така, да започваме! — подвикна чаушът.

— Хайде, ела! — отвърна бедуинът. После извади ножа си изпод въжето, което му служеше за колан, и стиснал дръжката му с десницата си, той седна на земята като изпъна напред голите си крака. Чаушът не беше очаквал подобно нещо.

— Това пък какво е? — попита той. — Какво те прихваща?

— Ами двубой с ножове.

— Как, нима седнали?

— Да. Имам предвид онзи двубой на пустинята, при който си проличава, дали наистина имаш смелост.

— Кул шейятин — всички дяволи! И през ум не ми минава подобно нещо. Аз съм арнаутин, а не бедуин.

Истинският двубой с ножове, обичаен за Сахара, се състои в следното: участниците сядат един срещу друг с нож в ръката и един от тях забива острието му в някоя част на тялото си, да речем прасеца на крака, така че стоманата да се покаже чак от другата страна. Неговият противник трябва да прониже същото място на тялото си. После първият може, да речем, да среже целите мускули на бедрата си чак до костта и другият трябва да направи същото. Победител е онзи, който по-дълго издържи, без да направи каквато и да било болезнена гримаса. Бедуините са ненадминати в този вид двубой. Те притежават такова самообладание и самоконтрол, че могат с усмивка да си нанасят възможно най-болезнени рани.

Ала всичко това съвсем не беше по вкуса на чауша. Той искаше просто да забие ножа си в сърцето на своя противник, но не и сам да разкъсва месата си. Той бе по-силният и следователно сигурно щеше да победи. Ето защо от негова страна щеше да е чиста лудост да се съгласи на подобен двубой.

Хилал го погледна с усмивка и попита:

— Не искаш ли?

— Не.

— Аха! Страхуваш се от болките.

— Куче! Никакви обиди повече!

— Добре! Както желаш.

Синът на светкавицата се изправи и с равнодушен глас продължи:

— Исках да пощадя живота ти, защото тъй и тъй нямаше сам да се убиеш. Затова ти предложих този вид двубой. Но явно предпочиташ да се бием по друг начин, който е опасен за живота ти. Моят нож никога не пропуска целта си.

— Опитай де! — подигравателно се изсмя арнаутинът.

— Не е нужно! Познавам ножа си толкова добре, че е излишно да опитвам. Само да поискам и си загубен. Но аз съм гост на хедифа и не желая да убивам войниците му. Би било неучтиво.

— Стига дрънка глупости! По-добре да започваме! Само аз ще мога да видя, кой от двама ни ще умре, защото единствено аз ще остана жив.

— Споделям мнението ти — достатъчно дрънкахме. Да започваме!

В следващия миг двамата застанаха един срещу друг с нож в ръка, впили погледи в лицата си.

— Хайде, хлапе, ела! — подвижна арнаутинтът.

— Чакам те. Имаш ли смелост или не?

— Ах, негоднико, я ела! Ще те заколя като харуф^[7].

— А аз няма да те убия, но затова пък ще направя така, че дълго време да не можеш да използваш ръцете си, понеже обиди една дъщеря на бедуините. Наричаш ме негодник, но самият ти си такъв.

След тези думи арнаутинтът издаде дрезгав яростен вик и с нож във вдигнатата си ръка се втурна към своя противник. Искаше просто да го сграбчи с лявата си ръка, а с десницата да го проние смъртоносно, ала между пръстите си усети само... въздух. Хилал гръмко се изсмя зад гърба му. Беше се шмугнал под протегнатата му ръка.

— Куче, не бягай, а се бий! — изрева арнаутинтът като побеснял.

— Не виждаш ли, че само си играя с теб? — отвърна бедуинът.

— Ах, веднъж да те спипам! Само да те хвана! — изкрещя арнаутинтът с писклив от ярост глас.

— Добре! Ето, хвани ме!

Тези думи прозвучаха напълно сериозно, дори заплашително. Хилал застана на едно място с широко разкрасени крака, впил искрящия си поглед в зачервеното лице на чауша. Арнаутинтът изсумтя, сграбчи го с лявата си ръка за ризата пред гърдите, а десницата му замахна с ножа.

Ала Хилал бе нащрек.

Той парира удара с дясната си ръка, а след това с мощен тласък се отскубна от хватката на арнаутина... последва удар в подмишницата му и чаушът се извъртя настрани така, че за миг обърна гръб на своя противник. Но този миг се оказа напълно достатъчен. Ножът на Хилал проблесна... два светкавични замаха с оръжието... два пронизителни вика от устата на чауша... и бедуинът отскочи назад. А арнаутинтът остана неподвижен на мястото си като ударен от гръм.

— Така, сега всичко свърши! — каза Хилал. — Я вижте дали удържах на думата си!

Всичко стана толкова бързо, че нито чаушът, нито пък останалите можаха точно да разберат какво се случи, какво означаваха думите на младия човек. Видяха само, че от раменете на арнаутина се стичаше кръв. Той стенеше, без да помръдва от мястото си. После понечи да вдигне ръце, за да сграбчи противника си, обаче те не му се подчиниха. Тогава той отново изрева гръмогласно:

— Аллах ил Аллах!

— Какво ти е? — попита го един от хората му и се приближи до него.

Едва тогава стана ясно какво се беше случило. Хилал бе прерязал напреко гръбните мускули на чауша над двете ключици и над лопатките на гърба. Тъй като тези мускули са нужни за движението на ръцете, на ранения му беше невъзможно да ги вдигне. Те висяха безпомощно отпуснати до тялото му, а той стоеше в локва кръв, която непрестанно се стичаше от раменете му.

Виковете на неговите ужасени другари скоро му изясниха в какво положение се намира. Яростта му бе неопикуема. Приличаше на диво животно. Започна да ги подканя веднага да убият неговия противник. Разбира се, състоянието му оказа върху другите такова въздействие, което като нищо можеше да струва живота на бедуина, и затова се приготвих да му се притека на помощ, ако се наложеше. Докато двама души отведоха ранения в кафенето, останалите заплашително наобиколиха победителя.

— Шейтанът му помогна! — извика един от тях. — Да. Той е в съюз със злите духове — обади се друг. — Че как иначе би могъл да победи?

— Той го осакати. Това е по-лошо от смъртта.

Хилал стоеше спокойно до стената на къщата все още с ножа в ръката, като не изпускаше от очи пушката си, която лежеше на земята. Беше готов на всичко.

— Аз го предупредих — подхвърли той.

— Ти имаш някакъв талисман! Дай го! — извика един от арнаутите.

— Ето го моят талисман!

Хилал им показа ножа си.

— Не отричай! Че как иначе би могъл да победиш най-силния измежду нас?

— Казах ви, че ме наричат Сина на светкавицата. Де да ми беше повярвал!

— Ние също не ти вярваме! Ще ти отмъстим за него! Ад дам бид дам — кръв за кръв!

— Не забравяйте, че съм гост на хедифа!

— Да, не го забравяйте! Помнете също и че този човек е под моята закрила! — с остър тон се обади онбашията и, като се изправи пред Хилал, започна да избутва назад налитащите върху него арнаути.

— Не постъпваш като наш другар! — укори го един от тях.

— Постъпвам така, както ми се налага. Той победи чауша в честен двубой. Доказа ни, че е истински мъж. Няма да допусна да му посегнете.

— Ние също настояваме за честен двубой. Нямаме намерение всички да го нападаме. Но вместо ножа ще изберем куршума.

— Ти чу, какво казват тези хора. Те искат кръвта ти — обърна се онбашията към Хилал.

— Ами нека дойдат да я вземат! Ето къде съм.

— Не, няма да извършим убийство, а ти ще трябва да се биеш поотделно с всеки от тях.

— Добре са го измислили — презрително се усмихна Хилал. — Те са мнозина, а аз съм сам. Навярно някой от тях все ще успее да ме убие. Е, нека опитат! Кой ще започне пръв?

— Жребият ще реши.

— Тогава нека го хвърлят още сега, та час по-скоро да свършваме.

— Не сега и не тук! Ще стреляте един срещу друг, а никой не бива да ни чуе.

— Ще стреляме ли? Значи навярно сте разбрали, че съм майстор с ножа, а?

— Не се подигравай! Радвам се, че успях да ги накарам да отстъпят и да се съгласят на честен двубой, но ако ти ги разгневиш, няма да мога повече да те закрилям.

— Е, добре, къде ще се бием?

— При малкото езеро ал Хийям от другата страна на канала. Знаеш ли къде е?

— Все ще съумея да го намеря. А кога?

— Когато слънцето докосне пустинята.

— Значи след два часа. Ще дойда.

Хилал вдигна хаика си от земята, за да го наметне, а после се наведе да вземе и пушката си.

— Какво? — попита онбашията. — Искаш да си тръгнеш?

— Да. Нима мислиш, че е нужно да остана тук?

— Разбира се! Та нали ще трябва да се биеш с нас.

— Но не тук, а отгатък канала при езерото.

— Но ако те пуснем да си вървиш, ти няма да дойдеш за двубоите.

— Ще дойда също толкова сигурно, колкото и вие.

— Хмм! Тъй като ще отидеш право към собствената си смърт, може лесно да стане така, че... да бъдеш възпрепятстван.

При тези думи Хилал сложи длан върху рамото му и с усмивка отговори:

— По-вероятно е да стане обратното.

Това прозвуча толкова самоуверено, че онбашията остана дълбоко впечатлен. Той каза:

— Ако с пушката си също тъй сръчен както с ножа, тогава двубоите наистина могат да се окажат съдбоносни за някои от нас. Я ми кажи, ти действително ли си един от Синовете на светкавицата?

— Казах го и следователно е истина.

— Тогава се радвам да видя този тъй прославен бедуин.

Не ми се вярваше, че двамата братя са все още толкова млади. А дважд повече се радвам, че ми бе съдено да ти направя голяма услуга.

— Надявам се да си тъй любезен да ни оставиш да си вървим.

— Да, имам ти доверие. Вземи тази бинт араб със себе си! Ще се радваме да се отървем от нея. Хубавото и лице ни донесе голямо нещастие.

Хилал погледна онбашията право в очите и с твърд глас каза:

— Сигурно в големите градове твърде много сте свикнали с лъжите, иначе щяхте да повярвате на думите ми. Тя действително е моя жена, а аз ѝ разрешавам да ходи без фередже.

По лицата на арнаутите разбрах, че вече повярваха на неговото уверение.

Хилал се наведе, вдигна пушката си от земята, направи знак на Хилуя и закрачи обратно в посоката, откъдето бе дошъл. Беше твърде горд, за да се обърне макар и един-единствен път.

-
- [1] Ерусалим — Свещено-благородния. — Бел.нем.изд. ↑
 - [2] Виж К. Май „От Багдад до Стамбул“. — Бел.нем.изд. ↑
 - [3] Романът е написан през 1885 г. — Бел.нем.изд. ↑
 - [4] Източноафриканска смокиня. — Бел.прев. ↑
 - [5] Вид плавателен съд. — Бел.прев. ↑
 - [6] Съпруга. — Бел.нем.изд. ↑
 - [7] Овен. — Бел.нем.изд. ↑

ДЕВЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

ГРОБЪТ КРАЙ ЕЗЕРОТО АЛ ХИЙЯМ

Когато двамата изчезнаха между къщите, ние станаме и пак през задната врата се върнахме в кафенето.

Хвърлих една монета на рогозката, за да платя сметката и после напуснахме кафенето, отправяйки се към града. Вършихме всичко съвсем бавно, за да не направим впечатление на арнаутите. Но така беше само докато завоят на една улица ни скри от погледите им. След това ускорихме крачките си, за да догоним Хилал и Хилуя, които вървяха далеч пред нас.

Благоприятно се оказа обстоятелството, че пътят на двамата минаваше съвсем близо до нашата парна яхта. Нагласихме нещата така, че когато се озовахме само на няколко крачки зад тях, пристанът се намираще вече на един хвърлей.

Хилал, който чу стъпките ни, се обърна и тъй като веднага позна в нас зяпачите, присъствали на двубоя, сбърчи чело.

— Какво искате от нас? — мрачно попита той. — Да не би да са ви изпратили, за да ни следите?

— Лъжеш се. По-скоро тръгнахме подир теб, за да ти кажем колко много ти се възхищаваме.

— Не ми е притрябвало вашето възхищение. Оставете ме на мира!

— Ша рарихб — странно! Изглежда Хилал, Синът на светкавицата, е станал твърде нелюбезен, откакто го видях за последен път.

— Казваш, че си ме виждал? Къде?

— Спомняш ли си онзи масов гроб наред пустинята!

— Какъв гроб в пустинята? Не те разбирам.

— И засипаните с пясък пушки!

— Машаллах!

— За великана Фалахд!

— Бизихар — възможно ли е?

— Спомни си и за нашата езда до дуара на бени зуафите!

— Ди ах ди — какво чувам, ти казваш „нашата“ езда! Значи и ти си бил там с нас?

Но тогава не може да си някой друг освен... освен... Отметнах качулката на моя хаик назад и усмихнато допълних:

— ... освен Кара Бен Немзи? С удоволствие чувам, че все още си спомняш за тогавашните ни приключения.

— А мен съвсем ли ме забрави? — намеси се и Халеф. — Надявам се, че в някое ъгълче на паметта ти все още е останал някакъв спомен за мен, спътника и приятеля на моя сихди, както и че все още знаеш името ми — Хаджи Халеф Омар Бен Хаджи Абдул Абас Ибн Хаджи Даухд ал Госарах!

Синът на светкавицата стоеше като вкаменен. Хилуя, която вече благоразумно бе забулила лицето си, също не бе в състояние да пророни и една дума.

— Виждам, че сме се заблудили, вие наистина не ни познавате! — пошегувах се аз, тъй като те продължаваха да стоят като статуи.

— Йа Аллах, йа наби, йа зурухр — О, Аллах, о, Пророче, о, радост! — избухна в този момент Хилал, почти крещейки. — Филякза уалла филманам — нима е сън? Кажиречи не ми се вярва. Аллах изпълни моето съкровено желание — той ме дари с милостта още веднъж да зърна лицето на най-големия благодетел на нашето племе!

Този изблик на голяма радост бе толкова неподправен, че дълбоко ме разчувства. Подадох ръка и на двамата, Хилал я придърпа до устните си.

— И моята душа също е преизпълнена с радост, че ми бе дарена възможността отново да ви видя — казах аз. — Вие завладяхте трайно място в моето сърце.

— Мин кая бизадак — кой би си го помислил! Ефенди, как попадна в Маср?

— За това — по-късно, когато ще имаме повече време. Сега засега ще ти кажа само следното: от самото начало станахме свидетели на кавгата ти с арнаутите. Вече си помислихме, че ще ни се наложи да ти се притечем на помощ.

— Благодаря ти. Но както сам видя, твоята подкрепа не беше необходима.

— Да. Ти се държа забележително.

— О, ефенди, не заслужавам твоята похвала. През цялото време, докато бях изправен пред онези мъже, си мислех за теб.

— За мен ли? — учудих се аз.

— Да, за теб. Представих си, как би се държал ти в това положение и се опитах да постъпя като теб. О, ефенди, едва след като си замина, осъзнахме напълно какво си бил за нас, за нашето племе. Оттогава си станал за мен пример, на който винаги се стремя да подражавам.

— Всичко това е много добре — усмигнах се аз, — но днес предпазливостта ти те бе изоставила и ти беше повел Хилуя по улиците без фередже.

— Прав си. Заслужавам упреците ти, но и ти имаш известна вина.

— Аз ли? От къде на къде?

— Ефенди, ти винаги избягваше да ни говориш за вярата си, ала все пак от време на време изпускаше по някоя и друга дума, която ме караше да се замисля. Веднъж каза, че не само мъжете, ами и жените имали душа. Необходимо било само да се вгледаме в лицата им, за да намерим нужното доказателство. Когато поглеждах в очите на повелителката на моето сърце, за която трябва да благодаря единствено на теб, аз често си спомнях тези твои думи. Най-накрая сам се убедих, че и моята Хилуя има душа също като мен.

— Е и??

— И когато вчера присъствах в Маср, защото като шейх на бени зуафите имах да уреждам една работа с хедифа, аз си спомних думите ти, понеже видях всички жени да вървят забулени. Обзе ме силен гняв. Защо душата на моята жена трябва да се крие зад фередже? Нима душата ѝ е толкова грозна, че да събуди отвращение в преминаващите край нея хора? Нямаше ли по-скоро да я обидя, ако ѝ бях заповядал да скрие лицето си, изпълващо ме ежедневно с ново блажено чувство, тъй както се крие някой отвратителен гурха^[1], който разпространява наоколо само смрад?

Замълчах си, защото нямаше как да не му дам право, а той продължи:

— Затова самият аз ѝ предложих да махне фереджето си.

— Помислите ти са били благородни, ала постъпката ти не е била разумна. Трябвало е да...

— Знам, какво искаш да кажеш. Трябвало е да се съобразя с обстоятелствата.

— Сам го каза. Обичаите в тази страна се различават от обичаите в пустинята, където повечето жени ходят с открити лица.

— За съжаление го разбрах твърде късно.

— Да не говорим повече за това! Мога ли да попитам къде живеете?

— Хедифът ни покани да останем в неговия дворец. Нямах как да му откажем. Той искаше да ни даде на разположение и носилки, когато решим да излизаме, но ние не приехме. Свободните деца на пустинята копнеят за въздух и слънце.

— Тази вечер свободни ли сте?

— Да. Защо?

— Каня ви да сте мои гости.

— Къде живееш?

— Съвсем наблизко. Дойдох с кораб, който е собственост на един англичанин. Той ще се радва да се запознае с вас. Ще ми разрешите ли да ви заведе при него?

— Молим те да го направиш.

— Тогава елате!

Извървахме заедно с двамата малкото останали крачки до пристана, а оттам и до палубата на яхтата. Под сенника на входа за каютите седеше лорд Линдси. Беше ни забелязал и гледаше очаквателно към нас.

Представих му гостите си и му дадох необходимите обяснения, които в момента трябваше да сведа до най-важното. Не разполагах с кой знае колко време, понеже се разбираше от само себе си, че щях да придружа Хилал до езерото Хийям. Нямах никакво доверие в арнаутите и подозирах, че за да си отмъстят, те нямаше да постъпят честно с него.

До Биркат ал Хийям имаше цял час път. Споделих с Хилал намерението си да го придружа. Изглежда Халеф бе чакал само това, защото веднага заяви, че нямало да изостави своя сихди на произвола на съдбата. Известно време Хилал се противи, защото се опасяваше да не би да го вземат за страхливец, ако доведе някой на мястото на уговорената среща. Но след като му обясних, че и ако ни откаже да го

придружаваме, ние пак ще го последваме по петите, той най-сетне отстъпи.

Макар че не можеше да разбере думите ни, лорд Линдси надуши, че кроим нещо, и се обърна към мен:

— Мастър, ще имате ли добрината да забележите, че и аз присъствам? Вече от половин час си седя тук без да гъкна и без да мръдна също като ей онзи сфинкс насреща, ала въпреки това нищичко не разбрах. Какво става всъщност?

Обясних му накратко.

— Какво? Арнаути? Езеро? Опасност? И аз идвам с вас! Well!

— Няма да е много разумно — засмях се аз.

— Защо не?

— В тези одежди!?

— Одежди ли? Искате да кажете дрехи? Че нима с тях не мога да спася някого?

— Извинете! Все пак изобщо не знаем какво ни предстои. Може би ще ни се наложи да се представим за местни хора и...

— Ами тогава значи и аз съм местен! Представете ме ако щете за ескимос или пък за някой патагонец! Все ми е едно! Искам единствено и аз да спасявам. Well!

Само с големи усилия успяхме да накараме лорда да се откаже от желанието си, но той така ми се разсърди, че стана и побърза да се прибере в своята каюта. Нищо не можех да направя за него. По-скоро щеше да ни навреди, отколкото да ни помогне. Поверих Хилуя на грижите на капитана, а после тръгнахме на път.

За да се прехвърлим от другата страна на Нил, трябваше първо да повървим доста нагоре по брега срещу течението на реката. След това минахме по моста и, отправяйки се на северозапад, закрачихме през ниви с царевица и памук. Отляво ни поздравяваха пирамидите, а надясно погледът се рееше над безкрайни нивя, засадени с дурха, памук, царевица и ечемик.

Естествено бях много любопитен да узная от Хилал нещо за бени салахите.

— Киф хал ас саллах — какво правят бени салахите? — започнах да го разпитвам.

— Нишкур Аллах — да благодарим на Бога! Халат арбарака — твоето идване ни донесе благословия.

— Киф хал ахак — брат ти здрав ли е?
— Зихатху тайиб — той е много добре.
— Все още ли е доволен от повелителката на шатрата си?
— Как можеш да ми задаваш такъв въпрос, ефенди? Та тя е щастieto на неговия живот.
— Ами ти? И Хилуя? — продължавах да питам.
— О, Аллах! Ние двамата сме най-щастливите хора на този свят!
— Надявам се — усмигнах се аз, — доста усилия ми струваше да ви събера заедно, също както и Тарик и Бадия.
— О, ефенди, знаем и никога няма да го забравим. Де да можеше да дойдеш с нас! Уаллах! Биллах! Триллах! Каква радост щеше да е за цялото ни племе!
— Вярвам ти, но е невъзможно.
— Щеше да се чудиш — припряно ме увери той.
— Защо?
— Изобщо не би познал нашия оазис.
— Не те разбирам. Руината не съществува ли вече или...
— Не е това. Ние удвоихме площта на нашите пасища.
— Че как успяхте? Откъде взехте толкова вода? Единственото езеро не би било достатъчно за тази цел.
— Прав си. Но ние изкопахме няколко кладенеца, които ни дават толкова много вода, че следващата година ще можем да се заловим с повторното разширяване на нашите ливади и ниви.
— Копали сте кладенци ли? — учудено попитах аз. — Но това струва пари, много пари.
— Намерихме ги — гордо каза Хилал.
— Откъде? Да не сте продали част от стадата си или пък даже и вашите безценни коне?
— Машаллах! Какви ги говориш! Тези пари ги получихме.
— От кого? — попитах аз, като в мен веднага се зароди определено подозрение.
— От двамата чуждоземни пратеници.
— Аха, разбирам! Получили сте от тях откуп, нали?
— Тамам — така е. От всеки един взехме по четиристотин пиастри^[2].
— И ви ги дадоха доброволно?

— Ти самият го каза. Не сме им искали и една пиастра, ала ги затворихме и се държахме с тях толкова строго, че не след дълго сами ни предложиха тази сума. Естествено не им отказахме.

— Само туй липсваше! Това малко кръвопускане не им е навредило.

— А пък на нас ни донесе неизчислима полза. Още сега сме в състояние да удвоим животните по пасищата в сравнение с времето, когато ти беше при нас. Дори възможностите, които ни се откриха чрез новите кладенци, са толкова големи, че Тарик върна на бени зуафите значителна част от плякосаните коне и камили.

— Постъпил е много умно.

— Да, защото по този начин накара досегашните ни врагове да се почувстват задължени към него и ги превърна в приятели. Те вече се примириха с факта, че за шейх им бе натрапен един бен салах.

— Както изглежда, Тарик много се е отличил като шейх.

— О, ефенди, въпреки неговата младост, бени салахите го обичат също като баща. Де да можеше да дойдеш с мен и да го видиш!

— Вече ти казах, че е изключено. Но ти можеш да кажеш и на него и на някогашната ханума, че сърдечно се радвам на тяхното щастие.

Онова, което вече чух, а и после научих от Хилал по време на дългия път до Биркат ал Хийям, действително ме изпълни с радост и удовлетворение. Бях прекарал сравнително кратко време при племето, но въпреки това бях оказал по-голямо влияние върху бени салахите, отколкото и самият аз си мислех. След отпътуването ми това влияние не само че не се беше изпарило, но по-скоро беше укрепнало. Разбрах го от странно звучащите в устата на един мохамеданин думи, когато го упрекнах заради непредпазливостта му да позволи на Хилуя да ходи без фередже в град като Кайро.

Можех да се гордея с Тарик и Хилал, които отначало за кратко бях „взел под крилото си“.

Оживеният ни разговор бе виновен за това, че пътят ни отне повече време, отколкото предполагаме. Когато стигнахме до езерото, видяхме, че не сме първи. Арнаутите се намираха вече там и изглежда нетърпеливо очакваха Хилал.

Всъщност в този момент Биркат ал Хийям не заслужаваше името си. То бе съвсем пресъхнало. По време на наводненията,

предизвиквани от Нил, тук се образува значителен по размерите си воден басейн, но прибере ли се реката обратно в коритото си, притокът се преустановява и водата се изпарява, тъй че в продължение на дълги месеци по равното дъно на езерото остават да се виждат само отделни локви. Въпреки това и сега по бреговете му имаше растителност, която в момента наистина сякаш бе задрямала, обаче през дъждовния период бързо се съживява и избуява. Ала по това време от нея бе останала суха тръстика с височината на един човешки бой.

Изглежда арнаутите се разгневиха, че Хилал не идваше сам. Те се скупчиха близо един до друг и си зашушукаха. После онбашията се отдели от тях, приближи се до мен и попита:

— Каква работа имате тук? Вървете си по пътя!

— Нашият път води точно дотук, тъй че оставаме.

Онбашията ме измери с яростен поглед и се върна при своите хора. Десетина секунди те шушукаха помежду си. После подофицерът отново се обърна към мен:

— Кой сте вие?

— Това няма никакво значение. Впрочем сигурно ни познаваш от днешния следобед. Няма да ви създаваме никакви пречки, стига само двубоят да е честен. Но веднага ще понижа с куршум главата на онзи, който постъпи подло.

— Охо! Говориш тъй сякаш си някой паша.

— Говоря така, както ми харесва. Ако Хилал желае да се бие с вас, това си е негова работа и няма да му попреча, обаче двубоят трябва да е честен — ето това искам.

— Не сме длъжни да търпим никакви си незвани лица да ни пречат...

— Та ние изобщо не ви пречим.

— Не бих ви и съветвал да го правите! Нашата работа не ви засяга. Ще я уредим помежду си. От мен да мине — гледайте! Но това е всичко, което ще ви разрешим. Позволите ли си нещо повече, тогава нашите пушки ще заговорят.

— И нашите също!

Арнаутите се скупчиха близо един до друг. Очите им яростно святкаха, докато хвърляха погледи към мен и моя придружител. Понеже бяха по-многочислени от нас, никак не им се искаше безропотно да понесат нашата намеса, обаче когато видяха оръжията

ни, сигурно си казаха, че ги превъзхождаме. Ето защо изглежда им се стори по-разумно да се откажат от всякакви враждебни действия. Веднага забелязах, че един от арнаутите липсваше. Това направи впечатление и на онбашията.

— Ами къде остана Ахмед? — попита той. — Не можем повече да чакаме.

— Отиде да си купи тютюн и скоро ще дойде — отговориха му.

Онбашията се успокои и внимателно огледа околността. След това попита бедуина:

— Какво разстояние желаш да изберем?

— Каквото искате. Може една крачка, може и петдесет — прозвуча гордият му отговор.

— Само една крачка ли? Че това ще е сигурната ти гибел.

— Опитай де!... Каква е ей онази малка могила?

— Това е гроб.

На самия бряг на езерото се намираше малко възвишение, а в единия му край бе поставена каменна плоча. Отправих се натам заедно с Хилал. На плочата имаше доста изтрит от времето надпис. С известни усилия разчетох следното:

„Тук почива Джеймс Бъртън, еск^[3] от Лийдс.
Умрял през април 1816 от ухапване на змия.“

Хилал вдигна ръка към челото си.

В пустинята няма гробища. Цялата Сахара е едно-единствено гробище. Арабите биват погребвани там, където умрат. Но мястото, където някой мъртвец търпеливо изчаква своето възкресение, е свято за обитателите на пустинята.

— Този тук е само един англичанин — обясни онбашията, щом забеляза знака на благоговение, който направи Хилал.

— Нима един англичанин няма също душа? — сериозно попита бедуинът. — Нима няма и за него възкресение и Божии съд? Дано Аллах да се е смилил над душата му, докато я е превеждал по Сират, моста на смъртта.

— Той е бил някакъв си неверник и е отишъл на онзи свят заедно с греховете си — презрително отвърна арнаутинът. — Хората често го

чуват да вие през нощта тук на брега. Той реве от страх, защото трябва да отиде в геената. Хич не ми се ще да остана близо до гроба, след като се смрачи. Затова нека побързаме! Мисля, че ще е най-добре, ако стреляме от четирийсет крачки разстояние. Има ли някой, който да не е съгласен?

Никой не възрази.

— Къде ще застанат противниците?

— Нека този гроб да е по средата между тях — предложи един от арнаутите и то, както ми се стори, някак доста припряно. — Нека арабинът направи два̀сет крачки на едната страна, а онзи от нашите хора, който ще стреля пръв, да се отдалечи също на два̀сет крачки в обратна посока. Онбаша, ти няма да участваш в двубоите, и затова ти ще даваш знак за започване на стрелбата. Щом преброиш до три, двамата едновременно ще натиснат спуська.

— Добре, така да бъде — съгласи се Хилал. — Преди това обаче нека, както е редно според обичаите на пустинята, да положим ямихнал китал.

— Клетвата на боя? — попита онбашията. — Какво е това?

— Всеки участник в двубой трябва да се закълне, че схватката ще е честна и че победителят няма да стане жертва на коварно отмъщение. Съгласни ли сте?

— Да — отговори онбашията от името на всички.

— Всъщност тази клетва трябва да се положи пред шейха или пред имама, но тъй като никой от тях не присъства тук, ще се наложи да се обърнем към мъртвеца.

— Към него ли? Какво искаш да кажеш?

— Всеки гроб е свято място, дори и ако там почива тялото на неверник. Положената край него клетва има валидността на клетва в джамия. И така, приближете се и сложете дясната си ръка върху камъка на този гроб! После ще ви кажа думите на клетвата, а вие ще ги повторите.

— Откъде ти хрумна пък това? Ние нямаме нужда от подобна клетва.

— Ако не я положите, няма как да не си помисля, че кроите някакъв коварен план, а в такъв случай ще си отида, без да се бия с вас.

— Охо! — извика един от арнаутите. — Ти ни обиди и осакати нашия чауш. Ще ти отмъстим за това и във всички случаи ще те

принудим да се биеш с нас.

— Ще направя онова, което ми харесва. Ще положите ли клетва или не?

— Да, ще я положат — отвърна онбашията. — Аз също настоявам двубоят да е честен. И така, сложете ръка върху надгробния камък!

Както ми се стори, на неколцина от арнаутите тази работа никак не се хареса. За мохамеданина клетвата е нещо свято. Освен това и без друго ги побиваха тръпки на ужас пред този гроб, в който се криеше човешка душа, принудена през нощта да се скита наоколо. Въпреки всичко те се подчиниха на заповедта на своя началник и се скупчиха около надгробната плоча, за да я докоснат с ръка.

Арабинът също сложи длан върху гроба и попита:

— Сега готови ли сте да повтаряте след мен клетвата?

— Да — отговориха всички.

— Тогава кажете следното: В името на Бога, Всемилоствивия! Заклеваме се тук край този гроб, че не замисляме никакво коварство и че победителят ще може да напусне това място, без да се страхува от каквато и да било подлост. Нека призракът на този гроб сграбчи и задържи онзи, който наруши тази клетва, тъй че той да не намери нито миг покой нито денем, нито нощем! Заклеваме се пред Аллаха, Всесправедливия!

Всички повториха тези думи в направените от Хилал паузи. По израженията на лицата им си личеше, че никак не им беше до смях, защото вечерта започна да хвърля своите първи сенки върху уединената безлюдна местност. Сигурно скоро щеше да се стъмни. Изглежда всичко започваше да им се струва доста злокобно.

Въпреки това, след като клетвата бе вече положена, един от тях каза:

— Какво ли пък го е грижа духът на англичанина, умрял преди толкоз много години, за онова, което става тук? Напушва ме на смях като си помисля, че можел да изскочи от гроба и да сграбчи някой от нас. Я по-добре най-сетне да започваме!

— Да — обади се онбашията. — Дайте заровете! Който хвърли най-голямото число, ще излезе пръв на двубой срещу арабина.

Заровете се затъркаляха.

Един от арнаутите събра седемнайсет точки. Той взе пушката си и отмери двайсет крачки назад. Хилал също грабна своята пушка и отброи двайсет крачки в противоположна посока. После се обърна. Така двамата противници застанаха един срещу друг, а гробът се намираще точно по средата между тях.

Арнаутите се отдръпнаха назад, за да се отдалечат от огневата линия, но аз и Халеф застанахме на няколко крачки от двете страни на Хилал.

— Внимание! — извика в този миг онбашията. — Сега ще броя. Щом кажа три, ще стреляте! Уахид... итнахн... — едно... две...

Хилал вдигна своята пушка в положение за стрелба. Прикладът ѝ се долепи до бузата му. Неговият противник направи същото. Това бяха мигове на нечовешко напрежение. В следващата секунда трябваше да проехтят изстрелите. Ала още преди онбашията да успее да изрече съдбоносната дума „талахт“ — три, се случи нещо, което никой не бе очаквал.

Разнесе се изстрел, но той не дойде от пушките на някой от двамата противници, а откъм гроба. В същата секунда надгробната плоча бе енергично отхвърлена настрана и от гроба изхвъркна някакъв човек като изстрелян от дулото на оръдие. От ужас той ревеше с цяло гърло.

Беше арнаутинът, чието отсъствие ми бе направило впечатление.

— Всички дяволи! — възкликна изплашеният онбашия. — Ти, Ахмед, ти ли си бил вътре?! Защо крещиш?

Човекът се втурна сред своите другари, като не преставаше панически да вика:

— Аллах ил Аллах, уа Мохамед расул Аллах!

— Какво става, бе? Какво толкова има вътре? — попита онбашията, като сграбчи разкрещелия се арнаутин и го разтърси.

— Това е той! Духът!

— Какъв дух?

— На англичанина!

— Ти си луд!

— Да, той е вътре! Сграбчи ме! Нали този арабин каза в клетвата си, че духът ще се нахвърли върху нас и ще ни сграбчи, ако постъпим коварно... о, Аллах, ето го, идва!

В този миг от зейналата яма действително се надигна духът на англичанина. Най-напред се появи сив цилиндър, после вратовръзка на сиви карета, последвана от сако на сиви карета и най-сетне се показа панталон на сиви карета... докато накрая пред нас застана моят добър мастър „fowlingbull“^[4] в естествена големина. Но това ще рече, че той бе такъв само за Хилал и Халеф и за мен, защото ние познавахме лорда, а за арнаутите си беше — призрак!

— О, Мохамед! О, Аллах! — закрещяха ужасените герои. Англичанинът протегна към тях дългите си ръце и с два-три скока се озова сред тяхната група.

— Духът! Призракът! Бягайте! Спасявайте се! Аллах да ни пази от шейтана с девет опашки!

Така викаха, ревяха и крещяха с все сила арнаутите. Те захвърлиха пушките си и побягнаха колкото им държаха краката, а Линдси хукна по петите им. Той също крещеше и ревеше във всички възможни тоналности.

Моите двама придружители, както и самият аз, бяхме немалко учудени да видим как от гробницата изпълзя лордът, за когото си мислехме, че се намира на борда на яхтата. Междувременно не ни беше особено трудно да се досетим какво се бе случило.

Когато видяхме как храбрите арнаути се втурнаха да бягат презглава, подгонени от англичанина, който издаваше истински тръбни звуци на слон, на нас не ни беше възможно да останем повече сериозни. Всички избухнахме в гръмогласен смях.

След известно време лордът се завърна с бавни крачки от преследването на бегълците. Още отдалеч той размаха дългите си ръце като вятърна мелница, а когато се изправи пред нас, цялото му лице сияеше от удоволствие.

— Страхотно приключение, нали? Направо цена няма! Струва куп пари! Небивало удоволствие, well!

Думите му прозвучаха толкова странно и поразително, че отново избухнахме в смях.

— Много сме изненадани да Ви видим тук — казах аз най-сетне, след като превъзмогнах пристъпа на смях. — Ами как се озовахте на това място?

— Как ли? Естествено на собствените си крака.

— Нали трябваше да останете на борда!

— Трябваше, ама не исках! Аз съм лорд Линдси, ясно ли ви е? И тъй, размърдах си краката. Преди туй поисках на яхтата да ми дадат карта на околността. С лодка прекосих Нил и после ето ме право тук. Yes!

— Каква непредпазливост!

— Непредпазливост! Ами! Беше най-умната мисъл, хрумнала някога на лорд Дейвид Линдси!

— Е, щом така приключи цялата работа, добре, но животът Ви бе заложен на карта.

— Но. Съвсем не! Ни най-малко, напротив, животът на ей този достопочтен арабски мистър висеше на косъм. Беше решено да го застрелят. Ясно ли е?

— Известно ни е. Нали заради това го предизвикаха на двубой!

— Nonsense^[5]! Нямам това предвид. Трябваше най-подло да бъде застрелян.

— Нищо не разбирам.

— Та нима не чухте изстрела от ямата?

— О, чухме го!

— Well, той беше предназначен за Хилал. Арнаутинът се беше скрил в гроба, за да го убие от засада.

— Значи все пак е истина! Така си и помислих. Подозирах, че тези негодници кроят някакъв коварен план.

— Well, и аз тъй предположих, когато онзи проклет тип промуши цевта на пушката си навън и се прицели в Хилал.

— Ами вие как попаднахте в гроба?

— С пълзене. Или може би си мислите, че съм пристигнал с влака в купе първа класа?

— Глупости! Но как Ви хрумна тази идея да се скриете в този гроб при арнаутината?

— При арнаутината ли? На лорд Линдси изобщо не му е хрумвало подобно нещо! Бях се сврял там преди него. Yes.

— Мога да си представя как е станало.

— Дойдох тук, за да направя услуга на шейха. Непременно исках да присъствам на спасяването му. Затова тичах тъй бързо, както никога досега през живота си, и успях да намеря мястото.

— Никой от арнаутите ли не беше тук?

— Но. Сам бях! Съвсем сам! Потърсих си скривалище. Искях да се прикрия в тръстиката, ама тя е остра като нож.

— После открихте гроба, така ли?

— Yes. Надгробната плоча не е малка, но е тънка. Скоро я отместих. След това пропъльзах вътре, без да попитам за разрешение мистър Бъртън от Лийдс. Впрочем изглежда той беше излязъл, тъй като костите му никъде не се виждаха.

— Имахте ли възможност да наблюдавате всичко, което ставаше навън?

— И още как! Великолепна видимост! Единият от ъглите на плочата е отчупен, тъй че оттам можех да гледам навън.

— А после?

— После дойдоха трима арнаути и се спряха пред гроба. Казаха си нещо, което не разбрах и отстраниха плочата. Един от тях бързо се вмъкна при мен, но не можа да ме види, защото се бях сврял в противоположния ъгъл.

— Та няма гробницата е толкова дълбока?

— Много дълбока! Изключително дълбока!... Трябваше да седя съвсем тихо и дълго време нищо не чух. Най-сетне долових вашия глас и си помислих, че двубоят навярно вече ще започне.

— Удивлявам се на Вашето търпение и издръжливост, милорд!

— И имате пълно основание! Well, на слабата светлина, която проникваше през отчупения край на плочата, видях как арнаутинът пред мен вдигна пушката си и провря цевта ѝ през отвора.

— И навярно тогава отгатнахте намерението му, нали?

— Yes. Не съм вчерашен. Казах си, че сигурно крои нещо подло, иначе нямаше да се крие.

— Но сър, нали и вие се бяхте скрили!

— Я мълчете! — сръза ме той. — Аз съм Дейвид Линдси и никога не върша подлости. И така, тихичко взех да се приближавам до онзи човек. По едно време отвън чух думите „уахид... итнахн“. Вярно, не разбирам арабски, но все пак знам, че това означава нещо като „едно... две...“ Можех да се досетя, че щеше да последва и „три“.

— И тогава онзи човек се нагани да стреля, нали?

— Yes. Къде стоеше Хилал?

— На дващсет крачки ей там.

— Ами противникът му?

— На същото разстояние в противоположната посока.

— Well, значи всичко е ясно. От гроба щяха да улучат мистър арабина по-сигурно, отколкото горе при двубоя. Изстрелите щяха да проехтят едновременно и никой нямаше да разбере, че смъртоносният куршум е дошъл от гроба. Трябваше да го предотвратят. И така, без много-много да му мисля сграбчих онзи тип за врата и го цапардосах. Yes.

— Отлично се справихте.

— Много благодаря! Изобщо не мога да ви обясня, колко добре ми става да чуя тези думи от Вашата уста.

— А после какво се случи?

— Човекът толкова се изплаши, че като натисна спусъка, куршумът не улучи целта. След това той захвърли пушката, прекатури надгробната плоча и изхвъркна навън. Well, голям майтап беше!

— А подир него излязохте и вие.

— Yes. Но не толкоз бързо! Най-напред трябваше да видя какво е положението на нещата, обаче щом ви зърнах, веднага се втурнах след онези подлещи.

— Беше незаменимо?

— Yes! Страхотно приключение! Начаса бих платил хиляда лири стерлинги, стига само някой да поиска.

— Никой няма да поиска подобно нещо от Вас — засмях се аз. — Вие и така си изпълнихте дълга.

— Well! Щом го казвате Вие, сигурно е вярно. Струва ми се, че негодниците ме помислиха за призрака на англичанина, който е бил погребан ей там.

— Без съмнение! Всичко съвпадна чудесно.

— Значи сам разбирате, че ако не беше лорд Дейвид Линдси, щяха да застрелят Хилал, нали?

Подадох му ръка и казах:

— Моля да ме извините за думата ми „непредпазливост“. Постъпихте така, както би постъпил само един разумен човек.

При тези думи по лицето на лорда се появи такъв израз, като че кажи-речи бе готов да се разчувства.

— Значи все пак Дейвид Линдси си го бива, нали?

— Какви ги говорите? Днес доказахте, че дори сте извънредно полезен човек с многостранни способности. Едновременно бяхте и

англичанин, и призрак, и ангел хранител.

— Хубаво, че сте го проумял! Запомнете го и добре си го отбележете! Well!

Естествено Хилал не разбра нито дума от нашия, воден на английски, разговор и аз сметнах за необходимо да му дам нужните обяснения.

Бедуинът спокойно ме изслуша.

— Значи на този англичанин дължа живота си — рече той накрая и подаде ръка на Линдси, но пък лордът не разбра, какво му каза Хилал, така че пак трябваше да вляза в ролята на преводач. После Линдси си взе нещата от гроба и едва тогава видях, че за своето начинание се беше съоръжил с две двуцевки, два револвера, два пистолета, един чадър и бинокъл. Благодарих на Бога, че не бях аз онзи, който трябваше да мъкне всички тези предмети.

Оставихме пушките на арнаутите там, където ги бяха захвърлили. Сигурно още на следващия ден тези хора щяха да дойдат, за да потърсят своите вещи.

После си тръгнахме във великолепно настроение. Лордът беше безкрайно весел и непрестанно сипеше най-оскърбителни думи и изрази по адрес на подлите арнаути.

Размислех ли се по-сериозно над онова, което се случи, то нямаше как да не изключа поне онбашията от обвиненията в коварство. Сигурно той нищо не бе знаел за планираното подло убийство. Поне аз останах с такова впечатление. Предполагах, че този план е скроен само от тримата, които беше наблюдавал лордът. Навярно другите не бяха дори и подозирали за това покушение.

Излишно е да споменавам голямата радост на Хилуя, когато видя, че нейният Хилал се завръща жив и здрав.

Младият шейх искаше още на следващия ден непременно да ме замъкне при хедифа, за да ме представи там като човека, на когото бени салахите трябваше да благодарят за настоящото си могъщество. Но аз решително отказах.

Впрочем поведението ми никак не бе по вкуса на моя Халеф, който естествено много искаше да блесне пред вицекраля със своите хвалби. Бях принуден да изтърпя порой от укори и „приятелски назидания“. Ако зависеше от него, той нито за миг не би се поколебал лично да се отзове дори на покана за прием при султана.

Не остана кой знае колко много за разказване. Заедно с Хилал и Хилуя прекарахме една чудесна вечер на яхтата. Противно на очакванията деловите работи на лорда се уредиха учудващо бързо и още на следващия ден имахме възможност да напуснем Кайро. На Хилал страшно много му се искаше да ме вземе със себе си и да ме заведе при бени салахите, ала нямаше как... трябваше да се сбогуваме.

На следващото утро яхтата ни излезе от пристанището на Булак. Още дълго виждахме стройните силуети на двете деца на пустинята, които неподвижно и замислено гледаха подир нас. Добре знаех, че нямаше да ме забравят, тъй както и аз нямаше да ги забравя.

Пътуването ни до Яфа в Свещената земя бе кратко и без особени преживявания. В Яфа за пръв път отново възседнахме конете си и аз изпитах пак удоволствието от една кратка езда на гърба на моя Рих. Дълго време нямаше да мога да го видя. Твърде скоро пред нас изникнаха зидовете на Ерусалим.

В Свещения град останахме само осем дни, които отлетяха много бързо. Нима е нужно да казвам, че раздялата ми с моя Рих силно ме натъжи?

Но естествено още повече ме натъжи раздялата с моя Халеф, когото въпреки всичките му чудатости бях обикнал с цялото си сърце. Той отдавна не беше вече мой слуга, а приятел, най-верният и най-пожертвователен приятел, какъвто някога съм имал, разбира се, с изключение на вожда на апачите Винету, с когото връзката ми беше от по-висше естество.

Най-накрая мигът на раздялата настъпи.

Омар Бен Садък бе яхнал своя плячкосан от Аладжите петнист жребец, а Халеф — моя Рих. Беше още рано утро, а не следобед след молитвата аср, както човек би си помислил, понеже мохамеданският обичай повелява всяко пътуване да започва тогава. Ала в това отношение Халеф отдавна не беше вече толкова стриктен. Неговото вечно повтарящо се „и все пак ще те накарам да прегърнеш учението на Пророка, все едно дали искаш или не“ се бе чувало все по-рядко, докато накрая дори съвсем го забрави.

А когато горе на Елеонския хълм почти разплакан ми стисна ръката, някак неудържимо, макар и с привидно усилие, също както слънцето си пробива път между облаците, от устата му се изтръгна малко пообъркано признание:

— Сихди, не мога да говоря много. Поне днес не! Проявих голяма глупост, като желях на всяка цена да те накарам да прегърнеш вярата ми, защото учението на твоята е далеч по-добро от учението на моята. Хвала на Аллаха и на Пророка, че ме събраха с теб, защото чрез теб станах много щастлив човек. Дано някога Пророкът те възнагради за това със седмото небе!

[1] Цирей. — Бел.нем.изд. ↑

[2] Тази сума е равна на сто хиляди франка. — Бел.нем.изд. ↑

[3] Ескуайър — английска почетна титла, която е обичайна за Америка Най-често се използва като обръщение към адвокат. — Бел.прев. ↑

[4] Митичен крилат бик. Още от началото на запознанството ни с лорд Линдси той проявява огромно желание да изкопае непременно някой „fowlingbull“. — Бел.нем.изд. ↑

[5] Глупости, безсмислици. — Бел.прев. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.